THE LIBRARY — THE UNIVERSITY OF JORDAN

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאחד עם „הפועל"

יום ו', א' בכסלו תשל"ה, 15 בנובמבר 1974 • גליון 15137

היום 20 עמודים וכן המוספים „משא" ו„דבר השבוע" • המחיר — 2.— ל"י

קרא ב„דבר":

פגיעה קשה ברמת החיים תביא לאבטלה — אומר מזכ"ל ההסתדרות בראיון עם ד. ליפקין ות. ליפשיץ • ד. הורוביץ וד"ר י. ארנון דנים באמצעים הכלכליים הדרושים בשיחות עם ח. איזק • על המסתתר מאחורי עלה הזית של ערפאת כותבים א.ל. אבנרי, ח. אשד ונ. ברנע • רשימות על תרבות מאת א. מגד • מה אומרים מאת ח. גורי • כמה נשלם ומה אפשר לחסוך מתארים א. גבע, ד. ליפקין וט. פרויס • על אהדה לישראל ולפלשתינאים בהולנד כותב ש. שפיר • המחדל שלא היה מאת מ. אסף

שר־החוץ כינס כל הסגל הדיפלומטי

ישראל מזהירה: קבלת ההצעה הערבית באו"ם תדחוף למלחמה

מאת חגי אשד, סופר „דבר"

ישראל פתחה אתמול ב־ אזהרות מפני הסכנה למאמצי השלום במזרח התיכון הטמונה בקבלת הצעת ההחלטה שמכינות עתה מדינות ערב לסיכום הדיון הפלשתינאי בעצרת או"ם. ישראל מקווה כי אם ייווצר בעצרת מיעוט ניכר, בעל משקל רב, שיצביע נגד ההצעה הערבית, או לפחות יימנע, יהיה בכך כדי לשכנע את מדינות ערב שהעלאת הנושא הפלשתינאי לראש התור של הסכסוך הישראלי־ערבי תחסום את הדרך לכל התקדמות מדינית ותדחוף את המזרח התיכון למלחמה חדשה.

שר החוץ יגאל אלון נקט אתמול צעד חסר תקדים כאשר כינס במשרד החוץ בירושלים את כל השגרירים והנציגים הדיפלומטיים המכהנים בישראל ואשר יש למדינותיהם קשרים דיפלומטיים איתה, כדי להשמיע באוזניהם את האזהרה.

בתשובה לשאלת אחד השגרירים אמר אלון, כי אזהרתו מכוונת לכל נוסח אפשרי של הצעת ההחלטה ואין כל הדיבות לריכוך סעיף זה או אחר. באשר נאומו של יאסר ערפאת הבהיר בעליל, כי מטרתם האמיתית של ארגוני המחבלים ושל אש"ף הוא חיסול מדינת ישראל וכי שיטתם היא טרור ללא אבחנה.

אלון הדגיש כי ההחלטה שתתקבל בעצרת עלולה להרוס כל אפשרות של התקדמות להסדר הסכסוך הישראלי־ערבי, אלא אם כן הדבר בעליל, כי קיים מיעוט ניכר בעצרת המוכן את כל המדינות האוהדות המתנגד למגמה של אש"ף והנותן לכך ביטוי בהצבעתו בעצרת.

השר אלון חזר וקבע כי ישראל לא תכיר בארגוני הטרור ובארגון הגג שלהם, לא תישא איתם בשום צורה ותפעיל את הזכות הטבעית להגנה עצמית, כדי להילחם בכל נופיות המכוונות נגדה, הוך העלת כל אמצעי, בדרך שתיראה לה.

יחד עם זאת הזר השר אלון והביע את הנכונות של ישראל לשלום צודק עם כל שכנותיה, שיסדיר את כל הבעיות השנויות במחלוקת, לרבות כתון ביטוי לזהות העצמית של הפלשתינאים, בהתאם להחלטות כבשלה ישראל ביום 21 ביולי 1974.

מעיים מקבלים בלילות העיקש

כפי שנודע, הקיים ישראל כגי עם נציגים בכל הבירות, שבהן מכהנים נציגים ישראלים והבהיר לדעת הקהל העולמית כי נאומו של יאסר ערפאת נראה על ידי ממשלת ישראל כהכרזת מלחמה עד חרבה כנגד עצם קיומה של מדינת ישראל. ואין הוא מכוון להקמת מדינה פלשתינאית מתוך הסכם עם מדינת ישראל והך חרבה בקיומה.

לדעת ישראל סבב נאום ערפאת את הגלגל על ההקיות, שתלו בו כמה גורמים מערביים. קראו בו גיום פלשתינאי ביזון, המפוניץ להגיע להסכם עם ישראל לאחר שיחה בהכרה בין לאומית. מה שהרה הכביע בעצרת או"ם הוכיח את ההיפך מזה. לדעת ישראל רק הפוגות בירוחה של שלילה זמנית ...

סיסקו הבטיח לדיניץ

ארה"ב תפעל נגד החלטה קיצונית

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ניו־יורק (סיוזר ל„דבר"). — ישראל קיבלה אתמול הבטחות מארה"ב לפעול נגד הצעת־החלטה קיצונית באו"ם. ההבטחות נמסרו בפגישה בין שגריר ישראל בארה"ב שמחה דיניץ לבין סגן שר החוץ האמריקאי ג'וזף סיסקו.

בפגישה שנמשכה שעה ורבע, נדונו גם שאלות סיוע והתפתחות במזרח התיכון.

אתמול הופצה טיוטה ראשונה של הצעת ההחלטה, שתוגש לקראת סיום דיוני העצרת. ההצעה נדונה גם בפגישות בין ערפאת ובמלאמקובר פרוק קאדומי עם משלחות ערביות ובלתי מזדהות הדובר אמר, כי ההחלטה מבוססת על נוסח החלטה רבאט וכוללת הכרה בזכות הפלשתינאים למאבק לאומי ולהגדרה עצמית בכל האמצעים.

אנשי התקיימו דיונים במשלחות הערביות על ניסוח ההצעות הסופיות בהחלטה. כן בתקיימים דיונים על צעדים שהשפיע ישראל בהחדירתם. ויש לראות בסירוב הרצפה אתמול לא להניח להקיע לדבר חלק ממאבק זה.

חומר של ועדת אגרנט העומד לרשותם של קצינים בכירים בצה"ל

על פי החלטה ועדת אגרנט נפשו סידורים, שקצינים בכירים בצה"ל יוכלו לעיין בקטעים נבחרים מתוך דו"ח הוועדה. לצרכי לימוד והפקת לקחים. החומר כבר הועבר לרשותם של הקצינים בהדרכת ... בכספר מפקדה. ועיון יהיה לעיין בו עד סוף חודש נובמבר.

מיקוניס התפטר מהנהגת מק"י

מגנה השתיקה על „רצח פליטים בלבנון"

מאת א. כנרתי, סופר „דבר"

מנהיגה הוותיק של מק"י שמואל מיקוניס הודיע אתמול על התפטרותו מתפקיד המזכיר של הועד המרכזי של המפלגה, בגלל „החלטות מעשים ומחדלים" של מק"י שאין הוא תומך יותר עליהם ובגלל המצב הקיים בתוך לבין החברים במשרות המרכזיים ש„הם יחסים של זרות ואף בידוד מתוכנן".

בצייינו במכתבו אל חברי הועד המרכזי של מק"י, כי היחסים איתו היו ללא „המשכנות הקולקטיבית שציינה את מק"י בעבר", עומד מיקוניס על שלושה דברים „שהגדישו את סאת הסבלנות" שלו:

• „השתיקה הרועמת" של מק"י כלפי המעצרים האדמיניסטרטיביים ו„עינויי החקירה של קומוניסטים ודמוקרטים ערבים בשטחים הכבושים".

• „השתיקה הרועמת" של מק"י על המדיניות הרוצחת של ממשלת רבין „לרצוח אנשים חפים מפשע במחנות הפליטים הערביים בדרום לבנון באמצעות פעולות צבאיות באויר, בים וביבשה בנימוק שכאילו זו מלחמה במחבלים הערביים הפלשתינאים".

• ההלטתה של מק"י — והיא „ההחלטה מאוגוסט 1974, שהגדירה את סבלנותו, שיש להחזיר „רוב רובם" של השטחים במסגרת הסכם שלום. מיקוניס טוען, כי יש בזה ניגוד להודעה המשותפת של מק"י עם המפלגה הקומוניסטית הרומנית בדבר הוצאה כוחות צה"ל מן השטחים הערביים הכבושים במלחמת יוני 1967. מיקוניס מציין, כי „רוב־רובם" פירושם הוא „סיפוח סריטוריאליים כלשהם".

המזכ"ל המתפטר מודיע, כי אינו

(המשך בעמוד 2 טור 1)

מזג האוויר

בעונן חלקית.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 10—22 מעלות. רמת הגולן 9—16. נהריה 14—24. צפת 10—17. חיפה 16—23. טבריה 14—24. נצרת 15—24. עפולה 10—24. בית־שאן 14—24. ההזדון 13—30. הל־אביב 16—24. לוד 12—25. יריחו 14—28. עזה 15—25. באר־שבע 10—25. אילת 15—29 ומפרץ שלמה 20—27 מעלות.

בהפגזת תגובה על ירי הקטיושות

מפקדת ה„צאעיקה" נפגעה בנבטיה

חמישה מחבלים נהרגו ו־3 בתים פוצצו בחדירת כוח צה"ל לכפר סרובין

ביירות, (יונייט). — שלושה פגזים פגעו במפקדת ארגון המחבלים „אל־צאעיקה" בנבטיה, בהפגזת הארטילריה הישראלית אור ליום אתמול — מסרה „סוכנות הידיעות הפלשתינאית".

הרדיו בקוביו סיפר, שחמישה מחבלים נהרגו בהפגזה. היום חזרו החיים בכפר לתיקנם, ובתי הספר נפתחו לליבודים.

כן נהרגו בהפגזה שני כפריים וילדה בת 5.

16 איש נפצעו ו־10 בניינים נהרסו. 5 מכוניות עלו באש.

הפרשה של קפר

שלטונות הבטחון הלבנונים הכחישו בינתיים כי חברי קבוצה אנרכיסטית לבנונית הכננו לפוצץ את שגרירות ארה"ב בבירות. שמה האנשים שנעצרו היו מעורבים בנסיון לפוצץ בהסן של סוכן מכוניות, אבר דובר שרותי הבטחון, „הידיעה בדבר השגרירות האמריקאית אינה נכונה".

הידיעה בדבר הקשר לפוצץ השגרירות פורסמה בעתון „אל־ביראק".

בין העצורים — 4 פלשתינאים ו־2 לבנונים. אזרח בריטי, שנעצר אף הוא — שוחרר.

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

כוח של צה"ל חדר אור ליום אתמול לתחום לבנון ופוצץ שלושה מבנים בכפר סרובין אשר שימשו כבסיס למחבלים. הכפר סרובין נמצא בדרום לבנון מול גזרת שתולה—זרעית.

בהיתקלות שהיתה לכוח הישראלי עם המחבלים התפתח קרב אשר בו נהרגו מספר מחבלים. לכח הישראלי לא היו נפגעים והנשיו חזרו בשלום לבסיסם. הכח שביצע את הפעולה עשה דרכו ברגל באיזור הררי קשה לכעבר.

הטלוויזיה הלבנונית טענה, שהכוח הגיע למקום במסוקים.

בתגובה על הפגזת טילי הקטיושה על הערים קרית שמונה וצפת, הפגיז צה"ל את בסיס המחבלים באיזור מחנה הפליטים נאבאטיה המצוי במרחק של כ־18 ק"מ מצפון לגבול ישראל—לבנון. ההפגזה היתה כתגובה מיידית על ירי הקטיושות.

במחנה נאבאטיה מתגוררים אלפי פליטים והוא משמש בסיס מרכזי של מחבלים מדרום לליטני.

שגריר שוודיה בישראל:

פלמה הופתע מן הפגישה עם ערפת

העתון „אקספסן": ראש הממשלה שיקר

שטוקהולם, (א.פ.). — העתון הנפוץ ביותר של שוודיה „אקספרסן" האשים את ראש הממשלה אולאף פאלמה, כי שיקר לעם השוודי כאשר אמר, שהופתע להיווכח בפגישתו עם מנהיג המחבלים יאסר ערפאת ...

עלת שוודיה שיקר לעם השוודי. לא ייאמן כי יסופר, אולם זו האמת".

ציר בית הנבחרים אנדרס דיקמאן אמר בבית הנבחרים, כי בהופעתו הפומבית יחד עם ראש הממשלה של מדינה בערבית ... תלויה היזק ערפאת את יוקרת הארגון לשחרור פלשתין.

הודעת שגריר שוודיה בישראל:

שגרירות שוודיה כסרה אמש לפרסום את הדברים הבאים:

„ראש הממשלה השוודי ביקר על נוכחות ערפאת באלג'יריה רק במספר דקות לפני ארוחת הערב שערך נשיא אלג'יריה ביום ג' לכבוד מר פלמה, שהיה בביקור רשמי באלג'יריה.

„השתתפותו של ערפאת בארוחת הערב היתה בבחינת הפתעה מוחלטת לאורחים השוודים".

גילו חומר נפץ באוטובוס בירושלים

בטען תבלה בנשקל ק"ג אחד נתגלה אמש בשעה 7.10 באוטובוס בטספר 19 בירושלים. הבטען פורק בלא שנגרם כל נזק.

את המטען גילה נהג האוטובוס בטה שטפד לצאת בתחנת המוצא ללי לה' לעבר יפו. הוא הבחין בתיק לאחר הנוסעים כי קיבלה הבחינה שבודרה את ההוד. לכן הבהיל את האוטובוס אל ... עיו אל בטה במשטרת ירושלים במגרש הרוסים.

שוטר התהה במקום נטל את המטען והעבירו אל הורכה כמוך בה. שם פירק אותו חבלן המשטרה רס"ר ...

פולסקי קיבל היתר עליה

מוסקבה (יו. פ.). — אחד פעילי הציוה בברה"מ, הפרופסור ויקטור פולסקי, הודיע אתמול כי קיבל היתר לעזוב את רוסיה.

על פי תנאי ההיתר הוא חייב לעזוב את ברה"מ תוך עשרה ימים והוא הודיע לאנשי משרד הפנים, כי הוא דוחה תנאי זה.

פולסקי, בן 44, נאבק על קבלת היתר יציאה זה ארבע שנים.

דירקטוריון „צים" החליט לא להגיש תלונה למשטרה

קרא בעמ' 2

ראשי „צים" חתמו מאזנים שהציגו ההפקדות בוואדוז כפקדונות בבנקים

מאת סופר „דבר"

מועצת המנהלים של חברת „צים" החליטה אמש לא להגיש את דו"ח ועדת החקירה של היועצים המשפטיים כתלונה רשמית למשטרה. ההחלטה זו נתקבלה לאחר ויכוח נוקב בדירקטוריון, כאשר חלק מחברי הבעה, שהמשטרה תחקור את המימצאים הכלולים בדו"ח.

גימוקי יו"ר הדירקטוריון, בנימין יקותיאלי, והחברים אחרים היו שיש להסתפק בהעברת הדו"ח למשטרה ואין להגיש תלונה רשמית. הדירקטוריון החליט למסור את דו"ח החקירה לשרי האוצר והתחבורה, למבקר המדינה, ליועץ המשפטי לממשלה ולמפקח על מטבע זר לצורך המשך החקירה וגם קיצות אמצעים בגידת הצורך.

לדירקטוריון דווח ע"י היועצים המשפטיים של החברה, שמתנהלות או עשויות להתנהל, חקירות בפרשת ההפקדות מטעם היועץ המשפטי לממשלה, מבקר המדינה, המפקח על מטבע חוץ, רשות ניירות ערך והמשטרה. אין זה מן הנמנע כי במהלך החקירות עשוי להתגלות חומר ומידע נוספים שיהיו להם השלכות גם על החיבוטים הפליליים של הפרשה.

מחלוקת נפלה בדירקטוריון בקשר לפרסום דו"ח החקירה. כמה מחברי הדירקטוריון אמרו, שאין צוד מקום להסתיר את הדו"ח מהציבור, מה גם שחלקיו כבר פורסמו. בהצבעה על הדרישה לפרסם, הצביעו תשעה חברי דירקטוריון נגד הפרסום, בעוד שעריך בדעון אופיר, א. זדבקין ובריל רפסוד הצביעו בעד הפרסום. ח"כ יהודה ידין נמנע מהצבעה. מבהל רשות החברות הממשלתיות יעקב סלמן, טען שצריך להתייעץ עם הממשלה בענין הפרסום.

בדירקטוריון הועליתה גם התביעה להפסיק את עבודת רואי החשבון „קסלמן וקסלמן" נוכח מימצאי הדו"ח. אבל יו"ר הדירקטוריון, ואנשי הנהלת צים, ביקשו לאפשר לרואי החשבון לסיים את מאזן 1974 ואז להחליט על מינוי רואי חשבון חדשים. בענין זה היתה דעת הרוב בעד החלפת רואי החשבון.

במאמץ ערבי לסלק ישראל מדיוני העצרת

העצרת החליטה למנוע מתקוע רשות הדיבור

משלחות קמות לעזוב את אולם עצרת או"ם עם תחילת דבריו של שגריר ישראל יוסף תקוע בעקבות נאום ערפאת אור ליום ה'. צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (סיוזר ל„דבר"). — עצרת או"ם החליטה אמש בהצבעה, שבמהלך הדיון על הפלשתינאים תוכל כל מדינה לדבר רק פעם אחת. משמעות ההחלטה היא, שתימנע זכות דיבור מישראל במהלך הדיון זה צעד ראשון בתכנית ערבית להשעות את ישראל מדיוני עצרת או"ם, כפי שכבר נעשה הדבר לדרום־אפריקה.

ההצעה להגביל את מספר הנאומים הוגשה על ידי נשיא העצרת, שר החוץ האלג'ירי עבד אל־עזיז בוטפליקה. תמכו ב־75 מתוך 98 המשלחות, שהיו באולם. 23 משלחות, בתוכן ישראל וארה"ב, הצביעו נגד ההחלטה. נמנעו 18.

ההחלטה הובאה לדיון בעצרת, לאחר שבבוקר הודיעה מזכירות או"ם לתקוע, כי ישראל לא תורשה על פי החלטת נשיא העצרת למצות את זכותה לדבר בעצרת, אף שהרכבה לדיון לכל אחד מימי הדיון שבועיים מראש. תקוע הפיץ בכתב מחאה בין חברות או"ם וזימן מסיבת עתונאים, שבה גינה את התנהגותו של בוטפליקה. לאחר צעדים אלה החליט נשיא העצרת להעלות את הנושא להצבעה.

בדיונה של ישראל בעצרת הופגנה, כאשר במשך דקות ארוכות לא „התנדבה" שום משלחת לדבר נגד ההצעה. כאשר יוהר עלה לבמה ראש המשלחת האמריקאית ביל סקאלי וביקש מנשיא העצרת לאפשר למדינות להתבטא כמה פעמים „בהתחשבות ברוחב הנושא".

לפני כן אמר תקוע, כי ישראל בוחה בהרדיפות ובעיקר ביותר על הצעת בוטפליקה וציין, כי ישראל עומדת באו"ם מול 20 מדינות ערביות ואין לסבול מצב, שבו הדיון ינהל בוונציאליון ובחוסר הגינות.

בעד ההצעה דיברו נציגי סנגאל ועיראק, דבריהם ודברי בוטפליקה התקבלו בתשואות סוערות, שנועדו להביע לנציגי העצרת את אמון או"ם נוכח האשמות ישראל.

דובר משלחת אש"ף טען אתמול, בנסיון לרכך את משמעות נאום ערפאת, כאשר עדיין היה תר להשגה הלק משטחי פלשתינה כבכורה לשוות הקצה.

„דובר אש"ף טען גם, שהמסתנן ש, ערפאת להניח לכל היהודים החיים היום בישראל להיות בני דינה הפלשתינאית האמורה לקום בהוזה שינוי בסעיף 6 של האמנה הפלשתינאית. לדבריו לא קבעה האמנה כמו ה„והקי בארץ־ישראל", שיאפשר ליהודים להישאר בה.

הדובר טען עוד, שלאחר נאום ערפאת קיבלה המשלחת הפלשתינאית כמאות פניות בטלפון מבריקים אמריקאים, המברכים את ערפאת והמשבחים את נאומו. לדבריו, רבים כהם זיהו עצמם כיהודים.

קבוצת חברי הקונגרס נפגשה עם משלחת אש"ף

עוד אמר הדובר, שבעה בריקת ערפאת ולפני כן לא התקיימו מגעים מדיניים בין אש"ף למימשל האמריקאי, אך קבוצה של חברי קונגרס, בראשות סנאטור אבו ריזק, נפגשה אתמול עם אחד מחברי משלחת אש"ף.

דובר משלחת אש"ף אמר, כי הפגישה התקיימה ביוזמתו של סנאטור אבו ריזק ובנוכחות בה אינפורמציה על אש"ף. עם זאת אמר הדובר, שלא התקיים כל מגע מדיני בין אש"ף לנציגים מוסמכים של המימשל, והמגעים עם פקידים אמריקאים כללו רק סידורי בטחון ומסירת מידע.

זכויות יתר לאש"ף באו"ם

מרכז או"ם, (פ"ר). — „הארגון

(המשך בעמוד 2 טור 5)

מה קורה כאשר הצעירים של אירופה נפגשים?

ההסתדרות הכללית של העובדים באי"
מועצת פועלי תל־אביב—יפו
המחלקה לתרבות ולנוער

השבת 16.11 בבית תבורי 6 בערב
פגישה עם הסופר
אפרים תלמי
לרגל הופעת הספר „חקהאריך" ...
הרצאה: צבי איתן
דבר המחבר
הנחיה: ...

לפרופסור נתן רוטנשטרייך

בשנת מועד — כחצי הדרך העולה

הוקרה וברכה

בית ספרית פועלים

לחברנו מרדכי עובדיהו

השתתפותנו באבלו הכבד

במות

רעיתו ז"ל

מרכז קופת־חולים

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז תל־אביב

מועצת המחוז

על הנושא המדיניות הכלכלית החדשה
הפותח: שר האוצר יהושע רבינוביץ

תיערך ביום ראשון, 17.11.74 בשעה 8.00 בערב, בבית עלום עליכם, רחוב ברקוביץ — באחורי בית המוזיאון (ולא בבית אילחורוב כפי שנרשם בהזמנה).

הכניסה לחברי המועצה בלבד

דב בן־מאיר
מזכיר המחוז

הסתדרות הפועלים החקלאיים

להברתנו סנטה יוספטל

השתתפותנו באבלך על מות אמך

הדריג ז"ל

הנהומים למשפחה ולקבוץ גלעד

בית המרכז החקלאי

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

פעולות ארגון בשנת 1974/75

פעולות הארגון המיוחדות של ההסתדרות לשנת 1974/75 ייפתחו בדצמבר. — חודש ההסתדרות.
בטור זה, אשר יופיע בקביעות מדי יום ששי, ידווח על תכניות הפעולה בתחומים השונים, בכל רחבי הארץ.
בין הפעולות שיתבצעו במסגרת זאת יהיו:

* פגישות ארגוניות במועצות הפועלים ובמקומות העבודה בהשתתפות נציגי מחלקת הארגון, לשכת המס המרכזית ומרכז קופ"ח.
* עידכון כרטסת העובדים.
* איתור עובדים בלתי מאורגנים.
* כנסים ומפגשי עיון.
* פעולות הסברה לעולים חדשים.
* ביקורי בית.
* פניות בכתב לחברים לחידוש חברותם בהסתדרות.
* מבצעי פרסום מיוחדים בכל כלי התקשורת לקבוצות אוכלוסיה שונות.

פגישות מטות ארגון במועצות הפועלים:

בשבוע הבא יתקיימו הפעולות הבאות בהשתתפות החברים: חיים אושרי, שלמה שולב, שלמה כהן, מאיר דינור, אורה גז, והנציגים המקומיים של לשכת המס ושל קופת־חולים:

נהריה, עכו, כרמיאל, מעלות —	17.11
ירושלים, בית־שמש —	18.11
עפולה, בית־שאן —	19.11

פעולות נוספות

בהדפסה — כרזה בשני גדלים, לוח עבודה, לוח שולחן, לוח כיס — להפצה במקומות העבודה.
מועצות הפועלים המעוניינות בקבלת חומר, יפנו למחלקת הארגון.

ההסתדרות קיימת בשבילך

היועצים המשפטיים של „צים"
ראשי „צים" חתמו מאזנים שהציגו ההפקדות בוואדוז כפקדונות בבנקים

אין חומר בדו"ח החקירה על ההפקדות המחייב הגשת תלונה פלילית נגד צור; אי־השתתפות פעולת החברה־הבת במאזן „צים" עשוי להצדיק תלונה פלילית

מאת דוד ליפקין, כופר „דבר"

במאזנים של חברת „צים" לשנים 1971, 1972, ו־1973 בוטאו ההפקדות בחברות ואדוזיות כ„פקדונות לזמן קצר בבנקים", בעוד שלפי קביעת צוות החקירה היו ההפקדות ההלוואות לחברות שאינם בנקים. היועצים המשפטיים של „צים" ... [illegible]

(הטקסט המלא של הכתבה אינו קריא ברובו בסריקה.)

להתבין להוצאת חקירה הרשות לניירות ערך

יכול לאשמה פלילית בענין „קרן ב"

אי־אפשר להקור מכויה של כ. קשתי ז"ל

כשלים אחריות, קובעים היועצים המשפטיים ... [illegible]

מו"מ להספקת כור־כוח גרעיני צרפתי למצרים

צוותים צרפתיים יסייעו למצרים בקליטת המיראז'ים

מאת אהוד יערי, כופר „דבר" לענייני ערביים

מצרים מנהלת מגעים גם עם צרפת על אפשרות הספקת כור־כוח גרעיני, גילה של החוג המצרי איסמאעיל פהמי. נודע כי במקביל יתכן שישוגרו צוותי־הדרכה צרפתיים לסייע בקליטת המיראז'ים בחיל האוויר המצרי.

בהרצאה בפני ועדה פרלמנטרית בקאהיר אמר פהמי, כי לא חל שינוי בעמדת ארה"ב לגבי הכור בן 600 מגאוואט שהוסכם עליו בין הנשיא סאדאת לבין ריצ'ארד ניקסון ונוסף לכך הוגשה פניה לקבלת כור גם מברה"מ ויש מגעים גם עם צרפת. הוא הדגיש, כי מצרים זקוקה לכוריכוח אחדים לצורכי האנרגיה שלה.

פוסחים העירו אמש בענין זה, כי צרפת אינה צבורה עוד רק לטכנולוגיה הגרעינית המקורית שלה — כורים פלוטוניים — והיא אימצה לעצמה גם את טיפוס הכורים האמריקאיים. בתוקף הסכמים עם חברות מארה"ב, צרפת טרם ייצאה „כורים אמריקאיים" מתוצרתה, אך מתנהל מו"מ בענין זה בינה לבין איראן. המעוניינת לרכוש מספר תחנות אטומיות כאלה.

פהמי לא הבהיר באיזה סוג של כור מעוניינת מצרים בצרפת ובן לא נגע בשאלה עקרונית אחרת: הגנאי האספקה של מטוסי צרפת. המקיפה עליהם בהוראה, עם בירור המספקת ארה"ב.

אחד להדרכה הצרפתית בחיל האוויר המצרי — יש אפשרות של שיגור יועצים צרפתיים במסגרת לא מבוטל לסייע בקליטת ה„מיראז'ים". יצוין, כי הצבא המצרי משקיע בחודשים האחרונים מאמץ מיוחד בפיתוח חיל האוויר, על אף המחסור במטוסים ובחלפים בגלל האמבראגו הסובייטי.

מועצת פועלי חיפה
המחלקה לתרבות ולחנוך

מתוך לוח הארועים השבועי

בספרים ובשכונות

(בשיתוף המחלקה לספרים ולשכונות)

ביום ששי — 15.11.74 — בקרית ביאליק — ב־8.30 בערב בבית ההסתדרות — ערב ריקודים לצעירים.
בשבת — 16.11.74 — מחרית שבת ב־11 לפנה"צ בבתי התרבות ובמועדוני ההסתדרות: בנות שאנן — הרצאת הח' יהודה כברון; בקרית אליעזר — הרצאת הח' יחזקאל יהוקאי; בקרית מוצקין — הרצאת הח' מיכאל סי (בשיתוף המרכזה המקומית); בנווה שלום — ב־8 בערב בבית ההסתדרות, מפגש נוער, תושבי נווה שלום, קרית חיים מזרחית, — ב־8 בבוקר, טיול לפולים.
ביום ראשון — 17.11.74 — מרכזו! פנסיונרים „גודדאי" — ב־6 בערב — מועדון הסרט הטוב, בקרית מוצקין — ב־7.30 בערב בבית הקציני — הרצאת הח' חנה בראור (בשיתוף המועצה המקומית). בנווה שלום — ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות — ריקודי עם לצעירים בהדרכה. הח' יעקב לוי. ברמת ישי — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — הרצאת הח' באיר שאול.
ביום שני — 18.11.74 — בית אבות „כרמלי" — ב־7 בערב מועדון הסרט הטוב. בתל חנן — ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב, בקרית מוצקין — ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות — סרט לפולים.
ביום שלישי — 19.11.74 — בקרית חיים — ב־7 בערב במועדון הפנסיונרים ערב בצבור. בנווה שלום — ב־7.00 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב. בקרית אליעזר — ב־8 בערב במרכזה הקהילתי — חוג להורים צעירים (בשיתוף א.א. גובלוני), ב„ביתנו" — ב־8 בערב — מפגש עולים מכנאים.
ביום רביעי — 20.11.74 — בנווה שלום — ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות — סרט לפולים; בקרית אליעזר — ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות, הרצאת הח' ה. מרזוני. בקרית שפרינצק — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — במה לחובבים צעירים.
ביום חמישי — 21.11.74 — ברמת ישי ב־8 בערב בבית ההסתדרות — ריקודי עם בהדרכה הח' א. דינור.

במועצות המשנה

(בשיתוף הרשויות המקומיות)

בקרית אתא:
ביום ששי — 15.11.74 — ב־7.30 בערב בבית התרבות — חוג לריקודי עם ועמים.
ביום שני — 18.11.74 — ב־5 אחה"צ בבית התרבות — חוג לריקודי עם ברזיליים.
ביום שלישי — 19.11.74 — בקרית בנימין — ב־5 אחה"צ ב„מיצד" — סרט לילדים.
ביום חמישי — 21.11.74 — ב־5 אחה"צ בבית התרבות — סרט לעולים, ב־6 בערב בבית ספבניק — מועדון הסרט הטוב.

ברכסים:
ביום ראשון — 17.11.74 — בבית ההסתדרות ב־[illegible] — חוג לבלם, ב־7 בערב — חוג ללמוד גמרא.
ביום שלישי — 19.11.74 — בבית ההסתדרות — ב־3 אחה"צ בלט לילדים, ב־7 בערב — חוג ללמוד גמרא.
ביום רביעי — 20.11.74 — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — חוג לריקודי עם.
ביום חמישי — 21.11.74 — ב־7 בערב בבית ההסתדרות — חוג ללמוד תלמוד.
בקרית ים — ביום רביעי — 20.11.74 — ב־8 בערב — בבית ההסתדרות — מפגש פנסיונרים.
בשפרעם — ביום חמישי — 21.11.74 — ב־7 בערב בבית ההסתדרות — סרט לעולים.

בביתנו

ביום ששי — 15.11.74 — ב־9 בערב ב„ימי לידך" בהנחיית „אדום עתיק". מרתף ביתנו לאמנות הקלנוע. — מרכזון הבירים ב־10 בלילה — הסרט „ביקור הגברת הזקנה". שיחת הסבר — הח' ב. לייסמן.
בשבת — 16.11.74 — ב־7 בערב המועדון לספרות ולפולקלור. ערב זמרה, הומור ופולקלור עם השתקנית הזמרת מריקה ווין.
ביום ראשון — 17.11.74 — בשעה 7.00 בערב כנס בוגרי הנוער העובד (המחלקה הערבית).
ביום שלישי — 19.11.74 — ב־7 בערב החוג השבועי לתנ"ך. מרצה הח' יעקב גיל.
ביום רביעי — 20.11.74 — ב־8.30 בערב גדעון שמר מגיש: שלוש אלכנות מאת שלום עליכם (בשיתוף אגודת שוחרי התיאטרון חיפה). לאחר ההצגה שיחה עם השחקן.
ביום חמישי — 21.11.74 — ב־8.15 בערב, ריקודי עם ועמים בהדרכת בוסה אשכנזי.

בית ם לפעילים

(בשיתוף המרכז לתרבות ולחינוך)

ביום שלישי — 19.11.74 — סמינר חצי שנתי לדתיים. קורס אוניברסיטאי
ביום רביעי — 20.11.74 — יום עיון לפעילים במקומות עבודה. סמינר לעובדי תעשיה, זכירה בזכרון יעקב.

אוניברסיטה עממית

(בשיתוף משרד החינוך והתרבות המחלקה לחינוך מבוגרים)
ביום ראשון — 17.11.74 — ב„ביתנו" — החוגים לפסיכולוגיה חברתית, פסיכולוגיה בחיי יום יום, אנגלית למתקדמים. ב„אורנים" — החוגים לגרפולוגיה, תנ"ך. בקרית ים — החוג לשיפור הלשון.
ביום שני — 18.11.74 — ב„ביתנו" — החוגים להיסטוריה ישראלית וכללית, גרפולוגיה; ב„אורנים" — החוג לספרות.
ביום שלישי — 19.11.74 — ב„אורנים" — החוג לפסיכולוגיה הברתית; בקרית אתא — החוג אנגלית למתחילים.
ביום רביעי — 20.11.74 — ב„ביתנו" — החוגים לידיעת הארץ, פתנואות ותקשורת. ב„אורנים" — החוגים ליחסי אנוש, אבנח; ב„בית־עלמה" — החוג אנגלית למתקדמים.
ביום חמישי — 21.11.74 — בטוספיה — החוג אנגלית למתקדמים. ב„ביתנו" — החוג ליחסי אנוש. ב„אורנים" — החוג אנגלית למתקדמים א' רבי.

נמשכת ההרשמה לחוגים לשנת תשל"ה. בחוגים שנפתחו נשארו מקומות פנויים וניתן להצטרף אליהם. פרטים והרשמה במזכירות פועלי חיפה רח' החלוץ 45, חדר 217, בשעות 10—8 לפנה"צ ו־16—18.

הרשמה לסמינר שנתי ביהדות לחברים לפני פרישה ולגמלאיים
בנושאים:
א. יהדות
ב. הבעת העבודה
הלימודים יתקיימו אחת לשבוע בשעות לפנה"צ ב„ביתנו".
פרטים והרשמה בבית הפועלים חדר 217, בשעות 10—8 לפנה"צ ו־6—4 אחה"צ.

הצגות לפועלים

באולם קולנוע „שביט"
ביום ששי — 15.11.74 — בינתיים זה הכל
בשבת — 16.11.74 — אסיר 00
בבית קולנוע „אורה"
ביום ששי — 15.11.74 — נשבר לי...
באולם האיבורון העירוני
בשבת — 16.11.74 — סילבסטר 1972
ביום רביעי — 20.11.74 — אל הצפור
יום חמישי — 21.11.74 — אל הצפור
כרטיסים: תנהה במפ"ח הדר 104 בשעות 10—12 לפנה"צ ו־16—18. פרם לימל ד' דיר. לב„אורנים" הח' קלך, בשעות 10—12 לפנה"צ ו־17—19.

פורד מסר ה.פ־15" הראשון להיל־האויר של ארה"ב

פיניקס, (ע"ז). — הנשיא פורד מסר אתמול לחיל־ה האוויר האמריקאי את הדגם הראשון של מטוס הירוט „פ־15" ההצהיר, כי הוא מצדיק לצעוד אלפי קילומטרים למען השלום ולא לעשות צעד אחד למען המלחמה.

במקס בבסיס חיל־האוויר ליד פניקס העלה הנשיא פורד על נס את תכונותיו של הר כפוס החדש. חיל האוויר הר אמריקאי עומד לקבל 780 מטוסים מדגם „פ־15". פורד אמר, כי מטוס היירוט החדש, שמחירו 9 מיליון דולר, הוא „חלוץ השלום".

הקיבוץ המאוחד נערך לתכנית הכלכלית

ישיבי הקיבוץ המאוחד הדנו בקיומם על היערכות חדשה בעקבות המדיניות הכלכלית של הממשלה ... [illegible]

(המשך הכתבה אינו קריא ברובו בסריקה.)

החוג ל„שילוב" דן בתכנית הכלכלית

הנהלת החוג „לשילוב" במפלגת העבודה דנה אתמול בהשלכות המדיניות הכלכלית ... [illegible]

חודש המגע לשילוב שרון בתפקיד חירום בצה"ל

מאת כופר „דבר"

ביטים האחרונים התקיימו מגעים בענין האפשרות שילובו של האלוף (מיל.) אריאל שרון בתפקיד חירום בצה"ל ... [illegible]

(המשך הכתבה אינו קריא ברובו בסריקה.)

פתיחת התעלה — קלף מיקוח מצרי בשלב הבא במו"מ

קאהיר, (יופי"ע ועי"ר). — בצרים תנצל את שאלת פתיחתה מחדש של תעלת סואץ ... [illegible]

(המשך הכתבה אינו קריא ברובו בסריקה.)

גם אבו־רודיס

העצרת החליטה

(המשך מעמ' 1)

בארס 1973 ... [illegible]

(המשך הכתבה אינו קריא ברובו בסריקה.)

קולו של בני

שמעתי את קולו של בני מרשק. אינני יודע אם טילפן „לביתי מבעבעת־השלשה או מבית־התילים. קולו נחלש ונצרד בחדשים האחרונים. אך היה זה קולו של חברנו היקר והנערץ, איש „החלוץ", איש הקיבוץ המאוחד, איש „הראל", לוחם כל מלחמות ישראל, הבוער באש אהבת ישראל, הנשבע בכל רמ"ח ושס"ה שבעת־אמונים לארץ־ישראל.

את קולו של בני שמעתי. ואלה היו דבריו: „הקשב, אתה שומע? שמע היטב. אני רוצה שתדע. מעל בימת או"ם בניו־יורק דיבר היטלר. אתה שומע אותו, דיבר באצ'י. אדם השואף להשמיד את ישראל. כאשר אמר אדולף היטלר בשנת 1934, כי ישמיד את היהודים ... אתה שומע אותי? שים לב היטב! כאשר אומר ערפאת, כי הם רוצים למגר רק את הציונות הם מתכוונים לרצח היהודים.

שמע היטב. קשה לי לצעוק. אך שמע היטב. כאשר הכריז היטלר בינואר שנת 1939, כי אם תפרוץ מלחמה היא תביא להשמדת הגזע היהודי באירופה הריע הרייכסטאג הגרמני. אך העולם חשב שאלה מלים. היהודים לא האמינו. כעת הכריז ערפאת מלחמה על עצם קיומה של ישראל והעולם הריע לו והיהודים אינם מבינים. אני אומר לך שרבים אינם תופסים בהה מדובר. אינני יכול לעצום עין ובאן נתנק קולו ודבריו נשמעו קטועים ועמומים. לבסוף עלה בידי לשמוע את ההמשך: ... כעת הכל ברור. אין יותר אשליות. כאן לא מדובר בשטח אלא בקיום. אינני בטוח אם הבנת עד הסוף. לפי מה שמתרחש עכשיו בארץ אני אומר לך שהיהודים אינם תופסים כה קורה. אתה שומע אותי? אתה שומע?"

את הדברים האלה אמר לי אחינו הבכור, בני מרשק. אין בהוהו עתה. בעל מחלה, לצעוק את הדברים האלה בחוצותיה של ארץ־ישראל. כולם מקווים בכל הלב, כי יחלים בקרוב וישוב אל המערכה. אמרתי לו, כי אכתוב את הדברים בשמו, כדברים בשם אומרם.

אומר את האמת, חלילה חשבתי, כי בני מרשק הגזים במקצת. כאשר ערך גזרה שווה בין היטלר לאסר ערפאת. היטלר עמד בראש מכונת המלחמה האדירה ביותר בימים ההם ואילו מנהיג אש"ף המרחיב את פיו ובא ליראנו הזכיר במקצת את „הכבבר ששאג", אך צוין בוטפליקה. יו"ר העצרת! כינה את הנואם „המפקד העליון של צבאות השחרור הערביים". לא פחות. כלומר, מדובר בהזית־ערבית־מאוחדת שמטרתה: הריסת ישראל! מדובר, לפי כך, בעצמה מדינית וצבאית הנתמכת בגלוי ובסתר על־ידי כוחות בין־לאומיים אדירי השפעה. מראה הקהל המריע היה בו כדי להדהים!

אם כך ודאי צודק בני מרשק. אבג, דבים. שאלו מדוע לא נקט ערפאת נוסח מתון יותר, שהיה בו כדי להחיש תהליכי התפצלות התפלמות והתפוררות בקרב הישראלים? על כך משיבים חכמים ואומרים לי, כי הלה יודע את כוחו. כי הלה מכיר היטב את השוק שבו הוא מוכר את סחורתו וכי רצוי לזרוח להלל הצולם את רצונו „פלסתין הדמוקרטית והחילונית", כי יש מי שיראה בכך „מוצא מן המשבר". בי תמיד יוכל לבצע נסיגה טקטית ולהיראות נדיב לרצות רק את יפו ולא „את תל־אביב.

כעת מובנת לי יותר צעקתו של בני מרשק. מה רוצים היהודים? ללא ספק קרה משהו המצריך הערכת־מצב מחודשת בקרב הישראלים על מפלגותיהם השונות. אם לא עכשיו, אימתי?

*

ייתכן, כי הגיבים השפויים והזונים הספריות קרובים כעת יותר משהיו אי־פעם כאן ששת הימים. לא ייתכן, כי הישראלים יפרשו את המתהווה לעיניהם פירושים רבים ושונים כמספר מפלגותיהם ופלגיהם ורסיסיהם. לא ייתכן כי גם בעת הזאת, לא יימצא „הקונסנזוס הלאומי" שלנו לאחר שהוכרז, בכנסר האומה, ביהירות כזאת, „הקונסנזוס הכלל ערבי", מפי „המפקד העליון". (ציון יו"ר העצרת).

ייתכן שהגיעה שעתו של מפנה כדיני כגד ישראל, מפנה שיהא „יקובל" על הרוב המכריע של בני ישראל.

לאור המתרחש כיום בחוצות המולדת, נדמה לך שהיהודים הם עם טיפש.

*

כעת עולות בי מלים שכתב ברל כצנלסון בשנת 1920: „לא תפחידו אותנו... לא בהסתם ניתנה לנו הארץ ולא בוזון רמיתם תשכלו אותה מאתנו... הסכנה החדשה תעיר בנו את הכוחות הספונים. תדליק את להט הקנאות הקודרה. הדלת במעמקי הנפש את ההתמכרות הגבורה... בדם לבנו. באור אמונתנו ובדבקתנו האחרונה... נפרוץ ונעלה".
נדמה לי, שאז היה קשה יותר.

ח—ג'

תובעים פיטורי גנרל בראון

הנשיא פורד נזף ברמטכ"ל

ואשינגטון (ע"ז). סנאטור ויליאם פרוקסמאייר דרש אתמול מבכר לאל דיהוד את ראש המטות המאוחדים של ארה"ב גנראל ג'ורג' בראון, שגילה לדבריו „בורות כרוניות" בקשר עם המציאות האמריקאית.

סנאטור יעקב' יעבץ דרש שועדת הכוחות המזויינים תערוך חקירה בקשר להצהרותיו של גנראל בראון. סנאטור אברהם ריביקוף אמר, כי אין די בדברי הי התנצלות, שהשמיע גנראל בראון וכי הצהרותיו מעוררות ספקות רציניים לגבי כשירותו.

הליגה היהודית נגד השמצה והקונגרס היהודי האמריקאי דרשו את פיטורי הרמטכ"ל.

... [illegible]

בראון הביע „צער עמוק"

נזיפת פורד

(המשך הכתבה אינו קריא ברובו בסריקה.)

מרכז העבודה ידון בתכנית הכלכלית

מאת כופר „דבר"

מרכז מפלגת העבודה יתכנס בקרוב, לדון בתכנית הכלכלית של הממשלה — כך החליטה אמש לשכת העבודה שקבעה סדרי הידברות והכרעה בנושאים שהעלתה ההסתדרות. לגבי התכנית, הלשכה החליטה לברך את הממשלה „על התלטותיה התואמות את המציאות הכלכלית".

הלשכה אישרה את הרכב הועדה המדינית של המפלגה שתהווה את הגורם המפלגתי ... חברי הועדה הם כדלקמן: י. רבין, א. אוחן, י. אלון, ח. ברלב, מ. ברעם, י. גלילי, ש. הלל, א. ידלין, ב. יעקבי, א. יריב, א. עופר, ש. פרס, ח. צדוק, י. רבינוביץ, מ. ורטמן, א. אבן, י. אלמוגי, י. בן־אהרון, מ. בר־פורת, א. הרלין, כ. כרמל, ש. לוין, י. נבון, ב. כאיר, מ. דיין, ע. אבינור, המזכ"ל הסגני, פ. ספיר, י. שלל וש. הריב.

כן אישרה הלשכה את הרכב מזכירות הועדה הכלכלית אשר תהווה את חברי המפלגה במוסדות הועדה הכלכלית של המערך.

תוך שבועיים יידון בפניה ההקבת מערכת ליכוד

בפתיחת ישיבת הלשכה הודיע המזכ"ל מאיר זרכי כי הלשכה הקיים דיון תוך שבועיים. בפנייה של תנועת החי"בים ב„העבודה", לדון בצורך להקים מגילת ליכוד לאומי. הפנייה נבטרה כזכור לפני שבועיים לם. זרכי.

הנשיא סאדאת נוצד אתמול עם שגריר ברה"מ בקאהיר, ולדימיר פוליאקוב.

מיקוניס התפטר

(המשך מעמ' 1)

„יוכן לאשה באחריות למדיניות כ־ זאה ביחסי ישראל ערב. „מדי ביות זו מנוגדת להשקפתי ולעקרונות המרקסיזם־לניניזם".

עם קבלת המכתב התכנס אמש הועד המרכזי של מק"י לדון בהגבותו על ההתפטרות ועל ההאשמות של מיקוניס כלפי חבריו בועד המרכזי.

הועד המרכזי של מק"י שקיבל אמש את התפטרותו של מיקוניס דוחה בחריפות את האשמותיו כלפי המפלגה (כפי שכלולות במכתב ההתפטרות) שבעזרתן הוא מבקש את התפטרותו. „מהות טענותיו והגנתו — הם עדות ברורה לרקע שנוצר בינו לבין הועד המרכזי", נאמר בהחלטת הועד המרכזי.

הנהגת מק"י מציינת, כי העמדה שמיקוניס נקט התנהגותו — לא הלמו את מעמדו כמזכ"ל המפלגה. מיקוניס עצמו יצר בשב בו נתרוקן מתוכנו התואר של המזכ"ל התפטרות משקפת אפוא את מצב דברים זה.

החלטת הועד המרכזי נתקבלה פה אחד, נגד קולו של מיקוניס שהשתתף בישיבה.

מדליית ארד לגדי קדם באליפות הג'ודו

מאת כופר „דבר"

הישראלי גדי קדם, חבר קיבוץ עין העליונה, זיכה אתמול את ישראל במדליית ארד באליפות אירופה לנוער בג'ודו, במשקל עד 75 ק"ג.

אליפות אירופה לנוער בג'ודו נפתחה אמש בהיכל הספורט ביד־ אליהו בהשתתפות כ־80 ספורטאים מתשע מדינות.

לאליפות הוזמנו 32 המדינות החברות בהתאחדות הג'ודו האירופית אולם רק שמונה הגיעו ל־אליפות: אוסטריה, אנגליה, אירלנד, גרמניה המערבית, שוודיה, איטליה והולנד.

דבר
DAVAR
עיתון פועלי ארץ ישראל
העורכת — חנה זמר
משנה לעורך — דוד פדהצור
מזכיר המערכת — אליהו אגרס
מנהל כללי — גדעון נאמן
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251-3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

ערפאת המר־יא; השוטרים נשמו לרווחה

אולם הכוננות בניו־יורק לא תוסר עד תום הדיון הפלשתינאי בעצרת

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ניו־יורק (מיוחד ל"דבר"). — שוטרי ניו־יורק נשמו את־בול לרווחה, כאשר מטוסו של ערפאת המריא עם שחר (11 לפני הצהריים, לפי שעון ישראל) להוואנה, יחד עם מחצית משלחת אש"ף לאו"ם. המיבצע החשאי בכל ההיסטוריה של העתונות, שכוונה להאמין, כי ערפאת יוצא כ־12 שעות מאוחר יותר.

גם לאחר יציאת ערפאת לא הוסרו סידורי הבטחון המיוחדים באו"ם ומאות שוטרים חמושים הקיפו אתמול את הבנין ואת הרחובות הסמוכים.

מסוקים מעל העיר

סידורי האבטחה בביקור ערפאת היו הכבדים הקיימים בהיקפם. השתתפו בהם משטרת העיר, האפ.בי.אי, "השירות החשאי", הכוחות השומרים על משרדי הממשלה הפדרלית וכוחות הבטחון של או"ם. שלשום, בעת נאום ערפאת, הגיו מסוקים מעל למרכז העיר בחיפוש אחר צלפים ואמודאים סרקו את קרקעית האיסט ריבר, הוגים לאורך בניין או"ם, בחיפוש אחרי מטמיני פצצות. התנועה ברחובות הסמוכים לבנין הופסקה. כ־1,000 שוטרים הועסקו באבטחת הביקור ואובדן ההוצאה לבעלם הבסים האמריקאי הוא כ־150.000 דולאר ליום.

"לשמור על כנופיה ארורה"

בראיונות עם עתונאים הוכחו השוטרים, שבבקשו לצנות את עבודתם, הם הוצבו לשמור על — כפי שאמר אחד מהם — "כנופית ערבים ארורים". באזורים מסויימים בניו־יורק נאלצה המשטרה להפחית את מספר העיידות לרבע. המשטרה חששה בין השאר, מאפשרות ששוטר, או אדם לבוש במדי שוטר, יתנקש בחיי ערפאת. כדי למנוע זאת ננקטו אמצעים נוספים.

אך כל החששות היו לשווא, אם כי היו שלשום ברחובות הסמוכים לבנין או"ם כמה הפגנות קטנות ונמסר גם על חילופי מהומות בין מפגינים פרו ואנטי פלסטינאים. היו גם מעצרים ספורים. במקרה אחד נזעקו כוחות המשטרה לאתר "חבילה" שעוררה חשד, אך לאחר בדיקה התברר שהחשוד אינו אלא פנסיונר נכה וזקן בפצע והמשטרה התנצלה על הטעות.

בינתיים לא ידוע על כל תכנית מבצעית מצד "הליגה היהודית להגנה" או מצד גורם אחר להתנקם בערפאת או במי מחבריו. עם זאת לא תוסר הכוננות במשטרת ניו־יורק עד תום הדיון בעצרת.

שוטרים אמריקאים מלווים מפגין פרו־ישראלי ליד בניין או"ם בניו־יורק בעת נאומו של מנהיג המחבלים בעצרת.
צילום־רדיו של "אסושיאייטד־פרס"

תושבי ק' שמונה התנהגו למופת בליל הקטיושות

התנהגות תושבי קרית שמונה בעקבות ירי הקטיושות היתה למופת — קבעו אנשי המשמר האזרחי, מפקד העיר, המשטרה וראש עירית קרית שמונה אברהם אלוני, כאשר התכנסו אתמול לדון במצב.

בישיבה צויין כי התושבים גילו תושיה, לא נתפסו לבהלה וצייתו להוראות הפקחים בשטח.

ראש העיריה, אברהם אלוני, נפגש אתמול עם מפקד צה"ל באזור ותבע להשלים את חדרי הבטחון לכל תושבי קרית שמונה. המדובר באלפיים חדרי בטחון בשכונות.

סופר "דבר" בגליל מוסיף:

עובדי "עמידר" יצאו לתיקון הנזקים. הם עסקו בתיקון השמשות שנופצו והיום ימשיכו בתיקון התריסים, החלונות, הדלתות והטיח. הנזקים שגרמו הקטיושות יתוקנו על חשבון "עמידר".

סופר "דבר" בצפת מוסר, כי במצבה של רחל זריהן בקרית שמונה, שנפצעה בסכנה מרסיסי קטיושות חל שיפור ניכר. הפצועה תשוחרר תוך 10 ימים, בתום סידרת ניתוחים להוצאת הרסיסים.

בעוד מורגשת בעולם כולו ההתעניינות על מטילי זהב ומטבעות זהב, הודיע משרד האוצר הבריטי, כי המטבעה המלכותית תחדש את הטבעתם של סוברנים כדי לחדש את המלאי של הבנק המרכזי האנגלי.

מעריב — לוח מס' 1

מבצע פרסים

בין כל המודעות המתפרסמות ב"לוח מעריב" — הלוח מס' 1 — נערכת כל יום הגרלה ובה זוכה מוסר מודעה

ב־5 ימי נופש זוגי בטבריה חינם

כולל אמבטיה מינרלית בחמי טבריה.

מסור מודעה ל"לוח מעריב", תשיג תוצאה חיובית ומהירה למודעתך, ותשתתף אוטומטית בהגרלה היומית.

שם הזוכה מתפרסם ב"מעריב" למחרת ההגרלה.

סוד כוחה של מודעה קטנה ב"לוח מעריב": פרסומה ב"מעריב" העתון הנפוץ ביותר במדינה.

זכו בפיס

בסך 500,000.— ל"י זכה המספר: 689797.

בסך 250,000.— ל"י זכה המספר: 172929. בסך 100,000.— ל"י זכה המספר: 401121. בסך 50,000.— זכו המספרים: 214692 ; 434131. בסך 12,500.— ל"י זכו המספרים: 360152 ; 604973. בסך 6,250.— ל"י זכו המספרים: 047901 ; 078013 ; 331724 ; 449895.

בסך 5,000.— ל"י זכו המספרים הבאים: 019250 ; 068651 ; 106859 ; 137149 ; 140210 ; 151567 ; 152210 ; 157647 ; 165302 ; 199559 ; 199917 ; 216414 ; 234760 ; 263404 ; 265462 ; 267471 ; 288458 ; 302250 ; 339784 ; 352798 ; 384470 ; 388270 ; 489864 ; 502146 ; 534353 ; 551924 ; 572949 ; 584716 ; 600640 ; 612217 ; 658144 ; 710633 ; 726353 ; 734943 ; 758696 ; 772823 ; 774469 ; 786452 ; 795890.

בסך 1,000.— ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־2848 ; 3664 ; 4500 ; 5693 ; 9283.

בסך 600.— ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־25592 ; 25714 ; 32969 ; 33492 ; 44260 ; 46799 ; 60722 ; 64917 ; 70560 ; 79591.

בסך 250.— ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־00132 ; 00913 ; 01375 ; 06534 ; 11891 ; 13446 ; 24252 ; 27581 ; 33309 ; 35666 ; 36426 ; 37700 ; 47106 ; 53744 ; 54939 ; 62556 ; 77773 ; 79112 ; 85769 ; 86533 ; 89001 ; 93004 ; 93769 ; 94615 ; 99950.

בסך 100.— ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־1538 ; 1789 ; 4105 ; 4198 ; 4199 ; 4906 ; 4914.

בסך 50.— ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0313 ; 0615 ; 0676 ; 0781 ; 1073 ; 1300 ; 1461 ; 1813 ; 2185 ; 2221 ; 2406 ; 2885 ; 3088 ; 3229 ; 3407 ; 3643 ; 3818 ; 3947 ; 4364 ; 4450 ; 4710 ; 4767 ; 4872 ; 5999 ; 6015 ; 6062 ; 6287 ; 6769 ; 6791 ; 6822 ; 953 ; 7052 ; 7348 ; 7506 ; 7564 ; 7619 ; 8779 ; 8940 ; 9066 ; 9279 ; 9481 ; 9744.

בסך 6.— ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרות: 1 ו־8.

בפתיחת ועידת "בני־ברית" בירושלים

"ידאג הנשיא פורד שקו־המחשבה של הרמטכ"ל לא יחדור לפיקוד"

קריאה לנשיא ארה"ב ג'ראלד פורד, לדאוג לכך כי קו המחשבה המעוות שהגיע את הרמטכ"ל האמריקאי לומר את אשר אמר על היהודים בארה"ב, לא יחדור ויעמיק דרך צמרת הפיקוד אל שורות הצבא האמריקאי — השמיע הנשיא העולמי של ארגון "בני ברית" דוד מ. בלומברג. הוא אמר את דבריו במושב הפתיחה של הועידה העולמית התלת־שנתית של בני ברית שנערכה ביום ה' בערב בבנייני האומה בירושלים.

בפתיחת הועידה השתתפו נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, ראש הממשלה לשעבר גולדה מאיר, שרים, חברי כנסת, כאלף צירים מ־38 מדינות ומאות אורחים.

בדברי הפתיחה עמד בלומברג על שתי ההתבטאויות המודעות של יחס צונן מצד מדינות העולם כלפי ישראל: המחזה המביש שאירע בעצרת או"ם, אשר בפניה נתקבל והופיע מנהיג המחבלים יאסר ערפאת, והודעתו הנמהרת והבלתי מחושבת של הרמטכ"ל האמריקאי.

בלומברג ציין כי האו"ם, שהוקדש על ידי מייסדיו לפעול למען השלום ולשרת את מצפון העולם, העניק קבלת פנים נלהבת לאיש אשר כל־כולו מסמל את הטרוריזם. האיש הצועד בראש ארגון שרצח תינוקות בבתי־ספר, טבח נוסעים בשדות תעופה והרג דיפלומטים. הנואם הביע את דעתו כי הדרך שבה קיבלו עמי העולם את הודעת ערפאת מסילה אימים יותר מאשר ההודעה עצמה.

אשר להודעת הרמטכ"ל האמריקאי שלפיה רבה מדי השפעת היהודים בארצות־הברית, אמר נשיא "בני ברית" כי לדעתו אין די בכך שהנשיא פורד נזף בגנראל בראון על דבריו. "עלינו לקרוא לנשיא פורד שידאג לכך שקו מחשבה מעוות זה לא ימשיך לחדור אל שורות הצבא האמריקאי".

מר בלומברג הצהיר, כי כל הדברים האלה "לא יפחידונו ולא ירתיעונו וגם לא ישתיקונו".

מברק ברכה מפורד

במזכירות הועידה נתקבל אתמול מברק ברכה מאת הנשיא ג'ראלד פורד לרגל פתיחת הועידה. בו נאמר כי "חברי "בני ברית" זכאים להודת כל האמריקאים על המאבק הבלתי נלאה של הארגון למען המסורת המובאנות הנעלות ביותר. אני מאחל ל"בני ברית" הצלחה בהמשך שרותו למען האנושות ומקווה כי הועידה הנוכחית תסייע לארגון להמשיך במסורת ההחית וברמה הגבוהה של הישגיו".

פניה לעתונאים לשמור על תקנון האתיקה

ועדת האתיקה של אגודת העתונאים פנתה אל ציבור העתונאים בבקשה להקפיד על תקנון האתיקה המקצועית של מועצת העתונות בישראל, בבואם לחשוף התנהגותו של הזולת.

בפניה נאמר, כי נוכח גילוי הפרשות הכלכליות והחברתיות המסעירות את הציבור, על העתונאים לשמש מופת לאחרים בהתנהגותם.

ועדת האתיקה של אגודת העתונאים בת"א מבקשת להתלונן על עבירות אתיקה מצד עתונאים והיא תגיב בחומרה על כל חריגה מן התקנון, ובמקרים מסויימים אף תיזום פעולות לבירור חריגות אפשריות.

ועדת האתיקה מזכירה מחדש עיקרי תקנון האתיקה הנוגע להוצאות לעז, הסתה אישית והאשמות בלתי מבוססות על רקע אישי, לאומי, עדתי, דתי או גזעי — הן עבירות חמורות לאנשי העתונות. עתונאי העתון חייבים להקפיד על דיוק דברים ולמנוע מהקורא הסקת מסקנות לא נכונות.

כן אסור על העתונאי לקבל טובות הנאה אישית ושרות ענייניו של פרט או גורם כלשהו הנוגדים את טובת הכלל.

תלונות מצד מוסדות, או גופים, או פרטים, נגד עתונאי או עתון על חריגה מתקנון האתיקה המקצועית יש להגיש למזכירות העתונות בבית סוקולוב בתל־אביב.

רבין נפגש עם סטודנטים תושבי שכונת־התקווה

בפגישה שהתקיימה בלשכת ראש הממשלה דן יצחק רבין עם צעירים סטודנטים משכונת התקווה, חברי "הלהבה", ומזכיר ההסתדרות בשכונה מרדכי תאורי בעיקר היה המודבכות של השכונה.

ראש הממשלה שמע בעניין את טענות הצעירים וניכר אצלו רצון כן לבוא לקראת תושבי השכונה בבעיותיה המיוחדות.

אין מפעל, בית חרושת, אולם או מוסד, שאין ביכולתנו לחמם אותו!

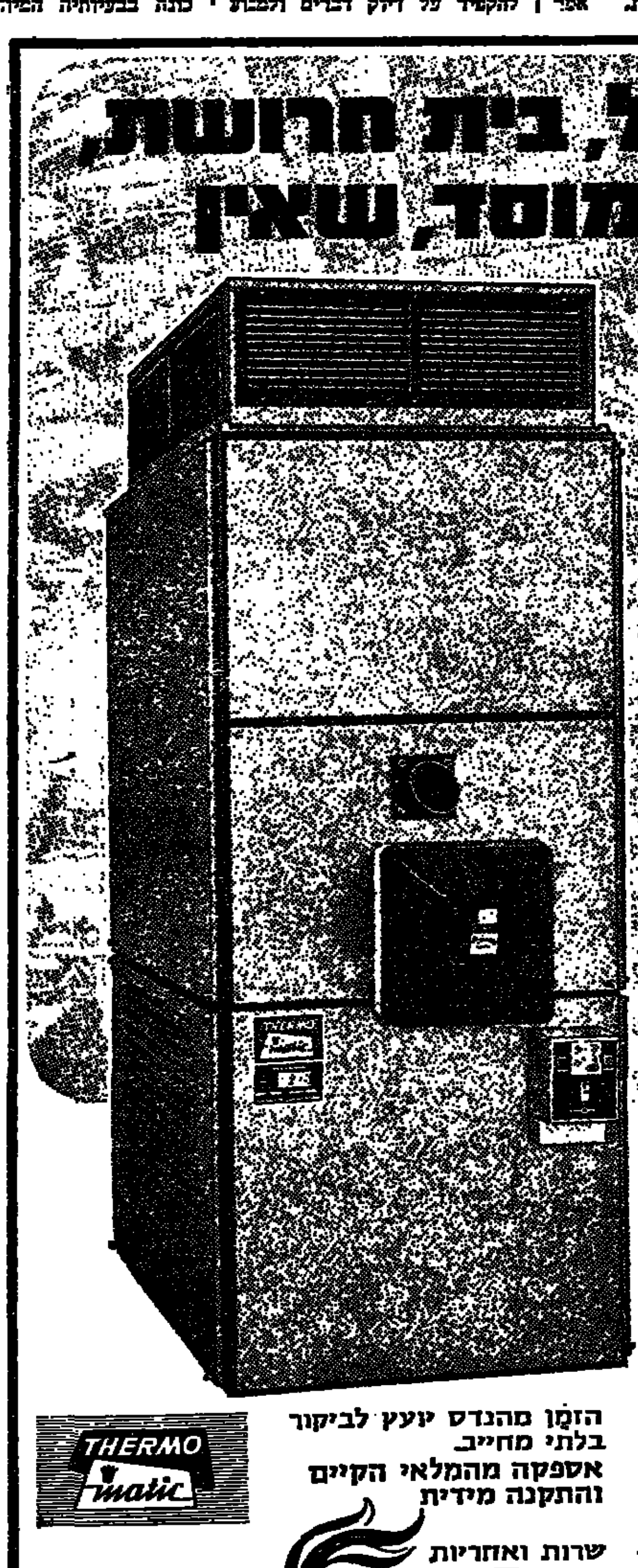

טמפרטורה נוחה לעובדים — ערובה להספק עבודה מירבי!
אל תמנע תנאי אקלים נאותים באולמות הייצור.

בסקרים רבים הוכח כבר שנוחות האקלים לעובד תורמת רבות לבריאותו ולפריון עבודתו. השקעה זו חוזרת למפעל מוכפלת בפעמים רבות.
לנו הידע והמהנדסים לייעוץ בפרויקטים אלה.
תנורי אויר חם לחימום נפח, להסקת מבנים גדולים בתעשיה, שרותים וחקלאות.
התנורים מופעלים בנצילות גבוהה בדלק קל (סולר) או בדלק כבד (מזוט).
לתפוקות טרמיות בין 25.000 Kcal/h ל־500.000 Kcal/h.
חסכון בהפעלה ע"י וויסות חום אוטומטי.

הזמן מהנדס יועץ לביקור בלתי מחייב.
אספקה מהמלאי הקיים והתקנה מידית.
שרות ואחריות

THERMO matic

אויקל

אויקל בע"מ • הנדסת חימום ואיוורור
רח' פינסקר 70, ת"א • טל. 28 32 36-7-8

תנועת המושבים בעד הקפאת שכר לחצי שנה

מאת א. ברומר, סופר "דבר"

הצעה להסתדרות להסכים להקפאת השכר למשך חצי שנה, כדי לאפשר לממשלה למצות את מירב התועלת מהמדיניות הכלכלית החדשה למניעת האינפלציה והאבטלה, כלולה בהחלטות מזכירות תנועת המושבים שדנה בהשלכות של הפיחות. החלטות האחרות של המזכירות:

- מזכירות תנועת המושבים רואה בהחלטת הממשלה צורך השעה, ויש לקבלן על כל המשתמע מהן.
- המזכירות תובעת מהממשלה לפצות את החקלאים פיצוי מלא על העליה בהוצאות הייצור והומרי הגלם ולהצמיד לרשותם אשראי מתאים, כדי למנוע התמוטטות מערכת הייצור, בגלל מצוקת אשראי.
- המזכירות מקבלת בברכה את החלטת הממשלה למתן פיצוי מלא לשכבות החלשות ומביעה תקווה כי נטל הפיחות יתחלק על כל האוכלוסיה בהתאם לגובה ההכנסה.

מזכיר התנועה א. נחמקין אמר, כי הצעת התנועה להסתדרות להסכים להקפאת השכר למשך חצי שנה, באה לאחר שהתנועה איננה דורשת גם בשביל חבריה כל פיצוי על התייקרות הוצאות העבודה, אלא רק על הוצאות הייצור הכניות, כולל חומרי גלם מהיבוא.

הנשיא חנן את צ'ארלי ביטון

מאת מרדכי בסוק, סופר "דבר" בירושלים

צ'ארלי ביטון, מראשי הפנתרים השחורים, שוחרר ביום א' מהכלא, לאחר שקיבל חנינה מנשיא המדינה אפרים קציר.

צ'ארלי ביטון נידון לאסר שבעה חודשים. אותם היה לרצות לפני הפיסה בביעה.

בתקופת שהותו במאסר, פנו אישים רבים בארץ, ואף בחו"ל, אל נשיא המדינה, בבקשה לחון את ביטון. גם לאחר שהחל לרצות את עונשו הגיעו לבית הנשיא בקשות חנינה רבות, ביניהן של שני הרבנים הראשיים, הרב גורן והרב עובדיה יוסף, ח"כ לובה אליאב ואחרים.

כאמור נענה הנשיא לבקשות.

בהחלטת שר המשפטים היום בדוק ההליכים להמיר את יתרת העונש במאסר על תנאי למשך שלוש שנים.

נימוקי הנשיא למתן החנינה היו: הנאשם הסגיר את עצמו למשטרה (כזכור היה ביטון ב"מחתרת" במשך חודש), ורוצה כבר חלק מעונשו. הנאשם פנה בעצמו לנשיא, ביקש חנינה, והבטיח לשמור על חוקי המדינה.

גופים מרכזים במדינה, ביניהם חברים בוועד הפועל של ההסתדרות, הביעו נכונות לעזור בשיקומו, כדי שביטון יפתח דף חדש בחייו, במקצועו כמסגר.

שני ראשי ממשלה לשעבר של אתיופיה נמנים עם 35 אישים בכירים שיועמדו לדין על התרשלות בתפקידם, על רקע הרעב שגרם למותם של כ־100.000 איש במחוז וולו.

המח' לאיגוד מקצועי קוראת לא לשבש העבודה במפעלים

היום ייפתח המו"מ על מקדמת תוספת היוקר

מליאת המחלקה לאיגוד מקצועי קיימה אתמול דיון על הצעדים האופרטיביים המתחייבים מההחלטות ההיסטוריות בקשר לתכנית הכלכלית של הממשלה.

יו"ר המחלקה אוריאל אברהמוביץ קרא לועדי העובדים להתייצב מאחורי ההסתדרות ועמדותיה ולהימנע מהפגנות רחוב ומשיבוש סדרי העבודה. הוא הוסיף, כי ההסתדרות איננה חותרת להכשיל את התכנית הכלכלית והעימות עם הממשלה נסוב על הפרטים החיוניים לציבור העובדים ובכוחם כך יש להיבנע בצעדים הפעולים להביא לתיקונים הבראיים ולפירושים ביחסי העבודה.

בסכמו את הדיון הבהיר אברהמוביץ, כי שאלת התעסוקה בסכנת נמצאת בראש דאגותיה של המחלקה לאיגוד מקצועי והיא תפעל לחידוש הפעלת כלים ומנגנונים להסבה מקצועית של עובדים בענפים למנוע היווצרות כיסי אבטלה.

אברהמוביץ דחה את התפיסה, שהתכנית הכלכלית עומדת או נופלת על שאלת עיקור תוספת היוקר.

הוא מסר כי היום עומד להיפתח המו"מ בין נציגי ההסתדרות לבין נציגי לשכת התיאום של האירגונים הכלכליים בקשר לתשלום מקדמה על חשבון תוספת היוקר הבסיסה לעובדים בינואר.

היועץ הכלכלי של ההסתדרות ד"ר אביר ברגע אמר, כי הנטל לא יתחלק בצורה שוויונית. הסיבה הראשונה לכך היא כי עליית המחירים איננה שוה בכל המוצרים. עליה במחירי המזון בלבד, ירידה ברמת החיים של משפחה ממוצעת הכוללת וגדולות. בסדר גודל של 15—16 אחוז. אם מבקשים לצרוך איזה שבה, בעוד שאצל משפחות אחרות הירידה היא בשיעור של 5—6 אחוזים. סיבה נוספת לחלוקה בלתי שוה של הנטל, קשורה בכך שאנשים בעלי יכולת פיתחו להם מנגנוני הגנה נגד אינפלציה, ואם יש כל־כך ופרויקטים להסבה עובדים בבסיסים המיבציים לצריכה פנימית למפעלים המיבצעים ליצוא!

ש. דינלגי אמר כי תוספת היוקר צריכה לכל הסכויים בהתאם לרבות שברם, איננה תלויה בגודל המשכורת. הוא מסר דיווח על המו"מ עם הממשלה ביחס לשיעור הפיצוי ע"ח תוספת היוקר.

ב. מיכאלי אמר שהמחלקה לאיגוד מקצועי צריכה להתייחס לבעיות בעקבות ההתעוררות לאחר החלטת הועד הפועל.

א. אלפרט הציע לדרוש קבלת חלק בתוספת היוקר בצורת אגרת חוב לבעלי שכר בעל תיקרה מסויימת.

ס. זקבר טען שענף המתכת והאלקטרוניקה מסוגל לקלוט עובדים רבים לאחר שיקבלו הכשרה מקצועית מתאימה.

ב. בן־משה הציע אף הוא שבכירים המשתכרים מעל לרמה מסויימת, יקבלו חלק מתוספת היוקר באיגרות חוב וזו תהיה תרומת ציבור השכירים להצלחת התכנית.

ד. נחמני אמר שאת השגיאה הראשונה עשתה הממשלה שלא קיימה הידברות מוקדמת עם ההסתדרות.

א. רוזובסקי אמר שיש להסביר את התגובה החריפה של הציבור להתכנית, באווירה שהיתה עוד לפני הפיחות והפרשיות הכלכליות השונות.

ב. בונן אמר כי העובדים שבאו להפגין ליד בית ההסתדרות רק חיזקו את עמדת ההסתדרות.

ב. גת הטעים כי הוא בעד מו"מ אחראי וגלוי עם הממשלה. תשיב בציבור העובדים ידע מה ההסתדרות אומרת בשמו ובצורה גלויה. הוא הדגיש, כי בתקופת המיתון היו הנערים העובדים בין הראשונים שנפגעו מן האבטלה. בנושא זה יש לזום מבגודי הסבה בקבוצית.

בר־לב וברעם: אבטלה קשה אם תכשל התכנית הכלכלית החדשה

מאת סופרי "דבר"

שרי העבודה והמסחר והתעשיה אמרו אתמול בשני מפגשים שונים עם חברי הנהלות קואופרטיבים ואקדמאים, כי צפויה בישראל אבטלה קשה, אם תיכשל המדיניות הכלכלית.

השר בר־לב הזהיר מפני אבטלה של 250.000 עובדים תוך 12—15 חודשים ופגיעה חמורה בענפי היצוא, אם תיכשל המדיניות הכלכלית החדשה.

השר שדיבר באוניברסיטת חיפה הסביר, כי ענפי היצוא קיבלו תמריצים של 18 אחוז, אך מחצית מזה כבר נאכל בארץ בגלל ההתייקרויות. אם לא ישמר היתרון של 9 אחוזים, לא יוכל היצוא לשמור על שווקיו ולהתרחב.

בהמשך דבריו אמר בר־לב, שהתכנית להוריד ב־5—6 אחוזים את רמת החיים הממוצעת מחייבת בין השאר, פגיעה בשכירים בעלי הכנסה ממוצעת ומעל הממוצע. לעומת זאת תישמר רמת החיים של משפחות בעלות הכנסה נמוכה ויעשו אף צעדים להעלות בשיעור מה, את רמת החיים שלהם.

שר העבודה, משה ברעם, הזהיר מפני מצב של אבטלה קשה, אם תיכשל המדיניות הכלכלית של הממשלה בגלל לחצי עובדים ואי שיתוף פעולה מצד הציבור.

בדברו בכנס הנהלות קואופרטיבים בתל־אביב, אמר השר, כי אם תוכשל התכנית, צפויה אבטלה של כ־100 אלף עובדים ואז "מאודאת לא יצטרך להתאמץ הרבה".

הפגנת הפנתרים התפזרה בשקט

עצרת הפגנה מטעם תנועת הפנתרים השחורים נערכה אמש בכיכר מלכי ישראל בתל אביב, ובסיומה התפזרה בשקט.

כוחות משטרה מתוגברים היו פזורים באזור וכן בשכונות הדרום בתל אביב כחשש להפגנות רחוב אך אלה לא התרחשו.

במקום העצרת התאספו כ־300 איש. ביניהם קבוצות מפגינים שנשאו כרזות ושלטים בגנות ההתייקרויות וכן כמה עשרות סקרנים. במקום נכחו גם אנשי משטרה רבים בבגדים אזרחיים.

ראשי המפגינים — שלום כהן, נעים גלעדי, סעדיה מרציאנו ונציגים אחרים של התנועה — השמיעו דברי מחאה על המדיניות הכלכלית של הממשלה וקראו שלא להפוך פועלים עמלים לנזקקי סעד.

הנואמים בעצרת הביעו את הדעה, כי יש לשדרג שינוי ביידי במדיניות הממשלה לגבי תושבי שכונות העוני, להקים להם בתי ספר ולדאוג להם לפרנסה הוגנת ולשכר הוגן.

במהלך העצרת הובעה הדעה כי הפיחות וההתייקרויות הם רק שלב אחד לקראת מכמסה כבדה יותר הצפויה לציבור הפועלים בארץ. (ע)

נאה דורשים:

מתנות שרים ונסיעות "הרגע האחרון"

מאת אברהם קושניר

משני מקורות שונים, שניהם ממשלתיים ושניהם ביקשו בדרך הטבע להישאר בלתי־מזוהים, הועלו שני נושאים שנוכח מדיניות הריסון והחסכון, דומה שיש צורך לתת עליהם את הדעת. הנושא הראשון קשור למתנות שנותנים שרי הממשלה בעת הופעתם בשמחות שונות של אנשים, איתם הם קשורים בקשרי עבודה. לסופר "דבר" נמסר, כי לעיתים יש המתנות הניתנות על ידי השרים מוצאות מחשבון האש"ל שלהם. לעיתים מסתכמת הוצאות אלו באלפי לירות. שכן, השרים מוזמנים לעתים מזומנות לחתונות, בר מצווה, בריתות ושאר אירועים של אנשים איתם הם קשורים בקשרי עבודה. נוכח האינפלציה מסתכמת ההוצאה לכל אירוע כזה, שהשרים אינם יכולים שלא לתת בו חלק, בכמה עשרות לירות ובסך הכל בכמה אלפי לירות. כיום אין כל סידור רשמי של עניין זה בתקנות המקובלות. לא ניתן גם בדרך עתונאית רגילה לוודא בכמה באמת מסתכמת ההוצאה בנושאים אלה אצל השרים השונים. אולם ידוע, כי עניין זה מהווה מוקד לרכילויות ולביקורות שבמידה רבה אולי אינן מבוססות. נראה, כך סוברים המקורות שמסרו לסופר "דבר" אינפורמציה בעניין זה, כי ראוי לקבוע בצורה ברורה שאלה זו. אפשר אולי לבוררה היטב לפרטיה דרך מכשיר השאילתא בכנסת.

נושא שני שמבקשים לתת עליו את הדעת הוא נסיעות של פקידים בדרגים שונים בממשלה לחו"ל. בדרך כלל חייבת כל נסיעה כזו לקבל אישור בועדה מיוחדת. ואולם, ככל שנמסר לסופר "דבר", במקרים של נסיעות של הרגע האחרון שבהן קשה ולא ניתן לכנס את הועדה, רשאי השר ע"י חתימה לאשר אותה נסיעה.

היו מקרים שבהם היתה ידועה הנסיעה הצפויה לחו"ל זמן רב מראש, ואולם כדי לעקוף את הועדה ולא להזדקק לאישורה, שלא היה ברור אם יינתן, נתבקש השר לחתום על הנסיעה שלושה ימים לפני ביצועה. היה מי שטען כי במקרים מסויימים השר שחתם לא ידע שבכך הוא עוקף את בדיקת הועדה שהוקמה במיוחד לנושא זה. נראה שעתה, עם ההחלטה לצמצם ולהקפיד על מספר הנסיעות של פקידי ממשלה לחו"ל יש לתת את הדעת על עניין זה, שלפרטיו כמו במקרה של מתנות השרים, קשה להגיע על ידי עבודה עתונאית רגילה. יחד עם זאת אפשר על־ידי שאילתא בכנסת, למשל, לבדוק כמה מהנוסעים לחו"ל בתקופה האחרונה נסעו על־ידי אישור הועדה וכמה יצאו באישור מיוחד שניתן ברגע האחרון ולאחר זה לנסות להסיק לקחים בשאלה זו לעתיד.

הוצאת מסדה
דרך ז'בוטינסקי 21, רמת־גן

הופ ידעתי!
מושגי יסוד במדעי החברה והטבע לילדים
מאת: אורה דביר, זהבה כהן
ציורים: ארנונה רוזין

בספר מושגי יסוד מסביבתו של הילד בנושאי חברה, טכנולוגיה וטבע. הספר מביא את הילד לידי הסתכלות והתנסות בסובב אותו, למן הוא והמשפחה ועד לחברה הרחבה. החומר מוגש בהדרגתיות התפתחותית, בצורה נאה וצבעונית. בתוספת דפי גזירה.
לילדים, להורים, לגננות ולמורות בכיתות הראשונות.

• • •

מאותה סדרה שוב ניתן להשיג
הופ הבנתי!
מושגים ודרכי חשיבה לילדים
מאת: נאוה פוקס, אורה דביר
ציורים: מרית ענבר

ספר השם דגש בפיתוח דמיונם, סיפוק סקרנותם האינטלקטואלית וגירוי מחשבתם של הילדים בגיל הרך. בתוספת דפי גזירה.
לילדים, להורים, לגננות ולמורות בכיתות הראשונות.

הוצאת מסדה
דרך ז'בוטינסקי 21, רמת־גן

עולמו הרוחני של קרל מארכס
מארכס וברונו באואר
מאת: צבי רוזן

הספר דן באספקטים מרכזיים של השיטה ההיגלית. דיון זה מגלה את השורשים ומקורות היניקה של "ההיגליאניזם הצעיר". בהקשר זה זוכים רעיונותיו של ברונו באואר לתשומת לב מיוחדת. והספר מוסיף אור חדש על היחסים בין באואר ומארכס.

חשוב לסטודנטים, למורים ולחוקרים.

هكذا من الاصل

هكذا من الاول

בצער אנו מודיעים על פטירת
דב פרסיץ
ההלויה תצא היום, יום ששי, א' כסלו תשל"ה (15.11.74) בשעה 12.00 מבית ההלויות הצירוני ברחוב דפנה 5 ת"א לבית-העלמין בחולון.
המשפחה

ביום השנה לפטירת יקירנו
צבי ביין ז"ל
נעלה לקברו בבית העלמין בחולון ביום ראשון, ג' כסלו, 17.11.74 בשעה 3.00 אחרי-הצהריים.
אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוח (דיזנגוף 217) בשעה 2.30 אחה"צ.
המשפחה

במלאת שלושים למות חברנו
שמואליק גורביץ
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון ג' כסלו תשל"ה 17.11.74 בשעה 3.00 אחה"צ.
המשפחה ובית דפנה
תודתנו נתונה לקרובינו וידידינו שהביעו את תנחומיהם בכתב ובע"פ

לקטה, למשפחה
ולקבוץ דורות
אתכם באבלכם על מות
אריה נגלברג
חבריכם במעוז חיים

לקיבוץ דורות והמשפחה
אתכם באבלכם
במותו של
אריה נגלברג ז"ל
בית כפר עזה

למשק דורות והמשפחה
אתכם באבלכם על מות
אריה ז"ל
משק כסופים

אנו משתתפים בצערה של
סנטה יוספטל
במות עליה
אמה ז"ל
המועצה לייצור ושיווק כותנה בע"מ

השברנו
יקירתנו הבלתי-נשכחת המחנכת הדגולה
הני עובדיהו (לבית זיסלה)
איננה
נא להימנע מביקורי תנחומים
המשפחה האבלה

ביום ראשון ג' כסלו תשל"ה (17.11.74)
ביום השנה לפטירתו של יקירנו
שמואל כרמיאל ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו, בשעה 3.30 אחה"צ בבאר-טוביה.
המשפחה

מודעות משפחתיות מאזור חיפה
ניתן להעביר גם טלפונית
ב-6 בערב עד 10 בלילה כולל שבת
הנ. מחירים רשמיים של העתון 718018

מועצת פועלי ירושלים — המחלקה לתרבות ולחינוך — מבחר בפעולות השבוע

● השבת ב-11 לפנה"צ בקרית מנחם, הרצאה אריה קוביץ, על: "מקסיקו" (עם שקופיות).
● היום ובמוצ"ש, בימי שישי ושבת, התהלוכות לכבוד ... במבקן ... עם ... המינוך.
● השבת 16.11.74 יום עיון למלוגה הכדורן בקרית יובל, בהשתתפות: עמיהוד חביר ואריה צי פוקי.
● ביום א' 17.11.74 ב-8.30 אחה"צ, בבית העם כנס עובדים צעירים, בהשתתפות: הח' ניסן הרפז — מנהל המחלקה לתרבות ולחינוך. לאחר מכן, הצגה "בבה המכושפת". כרטיסים בבית ההסתדרות חדר מס' 5.
● ביום א' 17.11.74 ב-6 אחה"צ, במועדון הגמלאים בקרית מנחם, הרצאה שמחה רז — על: החברה הישראלית. מנה לאחר מלחמת יום הכיפורים.
● ביום ג' 19.11.74 ב-5 אחה"צ, באולם היכלים, כנס ועדי עובדים, בהשתתפות: הח' ניסן הרפז — מנהל המחלקה לתרבות ולחינוך. הנושא: פעולות תרבות במקומות עבודה.
● ביום ד' 20.11.74, יום עיון לגמלאים במועצת פועלי ירושלים. המרצים: ישראל כידן "פריון העבודה", פרופ' חיים ברקאי, על: בעיות כלכלה בעולם ובארץ.
● ביום ה' 21.11.74 ב-5 אחה"צ באולם היכלים, חוג יהודי ערבי בהשתתפות: דניאל רובינשטיין — עתונאי ושמואל פורת — בפרכו ההסברה.

ביאטה קלארספלד בעתון-העתונאים בירושלים
● בעתון העתונאים שיתקיים בליל-שבת, א' כסלו תשל"ה (15.11.74), ב-8.30 בבית העם בירושלים, תשתתף גם הגב' ביאטה קלארספלד.
בעתון ישתתפו: הסופר ויקטור שם-טוב שידבר על "בעיות השעה"; העתונאי ראול טייטלבאום ישוחח על הנושא: "מה יש ומה אין בתכנית הכלכלית החדשה?" הרב צבי תבורי ירצה על פרשת השבוע. העתון נערך בשיתוף עם מחלקת התרבות של העירייה. דמי כניסה לכל.

תל-אביב
"אהל-שם" — בשיתוף עם החברה לחקר המקרא
● השבת פרשת תולדות 16.11 ב-10 בבוקר: טברסקי — תנ"ך. ב-11 הרב רידלנדר: תלמוד. ב-4 אחה"צ במסיבת "עונג שבת". ירצה: ב. ד. לוריא, על הנושא: בין הערבים — מצוה והתפתחות. הפותח: יו"ר "אהל-שם" — משה גולדשטיין. דברי אגדה — ד"ר ש. ז. כהנא.
במועדון "מילוא"
● בליל שבת, 15.11.74, ב-8.45 ירצה הגיאולוג משה ספריר על: מעבר הנפש הכרוך בו, בליווי שקופיות. הפותח: ישראל כהן.
ארגון אמהות עובדות תל-אביב
● במוצאי שבת 16.11.74 ב-8 בערב במועדון מאזה, רח' פינסקר 49, תל-אביב. הרצאתו של אליעזר בן משה — עתונאי-מזרחן — כיצד העולם מול הגבה למלחמה (בעקבות ועידת רבאט).
אגודת סופרי יידיש "בית-לייוויק" תל-אביב רח' דב הוז 30 טל' 231830
● במוצ"ש, 16.11.74, בשעה 8.30 בערב, יתקיים קונצרט עם שירה גריגוריביץ-קורקוב, והדורותיאה לויבה. בתכנית בידור של שירה והומור. ליווי מוסיקלי — פאול קוסלה.
כרטיסים להשיג יומיים משעה 9—1 לפנה"צ. טל' 231830 ובערב הקונצרט בקופה משעה 6.30 בערב.
"ידע-עם"
● ערב יהודה אצבינסן ואגדותיה ייערך ביום השני 18.11.74 ב-8 בערב במשכן "ידע-עם", בית סיטולוביץ, רחוב היהקין 10, ת"א. ירצו: אליהו אגסי, בן ציון יהושע, ראובן קשאני. ברכות לזבולון קורס, לרגל הופעת ספרו "בת המלך שהפכה לזר פרחים" — סיפור סימן-טוב ורפאל מויאל. בערב זה תיערך תצוגת תלבושות מסורתיות של העדה האפגניסטנית. תעביירי קדושה. "בבה אליהו" ועוד.

חיפה
עיריית חיפה "משען" מועדון הפנסיונרים קרית-חיים
● הערב ב-6.30 ד"ר ראובן קריץ סופרי דור הפלמ"ח. הציבור מוזמן.
מפלגת העבודה הישראלית — מחוז חיפה
יום ששי 15.11.74
● ב-7.30 בבוקר — במחוז — המובדים הארגוניים של ס. פ. ת.
שבת 16.11.74
● ב-10.30 בבוקר — חליפה הליפבל — מועצה סניף.

תושב יפו זכתה בחצי מיליון לירות
בהגרלה הגדולה בהגרלת הלוטו, השבוע, זכתה תושבת יפו אם ל-8 ילדים, שכולם חיים בביתה.

משרדי אבנר תומר בתל־אביב נסגרו
צו הבאה שלישי בבימ"ש בחיפה
מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

משרדיו של איש הפיננסים אבנר תומר בבנין "מגדל-שלום" בתל-אביב נסגרו. בתשובה לפניות טלפוניות, מוסרת פקידה של משרד סמוך כי המשרדים יהיו סגורים עד ה-20 בחודש. בתשובה לפניה למשרדו של תומר בחיפה נמסר, כי לא ידוע היכן ניתן למצוא אותו.

תומר שכר לפני מספר חדשים את המשרדים בקומה ה-21 ב"מגדל שלום" מחברת-הבת של "רסקו". הוא הציב בכרכו הקומה שלט ענק על שם חברת ההולדינג שלו "תומר אפ.אי.סי." — החברה המרכזית לפיננסים והשקעות בע"מ. תומר עבר למשרדים אלה לאחר שחברת "פאן לנד" העבירה את משרדיה. ... אחדים, בשהיתה בבעלותו של אפרים אברון. תומר מכר את הבנין ... ואורי בדרצון.

בבית משפט השלום בחיפה הוצא, זו הפעם השלישית, צו הבאה נגד אבנר תומר, שלא התייצב לבירור דינו, לאחר שחברת "בשבת" להשקעות ופיננסים שהיא בהלה הכללי, הורשעה באי-הגשת דו"חות למס הכנסה.

לבית משפט השלום בחיפה הוגש ב-21 ביולי כתב אישום נגד חברת "בשבת" ומנהלה אבנר תומר. פרקליט מחוז חיפה ע. ונגר טען, כי החברה לא הגישה דו"חות על הכנסותיה בשנת המס 1970—71.

הדיון אמור היה להתחיל ביום ה-6.9 אך תומר לא התייצב בבית המשפט ושלח אישור רפואי על מיחושי שיניים. השופט ר. בן-חורין דחה את הדיון והוציא צו הבאה נגד הנאשם ליום 10.10.74. ישיבה זו לא התקיימה לאחר שנמסר לבית המשפט כי תקלה מנעה מתומר להגיע מתל-אביב לחיפה. השופט הוציא צו הבאה שני, בו התנה את הופעתו של הנבר בהפקדת 1,000 ל"י כערבות. אתמול אמור היה הדיון להתחדש, אלא שגם הפעם הנאשם לא הופיע מתוך נימוק, שהוא אותו בוקר להתייצב במשטרת תל-אביב לחקירה. הוא גרס, כי הדיון בחקירה המשטרתית עדיפה על פני הדין.

התובע ציין, כי תיאור המתיך את אברהם שפילגלס, מנהל עסק בחיפה, להודות באשמה. עו"ד גלגלס, שהתייצב בבית המשפט, אישר גירסה זו והוסיף, כי הוכר ביקש להודות בשם החברה באשמה אך הגשת הדו"חות ולבקש מבית המשפט ארכה של שלושה חדשים להגשתם. המצב בו הוא כתן עקב דין ודברים עם עירית אילת.

השופט ראובן בן-חורין הרשיע את החברה ודחה את מתן הדין עד גמר ההליכים המשפטיים נגד הנבר. השופט ציווה להחרים את 1,000 הל"י שהפקיד תומר להבטחת הופעתו בבית המשפט.

הממונה על מחוז הצפון:
החלטת הוועדה המחוזית אינה "היתר בנייה" לחסידי ברסלב בעיר העתיקה בצפת
מאת ישעיהו אשני, סופר "דבר" בצפת

החלטת הוועדה המחוזית לתכנון ובניה בצפון (מ-12 בנובמבר השנה) אינה מהווה היתר בנייה בעיר העתיקה בצפת — אמר לי אתמול הממונה על מחוז הצפון ישראל קניג בקשר לאפשרות חידוש העבודות של אגודת "נחל נובע מקור חכמה" של חסידי ברסלב, שהופסקו ב-28 באוקטובר השנה ושבוצעו ללא רשיון בעיר העתיקה בצפת.

החלטות הוועדה המחוזית מדברות בין היתר שיש לתת תוקף לשתי התכניות מס' 1967 ו-1968, כלל תרשים הדרכים ובמידה רבה מבנה בעל ערך היסטורי או ארכיטקטוני חופף עם שטח של הדרך. יש לדאוג שתנועת הדרך תעבור מעל המבנה בקמרון או במנהרה, מבלי לפגוע במבנה עצמו. להתנות שעבודות הפיתוח יבוצעו במרחק של 3 מ' מ-13 המבנים שיש לשמור כאתרים היסטוריים — בעבודת ידיים וללא כלים מכניים. (כידוע בין 13 המבנים המוגנים נמצא גם ביתו של האר"י). בית האר"י ישתמר כאתר היסטורי יהודי לציבור בהתאם להחלטה המקורית של הועדה המחוזית. ועדת משנה של ... וזה את עבודות הבינוי והשיקום כדי להבטיח את ביצוע ההחלטות.

לשאלתי האם ישוחזרו 13 המבנים המוגנים בקרית הארי, אמר קניג כי אם תוגש תכנית לכך, הועדה תדון בה. באשר לנזקים שנגרמו על-ידי "נחל נובע מקור חכמה" לשלושה מבנים מוגנים ונזק שעלול להיגרם לשני בתי הכנסת העתיקים של האר"י ברובע הספרדי ובית כנסת רבי יוסי בנאה, אמר קניג כי הנושא לא נבדק מבחינה מקצועית. אמנם הועלו טענות, ועדת המשנה תקבל ההחלטה ברוח הועדה המחוזית.

הוגשה עצומה
נודע לי כי קבוצה של אורחים מההרי שיפוצה של צפת, מורכבת בעיקר יוצאי ארצות אנגלו-סכסיות שהשתקעו בצפת ובראשם ד"ר יעקב טובה, הגישה עצומה לוועדה המחוזית בנצרת בה נציין שהם "מרוצים מהרס חלק מהמבנים שציינו לשימור ולשיקום ע"י מחלקת העתיקות".

3 מעצורי חב' "רמדו" שוחררו בערבות

שלושה מנהלים של חברת "רמדו" שנעצרו לפני יומים בקשר להגשת קבלות מזויפות על סכומים שלא סופקו להקמת ה... באשקלון — שוחררו אתמול עם תום החקירה.

יוסף אלקסלי ברבו"ה, יוסף בן נבוגה ואנואר איסמעיל מכפר רמה שוחררו על ידי שופט השלום צבי גדיב בבית המשפט באשקלון, בערבות של 5,000 ל"י כ"א. במעצר נמצאים כיום שלושה עובדי חברה של "כיתנה הדרום" וכן מנהלת החשבונות של חברת "רמדו". עוד מספר נתבעים נחקרים בקשר לפרשה.

המשטרה החלה בחקירה זו לפני כחודש בעקבות תלונה חברת ק.ב.א.א. המקימה את המפעל באשקלון. לפי תלונה זו הועלה החשד שהחברה "רמדו", שקיבלה על עצמה לספק את הפועלים לבניית המזח, הגישה קבלות פיקטיביות. המשטרה מצאה כי קבלות אלה הוצאו על ידי המעסיקים בתנועת "מחנה הדרום" בצובת בית"ו בדרום.

דברי החשודים. הכדיבר בנסיון להוציא סכומי כסף גדולים, בהיקף של רבבות ל"י, הוקרו בפסיקה באו כבר מגעים עם אנשי פרוטקציה כמחוז הדרום כדי להכין את גליונות האיכום. בעקבות המיבצעים שנאספו עד עתה. (ע)

קריאה לשתף ההסתדרות בתכניות טלוויזיה
מאת סופר "דבר"

ההסתדרות היא גורם חברתי חשוב בישראל ומייצגת את רוב הציבור והיא צריכה להיות שותף בהכנת תכנית הטלוויזיה — דברים אלה אמר מיכאל בש, חבר הועדה המרכזית ויו"ר המרכז לתרבות בוועד הפועל, בישיבת מליאת מועצת פועלי חדרה שהוקדשה לפעולות התרבות.

יוסף עשהר מזכיר מועצת פועלי חדרה, מסר על פעולות התרבות לסטודנטים וקירוב ציבור הפועלים להסתדרות. רכז התרבות י. ברגם קרא לאחד את כל המחלקות לתרבות בוועד הפועל — ובהן הסברה, מחלקת צעירים, מחלקת תרבות — לחלקה אחת. הפיצול גורם להוצאות כפולות וסיבל את הפעולה התרבותית.

הליכוד מבקש להקים קואליציה רחבה באשדוד
מאת סופר "דבר" בדרום

סיעת הליכוד בעיריית אשדוד פנתה לסיעות המערך, המפד"ל ופאג"י להצטרף להנהלת העירייה ולהקים באשדוד קואליציה מקיר לקיר.

ראש סיעת הליכוד, סגן ראש העירייה א. קלאגג, אמר, כי עם החליטה על כך נכח הצורך לקדם את ענייני אשדוד.

נראה, כי מזכיר סניף מפלגת העבודה ז. דוקהן יתמנה לסגן בשכר ואילו נציגי שתי המפלגות הדתיות ימונו כסגנים בתואר.

רשת החנויות של ארגון עובדי התעשיה האווירית אר"י מנהלת מו"מ על רכישת מבנה לפתיחת סופרמרקט באשדוד כדי לשרת את 1600 עובדי מפעל "אלתא" בעיר.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו
ר' חיים שלום דוגלסקי ז"ל
מראשוני עובדי הטלפון בארץ ישראל
ומביעים תנחומים למשפחתו
הלוויה היום, בשעה 12.00 מביתו ברח' הרואה 95, רמת-גן, אל בית העלמין בזכרון מאיר בבני-ברק.
שר התקשורת
המנהל הכללי
מנהל שירותי ההנדסה
מנהל מחוז תל-אביב והמרכז
וציבור העובדים

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
שמחה-בינם בר־שלום (פרידמן) ז"ל
תיערך אזכרה על קברו ביום ב' ד' כסלו תשל"ה 18.11.74 בשעה 4.
נפגשים ליד השער החדש בבית העלמין בחולון.
המשפחה

משתתפים באבל המשפחה
על מותו הטראגי של
לייבה גלן
אין בפינו תנחומים
מפעלי העמק
מנפטת העמק
ההנהלה והעובדים

רבבות חברי ההסתדרות בתל-אביב—יפו
אבלים על פטירתו של
אהרון מסקין
חבר נאמן ומבאי בית ברנר, אמן דגול ומחלוצי הבמה העברית
מועצת פועלי
תל־אביב - יפו

תובע כינוס מרכז העבודה
חבר ועדת הביקורת המרכזית עובדיה פורה, פנה לראש המטה בוכ"ל במפלגת העבודה, בהבניעה לכנס את מרכז המפלגה ולהעמיד על סדר יומו — הצעה החלטה שתפליהה התייצבות לימין הממשלה להבלתה התכנית הכלכלית.

תובע להקפיא הוצאות רכב ואש"ל במוסדות ההסת'
מאת סופר "דבר"

חבר הועדה המרכזית נ. אלמוזלינו שלח מכתב למזכ"ל ההסתדרות י. משל ובו ביקש לדון בדחיפות בהצעותיו להנהיג משטר של חסכון במוסדות ההסתדרות.

אלמוזלינו הציע, בין השאר: להקפיא את גובה ההשתתפות ברכב ל-3 חדשים; לחייב המשתמשים ברכב צמוד — נבחרים ומנהלי מוסדות — לשאת על חשבונם ב-20 אחוז מכלל התחזוקה של רכבם; להקפיא את שיעור האש"ל ל-6 חדשים; לאסור במשך שנה רכישת מכוניות חדשות.

אם נעשה זאת, אומר אלמוזלינו, תהיה להסתדרות זכות וחובה לתבוע שכך גם תנהג הממשלה במוסדותיה.

נציגי העבודה נבחרו לועדי עובדים בחיפה
מאת סופר "דבר" בחיפה

מועמדי מפלגת העבודה נבחרו בימים אלה ברוב קולות גדול לועדי עובדים במוסדות שונים בחיפה.

בחברת צי"ם נבחרו לוועד מועמדי מפלגת העבודה למעט חבר ועד אחד.

חברי העבודה מהווים רוב בוועדים החדשים בלשכת הבריאות המחוזית ובבית החולים רמב"ם.

במסגרת התא עובדי עיריית חיפה נבחר י. צורא כמזכיר התא במקום ע. גליגר, שהתפטר מתפקידו, לאחר שנבחר לתפקיד יו"ר ארגון העובדים בעיריית חיפה.

המרכז החקלאי יתמוך בפעולות להבראת המשק
דיון על השפעת פיחות המטבע 1974 על הייצור החקלאי ועל היצוא, נתקיים אמש במזכירות המחלקה להתיישבות של המרכז החקלאי.

אחרי הדיון, בו השתתפו נציגי כל הגורמים בהתיישבות העובדת, שהמרכז החקלאי מברך על צעדי הממשלה לבלום את דילדול הרזרבות במטבע זר ויתמוך בכל הפעולות המיועדות לגרום להבראת המשק. המרכז החקלאי קורא לכל החברים בהתיישבות העובדת לתרום את חלקם להצלחת המדיניות הכלכלית החדשה על ידי ייעול הייצור, הגדלת הפריון וריסון הצריכה הפרטית. המרכז החקלאי תובע מן הממשלה לנקוט במדיניות שתבטיח את היקף הייצור החקלאי ותעדיף את היצוא החקלאי.

נהרג בתאונה ביפו
צעיר כבן 20, שטרם זוהה, נהרג אתמול בצהריים בפגיעת רכב צבאי ברחוב יפת 26 ביפו.

משלחת איגוד הפקידים בתורכיה — לסיור לימודים
"כיצד מצליחים הפקידים בישראל לנהל ביעילות כה רבה את מאבקם המקצועי כנגד המעבידים", הוא נושא, שאותו באה לבחון משלחת בשם איגוד הפקידים בתורכיה. המשלחת נתקבלה באורחות הסתדרות הפקידים עובדי המינהל והשירותים, שבראשה עומד משה בר-טל.

בפגישה להחלפת דעות עם עמיתים הישראליים, שנתקיימה בלשכתו של בר-טל בתל-אביב, הביעו האורחים מתורכיה "קנאתם" על גודלו של הארגון הענפי הישראלי (המאגד כ-120 אלף חברים), אשר מאפשר לו לעמוד על זכויותיהם של חבריו. בניגוד למצב בתורכיה, שם קיימים איגודים קטנים לפקידים, שהתחרות ביניהם מוכלת במאבק המקצועי שלהם עם המעבידים.

76 הרוגים בחודש אוקטובר בתאונות דרכים
בתאונות דרכים בחודש אוקטובר נהרגו 76 איש, 338 נפצעו קשה לעומת 45 הרוגים ו-255 פצועים קשה בחודש ספטמבר.

בסה"כ נרשמו בחודש אוקטובר 1974, 1,276 תאונות דרכים עם נפגעים (1,927 איש). לעומת 1,128 תאונות עם 1,688 נפגעים בספטמבר — כפי שדווח הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

נמשכות תלונות על הפקעות מחירים
מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הרשויות המרכזיות והציבוריות בהסתדרות המשיכו גם אתמול לקבל תלונות על הפקעת מחירים ועל אי בהירות ביחס למחירים החדשים. מהתלונות מתברר, כי חלק מבעלי החנויות והקמעונאים נוהגים לפי ראות עיניהם ומתעלמים מהנחיות משרד המסחר והתעשייה לגבי השיעור המותר של ההעלאות.

בין התלונות שנתקבלו אתמול:
* חנות בשיכון בבלי בתל אביב מוכרת בקבוק מיץ פטל במחיר של 9.70 ל"י, התייקרות של 100 אחוז; * במושב אדנים מוכרים ביצים לפי קילו. מחיר קילו ביצים, שיש בו 15 ביצים, הוא 8 ל"י; * קפה נמכר ב-2.50 ל"י לקילו, במקום 2.35 ל"י; * קרם "בנא-טוגה" נמכר ב-1.40 ל"י במקום 1.25 ל"י כמחיר בהדרון של מסרית.

מנת פלפל התייקרה שוב
מוכרי הפלפל בתל אביב שוב העלו את מחיריהם. בתחילת השבוע הם העלו את מחיר המנה ל-2 ל"י. אבל לאחר שנודע להם שמוכרי הפלפל בחיפה ייקרו את המנה ל-2.50 ל"י, הלכו בעקבותיהם.

מחיר העגבניות התייקר ב-1.20 ל"י הקילו, ואילו מחיר הבשר הטרי התייקר ב-4 ל"י לצרכן.

ירידה במכירת מוצרי חלב
במשך השבוע הסתמנה ירידה ניכרת במכירת מוצרי חלב. כפי' אגודת הרוכלים תל-אביב — דן השרון, אשר ציבא, שחלה ירידה משמעותית במכירת מוצרי החלב. מוקדם מלהעריך מסקנות סופיות.

על פי הערכה, לאחר בהלת הקניות והאגירה של הימים האחרונים, תחל ירידה במכירת מצרכי מכולת בשבועיים הקרובים. צעדים הכרכירת עשוי להיות בעיתוי ניכר.

ראש עיריית נתניה התלונן על בן־עמי בפני היועץ המשפטי
מאת ע. פריים סופר "דבר"

ד"ר א. בר-מנחם, ראש עיריית נתניה, פנה שלשום ליועץ המשפטי של משרד הפנים בעניין כמה נושאים הנוגעים לע. בן-עמי, ראש העירייה הקודם, "שיש בהם משום הפרת החוק ואפשרות של גרימת נזקים כבדים לעירייה". בר-מנחם מבקש להנחותו בצעדים שעליו לנקוט.

במכתבו טוען ראש העירייה, כי בתקופת הכהונה הקודמת של מועצת העירייה, הוקמה חברה לניהול נכסים של העירייה נ.צ.ב. בהנהלת ע. בן-עמי. החברה התקשרה עם חברת "דורי" לרכישת זכויות על קרקע, הנמצאת בבעלות מינהל מקרקעי ישראל, בהיקף של 7.5 מיליון ל"י.

בר-מנחם טוען, כי בן-עמי לא נענה לבקשתו למסור מיסמכים על פעולות החברה. להנהלת העירייה לא היתה ידיעה על חברת "דורי" ולא ידוע לה אם ואיך ומתי נרכשו זכויות הקרקע. לא נמצא כל הסכם בכתב בענין זה.

בעניין שנה שעבר ראש העירייה: ע. בן-עמי חתם חוזה עם קבוצת משקיעים להקמת בית-מלון בכפר-התנחת, בלי שהדבר אושר על ידי מועצת העירייה, וגם לא הובא לידיעת ההנהלה הקודמת. לפי החוזה רכשו המשקיעים זכויות קרקע במחיר מסויים ללא כל קשר עם המחיר שהעירייה צריכה לשלם בגד אותה קרקע.

במכתב הסבר בענין זה של מזכיר העירייה י. נרי (המצורף כמסמך למכתב ראש העיר) נאמר, כי זכרון הדברים, נחתם על ידי ע. בן-עמי וגזבר העירייה, בלי שהוהא להם סמכות לכך לפני אישור מועצת העירייה. הפעולה הזאת עלולה לעלות לעיריית נתניה מיליוני לירות. מיליונים אלה יהוו ההפרש בין הערכת הקרקע על ידי מינהל מקרקעי ישראל לבין התנאים הכספיים שניתנו בזכרון הדברים.

טענה אחרת במכתב היא, שבן עמי מחזיק עדיין בביתו עשרות תיקים השייכים לעירייה.

בן-עמי לא החזיר אותם על אף דרישתו של בר-מנחם. למכתב מצורפת רשימה של כ-50 תיקים בנושאים שונים ממחלקת הנדסה עירייה שטרם הוחזרו.

בר-מנחם הוסיף, כי נענה לבקשת בן-עמי ושלח אליו מזכירה מהעירייה שתבדוק בין התיקים האישיים של בן-עמי לבין תיקי העירייה. אך גם אחרי זה עדיין לא הוחזרו תיקי העירייה אף כי בן-עמי הודה שהם בביתו.

בסעיף אחר במכתב טוען בר-מנחם, כי בימי מלחמת יום הכיפורים הוקמה על ידי בן-עמי "קרן ראש העירייה". הקרן קיבלה תרומות ופעלה למטרות נעלות ולעזרת נפגעי צה"ל. אך בר-מנחם מוסיף, כי ביקש דיווח על פעולת הקרן ונתקל בסירוב. נמסר לו שבסיום הפעולה נשאר סכום של 50.000 ל"י בידי הקרן.

ידוע לו על מקרה שאדם התחייב לרכוש מלווה בסכום של 100.000 ל"י. לבסוף רכש רק 90.000 ל"י האפר, כי התבקש על ידי בן-עמי לתרום 10.000 ל"י לקרן ראש העירייה.

ע. בן-עמי, שנתבקש להגיב על המכתב אמר לסופרנו, שיגיב במפורש אחרי שיראה את המכתב. בינתיים אמר, כי כל מה שנעשה בענין חברת נ.צ.ב. והחוזה עם המשקיעים, נעשה לפי החלטת מועצת העירייה. בענין התיקים ביקש, שהמזכירה תחזור אליו שוב אך לא חזרה. בענין הקרן אמר, שזו לא היתה "קרן ראש העירייה" אלא של מתנדבים בראשות רעייתו.

נסתיימו סיכומי ההגנה במשפט קאפוצ'י
פסק-הדין במשפטו של קאפוצ'י יינתן בקרוב. אתמול סיים עורך הדין סאהוודה, סניגורו של הארכיבישוף, את נאום ההגנה.

בנאומו חזר הסניגור על טענותיו, כי לקאפוצ'י היה "הסבר סביר" למגעיו עם מבוקשי "פתח" אבו-פראס ואבו-דאהר, המבוקשים על-ידי התביעה כ"סוכנים זרים". סאהוודה אמר, כי טענת התביעה שקאפוצ'י נפגש עם הסוכנים לצורך הברחת נשק, היא "ההסבר הסביר" שאותו דורש השופט. הוא טען כי לא הוכח שהחבילות כי הביא קאפוצ'י מבירות לירושלים, אכן נמסרו לאנשים מסויימים, וכי לא הוכח שבכלל היה בהן נשק. ("אולי היו בהן צעצועים").

רואי החשבון נגד הוראות אי־החזרה
מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

לשכת רואי החשבון פנתה לוועדת הכספים של הכנסת בבקשה לבטל את ההוראה של חוק מלווה מלחמה וביטחון, הקובעת שלא מחזירים מילווה שנגבה ביתר, וההפרש ייחשב למילווה, כאשר הסכום עולה על השיעור שנקבע בחוק.

לדעת הלשכה מכניסה הוראה זו נישומים רבים להפסד. כל האפשר תשלום המקדמות מנותו השיש שהתשלום היה יתר לא יוחזר להם.

הלשכה מציינת, שאדם ששילם מס-הכנסה ביתר מותר לו להחזיק — לאחר עריכת השומה — בריבית של 15 אחוז לשנה. מאידך, מי ששילם מקדמות על חשבון מילווה חובה יוחזר לו כספו במועד פרעון המילווה כעבור 14 שנה בצירוף ריבית של 3 אחוזים לשנה.

הוראה זו מענישה את משלמי המס הטובים יותר, טוענים רואי החשבון. הסיבה מהווה תמריץ להקטנת ולדחיית התשלומים ע"י הנישום ותגרום נזק במוסר המסים.

זוג הסטודנטים חוייב לפנות המעון בטכניון
מאת יואל דר, סופר "דבר"

בית משפט השלום בחיפה ציווה אתמול על זוג הסטודנטים יעל ואוריה אורון לפנות את חדרם במעון בקרית הטכניון מכיוון שהוברר כי אינם נשואים כדת וכדין.

השופט ישראל אלבלאום ביסס את החלטתו בעובדה שבטופס הרישום שהוגש לקבלת דירה בסטודנט נמסרו פרטים שלא היו נכונים גם אם השניים — באשר נשואים בכל הנחבך — ראו את עצמם כבעל ואשה. וצוי הוברר כי השניים פנו אכבם למשרד הפנים ושינו בנפרד את שמותיהם לשם המשפחה אורן, אך לא ביקשו לשנות את פרטיהם ולהירשם כנשואים. השניים חויבו לשאת בהוצאות בית-המשפט על סך הדין 1000 לשעבר.

נהרג בתאונת עבודה במנפטה
מאת סופר "דבר"

ליבה גלן בן 39, ממגדל העמק נהרג בתאונת עבודה שאירעה אור ליום אתמול באחת המנפטות בעמק.

התאונה אירעה כאשר השנה ניסה לתקן מכונה. השרב בדו בשמו גלגל ופגע בו. הוא הובהל לבית-חולים, שם נקבע מותו.

חטיבת המפעלים סולל־בונה
נגרית הדרום
לידיעת לקוחותינו
נגרית הדרום בראשון לציון
עומדת לרשות לקוחותינו
למרות השריפה החלקית
שהיתה במפעל.

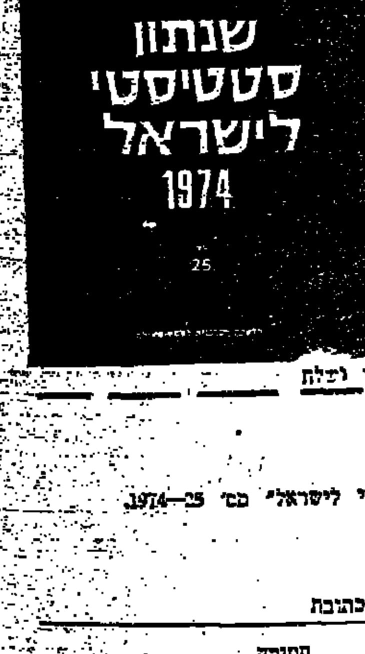

הופיע!
כולל נתונים מעודכנים והשוואתיים על האוכלוסיה, המשק והחברה בישראל ובשטחים המוחזקים.
כולל כ-950 עמודים
המחיר — 35.— ל"י
להשיג בחנויות הספרים ובמשרדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בירושלים, בתל-אביב ובחיפה.

להזמנה בדואר גזור ושלח
לכ'
שירות ההפצה של פרסומי הממשלה
רח' ב, 29, הקריה, תל-אביב
נא שילחו לי ___ עותקים של "שנתון סטטיסטי לישראל" מס' 25—1974
רצ"ב המחאה ע"ס ___ ל"י.
(נא צרף דמי משלוח —.1 ל"י עבור השנתון).
שם מלא ___ כתובת ___
התאריך ___ חתימה ___

הלוח החדש דבר דחף

יום ו', א' בכסלו תשל"ה, 15.11.74

הקבלנים מנסים לייקר מחירי הדירות

אי בהירות קיימת לגבי מחירי הדירות. מצד אחד מנסים הקבלנים לנצל את הפיחות כדי להעלות את המחירים על בסיס ההנחה שהפיחות יביא לגל קונים בחו"ל. מצד שני צפויה הלכת הביקוש המקומי לדירות, האט בשל צמצום האמצעים הפנויים ודחיית כוונתן של משפחות רבות להחליף את דירותיהן הישנות בדירות חדשות.

הקבלנים טוענים, שכבר השבוע חשו התעוררות והתענינות ברכישת דירות מצד משקיעים בחו"ל. לא ברור אם בתבצע עיסקות, אך ההנחה הרווחת היא, שעקב המצב הכלכלי בעולם יתרבה מספר היהודים תושבי חוץ שירצו עתה לקנות דירות. יתר על כן, חלק מתושבי החוץ פעל לאחרונה למכירת דירותיהם בארץ, לאחר שחלה ירידה בשכר הדירה שיכלו לגבות, כי לעיתים הריבית משכר הדירה לא הניבה להם ריוח על ההשקעה.

במשרד השיכון שולל את טענת הקבלנים כי צפויה עתה התייקרות של 16—20 אחוזים במחירי הדירות, בעיקר במחירי הדירות לזוגות צעירים. במשרד השיכון מציינים, שמחירי הדירות בישראל מעולם לא היו מוצמדים של המחיר, ולא היו מבוססים על הוצאות ייצור, כי אם תוצאה של קונייונקטורה של היצע וביקוש. יתר על כן, בחודשים האחרונים חלה התייצבות במחירי הדירות, היו אף מקרים של ירידה במחירים.

לפי חישוב ראשוני של משרד השיכון, הפיחות אינו מצדיק התייקרות של יותר מ־4—5 אחוזים. יש גם לקחת בחשבון, שלאחרונה היתה ירידה במחירי העץ והברזל שמסופק לקבלנים.

ביקוש למכוניות משומשות אירופיות

הפיחות והאיסור על יבוא מכוניות הביאו להתעוררות מחודשת בשוק המכוניות המשומשות. מאז תחילת השבוע היתה נהירת קונים ערה במגרשי המכוניות המשומשות, כאשר המבוקשות הן מכוניות אירופיות משנות הייצור 1970—1973. מסתמנת עליית מחירים של 5.000 ל"י עד 20.000 ל"י בסוגי המכוניות השונות.

לטענתם, הפעילות בשוק המכוניות המשומשות החלה רק ביום ב', בתחילה הסוחרים לא ידעו אילו מחירים לדרוש וכיצד לערוך החישובים. אבל ככל שהתפרסמו הנתונים על שיעור הפיחות וקביעת האיסור האדמיניסטרטיבי על היבוא, החלו הסוחרים לקבוע מחיריהם. ההתייקרות המסתמנת היא של כ־60—70 אחוז בדגמים השונים, אם כי הם מסרבים עדיין לבסור את המחירים החדשים.

סוחרי המכוניות המשומשות לא הזדרזו השבוע לבצע עיסקות. הם סבורים שצפויות התייקרויות נוספות על המכוניות האירופיות שצריכת הדלק שלהן היא נמוכה. ועל כן, יש להמתין במכירת מכוניות אלה כי ניתן יהיה לדרוש מחירים הרבה יותר גבוהים בשבועות הקרובים.

במגרשי המכוניות המשומשות רווחת הערכה זו לגבי ההתפתחויות הצפויות: התייקרות מיידית במחירי המכוניות המשומשות האירופיות בשבועות הקרובים; אך עם זאת צפוי היצע מוגבר של מכוניות לאחר שיוחלט על הקטנת שיעור ההשתתפות בהוצאות אחזקת רכב; ההאטה בפעילות הכלכלית הצפויה, תצמצם בעוד כמה חדשים את הביקוש למכוניות, ואז צפויה ירידת־מה במחירים.

נחלש לחץ הקונים על החנויות

*

התייקרות מצרכי מזון מ־8 עד 60 אחוזים

*

עתוני חוץ התייקרו בכ־50%

מכוניות למכירה

● סוסיתא בהזדמנות — קנה רק בסקוד ותקבל סוסיתא בחודשת לפי ביפורש בית הרוכבה אוטוקרס. ביפורש ביצוע תיקונים ואחריות. העברת בעלות חינם!!! טיפול 1000 טיפול 3000 חינם ואחריות!!!! בחנבי חלקים ומוספים לסיתהן. פנה עוד היום לב.ל.מ. רח' בן־יהודה 10 ת"א (פינת כבר אל מלתייתייהו) טל. 251980 מרכז סוסיתא קריית־אריה: אזור הר הציה פתח־תקוה רח' אריה שנר 3 טל. 914725.

● למכירה מגדר בריסקה במצב מצוין 49 אלף ק"מ על הכביש ב־1968. לפנות טלפון 847080 אחרי השעה 2.

● כרמל פיפוקי!! או מגדר!! עם אחריות המפעל!! טיפולים חינם!! העברת בעלות חינם!! פנה לברכה (ההנהר מהיקויים) "רבבי־ישראלי" פינת אברבנאל 59 יפו (ליד התחנה דלק) שי לכל מוכיר!! 821473.

● למכירה פיאט לייעלנד סופר ביבר הייבר וגיד וילכון 1968 גיר בגים 055-96394, 055-96889.

● סוסיתא מסחרית 1968 - מנוע פרייזפר מצב מצוין. 905445.

● למכירה מרצדס 220 אס שנת ייצור 1962. סוגת טלפון 051-91661

● אוסטין קמבריידג' היום מכירת להמכר בתנאי חינם. 222064.

● פולקסווגן 1200 1964 במצב מצוין. 51953 את בני.

● לפרטי "רנו" 16 ט.אס. אוטומטיק, מאי 1972 80.000 ק"מ, 34.000 ל"י 246336 4.00 — 6.00 אחה"צ.

● חיפושית 1300, 1968 83.000 ק"מ. + רדיו. טל' 229975.

● רנו — 4 1972 58.000 במצב מצוין. טל. 727690 בערבים.

● בהזדמנות פונטיאק קופה שנת 1972, במצב נהדר. פול אוטומט. בערב — 455675.

● פולקסווגן מיניבוס 69 מנוע חדש, רדיו + טייפ. טל. 234353.

● אופל מסחרית 59 — טסט לי שנה + רדיו. לדוד 716467 מ־17.00.

● פורד מבריק 1971 אוטומטית + מזגן. 285601.

● אוסטין קמברידג' 64' —9.000. בניה שחום 19 חולון. ברייוטק.

● ב.מ.וו. 1602 במצב מצוין 72 למכירה מיידית. 453040.

● דופין גורדיני 1966 יד ראשונה. טלפון 884623 פרט לשבת.

● הילמן 64 אוטומטי אחרי אוברול במצב מצוין. רדיו. 15.500. טלפון 926630 בערב.

● ווקסהול ויקטור 1958 במצב טוב. טסט לחצי שנה. —5000. 3—2—799131 ליעקב.

● לאדה 63 סטודבייקר במצב טוב. 906938.

● בהזדמנות לאדה מודל 62 + רדיו. טלפון 92808/ בערב.

● לאדה מודל 66 במצב מצוין. מנוע חדש אחרי אוברול. לפנות 869429 אחרי 4.00 אחה"צ.

● סאאב מסורי 1966 במצב מצוין. טלפון 443725.

● קונבין ב.י.אם.אר 1972 35.000. יפהפיה + רדיו ואוצקה הרבה אביזרים ותוספות. 880656.

● סוסיתא 1962 מנוע פורד + רדיו, במצב טוב. 963057.

● פולקסואגן 1300, 1968. לרגל נסיעה. במצב מצוין. 411511.

● פולקסואגן מסחרית גבוהה מודל 73. טלפון 955734 — 958546.

● פולקסואגן 1300 מודל 1974 חדשה לגמרי. לפנות 947129—03.

● פולקסואגן לסוחרי נבוך 65. מחיר 10.000. טלפון 902641.

● בהזדמנות פולקסואגן 62 אחרי אוברול 13000 ק"מ. 455611.

● שברולט מליבו שבל אוטומטי 1969 קומפקטי הסכמי. 734514.

● פורד קומט 1962 מנוע 1967 + טסט. 449849, 381633.

● מאוריס 12 בסחורי שנת 1966 טלפון 790836.

● פיאט 125, 68 במצב מצוין. טלפון 214023 מ־15.00.

● קונטסה 1300 —1966 + רדיו במצב טוב. 887007 אחה"צ.

● ההיבבר 1963 אוברול. צבע. ברשגורא 18 מ־16.00, אילי.

● קונטסה 900 אחרי טסט + רדיו. 257229 בעבודה. להיים.

● שבי סו 1964. לפנות איציק "הקיי" בן־יהודה 7 ת"א.

● דודג' די 100 טנדר 63 במצב טוב. טלפון 31058.

● למכירה מרצדס 220 אס שנת ייצור 1962. סוגת. טל. 051-91661.

● וקסהול ויקטור סיף 1868 מצויינת טלפון בעבודה 961466. בבית 891377.

● חיפושית 1963 כל הקודם זוכה מצב טוב —9800. 725027.

● ב.מ.או 1200, 1970. 72000 ק"מ. יד ראשונה. 870205.

● פורד אסקורט 69/2 במצב טוב. טל. 479614.

● פורד טאונוס 20 69, אוטומטית, 26.000 ל"י. 474947.

● פורד קורטינה איקסיאל + 44.000 ק"מ מודל 72, למכירת פרטים: טל. 624958 בין 4—8.

● פיאט 1100 61 לאחר אוברול במצב טוב. 755675.

● למכירה פיאט 124, ספיישל אוטומטי 1972 יד ראשונה. טלפונים 820696, 937287.

● למכירה דה־שבו. טלפון 790784 כל הסבת נדב.

● הקודם זוכה די 300, 70. 59.000 —18.000. סלמה 69 חלפון. בערב 821510.

● ב.ס.או. 3, 1961 במצב טוב. 3000 ל"י. 365953.

● הילמן קומר 66 מצב מצוין. 222764 — בעבודה 255118.

● אופל רקורד דהלוקס אוטומטית 1974 פספורט לפספורט 875132. 36061—516.

● סוסיתא מסחרית 1968, 8,700. בלנס 17 פ"ת בכור. טלפון 788388.

● טנדר דודג' די 300, סוף 1969, מנוע חדש 057-83096 בערב.

● לרגל נסיעה פולקסוואגן 1500 1964, שנה טסט. במצב טוב. 904164.

● אסקורט 4 1300 1974 חדש. 16,000 ק"מ. —40,000 ל"י. טל. 474947.

● חיפושית מיוחדת במינה רק 7,500 ל"י שטרן, קצנלסון 12 חולון.

● חיפושית 1957 מנוע מחודש, גיר וקלץ' 6.800. 253508.

ביקוש מכוניות

● מעוניין לקנות מכונית בי 22.000. ולפנות: 51953 בני בערב — 286589.

דירות למכירה

● בחולון למהיר החלטה למכירה 3, פרטר גבוה 142.000. 842367.

● דירה 3½ חדרים בסביבות הבימה רצוי למשרד. 280482.

● 3½ חדשה באפקה + הסקה ק"ב. 249754 מ־16—19.

● למכירה בגורדון 2, דירות (קרמיתיים) לכל מטרה + מוסך. 245069.

● בהזדמנות לרגל נסיעה, דירת 3 חדרים וטלפון, דרך הסייסים 86. 20—16. 214540.

● בהזדמנות מכירה מיידית 2½ פנתית ומרוהטת ברכת הסייסים. 214402.

● למכירה דירה לוקסוס, מרוהטת קומפלט בצפון. 4½ + מעלית + הסקה + טלפון. 235476. 19.00 — 22.00.

● 2 + ½ גדולה ויפה + פ"א. + 3 מרפסות. 736366.

● נחכרה מאד כ־3½ 285.000 — (מעלית, חניה) 454361 בערב.

● בצפון ת"א 2½, ק"ב. טלפון כיוונים. טל. 443672.

● בהזדמנות לרגל נסיעה, דירת 3 חדרים וטלפון. דרך הסייסים 86 20—16 214540.

● בצפון דירה יפה + מפסים. תקרת עץ. 3 + הול. 3 כיווני אוויר, ק"ב, הה' פינלס. מיידי. מחיר לפני הפיחות. 456602.

● ביפו 3 חדרים בהזדמנות + תוספות. טלפון 861397 מ־16.00.

● למהיר החלטה: למכירה די"ה בדרום־צהלה, 3 חדרים + פ"א. 106 מ"ר. 185.000 ל"י. טל. 55317.

● בכפר־סבא 3, מפוארים. 115 מ"ר, סביבה מצויינת. 925101.

● פינוי מיידי, 3 חדרים — רדיו, הול ענית + שפשים, פירביקה בארונות מטבח. —100.000. 13.30 מ־781382.

● תכנון ארכיטקטוני, כ־3½. —300.00. מעלית, חניה, 454361 בערב 449338.

● 3 + הול טסט. 100.000. צפירא ת"א. מאיר בעל הנכס 20 קיר.

● בחולון רחי ברוחיל 7 3½ חדרים, במצבה טוב.

● ברמנגה בדאיולו, 2 חדרים, 73 מ"ר, חניה. 921004.

● ידראליהו, 2 חדרים גדולים + הול במצב מצוין, חניה, דרך הר שלום 95. טלפון בעבודה עד שעה 15.00 51073 — לאחר מכן.

● בגבעתיים ברכז 2 גדולים + הול. ק"ב, חניה. קק"ל 36 ב"ב. הכיבקר.

● בהזדמנות, בצפון דירת 2 חדרים ק"ק, חזית, כתאימה למגורים/משרד. פינוי מיידי. 246563.

● בהזדמנות 2 חדרים בברכז גבעתיים, התהתדרה 50, אברבנאל 6, בערב.

● 2 חדרים ק"ק, כניסה נפרדת, קריית שרת, חולון. 611615, בכניסה.

● בברכז חולון, סביבה שקטה, 1½ + הול. —120.000. 853088.

● בחולון 3 חדרים, ק"ה, מעלית, כניסה מיידית, דרך השונת 17. 859919.

● בפתח־תקוה דירה חדשה 3 + פ"א, בסביבה נהדרה בטולוב. 726615 — 440103.

● 2 חדרים 84 מ"ר ק"ג בצפון היפה. 254645 — 251731.

● בבאוהדיהל חולון 3 חדרים + מעלית, הסקה 108 מ"ר —260.000. 841719.

● בברכז רמת־גן 2 חדרים ק"ב גדולים מרווחים. 734988.

● 3 בצפון ת"א ק"ג תוספות. 442339 אחה"צ ובערב.

● ב"ל 3 + פ"א + הסקה מעלית 97 מ"ר ק"ב —275000. 410364.

● ברמת־גן ברחוב שקט 4 חדרים + תוספות בהזדמנות. —250000. טלפון 781005 לא בשבת.

● למהירי החלטה! מיידי! במחיר הישן דירת גג 2 חדרים מרווחים 75 מ"ר תקרות וציפוי עץ מרכז העיר. 283575.

● בר"ג 2, בסודרת, + ספסים, + מזגן. 795987 הגפן 19 ברודר.

● בבתיים 2 חדרים חזית ק"ב. המפפילים 8 הון.

● בחולון 3 + פ"א כחרסה הנ"ה, ק"ב 210,000 844035.

● דירת 3 חדרים פינתית מרוחת + תקרת עץ בסלון + ארונות קיר + פ"א אחרי רמונט. ברחוב צ.ה.ל. קריאה, טלפון 754037 מ־19.00.

● 2½ חדרים, ברמת־גן ק"ב חזית, מ־14.00 727530 ובשבת.

● ברמת־גן באיזור טוב 4½ + הסקה + מעלית + חניה צמודה + ריהוט ללא מתווכים. 450.000. 729333 מ־18.00—21.00 פרט לשבת.

● ברמת־אביב 3 חדרים + פ"א 97 במ"ר חניה ותוספות פינוי מיידי 300,000. טלפון 415684.

● בפתח־תקוה 3½ במקום טוב בבניה, חימום ומעלית בהזדמנות. 906141.

● הזדמנות! 4 חדרים חדשה במודיעין ר"ג. —310.000. טלפון 448352.

● בצפון ת"א, 2½, ק"ב, שלושה כיוונים. טלפון 442672.

● ברמת־גן, 2, כמעט חדשה, יפה ומסודרת, אבא הלל 48 שילה. 737935.

● דירה שני חדרים + פ"א. קומה ד. מעלית, חניה בדרך חיפה (הדירה עורפית) מול בבלי. —180,000. טל. 452004.

● ברמת־גן, 2, כמעט חדשה, יפה ומסודרת, אבא הלל 48 שילה. 737935.

● צ"י כבר־המדינה למכירה דירת 2 חדרים. 459076 בצהרים.

● 3½ לוקסוס ע"י ברח' שרת 3 ק"א. 235501.

● בבת־ים במרכז 2 + הול 110.000. רק במזומן. 862118.

● בנוה־צהלה חדשה 3 חדרים קומה א'. 445442.

● "תכנית ל'" הזדמנות נדירה 3 מפוארים בשלב בניה מתקדם. טל. 416728.

דירות להשכרה

● בדב"מ 3½ בפארים בצפון. סוגן — ריהוט חלקי. 233262.

● ברמת־גן, 3 חדרים בדירה — מרפסת נהדרה, ק"ד — בלי מעלית, אוירדי — דוד שמש — במחיר הישן 723423 מ־17.00.

● ברכת השרון להשכרה דירה חדשה 3½ חדרים להתקשר טל' 478577 בערב.

● בסביבת ה"י 4½, לוקסוס, — ארונות קיר, דודים עיצבנות — 1200 ל"י 414774 מ־18.00.

● ברמת גן, ברח"פ דירה חדר, ק"ק דירת 2 ק"ה. 284410 ללא תיווך.

● דירה 2 ברחנגת בין פרישמן וגורדון ק"א. 225820.

● ברמת־גן, 3 חדרים — טלפון בערבים. לא בשבת. 746337.

● בהרצליה להשכרה 4 חדרים — פרדירדר + גז וטלפון. טל. 536770—04.

● 2 חדרים ק"ג חזית בצלונה. אחרי הייפק. 613308.

● צפון, 2 חדרים — טלפון. טל. 445872 אחרי שעה 14.00.

● 3 חדרים, 2 כניסות, טלפון, למבוגרים לשכור, ברח' סירקין, 520 ב"ה. 222931.

● 3 + פינת אוכל בשב"ת לזוג אחד באיזור בחולון, פרטים טל. 232724.

● בדב"מ. לפסק טלבה, דירה חדר בסביבה בדיזנגוף. 237315. 457653.

● בבתייב דירת 2½ ליד רופר שילד — טלפון. טל. 766165.

● דירה חדשה 3 חדרים באזור הרצליה. טלפון 871934—03.

● ברמת־אביב 4 חדרים לוקסוס כל הנוחיות — טלפון 848925.

● בבכ"ח 3 חדרים לוקסוס בחוזן. טלפון 36393 מ־4.00.

● דירה 3½ חדרים גדולה בסביבת הבימה. טל. 280482.

● דירת 3 בקריית־הרצוג, בני־ברק, 825131 — רק בשבת. 284303 — ביום ראשון.

● בנוה־אביבים, 5 חדרים לוקסוס להשכרה לשנה. טל. 221023.

● להשכיר 4 חדשה ברובע ד' כניסה מיידית. 733130—03.

● 2½ במרכז ת"א הצבהה 20 דירה 4 בערב.

● 2 חדרים בשב"ח, הבימה. טלפון 280448.

דירות מרוהטות

● בהפסים שותפה לדירה מרוחת בצפון + 2 בהודים. 222377.

● דירה 2½ חדרים מרוהטים קומפלט, בסביבה נהדרת בחולון. טל. 821501 בערב 241956.

● מיידי, בקרית־שלום 2 חדרים + הול + פריג'דר + גז. 828269.

● דירת 3 חדרים מרוחת קומפלט, ק"ב מרכזי, מיידי, רמת־גן. 722078.

● דירת 2 חדרים יפה בצפון ת"א + מזגן + טלפון להשכרה מיידית. 453040.

● דירת 2½ בשדרות קק"ל + טלפון ק"א ע"צ. 410861.

● בנאות אפקה 3 + טלפון + ארונות + מיטה 650 מיידי. טל' 479828.

● 3 חדרים מרוהטים ברכת אביב סמוך לאוניברסיטה. טל' 413619.

● לתיירים לזמן קצר 3½ עם כל הפירוטים 454361 בערב.

● בצפון 3 יפים לתקופה קצרה וארוכה. 621830 — 240627.

● לתיירים. מינואר. 3½ לוקסוס בלא. 454361. 449338 בערב.

● שותף/ה לדירה גג מרוחת בצפון + טלפון, 2 חדרים + חדר עבודה והדר מגורים. 236519.

● למשפחה להשכרה דירה מרוהטה קומפלט בצפון תל־אביב. —1000. לחודש. 449334.

● מיד, דירת חדר + פ"א, ק"א, לוקסוס, שקטה. אוורירית. מרוהטת. טלפון. צפון. ת.ד. 3029 ת"א.

● 3 מרוהטים, חד"ש + פריג'דר — גז. שפר, רמת־אליהו — 178/36.

● ברחובות 3½ חדשה פאר הדירים חלקי. מיידי. 241414.

● בהפסה שותפה לדירה בצפון. —250. ל"י. טלפון 243702.

● 2½ גרילים. מרוהטה בברכז רמת־גן + טלפון. —600. טל. 722546.

● 3 חדרים מרוהטה ברמת־גן. 793884. בקרוביק.

● דירת 2 חדרים מרוחה מרוהטת. יפה בצפון ת"א — טלפון ובהולים. כניסה מיידית. 453040.

● דירה שותפה הרבוחית לדירה בסטימה + טלפון בצפון. טל. 458407.

● להשכיר לשנה דירת 2½ מרוהטת — חימום וחניה בבית בניבבר 84. 257729. 9.00—12.00 קוטפת.

● 3 חדרים + ריהוט מלא + מזגן, ק"א. ראשון לציון. 947529.

● דירת 2 או 3 חדרים ריהוט מלא + טלפון פתח־תקוה. 909503.

● דרושות שתי שותפות לדירה בפירקין גבעתיים. 731589, 788064.

● למשפחה להשכרה דירה 2½ מרוהטת בצפון ת"א. 449334.

● בצהלה, 4 + הסקה + חניה ת"א בבית קוטגיים. 234576 ביום ראשון 9.00—13.00.

חדרים מרוהטים

● חדר מרוהט כניסה נפרדת. הנה להחליים בהדר. 441164.

● חדר בצפון, מרוהט יפה. לקריבציק 446492 בשעה 14.00.

● לבחורה בסורהית, חדר מרוהט במרכז תל אביב. טל. 231046.

● חדר מרוהט ומרפסת וטלפון בירקין 202 דירה 4. לפנות 17.00 — 19.00.

● בצפון בבית חדש לוקסוס לבחורה רצינית. טלפון 241505.

● דירת גג + חדר מרוהט לזוג או לבחורה. 290903.

● להשכיר חדר יפה בצפון ת"א. טלפון 442969.

● דירת חדר מרוהטת יפה + טלפון + טלויזיה. בסביבה שקטה במרכז גבעתיים. 223076.

● חדר לבודד/ה בקרבת כנדל־שלום כניסה נפרדת 50770 גם בשבת.

● חדר מרוהט ליהה, אפשטיין, בוגרשוב 12, ק"ב.

● חדר + טלפון ברחוב שקט בצפון ליחיד/ה 239493 16—19.

וילות ובתים

● "אירם 80" — שכונת וילות יוקרה מתוכננת להפליא, בנגה ברח' הסייסים באיזור וילות. 4—3 חדרי שינה, סלון, שירותים כפולים, מטבח מרווח, גינה וחצר. שירות ומירב הידודים והשכלולים. "מברים" ניהול, תכנון, שיווק. פנקס 28 תל־אביב טלפון 451319, 450270.

● בשכ"ה ברמת השרון וילה בת דרת בת 6 חדרים + מוסך + גינה גדולה (לשנה שנתיים) טל' 472320—03.

● וילה, סביון, 150 מ"ר על 2½ דונם 750.000 731231.

● להשכרה ברמת־גן 4 חדרים מרוהטים + מוסך + טלפון לשנה שנתיים. 1200 לחודש. טל. 625075 / 240719.

● הרצליה פיתוח להשכרה עד סוף אוגוסט 75 קוטג' מרוהט 4 חדרים. טלפון 932357, 453361.

● ברמ"גן למכירה בית 3½ חדרים פינוי מיידי. 797206.

● להשכרה בית מרוהט. 2 חדרים, בהרצליה פיתוח. 240994.

ביקוש דירות

● דרושה בבבריה דירה בת 3 חדרים בבניה ברווחת עם כל הנוחיות כגון: טלפון, חימום, מים חמים לחודשים ינואר—פברואר. טלפון 757528—03.

● בחור מחפש חדר בשב"ח לפנות ת.ד. 8616 תל אביב.

● בבבריה דרושה דירת 3 ברוחה. בק"ק (או + מעליה), ב"סב"ה, + טלפון חימום, ומים חמים לינואר־פברואר. 757528—03.

● להחליף 3 יפים בקריית־אונו ל־2—3 בסביבות ת"א. לשולש חודשים. 442182—03.

● לאשה דתית דרוש חדר מרוהט + שימוש במטבח ברמת־אביב. 415021.

● בשכ"ח 5 חדרים ברמת־השרון, צהלה. רמת־אביב. ארונות וטלפון. 471987.

● מעוניין בדירת 2 בסביבת כיכר דיזנגוף בדמ"פ 280970. 258743.

קבלני בנין

● לזוגות צעירים 3 חדרים לוקסוס בלא 150.000 "מדורן לייף" הרצל 74 ראשל"צ.

● בראשל"צ דירות בכל הגדלים במחירים הישנים "מדורן לייף". הרצל 74 ראשל"צ.

● ברעננה חברת ש.ו.ר. בע"מ בונה דירה פאר בת 4 חדרים + גג צמוד בבלבי נכר בשטח כולל של 270 מ"ר. מחיר ותנאים נוחים מאד. טלפונים: —765062 786415 מ־16.00.

הצעות עבודה

● תופרות אוברלוק מעולות, דרושות. לעבודה קבועה למפעל אופנה וקונפקציה מצליח בתל־אביב. לעבודת תיבור שמלות וחולצות. למתאימות מובטחים שכר גבוה. תנאי קביעות ותנאים סוציאליים מלאים. הסעה מאורגנת מבת־ים וחולון. לפנות "פסקו" 35681 בין השעות 16—8.

● למשרד הנדסי בקרבת שדרות נורדאו דרושה מזכירה. 5 שנות נסיון. 8.00—15.30. טלפון 230567.

● דרושה פקידה ל־½ יום ליד הסינרמה. הדפסה עברית ואנגלית. לפנות טל. 32386, ת.ד. 1728 ת"א.

● לבית דתי דרושה מבשלת ולבקר־בית. ת"א. טל. 290906.

● למשרד רואה־חשבון בת"א דרושה מזכירה כתבנית, בעלת נסיון. לפנות טל. 615666.

● דרוש חרט מעולה ומסגר מכונאי. טל. 823356.

● דרוש חשמלאי לעבודות דמונטים להחות. טלפון 798603.

● עוזרת בית ועוזרת לגננת. עבודה קבועה אפשרות לינה מ־12.30 — 418158.

● דרושה עוזרת בית ליום יום תנאים טובים. 223637.

● דרושה בחורה רצינית ונאה לעבודה בפרפומריה בבן יהודה 147.

● דרושה מטפלת ל־2 ילדים בני 4—8 במעוז אביב 478959.

● דרושים חשמלאים הנדסית. רשת ובנין. תנאים טובים. 239996 דיזנגוף 126.

● בתל אביב — בצפון דרושה מטפלה לילד בן שנה. 338297.

● לבית חרושת "סולקס" למסגרות משקפיים רח' סוקולוב 21 טלפון 790980 רמת גן דרושים מפעילים/ות לייצור. תנאים טובים למתאימים.

● דרושה ספרית ומתקדמת 18.00 — 18.00 דיזנגוף 276 תל אביב.

● יהלומים. לבנסים דרושים פועלים אחרי צבא. רחוב הירירה 26 ר"ג. יהלומים דיאמונד אבנר.

● דרוש אדם אינטליגנטי יכול להיות פנסיונר לעבודה מעניינת בשעות לא קבועות. למוסד ציבורי מכובד. לפנות בכתב תל־אביב. ת.ד. 11100.

● בהרצליה דרושה מטפלת שעות העבודה 2.30 — 7.30 (בבוקר) טל' 985037.

● יהלומים!!! דרושה פקידה כללית לעבודה בביח"ר טלפון: 252662.

● דרוש סורג למכונות עגולה — "סריגי דבי" טלפון 884416.

● למפעל מתכת מבוסס דרושים חרטים תנאים מצוינים טלפון — 788707 בשעות העבודה.

● דרוש נהג לעבודת חשמל תניאון אורות מקוה ישראל 23.

● דרוש נהג מנוסה מעל 30 לבאאית עד 8 טען. 783617.

● דרושות עובדות לא מקצועיות בתנאי יומית עם אפשרות התקדמות. לפנות טלפון 250790.

● דרושה פקידה־כתבנית בתחילה. למשרד רואה־חשבון בתל־אביב. 611294.

● דרוש נער בן 16—17½ לעבודה בהתקנת אנטנות מרכזיות לטלויזיה. לפנות: "סיגנל", החשמל 4, תל־אביב.

● צעירים לאחר צבא. לביח"ר לפלסטיק בקרית מלאכי + רקע טכני. 615325—03.

● פקידה לעבודות משרד. רצוי ידע בהנה"ח ובהדפסה. 822574.

● תנאים טובים למתאימים לעבודות אבטחה קבועה. "איתור" אלגבי 82א', 615865—03.

● דרוש נער עם אופניים לשליחויות חלקיות קלות אחה"צ. טל. 241853 תל־אביב.

● דרושים מסגרים, רתכים ועוזרים. בסגולה פתח־תקוה. טלפון 913517.

● בבני־ברק דרושה מטפלה לשני ילדים, 5 פעמים בשבוע, 5 שעות. 781382 מ־13.30.

● דרוש נהג לילה למונית. להתקשר מ־7.00—4.00. 328364.

● לבסטה דרושות שוטפות כלים. שעות העבודה 7.30—14.30. להתקשר טלפון 261084.

● גרפיקאית מתלמדת דרושה. טלפון 622739.

● דרושה כתבנית יום שלם או חצי, בעלת ידע ונסיון, פדיקנת לכתבנית עברית ואנגלית. טלפון 612427 8—16.

● דרוש חשמלאי לעבודה קבועה. טלפון 59643. אלקטרומכניקה מ. שורק.

● דרושות עובדות לביח"ר לגרביים. השלושה 9 בני־ברק, טל. 781802.

● מסג'יסטית לשעבר עדיפות בגמלה להשגחה בלילות לפנסיונר. 798746.

● למשרד אדריכל דרוש/ה שרטט/ת בעל נסיון. בתיים 863724.

● לביח"ר לקונפקציה דרושים עוזר לגזרן + תופרת + מתלמדת. ת"א, טל. 290906.

● עובד ניקיון לעבודה קבועה תנאים טובים. הרצל 61 חברת התור.

● דרושה מטפלת לבן שנה לטלפן ביום ראשון 415345.

● לקונפקציה לנשים דרושה תופרת לדיגר במקום. טול אשר, שנקין 39 בחצר.

● דרוש נער לשליחויות ולעבודות שונות. תנאים טובים. סריגי ארצי. רח' אילת 22 ת"א.

● דרושות תופרות מקצועיות ד' אוברלוק. ברגר. דרך־יפו 21. 57511.

● דרושה מוכרת מקצועית בתנאים טובים נוה שאנן 8 נעלי קלוד.

● דרושה עוזרת בית. 3 פעמים בשבוע. לטלפן אחרי השעה 17.00 טל. 30113.

● דרוש/ה גזרן/ית לקונפקציית שמלות תל־אביב. לעבודה קבועה. 754644 מ־18.00—20.00.

● דרושים שליחים עם קטנוע בענף אופטיקה באזור גוש דן בת"א. לפנות אופטיקל רבינוביץ תובל 15 טלפון 725113.

● יהלומים!!! דרוש הנקר רציני להאמר אורגינל. טלפון 735941.

● דרושה ספרית ומתקדמת 9—18 דיזנגוף 276 תל־אביב.

● דרושה אשה לעבודות משק בית ובישול ליום שלם ברמת השרון להתקשר בבוקר 283687 אחה"צ ובערב 470801.

● דרושה עובדת למשק בית ל־5—6 ימים בשבוע 6 שעות. להתקשר 262153.

● גנן מקצועי טיפול וביצוע בגינות. מחירים נוחים. 723567—03.

● דרושים: סוללות למשטרת ראשונה ואזור בבני־ברק. לפנות 780895.

● דרושה בברכז הרצליה דירת 2—3 לרופא שיניים, ק"א/ק"ב. 229239, היץ מטבח.

ביקוש עבודה

● מתרגם מומחה מוכן להתקשר עם מוסדות לקבלת עבודות תרגום מאנגלית לעברית ולהיפך, לרבות ספרות, עיתונות ומסחר. ת.ד. 591, תל־אביב.

● תופרת מאד מנוסה מקבלת עבודות ותיקונים בביתך. טלפון 872530—03.

● בצורנית בעבודה במוסדות זקנים, ילדים, יתומים וכו'. טל. 229957.

משרדים

● להשכיר משרד + טלפון בסביבות יהודה מרכזית. לפנות טל. 253797.

● דרוש שותף בהשכרת משרד בצפון. למטרות שרטוט עיצוב וכו'. 231471 440487.

● להשכרה בצפון, מרתף 72 — מ"ר, מזגן טלפון. 231471, 440487.

● בשכ"ח חדר למשרד. אחר הצם 15. 611353 מ־2—4.

● 3 חדרים, ק"ב, מעלית למשרד. לרופא. לשכתיים. 249653—03.

● חדר נאה להזית למשרד. שלמה המלך 33.

● בשכ"ח משרד (בדמ"פ הנזה) בככר המושבות תל־אביב. טלפון 56225 ; ובערב 262424.

● משרד + טלפון + מזכירות ליד ככר דיזנגוף בשכ"ח 736447.

● דירה חדשה 3 חדרים ק"ה. שפרלנסקין 4—6 ע"י בן־יהודה 86 בהמר שכירות החודשים 1500 ל"י. ת.ד. 2311 ת"א.

עסקים

● חנות רצינית והזדמנות סירות צבמי לכל צרכי מזון בהדר, טל. 536338, 669227.

● למכירה בבכ"ה, עסק בפנשנ. 240672 מ־17.30—19.30. 722775.

● מעוניין לקנות 25% בעסק להובלת דלק. 417010 בערב.

● כנית צ'קר בתחנה המרכזית בתל־אביב. 175.000 ל"י. טלפון 54659.

● להרחבת הוצאת ספרים, עתונים וספרי־ילדים דרוש משקיע (250,000 ל"י) רצוי צעיר ואיש טלויזמי. רצינים בלבד יפנו לת.ד. 28056 ת"א.

● דחוף לרגל נסיעה למכירה מסעדת פועלים באיזור תעשיה. 445485 — בבית 825837.

חנויות

● במרכז ראשון־לציון חנות 90 מטר לקבלה מיידית ועד במחיר הנוית. טלפון 945512.

● להשכרה חנות בנאות דהל בחולון טל' 298939 מ־5—9.

● לרגל מחלה חנות בצפון למכשירי כתיבה, ספרים, צעצועים ועתונים להשכרה. ת.ד. 1334 ת"א 24968/ד.

● ברמת־השרון, למכירה חנות במרכז. סוקולוב 61. פרטים במשרד הקבלנים. סוקולוב 73 מ־16.00.

● חנות להשכרה בדמ"פ 25 מ' עם גלריה — בן־יהודה פינת ארלוזורוב. 412446.

● בשכ"ח חנות וטלפון בצפון אבן־גבירול, לכל מטרה. 288986.

● בדמ"פ, חנות ובית־מלאכה, 80 מ"ר. בהזדמנות מיוחדת. טל. 221819.

● לרגל נסיעה למכירה כל־בו פרפומריה בהזדמנות. —27,000. 471437.

מגרשים

● דונם אחד בגוש הגדול באזור "ל" 414555, 410419.

● בהזדמנות!! ליד צפת קרוב לבניה 5 דונם —4.000 ל"י הדונם!! 297506—03.

● בפתח־תקוה — אחרי פרצליציה מגרשים אחרונים —24,000 ל"י. הקודם זוכה!!! 282656.

● בראשון לציון בגוש 3924 בפרסי. דונם אחד. 941942.

דבר מגיע מדי יום לציבור קוראים, המונה למעלה ממאתיים אלף איש, הכולל את כל שכבות הישוב בעיר ובכפר, בתעשיה, במסחר ובמערכת הבטחון. מחצית מקוראי העתון אינם קוראים עתון יומי נוסף ורק באמצעות "דבר" תגיע אליהם.

תדפיס מיוחד של הלוח החדש מופץ בכל יום שישי באלפי עותקים במשרדים, במפעלים, בבתי־קפה, במקומות ציבוריים ובכל סוכנויות "דחף".

בקרב 200.000 קוראי דבר אתה עשוי למצוא את האנשים ה־דרושים לך.

هكذا من الاصل

هكذا من الأجل

הלוח החדש

● מגרשים במרכז נוף הכרמל אזור מתפתח!! משקיף לים!! —7,250 לירות. קוטאן בשאבי, אדמות מבטחים. אלנבי 140, טל. 613128.

● למכירה — מגרש בהרצליה 700 מ"ר לבניית 4 דירות. צריך בהרבאני, טלפון 56440 מ־11—13 וב־16.30—18.30.

אולמות

● למכירה 25% לאולם התעוררות עם כל הציוד. —250,000. טלפון 945885 בערבים.

● להשכיר אולם בהרצליה־פיתוח + כח — טלפון. לפניה 623752.

מבני תעשיה

● באזורי ראשל"צ ואזור מבני תעשיה בכל הגדלים. פרינב טל. 941917 16—19.

● אולם 300 מ"ר + דונם אדמה צמוד למכירה בהרצליה פיתוח. 941917 16—19.

● להשכרה מבנה של 150 מ"ר עם 25 כח באזור תעשיה חולון. להתקשר ביום 840454; בערב — 983785.

● דרוש אולם לתעשיה 100 מ"ר מינימום + טלפון, אזור התעשיה הרצליה/רמת־השרון. 229239 חוץ משבת.

חקלאות

● חשוב ללולנים. מאבים אימוטי. צלחות הביות בתוצרת בראואר אוה"ב. אספקה מהירה. פרטים כלן ת"א, דוד המלך 1. 268065, חיפה העצמאות 51, 644413.

● אגוז פקן זנים אמריקאים, אגוז המלך, אפרסק, אפרסמון זה, צזיף, תפוח, אבוקדו, שסק, גפן, ורדים, ברוסים. בשקיות פלסטיק וגלויי שורש. דרויאן יצחק 03־923166, 03־928737.

● מהלג להעברת מיכלים על גלגלים הורדה והרמה הידראולית. 946959.

● טרקטור פרגוסון 35 שנת ייצור 62 למכירה במושב הרות. להתקשר לטל. 922147 בשעות לפנה"צ.

● מעונין במיכל תערובת 3—4 טון והסכנה לפירוק 150—200 מ"ר 944139.

● אווזים לביצי רביה לפני הסילה. 500 זכרים, 1500 נקבות מודרקות. 96482—055.

● למכירה קומבילדור 950 במצב מצויין. לטלפן 03־280795. לא בשבת.

טרקטורים

● למכירה מגוס בשופט פרקינס 6 צילינדר לפני הנצה, קומביין קלייסון ארבדה 140, קפסת כותנה דו שורית בנודדיר. לטלפן בשעות הערב 03־470766.

מכירות

● במחירי בית התרושה בעודפי יבוא דיקטים לגבר חליפות לאשה בצמר ה'כב. כפלות, כוהדרים, חולצות בצמר וסינטטי. גם מידות גדולות. "דוקרט—פז", תל־אביב שדרות רוטשילד 75. שעות 8.00—17.30 ליד צ"י "טלורד" ופרש ליום (כבי) שעות 8.00—16.00.

● כספת בביתך. בנויה בתוך הקיר. —780 ל"י כולל התקנה. "ביזף" שלמה המלך 93, טלפון 330598, בערב 888054.

● רהיטים עתיקים, נברשות, חדר אוכל, הבונות, כלים, דף, הר חשמונאים 5 א' קומה א' טל. 236415.

● מגבר 10 + 2 רמקולים ואוזניות. 475862 18—21.

● סדינים צפות וציפיות ללא נהק ובגבות צבעונים. חדש מאמריקה 844614.

● מכונת ימוש כביסה חדישה "ויסטינגהאוז" טלפון 450992 בערב.

● רשקילים סיס בתיבות אורגניות זלזולה טלפון 447523 מ־19.00 — 21.00.

● מציאה. אמקור קונבקס 5 באחדשה, באחריות. בידיר. טל. 716740.

● 250 קרטונים לאריזה בגדלים שונים. 262839 עד 13.00.

● בהזדמנות, מערכת סטריאו סוני. שלושה חלקים. 31143 אחר הצהרים.

● לרגל נסיעה סינור אמפליפייר אקאי. 3300 ל"י. 451584.

● הוליס־פקרד 45 חדש 2500 ל"י. טלפון 415328.

● כיריים אמ־קראנג — תנור אפיה זהר 500 ל"י. 869117.

● תנור חשמלי וכיריים גז למכירה. טלפון 457746.

● כפבה לכימיה לגברות (כל הספצלים הכילחים הדרושים). 257546.

● ממפק אוטומטי סטריאו + 2 רמקולים, חדש עם אחריות —1200 ל"י. באור. נברון 10 פינה סלמה 19 טל. 821609.

● ביבה צרפתית מידה 44. ברגר. דרך־יפו 21. 57511.

● מזגן חדש במחיר ישן 1½ + היבוב רבלוחה 473734.

● לרגל נסיעה: בהזדמנות, טייפ קסט. סטראופוני, "סנדברג" 300—TCD, 4,600 ל"י. אמפליפייר "סנדברג" 200—TR, 3,600 ל"י. איגל. יצחק שדה 11, בני־ברק.

● תנור אפיה על גז ווסטינגהאוז חדש. —2,500. 444665.

● אמקור 13 אוטומטי — 2,500 כיריים 5 להבות. טל. 916794 בערב.

● טייפ סטריאו קססות מסוג נשיונל פנסוניק. טלפון 624197.

● מעגילה, תנור־בישול, פרקולטור. שטיח מרוקאי. מכונה לגירת שימורים. 476807.

● מייבש כביסה "הובר" 2,400 ל"י. בקרר אמקור 10. 470639.

● לרגל נסיעה למכירה — ספה ומרוסאות. מיטה ותכולת מטבח. 451892.

● תנור אפיה חשמלי + כיריים גז 3 להבות וארגז מצעים. 945013.

● טלויזיה תדיראן, טרנס פולריס חדשה. טלפון: 446595 בערב.

● למכירה סהורה כדפים ושולחן על כליבו פרפומריה. 471437.

● הדבקת טפטים ע"י מומחים, כל מטר 9 ל"י. 866476.

רהיטים

● רהיטים עתיקים מצרפת. מזנון גדול —4000. מזנון קטן —3500. חדר שינה קומפלט —6000. שולחן אוכל —2000. 971157—962147.

● ריהוט משרד סכני ומכונת כתיבה והיבוב בערב. 442790.

● חדר שינה לזאי 15 בעל ערך למכירה. 845254.

● מיטת תינוק וארון לילדים במצב טוב. טלפון 454739.

● ספה ושתי כורסאות בעץ טיק. לטלפן אחה"צ 785456.

● בהזדמנות מיטה זוגית + הדראש ושיבה לתינוק. רמת השיא. אלי כהן 12/45 בת־ים.

● בהזדמנות סלון, חדר שינה, טלויזיה ופינת אוכל. 964982.

טלוויזיות

● למכירה טלויזיה בלאופונקט לרגל נסיעה יחו"ל. טל. 716596.

מקררים

● אמקור פאר — צגה — בריח 800 לירות. טל. 725860.

● למכירה פריג'ידר אמקור "פאר" להתקשר 252167.

● בהזדמנות מקרר אמקור במצב טוב. 04—712038, 14—16.

● למכירה פריג'ידר אמקור 11 במצב מצוין. —1250 ל"י. טלפון 242015.

● אמקור 7½ קוב במצב כמצב חדש. 479694, 233995 אחה"צ.

● למכירה מקרר פרידמן 13 קוב אוטומטי במצב מצוין. טל. 830596 — 937287.

● בהזדמנות מקרר אמקור 13 2 דלתות למכירה. בארלוזורוב 14, תל־אביב.

● אמקור פריג'ידר במצב חדש למכירה. 459843.

● מקרר הקפאה עמוקה ברית צבעי, חדש — 1.50—2.60 טל. 03־528107 מ־9.00—13.00.

מכונות כביסה

● בהזדמנות! ליידי קריסטל כמו עם הדבה. ליידי הבידה 18, בני ברק.

כלי נגינה

● צילם פחות 25% מהמחיר עד לחיסול המלאי הישן אורגנים "אלגום", "וולסון" 26 דגמים פסנתרים "קימבל", "וורליצר". "צלילית" ביאליק 10 ראשל"צ 949229 אחה"צ.

● "צלילית" קוראת לך עכשיו נסה אותנו גם אתה!!! אנו מציגים אורגנים "אלגום" "וולסון" ב־26!!! דגמים מרהיבים ומקצרים בתנאים שלא חלמת עליהם! במחיר ללא תקדים!! "צלילית" ביאליק 10 ראשל"צ מאחורי התחנה המרכזית 949229 — אחה"צ.

● אמפליפייר "פר פיטו" ורמקולים 60 ואט, מצב מצוין. טלפון 03—932144.

● בהזדמנות למכירה אקורדיון סקנדלי 80, רמת הטייסים. טלפ. 762427 מ־3.00.

● מעוניין בארגון 4 אוקטבות 2 קומות + תופים 845750.

צילום

● בית מלאכה לתיקון מצלמות, פלשים, מד־יאור, ומכונות הקרנה והסרטה. "ישיקה" אבן־גבירול 1 טלפון 220141.

● "ריקוי" רפלקס TLS, בהזדמנות, לרגל נסיעה 2,000, איגל, יצחק שדה 11, בני־ברק.

● צלום ופתוח שקופיות ושקופים בספרים וכתמונות צבעוניים ושחור־לבן. "פריקולור", קרן קיימת 26. 221479.

שעורים

● שיעורי אנגלית פרטיים לילדים ומבוגרים 729685 מ־17.00—19.00.

● בוגר ריאלית נותן שיעורים במתמטיקה לכל הגילים. —15. 450241 בערב.

תריסים

● התקנת תריסים פלסטיק הסרבת יפה כבית־תהחרי"ת. "הדרי" טל: 228213, ובערב 757898.

מסג'ים

● מסג'יסטית, פרץ 10 דירה 6 ת"א מ־10.00—17.00.

● מסג'יסטית מצוינת (לבאבים) מדראל 25 רמת יצחק. מ־12.00 — 18.00.

● אצלי תקבל הכסוי הטוב ביותר בתל־אביב! "ההה", גידיון 30. 241013.

חוגים

● למבוגרים 40 — הערב ריקודים במועדון סמי קקי"ל 3.

● הערב רווקים/ות 25 — ריקודים במועדון סמי קקי"ל 3.

● להרחבת חברה בת"א דרושים בחורות 22—28 ובחורים 25—35 לריקודים בלבד. ת.ד. 1334 ת"א ד'/25972.

● במוצ"ש, במועדון סמי, רחוב קריה 26, מזמינים כן לרקוד ולהתבדר.

● קלוב 74, למבוגרים, ריקודים בכל ערב. אסתר המלכה 5.

מטבעות ומדליות

● קונה מטבעות כסף וזהב מדליות במחירים גבוהים. 445442.

● מעוניין למכור 60 מטבעות בן־גוריון. לפנות טלפן 445442.

שרותים

● הקץ לג'וקים, חיסוי החדרה בביתך, מפעלך, משרדך. 235321, 223619.

● אבטחות! פריג'ידרים! חידוש אביזל בביתך גם בבצעים. בכל הארץ. 223619, 235321.

● "ברק" ת"א מלטשים ומבריקים מרצפות 200 ותקון יסודי במומחיות ובאחריות. 761833.

● שטיח פרסי עבודת יד 3X4 טלפון 88415.

● מלטשים ומבריקים מרצפות 200 (נקיון יסודי) במומחיות ובאחריות. 751556.

● אינסטלטור! כבצע עבודות באחריות, כולל חרסינה. 03־900327 לצורויה.

● מזפתים גגות בזפת חם. יוטה, פיברגלס ועוד באחריות מלאה. 03—31608.

● ליטוש והברקת מרצפות תקיון יסודי. 472251 אבישי. מ־14.00 עד 22.00.

● "ברק" ת"א, מלטשים ומבריקים מרצפות —200 ותקון יסודי. במומחיות ובאחריות. 761833.

חיות בית

● זאב גרמני 11 חודשים עם תעודות בערב 442790.

● "אירדיש סטר" נהדר בן 7 חדשים למכירה מסיבות נסיעה. טלפון 846403.

● למכירה גורי קוקר ספניאל שחור־לבן + תעודות. 848671.

● אבד כלב סטר אירי בסביבת בזל ת"א. המוצא הישר יבוא על שכרו. טל. 452135.

● גורי דני ענק ממשפחת אלופים. 03־247917 18.00—21.00.

אבידות

● אבדה מזודה כהה עם מלבושים והפצים יקרי ערך במוצ"ש, בכביש קרית־קאליב — בית־דגון. המוצא מתבקש להתקשר לקוב"ע —סל. 03־942411.

שידוכים

● למצדיפים חיי כפר! ל"רעים" קברים הדוקים עם התנועה הקיבוצית והמושבות, הצעות רבות מכל הגילים מכל הארץ. "רעים" יהודה 58 א', ת"א 282932; חיפה, ירושלים 16 667348.

● למושבניקים וקיבוצניקים. ב"רעים" הצעות לנשואין מתאימות לכם מכל הארץ. תל־אביב, בן יהודה 58 א' 282932; חיפה, ירושלים 16 667348.

● שדכן צברה אקסקלוסיבי בחוגים אקדמאים. טל. 04—73335. משה.

● למבוגרים/ות המעוניינים/ות בנישואין עם רציניים/ות ומבוססים/ות הצעות רבות ב"רעים" ת"א 282932, חיפה 667348.

● יחודים לפולה! תירויה. איך דבאיים, פורטונה, אידלסון 20, ת"א. טל. 291004.

● אקדמאית 39/169 + ילד הורה בעלת ספורטיבית נאה. מסודרת, מעוניינת באקדמאי צעיר ברוחו עד 50 רצוי — ילדים. ת.ד. 1334 ת"א ד'/25969.

● אלמנה בת 26/167 + 1 יפה ומסודרת מעוניינת באירופאי גבוה לנישואין. לפנות ת.ד. 30799 תל־אביב.

● פרטי, רווק ממוצא תימני — 25 170 מעוניין בבחורה מאותו מוצא למטרה רצינית. ת.ד. 2277 רמת גן.

● מסבירה 39/155, בלתי שבורה, בתפקיד בכיר מעוניינת מתאים לפנות לת.ד. 1334 ת"א ד'/24978.

● תייר השוהה הרבה בארץ. גבוה ונאה מחפש מתאימה עד גיל 40 דוברת גרמנית, אנגלית או צרפתית. לצלצל 03—261614 רק 8—10 בבקר.

● בוגר ישיבה 28 כשדר בעל דירה מעונין להכיר בחורה דתיה עד 25. ת.ד. 1334 תל־אביב ד'/25861.

● גרוש 58/170 כלכלי, עצמאי, מעוניין באשה. ת.ד. 26135 תל־אביב.

● 40/172 תיכוני, משכיל, רווק בעל־מקצוע, עבודה קבועה, בשום בשלהי, מעוניין בצנועה לנישואים. ת.ד. 1098, חיפה.

● מבנאי 26/168 מעוניין בבחורה יפה ונאה. ת.ד. 8070 חיפה.

● סטודנטיות והיילות! ב"אוניברסים" — מכון ההיכרויות הדיפלומטי — עשרות סטודנטים ומבוגרים מעוניינים להכירכן! ת.ד. 30787 ת"א.

● גרושה בלונדינית 30 מעוניינת בן. 242326 (משרד להיכרויות).

● אלמנה 60, נאה, אינטליגנטית + דירה, מעוניינת בהתאים במבוסס עד 65. תשובות באנגלית וגרמנית. ת.ד. 1334 תל־אביב ל'/27025.

● צברית רווקה מסודרת 30/173 מעוניינת להכיר למטרת נישואין בלבד, גבר אינטליגנטי ורציני. ת.ד. 17154 תל־אביב.

● אקדמאים 27—45 יכולים להתחתן, ללא תשלום, עם בחורות מאוד עשירות. יפות. ת.ד. 3068 תל־אביב.

● צעיר גרוש מעוניין להכיר אשה (40) למטרה רצינית. 842356 צבי.

● "יופי" 220868 דיזנגוף 212 מציעה: אקדמאים דתיים תיירים סכנאים.

● גרושה ילידה תורכיה 30/167 + שניים, מעוניינת בבן־זוג מתאים. ת.ד. 1334 תל־אביב — ד'/25980.

● בחורה חמודה עם אפשרויות לבחור 163/22. ת.ד. 1032 רחובות.

● תעשיין דתי אשכנזי רווק 45/175 מעוניין במתאימה בגיל 35 בעלת כושר לידה. מצבה הכלכלי לא חשוב. ת.ד. 8666 תל־אביב.

● אקדמאי 32/180 מעוניין ברגישה, מעניינת, בעלת שאר רוח ויפה. ת.ד. (פרטי) 13118 ירושלים.

● פרטי!!! צבר. ר/36/174, מסודר דתי ומבוסס, מצפה לנאה והמתאימה. ת.ד. 1191 ירושלים.

● להוכן משותף — אקדמאית, צרהי הברוהית. 42, ת.ד. 2391 י—ם. הזה.

● מהנדס 58/1.68 מסודר היטב מעונין להתחתן. 235348.

● רווקה 26/170 נאה ומעניינת ת.ד. 30583 ת"א. דינה.

● פרטי ולצניע, רווק אשכנזי 30/1.76 נחמד פלוס, ומסודר קומפלט. אתגר לבעלת נתונים דומים. ת.ד. 1334 תל־אביב, ל'/27133.

מכוניות מ־
עד
בלוח החדש
דחף

הלוח החדש דחף חיפה והצפון

מכוניות למכירה

● פרינץ 4 מודל 68 במצב מצויין, רדיו. 244129.

● פולקסואגן 64/1500 במצב טוב מאד + רדיו. טל. 232881.

● היפושית 1965 יד ראשונה במצב טוב. בבית 82925; במשרד 525026.

● מבאית גרר 700 די. 1968 מנוע ליילנד. לאחר שיפוץ כללי. טל. 04—88454.

● פרינץ 4, 1969, מסט שנה. —8,500 לירות. 80348.

● חסכונית סיטרואן צבע 6 נהדרת. שמירה. 535517, אפרים.

● פג'ו 204 בסחרית 70 מצב מצויין. טלפון 714631.

● אסקורט 71, 1100, 2 דלתות. מהסכרה. מסט לשנה. 223493.

● פולקסואגן סטיישן 64 במצב טוב. 12,500 ל"י. 86334.

● היפושית 62 במצב מצויין מסט לשנה. מחיר 9,800. 253071.

● פיג'ו סנדר 403 שנת יצור 1966 בהזדמנות. טל. 660739 בעבודה.

● פיאט 128 1970 85,000 ק"מ. טל. 251607.

● פולקסוואגן דבל קבינה 72. שמורה טוב. 15,000. 728501.

● אסקורט 1971 יד ראשונה. מסט לשנה. טל. 86154 בערב.

● ויליס מסחרי 58 מצב טוב. 5000 לירות. 731925.

● היפושית 1500/68 מצב טוב מאד. טל. 252819.

● היפושית 1200 סוף 64 + רדיו + מסט 6 חודשים, מציינת. טל. 717918.

● קסרשמו במצב מכני מצוין. —1,800 ל"י. טל. 522369.

● וולוו 70, אוטומטי, 90,000 ק"מ —34,000 ל"י, פלדה, 720969.

● וולוו 70, אוטומטי, 90,000 ק"מ —34,000 לירה. פלדה. 730969.

● אופל אולימפיה 1968 + תוספות 24,000 ל"י, טל. 221457.

● סוסיתא מסחרית 10/65 בנוע מצויין 6,000, אין מסט. 719260.

● פרינץ 4 הסכונית מודל 1969 יד ראשונה 224939.

ביקוש מכוניות

● מעוניין בויליס סטיישן שנת 1960 בלי מנוע. 731925.

דירות למכירה

● 4 חדרים באחוזה עם ריהוט. לצלצל אחה"צ. 253124.

● במחיר שלפני הפיחות. 3½ בכרמליה. פינוי מיידי. 80513.

● בהזדמנות! 4 חדרים מסודרת בכרמליה. פינוי מיידי. 89830.

● דירות 4 חדרים בנווה־שאנן. כניסה 14 חודש. 664858, 324225.

● בנווה־שאנן ברח' גיבון 3 חדרים + הול + פינת אוכל + שיפורים. טלפון 222460.

● במרכז הכרמל 110 מ"ר. בבית 83321; במשרד 523315.

● ביורצאליה 3 בהדרה, ארונות. שיפורים. במחיר הישן. 253306.

● דירה בת 2½ חדרים עם נוף הפרסי, נוף לים. טלפון 537357 אחרי 16.00.

● בטבעון דירת 3 חדרים חדשה. כניסה מיידית. 931670.

● ברכת שאול דירה מסודרת 3 חדרים. טלפון 512088.

● ברכת שאול דירה מסודרת 3 חדרים. טלפון 513088.

● בקריה שפרינצק 3½ 82 מ"ר. מסודרת, נוף לים. 528563.

● בשדרות הצבי 3 חדרים + פ.א. + מרפסת סגורה + ארונות + כבס פתוח. טל. 88034.

● בקרית אתא 2 חדרים + הול. מרפסת סגורה. טלפון 727946.

● דירה למכירה 80 מ"ר בבנייה. רחוב הברושים 15. 712703.

● בנווה־שאנן דירת 2 חדרים + סלון גדול, נוף, מרפסות. מחסן והניה. 538050.

● בקרית חיים דירת 2 חדרים + הול. קומה ג', שבטי ישראל 70 ב', המרכז.

● בקרית־מוצקין 3 מסודרת + ספסיפ + ארונות בבית דו־קומתי. סביבה שקטה. 719895 אחה"צ.

● בקרית־מוצקין 3 חדרים + פ"א, ק"ג, סביבה יפה. טלפון 712203.

● 4 חדרים גדולים, בקרבת הדר כרמל. טלפון 253637.

● להשכיר החלטה במוצקין 3 + פ"א + ארונות קיר 32 מ"ר. טל. 537681, 665519.

● 2½ חדרים + מטבח, שירותים, 2 מרפסות, דרך גרי"ש 63, מסר פתח טל.

● בקרית מוצקין יוספטל 12/25 דירה פינתית 3 חדרים + פ"א.

● דירה 2½ חדרים בתחנה דרך דירה גדולה בחסן שוקרי. 661534.

● בסביניה 3, 80 מ"ר, 135,000 למסירה תוך שנה. 711512 אחה"צ.

● בקרית שמריהו גבול סביניה 3 + פ"א מסודרת להפליא ק"ג. 713479 — 719419.

● נוה שאנן 70 מ"ר נוף מרהיב + ארונות קיר. 225667.

● דירת 3 חדרים + טלפון בדיזנגוף, להתקשר 03—621253 — 04—525564.

● בקרית ים 3 חדרים + ארונות מסודרת להפליא, ק"ה. 719211.

● באילת בהזדמנות יוצאת בן הכליל 2 — פ"א. אפשרית לבט־כנתא. 04—716055 בערב.

דירות להשכרה

● בסביניה 4 חדרים לשנה ברהוט חלקית. פריג'ידר. 714530.

● דירה בת סלון + 3 חדרים ברוממה הישנה. 251963.

● להשכיר 4 חדרים עם ריהוט חלקי. דרך צרפת 61, טל. 88281.

● חדשה 3 + פינת אוכל ברחוב הפרסים. טלפון 537064.

● 3 חדרים בקרית ביאליק לזמן בלתי מוגבל עד שנה. 669595.

● להשכרה בקרית שפרינצק דירה 3 חדרים, רהוט חלקי, טל. 522404.

● 3½ בסביניה. 110 מ"ר. כניסה מיידית. 716843, 716893.

● בקרית מוצקין בשכ"ח דירת 3 חדרים כניסה מיידית. 710571.

דירות מרוהטות

● 3 + פ"א ריהוט מלא + טלפון, קרית חיים. 729645 — 640360.

● בכרמל, דירת 2 חדרים מרוהטת לשנתיים בשכ"ת. טל. 86540.

● דירת הדר בגר"ש —350 ל"י — 13.00 עד 668061 או 661313 לאירוה.

● מרכז באחוזה, דירה 3 חדרים מרוהטת קומפלט, טלפון והימום. לפרטים 04—713324.

● דירת 2 חדרים מרוהטת + מרפסות בגר"ש לזוג טלפון 235558.

הצעות עבודה

● דרושה מטפלה ל־5 שעות בנווה־שאנן. טל. 232925.

● דרושה מטפלה לשני ילדים ל־8 שעות. טל. 253232.

● פקידה בעלת נסיון עם ידיעת בהנה"ח לעבודה במפרץ 10—14. טליפה בעבירת הכרוית. 669488.

● דרושה חניכה ליום עבודה במפעל במשרד טודבי דין נור. גרנבר את ריים. רחוב הסן שוקרי 3.

● מטפלת לבן שנה + בת שנתיים (בגן) 6 שעות. 80234.

ביקוש עבודה

● סטודנטית מצויינת לקבל שרטוטים בבניין ואדריכלי הבינה 221620.

וילות ובתים

● בטבעון וילה למכירה או להשכרה. היורד ורדי, אלונים 29. טלפון 04—931309.

חנויות

● להשכרה בשכ"ת חנות במרכז הכרמל, בבנין הסופרמרקט. 88788.

● מערכת סטריאו סוני ואמפליפייר פיליפס חדשים + סלילים בהזדמנות. 04—520844.

מבני תעשיה

● מבני תעשיה במפרץ חיפה למכירה. גת מגן, 04—727161.

● להשכרה מבנה בגודל 530 מ"ר באיזור חיפה + 200 מ"ר. חצר. טלפון 723020.

מגרשים

● מגרשים במרכז נוף הכרמל אזור מתפתח!! משקיף לים!! —7,250 לירות. קרשאן בשאבי. אדמות מבטחים. ארלוזורוב 15. 645542.

● מגרש נהדר בדניה א'. 970 מ"ר. טלפון 253637.

עסקים

● בתים מפתח במרכז מפרץ חיפה מגרש 650 מ"ר + מיבנה 70 מ"ר. בימ"ל מכ.י. טלפון: 04—666618.

מכירות

● קונדיטוריה מוכרת במצב טוב. טל. 718201 בין השעות 7—13, 4—7 ומוצ"ש.

● חייב להימכר. ציוד למספרה בכבונית קטנה — הזדמנות מוכנה. 04—85991 בערב.

● כיריים גז + תנור וגריל היפוי במצב מצויין 252335.

● "קיצ'נאיד" מכשיר להדחת כלים 2,100 לירות. 04־84934, 04־84345.

מקררים

● פריג'ידר פאר למכירה. טלפון 81022.

● אמקור 10 מגוע מורדם מצב מצויין, 600 ל"י, 87017.

● למכירה מקרר אמקור 11 פ' במצב מצויין, —1000 ל"י. 245301.

תנורי חימום

● 2 תנורי טאוקין 7,500 קלוריות כ"א —1300. רדיאטור ריטקו 2000 וולט —650. טל. 253015.

● תנור ארובה נפט אמקור 4500 + מיכלים טל. 572054.

חקלאות

● למכירה משק בנבג הכרבל. נא לפנות לשמעוני הרצל.

חיות בית

● סוסה אצילה לרכיבה בת 5 מגזע ערבי טהור. בהירן (מנוי ליב) + סיירת יפיפיה 04־931873.

שעורים

● נותנת שיעורי עזר בצרפתית (שפת־אם). טל. 04—225667.

אבידות

● אנא להיוזר של עוזרת חיפה מודיע, שפנקס קבלות מס' 12 (6001—6050) נגנב. המוצא הקליה "אהבה". הקבלות הללו בטלות.

שידוכים

● גרושה, נאה, חמודה, מטפלת 43/164. טל. 04—733356.

● שדכן צברה אקסקלוסיבי בחוגים אקדמאים. טל. 04—733356. משה.

הלוח החדש דחף ירושלים והדרום

דירות למכירה

● 4 חדשה בית וגן, 3 כשוכלת. גבעה צרפתית 3 + פ"א קרית יובל, 4 + מעלית בגוה יעקב. 285923.

● בקרית יובל 3 חדרים. בעבודה — 68157 משה; בבית — 38797.

● פנטהאוס לוקסוס בבית וגן, 5½ חדרים גדולים, מעלית שבת, מרפסה. עבקית. ארגון מתווכים 525175.

● בקרית מנה 2 חדרים, הסקה, מתאים למרפאה. 135,000 בבית וגן 3 חדרים + מחסן, הסקה. 225,000. ברמת אשכול 5 חדרים. דו קומתי, 330,000 — ארגון מתווכים 525175.

● בקרית יובל 2½ + הסקה. 170,000 ריהוט מלא. 285923.

● בפלמ"ח 3 חדרים הסקה ק.ג. 300,000 טלפון 60707.

● שכונת פת. 3 חדרים + הסקה ומעלית, בנין דובנשטיין. טל' 254484.

● בשמואל הנביא 3 חדרים. מיידי! + ארונות מטבח. טלפון 288405.

● 2 חדרים קרית מנחם. רחוב קולומביה. במחירים הישנים טל' 418890.

● בגילה — 3 חדרים, חדשה, מנויה, נוף, הסקה. 225,000 טל' 03—986119.

● בהזדמנות! מיידית! בסן מרטין 2 חדרים 95,000 + משכנתא 13,000. טל' 60771.

דירות מרוהטות

● בקרית שמואל דירת 3 חדרים לשנה החל ממרץ 1975. טלפון 34705.

● רמות אשכול 3½ חדרים + הסקה וטלפון מרוהטת מלא. — 272544.

● בשכ"ת דירת הדר מרוהטת — 400 לירות. ברחביה טלפון 36067.

● בקרית יובל 3½ חדרים + הסקה ביתית. לדתיים. לפנות 232661 משעה 16.00—19.00, פרט לשבת.

● עיר גנים 2 + הול. מרוהטת מלא + טלפון והסקה. 412329.

● חדר ליחידה, בדירת בחורה + הסקה, בקמה 523491.

הצעות עבודה

● דרושה פקידה עם ידע בהדפסה. עבודה מפוצלת טלפון — 225681.

● עוזרת בבית מ־11.00—2.00, דנילוב טשרניחובסקי 51, 35907.

דירות להשכרה

● בארמון הנציב דירת 3 ריקה. הסקה. 550 טלפון 225737.

● בית ישראל, דירת 2 + הול עם כל הנוחיות. בדמ"ש 28367 ממן.

● תלפיות 2 חדרים + מרפסת סגורה, ריקה, טלפון 262221.

● 4 חדרים, חדשה, מרוהטת מלא + טלפון 263204, מהצרים.

● בית ישראל 2 חדרים (1 גדול), שמ־שוב, 42.

מכירות

● שטיחים פרסיים, טלויזיה, גובלן, רהיטי תיטק. 531747.

● מיטה כפולה, 2 מזרני קפור אייר —600 לירות. 417398.

● "קשרים" הגונים להיכרויות רציניות שונות ולכל הגילים. תוכל(י) למצוא את בן (בת) זוג לעתיד. ת. ד. 13120 ירושלים.

קבלת מודעות לעתונים
ד.ח.ף,
י. רודריג, יהודה המכבי 13
תל־אביב
טלפון 441908

לידיעתך

המוצרים שייבואם נאסר ל־6 חדשים

בהתאם למדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה, נאסר ייבואם של 30 מוצרים במשך ששת החדשים הקרובים. איסור היבוא חל על המוצרים הבאים:

בירה, שטיחים, בגדי קטיפה, נעלים, מים מינרליים, אביזרים סניטריים מקרמיקה, כלי בית מקרמיקה, אריחי קיר, מוצרי קרמיקה ופסלונים, נברשות מזכוכית, מכונות לשטיפת כלים, שואבי אבק חשמליים, מסחטות ומיקסרים עד 25 ק"ג, מזגני אויר, מייבשי שיער חשמליים, טלויזיות, מקלטי צליל שונים, מכשירי חשמל שונים, רכב נוסעים, סירות ספורט, פטיפונים, יצירות אמנות ועתיקות, פסלים, מקררים חשמליים מעל ל־16 קוב, מלח, לבידים, פירות יבשים, ממתקים וגומי לעיסה, אבטשיות ורהיטים.

קרית־מוצקין	א. סגל, שד' ויצמן 10, 04־712389	חולון	ב. סליטרניק, סוקולוב 59, 843210; ע. ברויש, גאות־רחל, אילת 36, 851024	תל־אביב	ההנהלה, בית דחף, סמטת בית השואבה 8, 622547; הסניף הראשי, אלנבי 123, 615626, 611806; דיזנגוף 116, 239952; ש. דק, בן יהודה 7, 58427, 56120; י. רודריג, יהודה המכבי 13, 441908
קרית־שמונה	מ. בן־עמי, מרכז מסחרי, 067־40359	יהוד	ק. לב, קבוץ גלויות 31, 759789, 756894	יפו	י. ברנשטיין, היסוד 1, 826612
רמת־גן/בורסה	י. טננבאום, בנין הבורסה, 253757	לוד	י. בן־ציון, הרצל 87, 964374	ירושלים	הסניף הראשי, יפו 43, 02־233941, 02־226335
עדן	ק. ונגוש, ז'בוטינסקי 88, 736257	מעוז אביב	י. לנדאו, מרכז חנויות, 777973	חיפה	הסניף הראשי, הרצל 11, 04־667809; משרד דאקא, דרך־הים 4, 04־87888
רמת־יצחק	מעדה, עוזיאל 96, 746159	נהריה	ד. גריבלט, שד' הגעתון 10, 04־920330	אשקלון	י. הירש, רח' הרצל, 051־2583
ראשון־לציון	צ. שולמן, הרצל 78, 941328	נס ציונה	א. גרינר, נורדאו 3, 950200	בת־ים	מ' דיש, רוטשילד 36; 866239
רחובות	ד. ליבוביץ, הפועלים 4, 953712	עפולה	ד. ברומברג, כבר העצמאות, 065־22882	גבעתיים	ד. מאייק, דמבם 28, 259586; ז. לנצינסקי, בצנלסון 149/קרו. 738645
רמת־השרון	אודיו־דינג, סוקולוב 44, 770187	ערד	א. זיו מרכז מסחרי, 057־97027		
רמלה	ג. ברוטצייב, הרצל 102, 961466	צפת	"יצמרת" בע"מ, ירושלים 35, 067־31128		
טבריה	בנין רסקו	קרית־גת	ר. הטואל, מרכז מסחרי, 051־91212		

פרסם מודעתך באמצעות סניפי דחף ברחבי הארץ

הלוח החדש דרושים

למפעל התעשיה האוירית לישראל בע"מ
בבאר־שבע

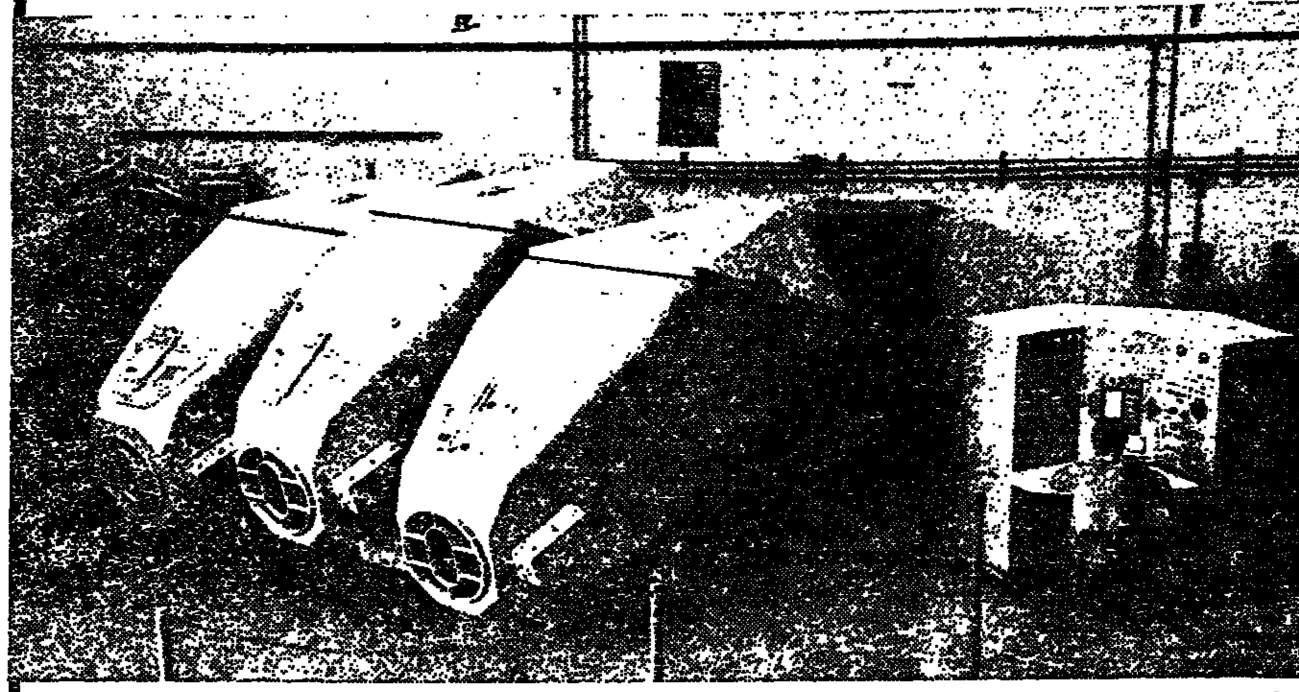

דרושים

*** מהנדסי תכנון ופתוח**

נדרש: תואר אקדמאי בהנדסת מכונות או אוירונוטיקה
נסיון בתכנון ופתוח מוצרים.
ידיעת השפה האנגלית.

*** מנהלי פרויקטים**

נדרש: מהנדס או מכנאי בכיר בהנדסת מכונות או ייצור.
נסיון בניהול פרויקט בקנה מידה נרחב.
רצוי נסיון בתיכנון.
ידיעת השפה האנגלית.

לפנות בכתב תוך פרוט קורות חיים או ישירות למחלקת כח־אדם במפעל בשעות העבודה 08.00–16.00 לפי הכתובת: התעשיה האוירית לישראל בע"מ, מפעל באר־שבע, אזור התעשיה באר שבע. טלפון: 74851.

הועדה לאנרגיה אטומית
המרכז למחקר גרעיני נחל־שורק

דרושים

● **מהנדס מכונות**
לעבודה בתכנון ובצוע של מערכות ומתקנים לעבודות מחקר

● **הנדסאי - טכנאי מכונות**
הנדסאי מוסמך או בוגר בי"ס מקצועי בוגר — לעבודות תיכנון ושרטוט

● **הנדסאי / טכנאי כימיה**
הנדסאי מוסמך או בוגר בי"ס מקצועי בוגר רצוי נסיון בעבודה כימית

● **חרט - מסגר - כרסם**
בוגר בי"ס מקצועי עם נסיון של 3 שנים לפחות באחד מהמקצועות הנ"ל

● על המעונינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים אל: המרכז למחקר גרעיני, נחל־שורק דאר יבנה מיקוד 70600.

לחברה בע"מ באזור ת"א

דרושים

*** נקבנית אנגלית**
(לעבודה מענינת ללא משמרות)

*** מנהל חשבונות**
(סוג ג׳, ד׳)

*** פקידה/מזכירה עברית ואנגלית**

למועמדים המתאימים תנאי עבודה טובים.
בפרטים נוספים נא לפנות אל ת.ד. 7089 ת"א.

משרד הסעד

דרוש

רכז חינוכי

במוסד "צופיה" ב"כפר־יבנה"
במשרה מלאה

המועמד שיתקבל ידורג בדרוג עובדי ההוראה ויחולו עליו כל התנאים המקובלים במשרד החינוך.
את הבקשות יש להפנות ללשכת סמנכ"ל למינהל, משרד הסעד, ת.ד. 1260, ירושלים.
התאריך האחרון להגשת הבקשות הוא: כ"ב כסלו תשל"ה — 6.12.74.

בחברה תעשייתית בע"מ
באזור תל־אביב

פנויות משרות באגף כח-אדם

1. מראיין בנושאי כח־אדם. נדרשת שליטה מלאה בשפות עבריה ורוסית.
2. מראיין לברירת מועמדים לעבודה. תינתן עדיפות לבעל השכלה אקדמאית במדעי החברה.
3. מזכירה עברית — אנגלית.
4. מנהל חשבונות בעל סוג ג׳ או ד׳.

למועמדים המתאימים מובטחת משרה מעניינת בתנאי שכר הולמים.

* על המעוניינים לפנות בכתב אל: ת.ד. 19098 תל־אביב.

האוניברסיטה העברית בירושלים

ביה"ס לחקלאות ע"ש לוי אשכול — הפקולטה לחקלאות ברחובות מודיעה על משרה פנויה של

מזכירה לדיקן משנה

מכרז מס׳ 452/74

תאור התפקיד — ביצוע עבודות מזכירות עבור דיקן המשנה: קביעת פגישות וטפול בלוח הזמנים; מתן אינפורמציה לפונים למשרד; הדפסות בעברית ובאנגלית ונסוח מכתבים בעברית.
דרישות התפקיד — ידיעת השפות עברית ואנגלית; השכלה תיכונית; נסיון בעבודת מזכירות דומה של 2—3 שנים.
הדרגה — 7—12 בדרוג האחיד.
על המעונינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ותעודות ממליצים עד תאריך 26.11.74 י"ב בכסלו תשל"ה אל: — מזכירות הפקולטה לחקלאות ברחובות, ת.ד. 12, מיקוד 76100 ולציין על המעטפה "מועמד למשרד מס׳ 452/74".

לחברה מדעית

דרושים:

★ **מפעיל מחשב "מיני" מסוג NIXDORF**
בעל נסיון של שנה לפחות.

★ **מנהלי חשבונות סוג ג׳ או ד׳**

★ **מזכירה עברית אנגלית**

למועמדים המתאימים מובטחת עבודה מעניינת בתנאים טובים.

נא לפנות בכתב לת.ד. 25018 תל־אביב.

ערד
תעשיות
כימיות
בע"מ

דרוש חשמלאי

● הכישורים הדרושים:
* בעל תעודה של חשמלאי מוסמך.
* בעל נסיון במתקנים תעשייתיים.

הדרגה תקבע בהתאם לנתונים האישיים.

על המעונינים לפנות בכתב לפי הכתובת:
ערד תעשיות כימיות בע"מ,
מחלקת כח אדם,
מישור רותם, ד.נ. ערבה.
סודיות מובטחת

טכניון

מכון טכנולוגי בישראל

מודיע על המשרה הפנויה הבאה:
בספריה המרכזית:

ספרן/ית

הכשירויות הדרושות:
בעל/ת תעודת אסי"ם שלב א׳ לפחות, ידיעת עברית ואנגלית, רצויה ידיעת שפה לועזית נוספת.

טיפול במגע עם קוראים.

הערה: העבודה הינה במשמרות.
מס׳ המשרה: ספ.ת/11.

מועמדים מתאימים הנענים לדרישות יפנו בכתב בציון קורות חיים, נסיון קודם ומספר המשרה, עד יום ג׳ 22.11.74 אל ת.ד. 4207 תל־אביב עבור ספריה.

למפעל התעשיה
האוירית לישראל
בע"מ
בבאר־שבע

דרוש
מנהל או"ש תכנון ודווח

נדרש: בעל תואר אקדמאי בהנדסת מכונות או תעשיה וניהול.
נסיון רב בתכנון (PLANNING)
נסיון בשמוש במחשבים לתכניות עבודה.
רצויה שליטה באנגלית.
לפנות בכתב תוך פרוט קורות חיים לפי הכתובת:
התעשיה האוירית לישראל בע"מ
מפעל באר־שבע
אזור התעשיה
באר־שבע (עבור מנהל המפעל)
מועמדים יכולים לפנות ישירות למחלקת כח־אדם במפעל, בין השעות 08.00—16.00 מדי יום בימים פרט ליום ו׳. טלפון: 057—74851.

במוסד ציבורי גדול בת"א

דרושה

עובדת מזנון

למשרה שלמה

נא לפנות לח׳ זאב
טלפון (03)254351

לבי"ס מקצועי "עמל"
ע"ש מקס־פיין

דרושים:

● **אפסנאי**
● **פקיד טכני**
לצילומים, שיכפולים ואחזקת ציוד של אמצעי המחשה.
● **מזכירה**
● **פקידה - כתבנית**

● ● ●

על המעונינים לפנות להנהלת ביה"ס
רח׳ דרך־פ"ת 131 ת"א.

מוסד הטכניון
למחקר ופתוח בע"מ

מודיע על המשרות הפנויות הבאות:
במכון המתכות הישראלי
במעבדה ליציקה.

1. מהנדס מכונות או מטלורג לחקירות ומחקרים.
יועדף בעל נסיון תעשייתי או מחקרי בתחום היציקה.
הערה: קיימת אפשרות להשתלמות לתאר גבוה.
מכרז מספר 137/74.

2. טכנאי מכונות
לעבודה מעבדתית (מחקרים ובדיקות).
יועדף בעל נסיון בתחום היציקה.
מכרז מספר 138/74.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים, פירוט ההשכלה והנסיון המעשי, עד יום ו׳, 15 בנובמבר 1974, בציון מספר המכרז המתאים, לת.ד. 4207 תל־אביב.

למרכז "הפועל"

דרושים:

1. מנהל/ת חשבונות עצמאי
2. עוזר/ת מנהל חשבונות
3. פקידה להנהלת חשבונות

שעות העבודה 08.00—15.30.

בהצעות לפנות למנהל המנגנון, רחוב הארבעה 8 ת"א, טל. 260181.

למרכז הכספים
והחשבונאות
בחברה גדולה ומבוססת

דרושים

★ **מנהלי חשבונות**
— סוג ג׳, ד׳ בעלי נסיון של שנתיים לפחות.

★ **פקידי חשבונות**
— בעלי נסיון של שנתיים לפחות.

למועמדים המתאימים מובטחים תנאי עבודה טובים, אפשרויות קידום, שכר הולם.

●המעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 2021 ר"ג.

הייליגר ושות׳
מרכז ספרים מדעיים
ורפואיים והחתמות בע"מ

דרושים

לסניפינו בירושלים ובתל־אביב:

1. **עובד בכיר**
(לכל אחד מהסניפים)
בעל ידע, כושר ונסיון במסחר, מכירות ומינהל; כושר לקיום מגע עם קהל ועובדים; שליטה בשפה האנגלית. שפות נוספות — יתרון; ידע ברפואה או מדעי הטבע — יתרון.
עבודה בעלת אתגר ואפשרויות!

2. **פקידה כתבנית**
(בירושלים)
שליטה באנגלית; נסיון בעבודות משרד.

3. **חניך**
(לכל אחד מהסניפים)

לפנות בכתב בצירוף פרטים מלאים לת.ד. 2015, ירושלים.

לחברה דינמית העוסקת
בפרויקטים חדישים

דרושים:

1. **שרטט/ת אלקטרוניקה**
לעבודות תכנון וביצוע, רצוי עם נסיון של שנה.

2. **גרפיקאי/ת**
לעבודות עימוד ספרים וביצוע עבודות בטוש.
רצוי בעל/ת רקע טכני.
המועמדים מתבקשים לבוא עם דוגמאות עבודה.

3. **מכונאי מטוסים**
(ממ"ט עם שלב 12)
בעל רקע טכני רחב בשטח התעופה וכן שליטה בקריאת שרטוטי מכונות.
למועמד המתאים מובטחת עבודה בעלת ענין ואתגר על נושאים חדישים ביותר.
למועמדים הנ"ל מובטח קידום בעבודה ותנאי שכר בהתאם לכישורים.

נא לפנות לטלפון או לת.ד. 827 — גבעתיים.

לבי"ס המקיף "עמל"
שכון ב׳ טבריה

דרושים:

● **מורה למתמטיקה ופיסיקה**
● **מורה לביאולוגיה**
חצי משרה
● **מורה לחשבונאות**
● **אחות** ¾ משרה

על המעונינים לפנות להנהלת ביה"ס או לטלפון 067—21292.

למפעל גדול באזור ת"א

דרושה
מזכירה כתבנית

בעלת נסיון של 3 שנים לפחות ליום עבודה רצוף.
למועמדת המתאימה תנאים טובים.

דרוש
מכונאי ייצור עצמאי

עם נסיון של 5 שנות עבודה.

המעונינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 1164 תל־אביב.

אל־סיד מסעדה ופיאנו־בר
ככר מול הארבים 2, יפו העתיקה, טל. 826524

דרושים:

● **מלצר ראשי**
● **3 מלצרים (סוג א׳א׳)**
● **עוזר לטבח**
● **עובד/ת נקיון ורחיצת־כלים**

לפנות במקום בין השעות 16—18.

למכירה

בית ישן ופנוי
בן 12 חדרים
זקוק לתיקונים

כולל מבנים תפוסים.
ברחוב הנביאים, ירושלים.

להתקשר: בעבודה — 02—232603
בערב — 02—38486

לצה"ל דרושים

באיזור תל אביב
ובאיזור חיפה

סדרי"ד לייצור חותמות גומי

בדבר פרטים נא לפנות לת.ד. 1190

הסנה
חברה ישראלית לבטוח בע"מ
ליחידת המחשב

דרושים:
מפעילים למחשב י.ב.מ. 370

עם מערכות הפעלה DOS—VS

מועמדים בעלי נסיון של שנתיים לפחות במחשב י.ב.מ. 360 או 370 יוכלו לפנות בכתב עד ל"הסנה" מח׳ המנגנון ת.ד. 805 ת"א.

לבי"ס מקצועי "עמל"
ע"ש לוידי דייויס
קרית־יובל ירושלים

דרוש

מחסנאי

על המעונינים לפנות להנהלת בית־הספר רח׳ זינגויל 25, טלפון 02—62200.

דרושים

* **מודד**
* **טכנאי**

02—226787 ,02—231429

ביה"ס היסודי ממלכתי
קבוץ גבעת ברנר
לשנת הלימודים תשל"ה

דרוש בדחיפות:

* מורה לאנגלית לכתות ד׳-ה׳ (משרה חלקית) והוראה לפי תכנית הטלויזיה.
* מורה למתמטיקה לכתות ז׳-ח׳ (משרה חלקית) הוראה לפי התכנית של מכון ויצמן.

אפשר לפנות טלפונית בשעות הבוקר למשרד ביה"ס טל. 952113 או במכתב להנהלת ביה"ס.

הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול

דרוש

מסגר/מכונאי

לפנות בכתב — הכפר הירוק, מיקוד 60974.

هكذا من الاصل

300 נופשים מחו"ל יגיעו השנה לים המלח

מאת סופר „דבר" בנגב

יותר משלוש מאות נופשים יגיעו החורף לחופי ים המלח, רוב הנופשים הם מארצות סקנדינביה, הולנד, גרמניה ושוויץ. הם יגיעו לתקופה של 28 יום בקבוצות של כ־80 איש.

ממועצה אזורית „תמר" נמסר, כי החורף הוחלט על הרחבת מסגרת הקליטה של הזקוקים לריפוי מחלות עור ושגרון מסקנדינביה לאחר שניסיון השנתיים האחרונות עלה יפה.

מחירי המסעדות המוגשים בנמל התעופה בן־גוריון הורדו רשמית ב־8 אחוזים.

להתאים סכומי הביטוח לאחר הפיחות

מאהרה חברה שמבוטחים שלא ידאגו להתאמת סכומי הביטוח בעקבות השינוי שבערך הריאלי של נכסיהם — אם זה בבניינים, עסק, דירה או כל רכוש אחר — עלולים לשאת בהפסדים רציניים ביותר, יצא אתמול גדליהו רכטר, יו"ר התאחדות חברות הביטוח, ביום עיון שהתקיים בתל־אביב.

רכטר ציין, שכבר בימים אלה ארעו מקרים שאנשים איבדו חלק גדול מרכושם עקב העובדה שלא היו ערים להתאמת סכומי הביטוח לאחר הפיחות. הוא קרא לציבור המבוטחים להיות ערים לבעייה זו. רכטר פנה לחברות הביטוח שלא לקבל עסקים באמצעות „סוכני ביטוח" — או כפי שכונו „חכלי ביטוח" על־ידו. לדוגמא, הביא מודעות שפורסמו בעתונות בימים האחרונים הקוראות לפנסיונרים, עקרות בית ופקידי בנקים לעבור קורסים מזורזים שבסיכומם יכשירו אותם לעסוק כסוכני ביטוח, שעה שכידוע, סוכן ביטוח בדרכה הוא אדם שרכש את ידיעותיו הבסיסיות, את נסיונו והכשרתו במשך שנים ורק לאחר שהוכיח את הכשרתו המקצועית זכה לתעודה ממשלתית מוכרת.

ניסוי לאיסוף פסולת נייר בגבעתיים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „אמניר", (שבבעלות „מפעלי נייר") בשיתוף עם עיריית גבעתיים עורכת ניסוי שמטרתו להפריד פסולת הנייר משאר סוגי האשפה ולהפנותה לתעשיית הנייר והקרטון כתחליף לחומר מיובא.

לצורך הניסוי, הוצבו מיכלים מיוחדים לפסולת נייר ליד פחי האשפה בבניני המגורים. ההכנסה מאיסוף פסולת הנייר תועבר לוועד למען החייל.

שר החינוך השוודי, ברטיל זאבריסון, המבקר עתה בארץ כאורח משרד החינוך ביקר בבית ברל וסייר במוסדות החינוך בבית ברל בליווי מנכ"ל המוסד, נחום שמיר.

מניות ושערים

נמשכות הירידות בצמודים

ירידות חריפות ומקיפות נרשמו אתמול בענפי הצמודים למדד. הקו כלפי מטה היה ברור: הציבור נבהל מצד אחד וניסה לממש את ריווחי הפיחות בשוק זה שהיה גם אתמול גבוה למדי.

מצד שני לא נכנסו הקרנות לרכישות גדולות והעבירו לשוק בירידת מחירים כמובן, כ־10—15 אחוז מאמצעיהם. הנתון הוא שבסוף דצמבר תחילת ינואר תהיה התשואה למעלה מ־6 אחוזים ואף למעלה מזה, במיוחד בגלל העודף כספים שיהיה צפוי באותה תקופה במשק. לכן סבורים שהשוק יוסיף לרדת גם בשבוע הבא או לכל היותר יתייצב למספר ימים.

אתמול הופעל תקנון הבורסה לפיו הוגבלו שיעורי הירידות בצמודים ל־3 אחוזים. רוב הירידות היו בגבולות המותר, פרט לסדרות אגרות הבריה ל־2.5—3 שנים סדרות ק' והתחלת סדרת ר' וכן המילוות הארוכים, ששעריהם ירדו במתון (לא יותר מ־2 נק'). המחזור היה 4.8 מיליון ל"י.

בבקביל הזה התעוררות בענף הניירות הנסחרים במטבע חוץ. כאן הופיעו ביקושים ערים (היתה התשואה למעלה כ־10 אחוז נטו) ושערי רוב הניירות מסוג זה עלו כרגיל (היו אף כאלה שעלו ב־5%).

ירידות חזות נרשמו גם בשערי המניות. פרט למניות הבנקים שהתנהגו באורח מתון ושעריהן לא ירדו אלא בצורה סבירה. שאר חלקי השוק, במיוחד מניות המקרקעין, תעשיה וחלק מחברות להשקעה, חזרו לרמה של ערב הפיחות. המחזורים היו גדולים: במניות 3.2 מיליון ל"י (משתנים — 3 מיליון ל"י).

מניות

	השער אתמול	השינוי היומי
בנקים מסחריים		
א' ה' ה' מ'	197	−4.5
אי.די.בי. רג'	198	−7.0
איגוד	289	
דיסקונט	770	−30.0
מזרחי מ'	154	−3.5
פועלים מ'	268	+1.0
לאומי	234	−7.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	247	−4.0
כרמל מ'	146	−4.0
משכנתאות ובנין	289.5	
פיתוח ומשכנתאות	257	−5.0
שיכון בנ'	157	
טפחות	219	−5.0
מוסדות מימון		
שלטון מקומי	91	−4.0
אוצר לתעשיה	196	−4.0
חקלאות מב'	74.5	−1.5
פיתוח תעשיה מב'	71	−3.5
ביטוח		
אריה	304	−11.0
הסנה	234	
סהר	250	−11.5
צור	190	+5.0
מסחר ושירותים		
בית הרכב	74	−1.5
דלק צ"ש	124	−7.0
דלק מ'	141	−4.0
קידור 1	255	
קידור 10 מ'	145	−5.0
חשמל	106	−1.0
ספנות והספקה	146	−1.0
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	143	−2.0
אפריקה 1	275	
אפריקה 10	229	−2.0
הכש' הישוב צ"ש	118	−6.0
הכש' הישוב מ'	118	−6.0
סולל בונה מב'	90	
נכסים	185.5	−3.5
ישפרו	124	−1.0
ישרס	137.5	−5.5
מהדרין	168	−1.5
מטעי הדר	97	−3.0
משקיעים	171.5	
נאות אביב	77	−5.0
פרי אור	147.5	−3.5
רסקו מב'	77.5	−3.0
רסקו רג'	58	−1.0
תעשיה		
אליאנס	505	−25.0
אלקו 1	120	
אלקו 2.5	101	−1.0
אלקטרה 1	175	−26.0
אלקטרה 5	165	−8.0
ארגמן מב'	320	−25.0
אתא ב'	95	−3.0
אתא ג'	95	−1.0
דובק	350	−7.0
כבלים	155	−1.0
טבע צ"ש	1100	−20.0
כימיקלים	100	−8.0
לוין אפשטיין	62.5	
מולר טכסטיל	172	
פניציה מ' 1	72	−2.5
פניציה 10	80	+3.0
מפעלי נייר	253	−7.0
עסיס	184	−10.0
נחושתן מב'	600	
עלית	240	−2.0
פוליגון	144	−4.0
צרד	72	−3.5
שמן מב'	117	−7.5
תעל	124	−6.0
חברות להשקעה		
אלגד מ'	78	
אלרן מ'	141	−5.0
חב' מרכזית	177	−9.0
פועלים מ'	241	
„פז"	90.5	−5.5
וולפסון 1 צ"ש	76	−5.0
וולפסון 10 מ'	78	−5.0
דיסקונט מ'	166	−2.0
המזרחי	121	−2.0
לאומי	174	−5.0
פריון	92	−5.0
חסותה	87	−3.0
יצהא	56.5	−4.5
כור מב'	169	
כלל השקעות	201	
כלל תעשיות	142	
עזר	117	
פמה	50	−3.5
דלק ונפט		
נפטא	84.5	−5.5
לפידות צ"ש	164	
לפידות מ'	250	

אגרות חוב

אגרות חוב להחברה		
אי.די. ב ש.ה.	95.5	−3.5
אגוד ש.ה.	91.5	−0.5
המזרחי ש.ה.	105	−2.5
פועלים ש.ה.	101	
בל"ל ש.ה.	98	−2.0
בל"ל ש.ה.	93	−2.0
אפותיקאי	100	
פת. משכנתא: 1	108	−8.0
פת. משכנתאות	94	
שכון	104.5	−3.5
טפחות	120	−4.0
אוצר להתעשיה	84.5	−1.5
דלק	81.5	
הכשרת הישוב	705	+0.5
ישפרו	108	+2.0
אתא	69.5	−1.0
עלית	73	−2.5
הפועלים השקעות	106	
דיסקונט השקעות	95	−1.0
דיסקונט השקעות	83	
מזרחי השקעות	93.5	
בל"ל השקעות	78	
כלל תעשיות	100	
צוז	78.5	
איגרות חוב אג"ח צמודות למדד		
מילווה קלימה 61		
מדד 83.12	322	
מדד 89.00	297	−5.0
מילווה קלימה 62		
מדד 89.00	292	−7.0
מדד 95.96	269.5	−6.5
מילווה קלימה 64		
מדד 83.12	423.5	−6.5
מדד 89.00	384	−16.0
מילווה קלימה 65		
מדד 89.00	405	−11.0
מדד 95.96	379	−12.0
מילווה קלימה 66		
מדד 95.69	341	−9.0
מדד 94.34	340	−9.0
מילווה קלימה 67		
מדד 96.12	329	−37.0
מדד 97.17	319	−8.0
מילווה בטחון 68		
א'	177	−6.0
ח'	144	−7.0
ט'	140.5	−8.0
מ"א	161.5	−0.5
מ"ב	151	−1.0
כ"ג	139.5	−5.5
מ"ד	146	−1.5
מילווה בטחון בנקאי 68		
י"א	129	+1.0
י"ב	127	+0.5
י"ג	120	−1.0
י"ד	119	−1.0
מילווה בטחון 69		
א'	142	−8.0
ח'	128	—
ט'	129.3	−4.0
כ"א	122.3	−5.5
מ"א	125	−5.0
מ"ב	121.5	−4.0
מ"ג	302	−8.0
מ"ד	310	—
מ"ה	316	−9.0
מילווה בטחון בנקאי 69		
י"א	129	+1.0
י"ב	127	+0.5
י"ג	120	−1.0
י"ד	119	−1.0
ט"ו	111.8	−2.0
ט"ז	113.5	—
י"ז	308	−7.0
י"ח	306	−8.0
י"ט	306	−10.5
מילווה פיתוח (ברירה)		
פדיון 1975		
קנ"א	345	
קנ"ד	331	−6.0
פדיון 1976		
קנ"ה	306	
קנ"ח	285	−10.0
קס"ד	274	−5.5
קפ"ד	271	−9.0
ק"פ	261	−1.0
קפ"ח	259	−1.5
קצ"ם	259.5	−7.5
פדיון 1977		
ק"צ	251	
קצ"ו	239.5	−1.5
ר"ס	240	−3.5
רס"ז	231	−2.5
רכ"ב	229	−2.0
רל"ד	227	−1.5
רמ"ח	224	−4.0
רנ"ח	225	−1.5
פדיון 1978		
ר"ס	205	−5.0
רס"ד	197	−2.5
רס"ט	193.5	−3.0
רע"ג	189	−3.5
רצ"א	170	−7.0
רצ"ח	165	−5.0
ברירה פדיון 1979		
ש'	163.5	−6.2
ש"ו	152	−6.5
ש"ט	152.5	−5.5
שי"א	152.3	−6.0
אג"ח צמודות למטבע חוץ		
חשמל סטוק ב'	162	+0.5
ים המלח 5% מ'	160	+1.0
אג"ח במטבע חוץ „הולדינג"		
הוצ' 8	98.5	+1.5
הוצ' 9	91	+2.0
הוצ' 15	88.5	+3.0
הוצ' 17	86	+4.0
הוצ' 20	86.5	+3.5

סכסוך עבודה ב„עסרה" — קליית קפה

סכסוך עבודה במפעל קליית קפה „עסרה" בקריית־המלאכה בתל־אביב, אושר בישיבת מזכירות מועצת פועלי תל־אביב—יפו.

בישיבה מסרו נציגי אגודת פועלי המזון וועד עובדי המקום, כי הנהלת המפעל מסרבת לחתום על הסכם עבודה על אף דרישותיהם החוזרות ונשנות של העובדים, המאורגנים בהסתדרות, ומזכירי האגודה.

אם תוך שבועיים לא ייחתם הסכם העבודה, יינקטו האמצעים הארגוניים באישורה של מועצת פועלי תל־אביב—יפו. הודעה כחוק נמסרה למחלקה ליחסי עבודה במשרד העבודה.

דבר ספורט

החיפאים מהווים אתגר לכל קבוצה בלאומית

מאת ברוך דגון

הפועל חיפה עשוייה להרגיש על בשרה שקל יותר להגיע לפיסגה מאשר לשמור עליה. שכן, החיפאים, מהווים עתה אתגר לכל קבוצה, השואפת להנחיל להם הפסד ראשון.

מכבי נתניה היא אחת מהן. האלופה טרם מיצתה את מלוא הפוטנציאל הטמון בה, אולם בביתה, בהרכב מלא, היא תהווה מחסום רציני בדרכה של חיפה.

כן הצד יצפו במאבק בנתניה שמשון והפועל כפ"ס. לשתי הטוענות לכתר צפויים „על הנייר" משחקים קלים, אולם במעשה אין כל ערובה ששמשון תוכל לגבור על האחרונה בטבלה, הפועל ת"א, או שכפ"ס תחזור מהמשחק עם הכח רי"ג כשבאמתחתה שתי נקודות. לפיכך אם תמעד חיפה עשויות שמשון וכפ"ס ליהנות מכך, בתנאי שאף הן לא ינחלו אכזבה מרה.

מכבי נתניה — הפועל חיפה

שפיגלר וחבריו צברו בשני משחקי חוץ קשים שלוש נקודות והם חוזרים לביתם במטרה להמשיך לצעוד על דרך הישגים. ויש להם בהחלט על מה לסמוך. „סוללה" של כוכבים כמו עודד מכנס, בורבה, האחים בר, עשוייה להתעלות דווקא מול המוליכה בראש. לפיכך צפוי משחק מרתק, שקול ומעניין, שתוצאתו לא תפתיע.

התחזית: תיקו.

בית"ר ירושלים — בני־יהודה

התנופה של בית"ר נקטעה, אמנם, בשבת החולפת. אך הבית"רים טרם ויתרו על היומרות שלהם בצמרת. ההפסד המינימאלי (1:0) למוליכה בראש מלמד כי לבית"ר קבוצה ערוכה היטב ויציבה, שתתן — ללא ספק — את הטון מול „הזהובים" הבלתי־משכנעים.

התחזית: נצחון לבית"ר.

מכבי פ"ת — הפועל פ"ת

ה„דרבי" הפתח תקואי ינדוד לת"א, אולם סממני היוקרה המתח יישארו בה עדיין. לכך צריך להוסיף את מצבה העגום של מכבי בתחתית וזאת שאיפותיה של הפועל בצמרת כדי להגיע למסקנה שהמאבק על הנקודות יהיה הפעם חריף. הפועל היא הפייבוריטית במשחק, אולם ל„דרבי", כמובן, חוקים משלו.

התחזית: נצחון להפועל.

מכבי יפו — הפועל באר־שבע

הבאר שבעים לא הבקיעו שער בשני משחקי הבית האחרונים ויש להם „תיאבון" רב. מעניין גם יכולתם לעמוד מקרוב על יכולתם במגרש זר. יפו היתה, לעומת זאת, מוריה מאד והוכיחה כי היא מסוכנת לכל יריב. מי תנצח? דומה שהכוחות שקולים, פחות או יותר, וגם מימדי המגרש הצרים בראשל"צ מבטיחים את חלוקת הנקודות.

התחזית: תיקו.

הפועל חדרה — מכבי ת"א

במשחקי הגביע הפתיעה חדרה בנצחון (0:3) על מכבי ת"א, אולם נראה שתוצאה זו לא תחזור מחר. שכן המכבים עלו על „דרך המלך" וצברו 4 נקודות בשני המשחקים האחרונים ודומה שהם חזרו לעצמם. המגרש והאווירה הביתית מקנים לחדרה עדיפות, אם כי לא מכרעת.

התחזית: תיקו.

שמשון ת"א — הפועל ת"א

הפועל תופיע בפעם השלישית ברציפות, ב„דרבי" והיא מקווה שהפעם לא תרד מבוצעת. חילופי המאמנים והשינוי באוירה בקבוצה מבטיחים שיפור גם ביכולת שחקני הפועל ולפיכך נראה שהשמשונים יתקלו מחר באגוז קשה לפיצוח. השמשונים עשויים להיות מופתעים מהאמביציה של יריביהם, שעניבת החנק בתחתית הולכת ומתהדקת על צווארם.

התחזית: תיקו.

הכח רי"ג — הפועל כפ"ס

כפ"ס האיטה מעט את הקצב, אף כי היא מגלה יכולת נאותה. כעת היא תיאלץ לעבור להילוך רביעי אם ברצונה „לשריין" לעצמה את שתי הנקודות. ככלות הכל — הכח היא נוקשה, חזקה ועצברת נקודות.

התחזית: נצחון לכפ"ס.

בית"ר ת"א — הפועל ירושלים

בית"ר זכתה בשבת החולפת בשתי נקודות בכורה והיא שואפת להוסיף נקודות לאמתחתה. השאלה היא אם יכולתו הגבוהה של חלוצה, משה רומנו, תספיק לה כול קבוצה טובה בירושלים?

התחזית: תיקו.

ליגה א'

מחוז הצפון: מכבי חיפה — בית"ר נתניה; הפועל קרית־אתא — הפועל נתניה; מכבי הרצליה — הפועל הרצליה; הפועל קרית שמונה — הפועל רמת גן; הפועל עמי — מכבי חדרה; הפועל טירת הכרמל — הפועל נחליאל; הפועל צפת — הפועל נהריה; בני נצרת — הפועל טבריה.

מחוז הדרום: הפועל יהוד — הפועל באר יעקב; הפועל לוד — בית"ר יפו; מכבי שעריים — הפועל רמלה; גם צינה — הפועל בת־ים; הפועל חולון — הפועל בית שמש; מכבי דימונה עמידר — הפועל מרמורק; בית"ר רמלה — הפועל ראשון לציון; הפועל דימונה — הפועל אשדוד.

אליפות אירופה לנוער בג'ודו

היום ומחר ייערכו בהיכל הספורט ביד אליהו תחרויות הגמר של אליפות אירופה בג'ודו. התחרויות מיועדות לגילאי 16—18 ולגילאי 18—21 ומשתתפים בהן 10 מדינות.

יתר האירועים

כדורעף: היום ומחר בליגה הלאומית: הפועל רמת אביב — הפועל עין המפרץ; הפועל בית ערב — הפועל חצור; הפועל שריד — הפועל אילון; הפועל קרית אתא — הפועל הגיונה; הפועל עין שמר — אליצור ת"א.

קליעה: מחר במטווח בר"ג — אליפות ישראל ברובה סטנדרטי 20×3 לנשים ולנוער, בודדים וקבוצות.

שייט: מחר בחוף תל־ה — „שיט שולמר" בדגם 420.

היאבקות: מחר בקבוץ גבעת חיים מאוחד — משחקי הליגה הארצית בסגנון חופשי לבוגרים ולנוער.

הרמת משקולות: היום בבית הפועל אור יהודה — המחזור הראשון בליגה א' מחוז הדרום.

אתלטיקה קלה: מחר באצטדיון בבאר שבע — תחרות לנויות הנוער, בהשתתפות אתלטים ממחוז הדרום.

הערב בליגה הלאומית בכדורסל

הפועל גבעת/יגור — הפועל ת"א; הפועל רי"ג — הפועל עמלה; בית"ר ירושלים — הפועל חיפה; הפועל מגידל — הפועל ירושלים; הפועל קרית חיים — הפועל גבעת ברנר/נען.

מפלגת העבודה הישראלית / מחוז ירושלים
סניף משנה קרית יובל

מועצת סניף משנה קרית יובל

תתקיים השבת 16.11.74 בשעה 11.00 לפנה"צ במועדון המפלגה בקרית יובל, מרכז מסחרי.

בהשתתפות:
הח' עוזי ברעם — מזכיר המחוז
הח' צבי רזון — סגן ראש העיר
הח' חביב שמעוני — ח"כ

הנושא: המדיניות הכלכלית של הממשלה

„אגרקסקו"
חברה לייצוא חקלאי בע"מ
רח' הארבעה 20, ת"א, טל' 264264

מ כ ר ז

מוזמנות בזה הצעות לאספקת דבק לקרטונים ממושטחים לייצוא.

מפרט המוצר ניתן לקבל במחלקה לחמרי אריזה בכתובת הנ"ל.

הצעות בתוך מעטפות סגורות, כולל ערבות בגובה של עשרה אחוז מערך ההצעה יופקדו בתיבת המכרזים הנמצאת במזכירות החברה, עד לתאריך 26.11.74 שעה 10.00 לפנה"צ. יחד עם ההצעה יש להמציא דוגמה של הדבק המוצע.

הצעות אשר תוגשנה לאחר התאריך הנ"ל והשעה כמפורט לעיל, לא תשותפנה במכרז. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המחלקה לחמרי אריזה

חברת החשמל לישראל בע"מ

הודעה לצרכנים

החברה מודיעה לצרכניה כי באישור שר המסחר והתעשיה הועלו מחירי החשמל

ב־10 אגורות לקילווט־שעה
בכל סוגי הצריכה.

המחירים החדשים יחולו על הצריכה ביום 14 בנובמבר 1974 ואילך.

יצרן,
קבלן,
בעל־עסק,
בעל־בית,

דאג לבטח רכושך במלוא ערכו!

זכור לבדוק את תוקף פוליסות הביטוח של רכושך ולעדכן אותן

פוליסת הביטוח תגן עליך!

היוועץ בהקדם בחברת הביטוח או בסוכן הביטוח שלך

מוגש ע"י איגוד ישראלי של חברות לביטוח

הודעת פוקד

* החלה ההתייצבות לרישום ולבדיקות חוזרות של המפוטרים משרות בטחון.
* חובת ההתייצבות חלה על גברים בגילים 18 עד 54 אשר אינם נמנים עם הכוחות הסדירים או עם כוחות המילואים של צה"ל.
* הודעה זו נועדה להקל על המתייצבים ולמנוע מהם טרחה ואיבוד זמן.

א. על המתייצב להקפיד על התאריך ועל השעה הנקובים בצו ההתייצבות שקיבל.

ב. על המתייצב להצטייד בתעודות ובמסמכים הבאים:
1. תעודת זהות.
2. תעודות צבאיות המעידות על מעמדו לגבי חוק שירות הבטחון.
3. במידת הצורך — מסמכים המעידים על מצב בריאותו.

ג. על המתייצב להביא עמו שתי תמונות פספורט.

הקפדה על האמור לעיל תקל על הטיפול במתייצבים בלשכת הגיוס הארצית שבמחנה תל השומר, ותאפשר להם לקצר את תהליך ההתייצבות ולמנוע אבדן מיותר של זמנם.

י. רוזן, אל"מ
ראש מרכז גיוס,
פוקד
אגף כח אדם

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
ארגון אמהות עובדות, חיפה
מועצת פועלי חיפה

שוק התערוכה 1974

בחסותו האדיבה של ראש העיר — הח' **יוסף אלמוג**

ובהשתתפות הח' **אליעזר מולק** — מזכיר מועצת פועלי חיפה
הח' **תמר אשל** — המזכירה הכללית של מועצת הפועלות

הפתיחה במוצאי־שבת, ב' בכסלו תשל"ה 16.11.74 באולמי „גילי" רח' הרצל 43
(הכניסה מהגשר).

תשובתנו לערפאת

אנחנו כאן!

עצמה צבאית ועצמה כלכלית באגרוף קמוץ אחד.

צה"ל - התשובה הבטחונית
כל אחד מאתנו - התשובה הכלכלית.

כל העם - צבא
כל מקום עבודה - חזית

קנה כחול לבן

מוגש כשירות לציבור ע"י התאחדות התעשיינים בישראל

هكذا من الاصل

500 מליון ל"י – הכנסות צפויות מהיטל המלאי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ההכנסות הצפויות מהיטל ה־מלאי שנגבה בעקבות הפיחות יסתכמו בכ־500 מיליון ל"י — מסר אתמול שר האוצר יהושע רבינוביץ, בפגישה עם ועדת עורכי העתונים.

בניגוד לפיחותים הקודמים, אור־גן הפעם צוות של כ־900 איש לרישום המלאי אצל יצרנים, יבו־אנים וסוחרים כדי לגבות את ההיטל וגעשים מאמצים לאתר את כל מחסני הסתר. עם זאת הספים שר האוצר, גם בצעד זה שים לסמור על אלמוניותם. לא נסתתמו כל הפרצות, אף כי סוחרים מאיימים בהכרות קביעת מכיוון שרשמו אצלם את המלאי וגובים את ההיטל.

מידע על מחסני סתר

מידע רב על מחסני סתר של סוחרים ויבואנים זורם בימים ה־אחרונים לשלטונות המכס. הוד־עות על כך מגיעות לא רק ל־מכס אלא גם לרשות המרכזית ל־ערכונות בהסתדרות. הרשות הע־בירה מיד את המידע לידיעת של־טונות המכס וביקשה לפעול באו־פן דחוף.

חלק מהמוסרים את המידע מבק־

התמריץ שנקבע לייצוא הדרים – לא יכסה ההתייקרויות הצפויות

מאת א. פרומי, סופר „דבר"

תמריץ היצוא להדרים ו־לתוצרת חקלאית אחרת ש־נקבע ל־1.30 ל"י לדולר, לא יהיה בו כדי לכסות אפילו את ההתייקרויות הצפויות כתוצאה מהמדיניות הכלכ־לית החדשה.

ענף ההדרים עלול להיפגע ב־צורה קשה. בגלל היקפו הגדול שלו, כאשר ההכנסה הצפויה השנה היא כ־130 מיליון דולר. אולם, גם שאר ענפי היצוא החקלאי עלולים להיפגע באופן קשה ב־יותר וביניהם המכות הפרחים, בבד האווז, הדבש, חומר הרביה, תות השדה ואחרים.

לפי האומדן צלולה ההתייק־רות הכוללת בענף הוורדים להי־גיע ל־32.5 אחוז ומזה התייקרות החלק בלבד ב־27.2 אחוז. סמנכ"ל משרד החקלאות, איתן ישראלי אמר כי מגדלי הוורדים יצטרכו עתה להוציא על כל דונם חממה 30.000 ל"י, במקום 15000 עד כה כלומר, על שטח של יותר מאלף דונם חממות תידרש הוצאה נוספת של יותר מ־15 מיליון ל"י. פיטום יתייקר האווזים בגלל העלאת מחיר התירס מ־650 ל"י לטונה ל־965 ל"י. הוצאות ייצור הדבש יתיי־קרו, לפחות, ב־20 אחוז ומזה 17 אחוז בגלל ייקור הסוכר. חומר הרביה ייפגע מלבד בעליית מחי־רי המספוא וייקור שאר התשומות המיובאות, בגלל עליית הוצאות התובלה האווירית וכך גם תות־השדה והפרחים, הנשלחים לחו"ל בעיקר בדרך האוויר.

סמנכ"ל משרד החקלאות איתן ישראלי אמר במרכז החקלאי כי תידרש בחינה מחודשת של גובה התמריץ ליצוא החקלאי ונראה כי זה לא יוכל להיות תמריץ אחיד, אלא מותאם לכל ענף וענף לחוד.

תעריפים חדשים לשירותי טלפון וטלקס בין־לאומיים

ייכנסו לתוקפם ביום א'; שינויים בתעריפי שירותי הדואר מ־1 בדצמבר

התעריפים החדשים בשי־רותי הטלפון והטלקס הבין־לאומיים ייכנסו לתוקפם ב־יום א' (17.11.74) לאחר שאו־שרו אתמול על ידי ועדת הכספים של הכנסת.

תעריפי השיחות לארצות הצי־קריות יהיו כדלקמן: בתיווך הבין־לאומי הישיר מחיר של דקה בשיחת טלפון לארה"ב 18 ל"י במקום 13.70 ל"י עד כה. התע־ריף המוזל לסוף שבוע לארה"ב יהיה 13.50 ל"י, במקום 10.40 ל"י. התעריף לדקה לבריטניה, בל־גיה, הולנד, איטליה, צרפת, גרמניה המערבית ושוויץ — 14.20 ל"י במקום 10 ל"י. התעריף לדקה לשוודיה ולנורווגיה 16.00 ל"י, במקום 11.40 ל"י.

התעריף לשלוש דקות של מי־חה רגילה בשירות הבין־לאומי 18 יהיה כדלקמן: לאוסטריה, אי־טליה, בלגיה, בריטניה, גרמניה המערבית הולנד, צרפת ושוויץ 42.60 ל"י במקום 30.00 ל"י. לשוודיה ונורווגיה 48.00 ל"י, ב־מקום 34.20 ל"י. לארצות הברית 54.00 ל"י במקום 41.10 ל"י. בתעריף המוזל לארה"ב — 40.50 ל"י, במקום 31.20 ל"י.

מחירה של פניה לשרות המו־דיעין הטלפוני 14, עבור מספר המופיע במדריך הטלפון, יועלה מ־2 שיחות ל־3 שיחות מקומיות. זאת אישרה היום ועדת הכספים של הכנסת בעקבות תביעת משרד התקשורת.

בעקבות שינוי שער הדולר יחולו גם שינויים בתעריפים של שירותי הדואר הבין־לאומיים (מב־תבים, חבילות, מברקים וכיו"ב). שינויים אלה ייכנסו לתוקפם ב־1 בדצמבר הקרוב. פרטי שינויים אלה יפורסמו בקרוב.

בתעריפים של השירותים ה־ארציים של משרד התקשורת לא בתוכנן עתה כל שינוי. לפיכך לא יבונה עתה מחיר האסימון והשיחה המקומית.

מאיימים להשבית צי־הסוחר בגלל הטלת מס־נסיעות

איגוד קציני־הים מאיים להשבית את אניות צי הסוחר מיום ה' הבא אם עד אז לא ישנה האוצר החלטתו לחייב במס נסיעות יל־דים ובני ימאים הנלווים לימאים בהפלגות לחו"ל.

במברק שני בענין זה ששלח האיגוד לשר האוצר ולגורמים אח־רים, צויין, שאין לראות בהפל־גות אלה, מתורות אלא חלק מית־נאי עבודה קשה של ימאי המ־רחק מביתו.

ההוראה להטיל מס נסיעות על בני משפחות ימאים נתקבלה אצל חברת הספנות אחרי הפיחות.

בחיל האויר
יש תפקידים פנויים בשירות הקבע
לבעלי המקצועות:

* אחזקת מטוסים
* אלקטרוניקה
* מתכת
* אפסנאות
* נהיגה
* מכונאות וחשמלאות רכב
* פיקוד ומשמעת
* מטבח
* מינהל ומשק

התפקידים מציבים אתגר מקצועי עם אפשרויות הכשרה וקידום

* מקומות השירות - בכל איזורי הארץ

המעוניינים יפנו טלפונית לטל': (03)693881 — (03)693415
בימים א'—ה' בין השעות 0800—2000
בימי ו' בין השעות 0800—1400
או בכתב לד.צ. 2348/ה ויזומנו לראיון התאמה.

המרכז לטלוויזיה לימודית
משרד החינוך והתרבות

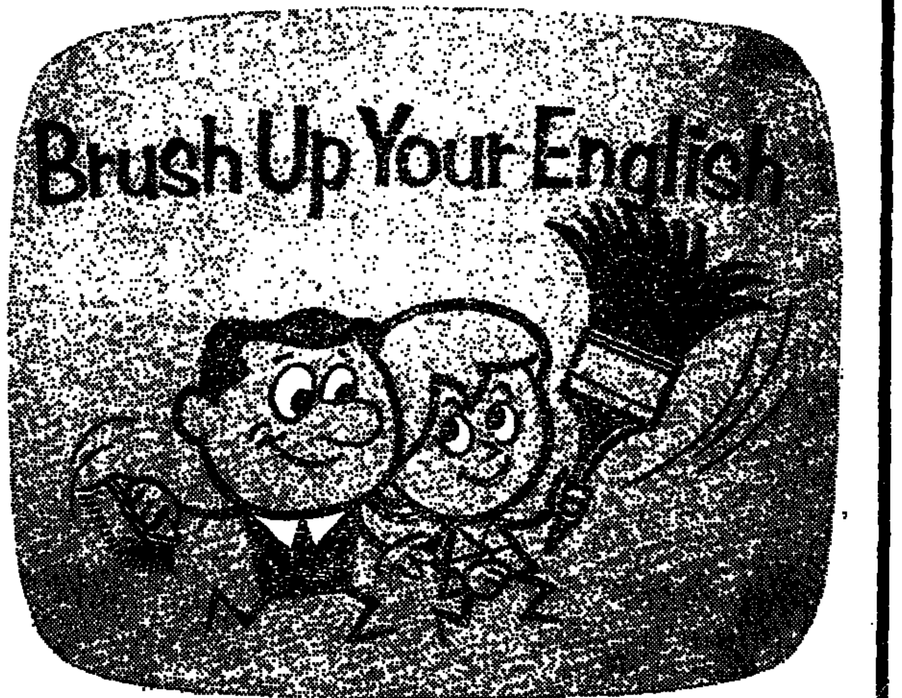

מעוניין לרענן ולשפר את ידיעותיך בשפה האנגלית?

המרכז לטלוויזיה לימודית לשרותך, באמצעות קורס למבוגרים. הקורס מרכב מסדרת משדרים, אשר הופקו באנגליה ע"י ה־בי. בי. סי. ולכל משדר מתלווים הסברים בעברית. לכל משתתף יישלח חומר עזר כתוב, הכולל דיאלוגים מתוך המשדרים, תרגילים ומבחנים לעבודה עצמית.

אם יש לך ידע בסיסי בשפה האנגלית־
הקורס יעזור לך לרענן ולשפר את ידיעותיך!

כל מה שעליך לעשות הוא למלא את התלוש ולשלוח לפקודת המרכז לטלוויזיה לימודית סך של -.25 ל"י. אנו נשלח לביתך את חומר העזר.

לכבוד
BRUSH UP YOUR ENGLISH
יחידת הקשר לטלוויזיה הלימודית,
רחוב טשרניחובסקי 17, תל-אביב

ר"ב המחאה ע"ס -.25 ל"י לפקודת המרכז לטלוויזיה לימודית, עבור הקורס BRUSH UP YOUR ENGLISH —

נא לשלוח את חומר העזר ל-
שם
כתובת

השיעור הראשון ישודר ב־18.12.74

לקסיקון לאמנויות יופיע בדצמבר

לקסיקון חדש לאמנויות, היוצא לראשונה בישראל עומד להופיע בחודש הבא בהוצאת „מסדה" ובהפצה בלעדית של ספריית „דבר". הלקסיקון מוקדש לשמות ומונחים הקשורים באמנויות הציור והפיסול, המוסיקה והמחול, הקולנוע והתיאט־רון, ומטרתו לסייע לקוראים לקבל מידע בסיסי על יצירות אמנות, שמות יוצרים ומונחים בעולם האמנות.

הלקסיקון מביא שמות ומונחים המסודרים במדורים נפרדים לכל תחום אמנות. הצורכים מקווים כי בעזרתו יסייעו במציאת תשובות לשאלות הקשורות בעולם האמנות, מבלי להגדיר את מהותו. לדעתם, „יצירה אמנותית" אינה אלא שם של תכונה שהם מייחסים לחפץ או למחזה, כאשר ההתבוננות בו גורמת לנו הנאה ו„חוויה אמנותית" שאינה ניתנת להגדרה, אם כי היא מובחנת על ידינו בוודאות.

את הלקסיקון ערכו פליס פונר־מלכין ויעקב מלכין והוא מכיל למעלה מחמש מאות עמודים, חלקם בצבעים. מנויי „דבר" אשר ישלמו דמי מנוי לשנת 1975 מראש, יקבלו את לקסיקון האמנויות ללא תשלום כפרס „דבר".

הלקסיקון יימצא למכירה גם בחנויות הספרים.

מועצת המים אישרה עקרונית מחירי המים החדשים

תוספת של 150% לתעשיה ולחקלאות; 100% – לצריכה הביתית

מאת דוד מרשיב, סופר „דבר" לענייני פיתוח

מועצת המים שהתכנסה אתמול בראשותו של שר החקלאות אישרה עקרונית את עליית מחירי המים ה־חדשים שנגרמה מההתייק־רויות בחשמל וההתייקרו־יות שהצטברו במרוצת ש־נת 1974.

לפי מערכת מחירי המים החד־שים, תהיה הוספת כל עד 150 אחוז למחיר המים הקיים בחק־לאות, כאשר הממוצע של התוס־פת הוא 135 אחוז. נוסף על כך, ההפלאה של היטל האיזון בהק־לאות היא פי ארבעה. התוספת במחיר המים הקיים לצריכה בי־תית היא בשיעור 100 אחוז והמ־חיר המירבי לספק הוא 55 אג' למטר"ק מים. נוסף על כך הוד־לם על הכפלה של היטלי האיזון.

באשר לתעשיה, תהיה התוספת למחיר הקיים בשיעור של עד 150 אחוז ואילו התוספת הממו־צעת נעה בין 110 ל־120 אחוז. נוסף על כך יגדלו ההיטלים על קרן האיזון פי שלושה.

סיכומי מועצת המים מאתמול קובעים: מועצת המים שמעה פרטים על החלטת הממשלה על התוצאות המשתמעות ממנה לגבי מחירי המים, שיעורי ההיטלים, הענקות התשלום המיוחד וסמכה ידיה על כך. שר החקלאות יבדוק את האפשרויות להקל מן הנטל באזורי המחירים הבפייתיים. ההצעה לתקנות בדבר היטלי אי־זון תועבר לעיון הציבור בנוסח ובמספרים המשתמעים והמתחייבים מן ההסדר שהוגש לפני המועצה. כן תתמנה ועדה לשמיעת התנג־דויות הציבור להיטלי איזון בראש־ותו של ראובן איילנד, מנכ"ל משרד החקלאות.

כאמור, סמכה המועצה על ה־הצעה להעריפים לגבי ברשויות המקומיות ועל ההצעה לתקנות בדבר הפעלת ההצעה והתקנות. אלה יתפרסמו כדין ובעקבותיהן תופקד בדבים ההצעה לתעריפים ברשויות המקומיות. היבחר ועדת משנה של מועצת המים לשמיעת התנגדויות הציבור לתעריפים ב־ראשותו של מ. גילן.

במקביל להפעלת ההליכים ה־אלה ולפני הפקדת הצעת התעריפים לעיון לציבור יסוכם נוסח סופי על הצלאת תעריפים, לרבות שיעורי התעריפים, אופן חלוקתם בין סוגי הצריכה השונים והיקף התחולה של ההצעה במשרד הפנים ומרכז השלטון המקומי.

כדי לסייע לרשויות המקומיות להעביר את ההתייקרות הגדולה של המשתמשים במים ביקש מרכז השלטון המקומי ומשרד הפנים משר החקלאות להוציא צו תע־ריפים שיבוא במקום חוקי העזר העירוניים, ואשר יותאם לתעריפים החדשים. שר החקלאות נענה להצ־עה.

שנתיים מאסר על שחתך פני גרושתו

אברהם פינטו בן 48 מרמלה שחתך את פניה של גרושתו אחרי שנישאה לאחר, נידון אתמול לש־נתיים מאסר ועוד שנתיים מאסר על תנאי.

ברכת מזל טוב
לרות ועמנואל פרי־פז
להולדת הנכד
לחיה ויוסי פרי־פז (ארה"ב)
להולדת הבן הבכור
בית דבר

חוג רעיוני־פוליטי בין־קבוצי בדרום
פגישת החוג לדיון בשאלה הפלשתינאית מחר שבת (16.11.74) בשעה 13.30 בקבוץ גבעת ברנר.
הדיון בהמשך לפגישה עם השר גלילי וכן יתקבלו החלטות.
כולם מוזמנים.
מזכירות החוג

פגישת מטפלות בגיל הרך של הקבוץ המאוחד
שעמדה להתקיים ביום ראשון 17.11.74
מבוטלת

תשובה לערפאת

מעל במת האו"ם הודיע רב־המרצחים, כי שאיפתם של אויבינו היא, להחריב את מדינת היהודים.

מזימתם לא תקום

עתה ברור כי אין אלא שתי אפשרויות:
או שלטון ישראל ביהודה ושומרון
או שלטונם של המרצחים המתכללים לקיומנו

לקיום זכותנו לארץ ישראל - הבטחת עתיד האומה, חיתמו והחתימו על העצומה למען שלטון ישראל ביהודה ושומרון.

לכבוד
הכנסת ירושלים
אנחנו, אזרחי ישראל, החתומים מטה: על יסוד זכותו של עמנו לארץ ישראל, לבטחון, להתנחלות ולשלום, קוראים לכנסת להבטיח, כי יהודה ושומרון לא יימסרו לשום שלטון זר.

אזרחי ישראל, בשם זכותנו לארץ ישראל, למען בטחון האומה ועתידה במולדת, למענכם ובניכם – חיתמו והחתימו, על פנית האזרחים לכנסת.

גזור ושלח
לכבוד מטה העצומה
ת.ד. 23062, ת"א
אנו החתומים מטה מבקשים לצרף את שמותינו לחותמים על העצומה.
1. שם משפחה ___ שם פרטי ___
מקום ___ כתובת ___
חתימה ___
2. שם משפחה ___ שם פרטי ___
מקום ___ כתובת ___
חתימה ___
3. שם משפחה ___ שם פרטי ___
מקום ___ כתובת ___
חתימה ___

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
איגוד העובדים הסוציאליים

עובד סוציאלי.
עובדת סוציאלית.

ביום ג', 19.11.74 אנו הולכים לבחירות לוועידת האיגוד שלנו, ולקראתן מבקשים אנו להציג את עמדותינו במספר נושאים חיוניים:

* האיגוד תובע פיצוי מלא ומיידי לאוכלוסיה הנתמכת ולשכבות בעלות הכנסה נמוכה בעקבות הזעזועים הכלכליים הפוקדים את המדינה.
* האיגוד תובע מימוש החלטות ועדת ראש-הממשלה לעניני נוער במצוקה, ובעיקר – הבטחת הכנסה נאותה לשכבות החלשות.
* האיגוד תובע מימוש ההחלטה בדבר ריאורגניזציה במשרדי הממשלה המספקים שירותים סוציאליים, במטרה לשפר את העבודה המקצועית ואת רמת השירותים לאזרח.
* האיגוד תובע חלוקה חדשה ומוגדרת של הסמכויות בין הממשלה לרשויות המקומיות, שתהיה מעוגנת בחוק שירותי הסעד, בכל הקשור במתן שירותי רווחה לאזרח.
* האיגוד תובע שיפור משמעותי של לשכות הסעד ותנאי העבודה בהן, כדי למנוע נשירת עובדים מקצועיים, וכן הרחבת ההכשרה המקצועית לקליטה ניכרת של סטודנטים בעבודה סוציאלית.

עובדים סוציאליים.
הנכם נקראים להשתתף בבחירות לאיגוד שלנו כדי להבטיח את ענייננו המקצועיים החיוניים ואת הרמת קרן מקצוענו למען בעור המצוקה בחברה הישראלית. זוהי שעתנו.

איגוד העובדים הסוציאליים

לקבוץ דורות
ועוף־קור
השתתפות בצער בהילקח מכם חברכם
אריה
קבוץ גבים

למר יעקב שמואלי
ומשפחתו
השתתפותנו הכנה באבלכם
על מותה של
אשתך ז"ל
אלקה –
מפעלי מתכת בע"מ
האחים בן־חור
ירמיהו כהן
סטפן בע"מ

הננו משתתפים באבל הכבד של חברנו בעבודה
פרידל אברמוביץ ומשפחתו
במות עליו אמו ז"ל
הנהלת תנובה אקספורט
וועד העובדים

למשפחה, לקבוץ דורות,
ולמפעלי שער הנגב
אתכם באבלכם הכבד
על מות
אריה נגלברג ז"ל
קואופרטיב התנועה

במלאות שלושים שנה
לנפילתה של הצנחנית
חביבה רייק ז"ל
תתקיים עליה לקברה בהר הרצל בירושלים ביום רביעי 20.11.74 בשעה 1.00 בצהרים.
מתאספים בשעה 12.45 ליד שער הכניסה להר הרצל.
קבוץ מענית

תגובות על ה„קאטיושות" וההתפרעויות

שתי פעולות צה"ל בליל שלשום בלבנון — הפשיטה הקולפת למחנה מחבלים בכפר סרובין והנחתת המכה הארטילרית על מחנה הפליטים נבטיה — הוגדרו כתגובה צמודה על ירי קטיושות לישובי הצפון. אולם אין כל ודאות בכך, שהאתגר והתגובה סגרו מעגל, ולו אף לטווח הזמן הקצר. ובודאי לכך, גם אם סביר להניח כי התקפת הקטיושות במוצאי היתה בעיקרה ללוות את הופעת ערפאת באו"ם. אין ודאות שהתקפות מסוג זה יוגבלו, אפילו זמנית, למשך דיוני העצרת.

במשקל רב יותר צריך לייחס להנחה, כי ירי הקטיושות וההתפרצויות בשכם, שבוע לאחר רצח מקסימיליאן רוס בעיר זו, מאפיינים את הצפוי אחרי רבאט ואחרי הצגת ערפאת.

שמירת השקט בגבול לבנון הוא מאמץ שצה"ל נתון בעיצומו ובהצלחה ניכרת לציין. מה שקרה בשכם הוא, לעומת זאת, תופעה שלא ידענו כאן מאז 1968 ויש לראותה בחומרה יתרה. מסירת במת האומות המאוחדות לערפאת נתנה לפעולת הטרור לא רק צידוק שלאחר המעשה, אלא גם לגיטימציה לעתיד לבוא, ומעכשיו יצר הדבר בסיס אינטרסנטי לשתף פעולה עם הטרור. אי לכך תהיה השפעת הדיון הפלשתינאי בעצרת על אוכלוסיית השטחים מיידית ותהיה חזקה יותר מבמעלה על דעתו הציבור הרחב בישראל, שעדנו נתון בהלם האמצעים הכלכליים.

צריך להיערך להתפתחות זו — ואפשר. אין זו, בעיקרה, שאלה של הקצאה במשאבים יקרים. אפשר לא רק לבלום התרודדות בשטחים, אפשר לסכלה ולמנעה כליל. כי בידי ישראל כל השליטה בשטחים. בידיה האמצעים להפעלת המודיעין, התופש האזרחי והרווחה, ובידיה אמצעי האכיפה המנהלית. הפעלתם של כל אלה תהיה יעילה אם תיעשה בתקיפות ובאותו זמן בתבונה — ובתחושת בטחון כי יש בכוחה של ישראל להפוך את חזון ערפאת להוויה קיקיונית.

אנטישמיות ופרופורציה

הסערה שעוררו דבריו של גנרל ג'ורג' בראון, ראש המטות המשולבים, באוניברסיטת „דיוק" על היהודים וצד השפעתם המופרזת בארה"ב, ספק אם ניתן לשככה בהתנצלות שפרסם עתה המפקד לאחר שנזף בו הנשיא פורד בפומבי.

לא זו בלבד, שגנרל בראון נזקק בנאומו לפני הסטודנטים לנוסחי השמצה מקובלים כגון הלקסיקון האנטישמי, ואליהם צירף לשם יתר־משקל כמה דברים בגנותה של ישראל. אף מבחינת סדרי הדמוקרטיה האמריקאית עבר הגנרל, כפי שציין אתמול גם „ואשינגטון פוסט", עבירה פסולה בעיקרה בכך שניסה להתערב בניהול מדיניות־החוץ של ארה"ב.

לגבי ישראל עצמה יש בדברי גנרל בראון לא רק השערות אקדמיות: הוא אינו אזרח אמריקאי סתם. במסגרת תפקידו הרשמי יש לו בוודאי השפעה על ביצוע מדיניות הסיוע הבטחוני לישראל, המקובלת על רובו הגדול של העם האמריקאי. התנגדותו הרגשית לקו זה, כפי שבאה לידי ביטוי בהרצאתו, ספק אם יש בה כדי להכשיל הגשמה יעילה של המתחייב ממדיניות זו.

לא יהיה זה אמנם מן התבונה, אם נתעלם מקיומם של יחידים וקבוצות גם בציבוריות האמריקאית, הרואים במורת־רוח את מה שהם מכנים „כניעה" לממון ולהשפעה של היהודים. אך מצד אחר לא נטיב לעשות, אם נגזים בהערכת חומרתם של גילויים בודדים אלה. ציור המפלצת האנטישמית בממדים מנופחים אינו משרת את העניין היהודי.

עובדה היא, כי דווקא בפרשה זו של דברי גנרל בראון הוכח שוב, כמה מלוכד הזרם הגדול של דעת־הקהל האמריקאית בסלידתו מתופעות שיש בהן אבק אנטישמיות.

„עלה הזית" של ערפאת

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

נאומו של ערפאת שלשום עשוי לגרום לטעות אופטית. ערפאת ביקש לשוות לעצמו חזות של ענווה ופיוס, ציפרני בז וכנפי יונה כאחד. „היום", אמר בסיום נאומו, „באתי לכאן כשאני נושא ענף זית ואקדח של לוחם חירות. אל תיתנו לענף הזית להשמט מידיי". הקהל, בו רובו חברי משלחות ערביות ובני משפחותיהם, קיבל את הדיבור בהתלהבות. כך גם קיבלו אותו כמה דיפלומאטים מערביים וכמה עתונאים אמריקאיים. „זה היה נאום מתון", פסקו. אחדים הביעו אכזבה מאופיו התקיף של נאום התשובה של שגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע. אך עיון רב בנאום ערפאת מלמד דברים אחרים.

מה טיבו של ענף הזית שבפי מנהיג אש"ף? ערפאת השיב על כך בנאומו תשובות ברורות לבדי: אש"ף, אמר, שואף לבנות שלום ללא ציונות. הוא רוצה בהקמת מדינה חדשה במקומה של ישראל, מדינה „חילונית דמוקראטית". גם יהודים (ולמפלאי אידי אמין) יוזמנו להשתתף בה כאזרחים שווי־זכויות. למדינה היהודית אין מקום. היא תופעה „גזענית".

בדברים האלה אין, למעשה, חדש ואפשר לספק בצדק, שדומים להם הורישים מהם כבר הושמעו על במות בין־לאומיות ואפילו על במת או"ם. החידוש היא במצב בכך שאין חידוש בדיבורים. שחלקם לפחות מקורו בחלוקת המדינה האמריקאית ד־לפיהם הולך ומתגלה ערפאת „חדש", מתון ובהון יותר. הוא חותר למדינה פלשתינאית קטנה בשטחים שישראל תיסוג מהם. הוא מוקדמים כדי או מופרכים להלוטין. לא רק האסטראטגיה של ערפאת נשארה כשהיתה, גם הטאקטיקה שלו עלה בעינה, בשינויים קלי־ערך. אך בלא ספק השתנתה הבמה, וממילא התבונה ההגדה שמעוררים דבריו.

ישראל, כפי שערפאת מתאר אותה, היא עוד מוצר אחד של הקנופיה הקולוניאליסטית. לידיהו בבריה בין היהדות האירופית לבין המעצמות האימפריאליסטיות, ברית שנועדה לדכא ולנצל את תושבי הארץ הפלשתינאים.

הציונות, מוסיף ואומר ערפאת, היא הסכנה הגדולה ביותר לשלום העולם. המסקנה — יש לחסלה, כפי שיש לחסל את המשטר בדרום־אפריקה, והמטרה הקדושה מקדשת כל אמצעי. אחד האמצעים שערפאת רמז עליהם ושמשלחות ערביות בידים החלו לבדוק אותו ברצינות רבה הוא — לעשות לישראל מה שעשה השבוע הרוב באו"ם לדרום־אפריקה: לסלק אותה ממבצע עצרת או"ם ומסוכנויותיה. עכשיו, לאחר שגורשה דרום־אפריקה מאו"ם פתוחה הדרך לסלק גם בנה. לא זכות דיבור מעל במת או"ם, וכאשר סוכנויות או"ם מחרימות אותנו זו אחר זו, לא יישאר לישראל תחום רב להתגדר בו. במשך 80 דקות נמלצות לא הזכיר ערפאת מו"מ עם ישראל, ולא העלה אפשרות לדו־קיום עמה אפילו בגבולות 1947. מהו איפוא טיבו של ענף הזית שערפאת טוען שהוא מחזיק בידו? כמי שמוציא מפיו ויתור היסטורי אומר ערפאת: „אני מכריז באזניכם שכאשר אנחנו מדברים על תקוותינו המשותפות לגבי פלשתינה של מחר, אנו כוללים בכך את כל היהודים החיים בפלשתינה כיום הרוצים לחיות עמנו בשלום וללא אפליה". בהשוואה לאמנה של ה„אמנה הפלשתינאית" באמת יש בהבטחה הזאת התקדמות לכיוון הנכון. אבל קשה להניח שמישהו בישראל יראה בה התקדמות מספקת.

כראש מחתרת קשה לומר שיאסר ערפאת הוא הצלחה גדולה: גוץ, שמנמן ונוטה להיעלם בין שומרי הראש הענקים שלו, הוא אינו מצליח לעורר רושם של מנהיג צבאי אמיתי. המראה החיצוני שלו, חולצה ומכנסיים חומים, צבאיים־למחצה, מקטורן דמוי מעיל־רוח, משקפי השמש הנצחיים והכפייה, אינם עושים הרבה לשיפור החזות. אך לא כך רואים אותו אחרים. סגנונו המליצי, תנועותיו הרחבות (הוא פתח את נאומו בטון שקול ועניני, אך סיים אותו בפאתוס רב), וההתלהבות הכללית המלווה את כל זה, מביאים רבים לחשוב שערפאת־מדבר טוב יותר מערפאת־יורה. הטעות הרווחת במקרה זה מקורה בהנחה, שאם אדם מדבר בפורום מכובד כל־כך, הוא אינו יכול לייצג דעות קיצוניות כל־כך, הוא אחד משלנו.

צד אחר מעניין בערפאת הוא היומרה שלו, שקיבלה תוקף מסוים רק בעקבות החלטת או"ם להזמין את אש"ף, כדי שייצג את כל תנועות המחתרת, חברתיות ולאומיות באשר הן שם, לפני משפחת העמים. הוא נוהג עתה כמדינאי אמיתי — מביע דעתו על משבר האנרגיה ומשבר המזון, מאיים על ארה"ב ומחלק שבחים למדינות אחרות. יותר מזה, ערפאת הוא האיש היכול להרשות לעצמו לפנות מעל במת או"ם ישירות לעם האמריקאי ולפסוק הלכות בעניין האידיאולוגיה שצריכה להנחות את הקהילה היהודית בארה"ב. המשלחת הפלשתינאית כאן עתידה לעשות כותרות אם תמשיך בדרך זו. גם אם הליגה היהודית להגנה לא תעזור לה, כפי שעזרה לה עד עתה.

האם בעקבות נאומו הקיצוני של ערפאת התמעטו הסיכויים להידברות בינו לבין האמריקאים? מותר להטיל ספק בכך. הבעייה של האמריקאים, כפי שהם תופסים אותה, היא איך להמשיך במו"מ ואיך לא להיכנס לעימות עם הערבים. שתי בעיות שמהותן לא נשתנתה בעקבות הנאום. יהיו נאומיו של ערפאת קיצוניים ככל שיהיו, ארה"ב תגרר במשך הזמן, אם לא יחולו הפתעות, למצב של הכרה דה־פאקטו באש"ף. אשר להכרה דה־יורה, הדבר תלוי במצע של הממשלה הגולה שאש"ף עשוי להקים בקרוב. מול לחץ ציבורי מכוון כיאות, נראית האפשרות הזאת רחוקה.

מכל מקום, המאורע ההיסטורי כבר מאחורינו. עכשיו נותר לראות, בין השאר, איך ינסה ערפאת לתפוש את כסאותיה הריקים של ישראל בשורה הראשונה של אולם העצרת, שאליהם נשא עיניו ביום רביעי, מבעד למשקפי השמש הכהים שלו.

„ועתה, כמה קוביות אתה רוצה?"

כמה נשלם בעוד חודש

מאת דוד ליפקין

מהפכת מחירים החחולה השבוע במשק, אין מוצר שלא התייקר בשל הפיחות, אף כי שיעור עליית המחירים אינו אחיד. כבר בשבוע הראשון לפיחות נעה עליית המחירים בין 8 אחוזים ל־70 אחוז. התחזיות המעודכנות של עליית מדד המחירים לחודשים נובמבר ודצמבר מצביעות, שההתייקרות עשויה להגיע ל־20־30 אחוז. ההערכה הרווחת בקרב הכלכלנים היא, שבארבעת החודשים הקרובים עשוייה ההתייקרות להגיע ל־25־30 אחוז.

עוד אתמול בבוקר היו מדפים רבים בסופרמרקטים ובחנויות המכולת ריקים מסחורה. המפעלים המייצרים מיצים, ריבות וממרקים, לא השלימו עם קביעת משרד המסחר והתעשייה, שהתיר להם להעלות את המחירים בשיעור 19 אחוז. הם תובעים התייקרות גדולה הרבה יותר, בהצביעם על העליה במחיר המוצרים הבסיסיים בשיעור עשרות אחוזים. מפעלי מזון אחרים, שכבר חידשו את האספקה, הבהירו שלא יסתפקו בהתייקרות הכללית שאושרה. הם יתבעו העלאת מחירים נוספת עקב ייקור הדלק, החשמל, המים והשירותים השונים. כמה מהם מוכנים, שייקרו את ההתייקרויות אלה הן חלק ניכר מהוצאות הייצור. על כן עוד ברור שכבר גל התייקרות הראשון בעקבות הפיחות, יבוא גל שני של עליית מחירים. זה יגביר את המבוכה ואת אי־הוודאות לגבי המחירים שהיו בימים הראשונים לפיחות. אפשר שההתייקרויות יהיו אף גדולות יותר, כי רשתות השיווק והחנוונים קובלים, ש„בהתמנות הגיגות" זו צמצמו היצרנים את ברוחה הרווח שניתן להם וכי לא ישלימו עם מגבה זה. מובן שההתאמה מחדש של שיעורי הרווח תהיה על חשבון הצרכן.

אחת ההפתעות הגדולות שציפתה לאזרח ביום א' בבוקר, כמה שעות לאחר שהממשלה החליטה על הפיחות ועל הצעדים הכלכליים הנלווים לה, היתה הדרישה שהוצגה לו בחנויות המכולת לשלם כבר את המחירים החדשים הגבוהים גם בעד התוצרת שהיתה במלאי. בפיחות הנוכחי החליטו המשרדים הכלכליים לגבות היטל על המלאי בגורמי השיווק השונים ולהטיל על הקמעונאים שיעורי מס־הכנסה גבוהים יותר. ובמקביל לאפשר להם להעלות את מחיריהם של מוצריהם מקומיים בשיעור 8 אחוזים ושל מוצרים מיובאים בשיעור 19 אחוז. עקרות־בית רבות התלוננו במשך השבוע על „הפקעת מחירים" אלו: במקרים לא מעטים התברר, כי היו אמנם חנוונים ובעלי חנויות למוצרי בר־קיימא, שהעלו את מחיריהם מעל לשיעור המתחייב מההיתר ולא אחת פרצו ויכוחים ומריבות על רקע זה.

התאמות מחירים

אף אתמול בבוקר התקבלו גורמי השיווק השונים להסביר על הגבהה המסתכנת בשיפור ההתייקרות של כל המוצר, כדי שיהיו מתבססים על ההתייקרות או אף על תיקונים בהירים שנקבעו ביום א'. כך, למשל, נתגלעו חילוקי דעות בין משרד המסחר והתעשייה לבין משרד החקלאות על שיעור התייקרות מוצרי החלב השונים. משרד מ"ת עיבד מחירון ופירסם אותו ברבים כמה שעות לאחר הפיחות, ואילו משרד החקלאות הבין הרכיבים שונים. בשיתוף עם

(המשך בעמ' 14)

ההכרה באש"ף — תחילת סיבוב שני

מאת חגי אשד

לכה נבהל? יום הופעתו של יאסר ערפאת בעצרת או"ם היה יום עצוב לישראל. ההכרה שהעניקה לאש"ף בוועידת הפיסגה הערבית ולאחר מכן בעצרת או"ם, ונאומו של ערפאת וההתלהבות בה נתקבל — כל אלה הם בגדר קריאת תגר על עצם קיומה של מדינת ישראל ועל הצדקת קיומה. קריאת תגר זאת הוכיחה שוב, כי ישראל והציונות עדיין נתונים לא רק במלחמה צבאית ומדינית, אלא גם במאבק אידיאולוגי והסברתי וכי במאבק זה דווקא אין מדינת ישראל מצליחה לעמוד יפה.

ישראל לא הצליחה להבהיר, כי הבעייה העיקרית במזרח־התיכון אינה הבעייה הפלשתינאית אלא הבעייה הישראלית — או היהודית — שטרם מצאה את פתרונה בגלל שהעולם הערבי רוצה להכרית את הקיום הישראלי מקרבו. ישראל לא הצליחה להבהיר, כי לאחר שישלימו הערבים עם קיום ישראל לא יהיה מכשול לפתרון כל הבעייה הפלשתינאית והיא תוכל להיפתר עד מהרה. ישראל לא הצליחה להבהיר, כי לפלשתינאים יש מולדת, אלא שעליה הערביים קוראים לה בשם ירדן וכי לא ישראל היא שביטלה את הקיום הפלשתינאי הלאומי ולא ישראל היא ששללה את השם פלשתין מהמדינה הירדנית, שרוב אזרחיה הם פלשתינאים ושרוב הפלשתינאים הם אזרחיה. ישראל לא הצליחה להבהיר, כי רק בירדן יכול להימצא פתרון לבעייה הפלשתינאית — הן כבעיית פליטים והן כבעיית עם הזקוק למולדת משלו. ולבסוף, ישראל לא הצליחה להבהיר ש„ארגון השחרור הפלשתינאי" הוא „ארגון לחיסול מדינת ישראל" וכי רק בחיסול זה הוא רואה את שחרורו העצמי ודווקא משום כך הוא עלול להיות ארגון לחיסול הקיום הפלשתינאי בארץ־ישראל.

שהרי ההכרה באש"ף היא הכרזת מלחמה על מדינת ישראל. ומי שנתן יד להזמנת יאסר ערפאת לאו"ם נתן יד להנצחת המלחמה במזרח־התיכון. בנאומו בעצרת או"ם השבוע הבהיר ערפאת מחדש, כי לא יוכלו לדור בכפיפה אחת המדינה הפלשתינאית שהוא יעמוד בראשה ומדינת ישראל, שצריכה להתבטל ולפנות את מקומה למדינה פלשתינאית שתירש אותה. זו קריאה למלחמת נצח, אשר בה צד אחד יצטרך לפנות את מקומו לצד השני. אם אכן ימשיך אש"ף להנהיג את הפלשתינאים במלחמתם נגד ישראל, כמו המנהיגים הקיצוניים הקודמים של הפלשתינאים — המופתי חג' אמין אל־חוסייני ושוקיירי — ביד גם ערפאת שואה נוספת על הפלשתינאים, במקום לחפש דרכים להדו־קיום בשלום בינם לבין ישראל. זו האזהרה הישראלית, שצריכה להישמע עכשיו בד בבד עם הקריאה לשלום ולהתקדמות ההדרגתית לקראת שלום, כפי שעשה ראש־הממשלה יצחק רבין בתגובה ראשונה על נאום ערפאת.

שהרי בצד האפשרות של כלי־מה־נצח בין אש"ף לבין מדינת ישראל קיימת גם אפשרות אחרת. וזוהי האפשרות, שההכרה באש"ף היא בגדר חיבוק־מוות לארגון זה. כפי שסבורים הפלשתינאים הערביים המאוגדים ב„חזית הסירוב" של עיראק ולוב ושל ארגוני החבלה של ג'ורג' חבש ואחמד ג'יבריל.

אפשרות זאת תלויה בכך, שישראל מצליחה — תבמעלה הדעת הקהל — לא ישכחו אף לרגע, כי המדיניות כלפי אש"ף צריכה להיות מכוונת לחיסולו של ארגון זה ולאי־הידברות אתו בכל צורה שהיא. כאויב לחיים ולמוות, וכי צורת המלחמה בו היא שאלה תכסיסית גרידא. כאשר המטרה היא לאפשר הידברות ישראלית עם גורמים פלשתינאיים אחרים בהווה או בעתיד.

אם ניכרים באש"ף סימנים של העדפת צורת המאבק המדיני ועיפוש מהמשך הטרור, החבלה — הרצח, הרי זה בגלל מלחמת יום הכיפורים ותוצאותיה. במלחמת יום הכיפורים נטלה מצרים לידיה מחדש את הבכורה במאבק הערבי נגד ישראל. בכורה שהיתה נתונה מאז ספטמבר 1970 ועד מלחמת יום הכיפורים בידי ארגוני הטרור הפלשתינאיים. אפשר איפוא, שאנו עדים לתכסיס מצרי של דחיפת אש"ף אל צידי הדרך הערבית. דווקא על־ידי העלאתו אל הבמה הבין־לאומית „המכובדת" לאור הזרקורים. בקצרה, לא מן הנמנע שמצרים, ובעקבותיה גם מדינות המערב, רוצות „לביית" את הפלשתינאים על־ידי הפיכת מנהיגותם ל„מכובדת", למוכרת ובכ־ביילא גם למוגבלת ולמרוסנת יותר דווקא על־ידי ההכרה הערבית והבין־לאומית. כתה יכול הנשיא סאדאת לומר לערפאת, כי ימשיך לתמוך במאבק הפלשתינאי. מבלי שהדבר יפריע בהכרח להמשך המאבק המצרי לפתרון הבעיה המצרית הבוערת — המשך הנסיגה הישראלית בסיני צעד אחר צעד, בד בבד עם הבטחת הסיוע האמריקאי לפיתוח מצרים לאחר פתיחת תעלת סואץ מחדש.

אלה הן שתי אפשרויות מנוגדות ואפשר לומר שהעולם הערבי, ובראשו מצרים, ניצבים עתה על פרשת דרכים גורלית. במצרים תלוי הדבר אם תחזור הבעיה הפלשתינאית, הלכה למעשה, לראש התור של הסכסוך הישראלי־ערבי הכולל. אם כך תחליט מצרים, יהיה פירוש הדבר — לאחר שהוכתר יאסר ערפאת כמנהיג העם הפלשתינאי ולאחר נאומו בעצרת או"ם — הכרזת מלחמה מיידית על ישראל וחסימת הדרך להתקדמות מדינית נוספת בתיווך אמריקאי.

למרות זאת יכול הנשיא סאדאת להחליט, כי לאחר ההישג הבין־לאומי הגדול של יאסר ערפאת, עליו להסתפק בכך לפעת תקופה מסוימת ולאפשר למצרים להמשיך בדרכה לקראת פתיחות ההיה והבטחת הסיוע האמריקאי לפיתוחה הכלכלי של מצרים.

הבחירה של מצרים בין שתי אפשרויות אלה תלויה גם בישראל. אם תיבהל ממשלת ישראל מיאסר ערפאת ומהצלחתו בזירת או"ם ותתחיל להתחרות אתו במציאת פתרונות פלשתינאיים אלטרנאטיביים, היא תסייע לו במאבק העיקרי שלו — להישאר במרכז הבמה ובמרכז תשומת־הלב העולמית. ככל שתדגיש ישראל עכשיו את חשיבות הבעיה הפלשתינאית, היא תדגיש ממילא את חשיבותו של יאסר ערפאת ואש"ף ותחסום את הדרך להתקדמות מדינית לקראת הסדרים נוספים עם מצרים.

לאחר „טקס ההכתרה" של יאסר ערפאת בעצרת או"ם, לא יוכלו המלך חוסיין ומנהיגי האוכלוסיה ביהודה ובשומרון לעשות כל צעד עצמאי. ישראל צריכה לאפשר להם להתאושש מהתבוסה מעצם ההצלחה של אש"ף. היא תוכל לעשות זאת על־ידי דיכוי המאבק המדיני ותשומת הלב בכיוון המצרי, בתנאי שהנשיא סאדאת יאפשר זאת. היא תוכל לעשות זאת גם על־ידי שתבהיר לעולם כולו שאש"ף הוא מחסום בלתי־עביר לשלום ואף להתקדמות לקראתו — כי לא תהיה כל הידברות ישירה או עקיפה עם ארגון פלשתינאי שבראשו עומד ערפאת ושהמצע שלו הוא זה שבא לידי ביטוי בנאומו בעצרת.

„ההתרוצצות הפלשתינאית" בצמרת הישראלית עכשיו רק תסייע ליאסר ערפאת. משום שאין גורם ערבי שיוכל לתת עכשיו ידו לפתרון פלשתינאי כלשהו שלא במנהיגות יאסר ערפאת. לא עכשיו. לעומת זאת יכולה ישראל להציע המשך ההתקדמות לשלום בדרך האפשרית היחידה, כלומר המשך ההידברות עם מצרים. בכך היא תטיל על הנשיא סאדאת את המבחן המכריע של בחירה בין מלחמה לשלום.

בקצרה, התגובה הישראלית על ההכרה באש"ף צריכה להיות — הפוגה בחזית הפלשתינאית והתקדמות בחזית המצרית. תוך הדגשה שכל העדפה אחרת מצד מצרים תדחוף את המזרח התיכון למלחמה.

רשימות על תרבות

מהי תרבות?

ביום ב' בבוקר שמעתי ברדיו את הידיעה על מותו של אהרן מסקין. שמעתי רעש של אילון אדיר ועתיק נופל ביער.

לפחות פתחתי את שני עתוני הבוקר שאני מקבל יום־יום, למצוא את הכותרת על המאורע המעציב הזה בחיי הארץ, בעמוד הראשון. לא מצאתי.

דפדפתי בעמודי „דבר", ולרגעים נדהמתי שאין כל ידיעה כלל. לבסוף מצאתי את הידיעה בעמוד ה־12, מתחת לשלוש ידיעות אחרות.

האחת על „הקיקה להרחבת זכויות עובדים בפשיטת־רגל", השנייה על „הנחלת השכבות בצד הכעיית נ. קריב", והשלישית על הספצה והזיעות התכבכות בירושלים.

ב„הארץ" מצאתי את הידיעה בעמוד האחרון, מתחת לכתבה על פגישת רבין עם תלמידי תיכון בבאר־שבע, ובצד ידיעה כי שר הבטחון ביקש לבדוק את העמלה לסוכנים. בעמוד הראשון היו כותרות רבות על הפיחות, שהוא העניין האקטואלי ביותר, שעליו נרעשה הארץ בצדק, אך היו בו גם כותרות כגון „הפקידות צריפים ביוזמת כיסוי להדאות רוזנבאום לקבוצת ריגר", ו — „בעלי דירות יחיד הנעדרים מהן זכאים — לא יחויבו במס רכוש".

בעתוני הבוקר היו ידיעות קברות בנות 20—30 שורה.

שקעתי במים שערי מטבע ומחירים.

הסברתי על כך שדבר כזה לא יכול לקרות בשום ארץ המכבדת את ערכי התרבות שלה. אהרן מסקין בישראל היה שחקן משיעור־קומתו של לורנס אוליבייה באנגליה. אילו — אל אפתח פה לשטן — מת לורנס אוליבייה, הידיעה על כך היתה מופיעה, ללא כל ספק, בכותרות גדולות בראש העמודים הראשונים, לא רק של ה„טיימס" וה„טלגרף" וה„גארדיאן", אלא גם בכל העתונים הפופולריים יותר. זכור לי שלפני כמה שנים הופיעה ידיעה גדולה על שלושה או ארבעה טורים בעמוד הראשון של ה„טיימס", על מ ח ל ת ו של לורנס אוליבייה.

במקרה הייתי בפאריס ביום שבו נפטר הסופר פרנסואה מוריאק. זו היתה ידיעה ראשית בעמודים הראשונים של כל העתונים באותו יום.

האם זה חשוב כל־כך — איזו כותרת, באיזה עמוד, באיזה רוחב?

חשוב־גדול. אלה בעתונות יוצרים אווירה. יוצרים פרופורציות של הקהל לערכים השונים. כמובן, על אהרן מסקין עוד ייכתב הרבה, בעתוני הספרות והתיאטרון, ובמוספים השבועיים וכו'. אבל כאן אני מתכוון לידיעה, לידיעה המיידית, שהיא גם משקפת את תודעת עורכי־העתונים וגם משפיעה על הקהל הגדול של קוראיהם בפלס של הערכות החברתית. שהשפעתה היא כשל הפרסומת — אם ואודה שווה ארבעה טורים בעמוד ראשון ומסקין שווה טור אחד בעמוד תשע, הרי ואודה עיקר, ומסקין וכל מה שהוא מייצג, הוא כקליפת־השום. פטירתו של מנהל בנק, מנכ"ל חברה, ובוודאי של אדם בעל עבודה פוליטית — זוכה במקום־כבוד נכבד יותר.

מי שרוצה לעשות מחקר־השוואה על שינוי־הערכין בתודעה התרבותית בארץ, ילך אל העתונים של שנות ה־30 וה־40. כאשר ידיעה על מותו של אדם כיוסף אהרונוביץ תפסה חצי העמוד הראשון בתוך מסגרת שחורה עבה. לא־כל־שכן ביאליק. וגם אז היו צרות — כלכליות, פוליטיות, בטחוניות.

מסקין היה מן הדמויות הכריזמטיות ביותר, והאהובות ביותר, הן כשחקן הן כאישיות, בנופה של הארץ בארבעים השנים האחרונות. אחד העמודים התומכים את כיפתה. אבל גם עמודים אחרים נפלו, בזה אחר זה — ראובן, אריה ארוך, שלמה צמח, ועכשיו — הצייר המצויין בני מאירוביץ'.

נדהמתי לראות איך ידיעה על מותו של שלמה צמח — בכל העתונים! — נבלעה בפינה נידחה ולא נודע כי באה אל קרבן של מאות ידיעות פוליטיות וכלכליות ופליליות.

מה גרם? בורות? בערות? סיכלות?

והרי שלמה צמח היה לא רק סופר ומבקר — אחד המבקרים המעטים בספרותנו, בעל משנה משלו, בעל סגנון מצויין, והבעל דעת ואנין־טעם — אלא גם בין החורשים הראשונים את אדמת הארץ הזאת, מחלוצי העלייה השנייה, ממייסדי אגודת „החורש", ממורי מקווה ישראל, אגרונום ומדריך חקלאי. דמות שגילמה את הצירוף היפה הזה, המקורי־ארצישראלי, של איש־אדמה ואיש־ספר!

כך עוברת תהילת הארץ, ככל היפה הזה, כל מה שעשה אותה ארץ־חמדה — בספרים, על במה, בציורים — זכרו נסתר ומודח בסוף העמוד של המחירים ששערם עולה.

*

מהי תרבות?

כשישבתי בבית „הבימה" עם העוברים על פני ארונו של אהרן מסקין, והקהל החל מתפזר — ראיתי אשה אחת, בשמלה פשוטה, הולכת מהצד, לצידה בחור צעיר, מנהיגה אותה, כנראה, לעבר המכונית שחנתה במגרש־החנייה.

היא פסעה בבדידות על המדרכה, בראש כפוף, איש מן האנשים הרבים שמסביב לא פנה לעברה, לא נתלווה אליה, לא נעצר לרגע להסיר את כובעו, או לברכה לשלום. היא היתה אלמונית לחלוטין.

זו היתה ג ו ל ד ה מ א י ר.

נשארתי תקוע לרגע במקומי. חשבתי שזהו מחזה מזעזע.

חשבתי שדבר כזה לא ייתכן כי יקרה בשום מקום בעולם.

רק אתמול עמדה בראש מערכה ישראל, ומאחוריה, ובה, כל ההיסטוריה של הארץ הזאת. אחת הנשים הדגולות של העולם.

אפשר לומר — זוהי „הרוח הדמוקראטית".

לא, דמוקראטיה ללא אצילות. דמוקראטיה של גסות־רוח. דמוקראטיה ללא תרבות.

כי עניין הכבוד — לחיים כמו למתים — גם הוא עניין של תרבות.

*

יש לי חבר ולו „פנקס שחור". בפנקס זה הוא רושם — כמו שוטר תנועה — את העבירות של חוקי הצמצום הכלכליים.

בערב הראשון שלאחר פרסום ההודעה על הפיחות, בצאתנו ברחוב, ראינו מכונית גדולה ומפוארת עוברת על פנינו. החבר — שהוא בעל ידע — אמר: זוהי וולוו 1975, שהשר ג. רכש אותה השבוע, במקום המכונית שלו משנת 1973, ומחירה 90,000 לירה. הוא רשם: 90,000 כברות־להם.

למחרת רשם: השר רפאל נסע לארצות־הברית לברר את ענייני הגיור ומיהו־יהודי. 20,000 כברות־להם.

ביום השלישי רשם: שר התחבורה נסע לארצות־הברית לברר ולה־. 20,000 כברות־להם.

ביום הרביעי רשם: מנכ"ל עיריית ירושלים, מכונית חדשה. 60,700 כברות־להם.

ביום החמישי...

הוא רושם גם עבירות מסוג אחר באותם הדפים ששמורים אצלו: הייתי היום בשתי קומות בבית הועד הפועל של ההסתדרות לסדר איזה עניין.

השעה היתה 2. הלכתי לאורך המסדרונות בבית הזה. וכל החדרים היו סגורים. איש לא היה בהם. שאלתי בבית־הזה עד איזו שעה עובדים כאן. אמר לי: עד 4. שאלתי: מדוע אין איש? אמר לי: תשאל אותם. לא יכולתי לשאול אותם, כי הם לא היו.

בתיק אחר: צלצלתי ב־1.30 לעירייה לברר איזה עניין. ענו לי שהפקידים כבר יצאו. שאלתי עד איזו שעה עובדים. ענתה לי הטלפוניסטית, עד 2. שאלתי מדוע ב־1.30 כבר אין איש. אמרה לי שזה לא ענייננה.

יש לו, לחבר הזה, הצעות לאקונומיקה של חסכונות: לבטל משרדים בממשלה, שאין כל צורך בהם. לחסל מיכהדה שלפים שהם כמו מעי־עיוור בגוף. לחסל פרסומים — שבועונים, ירחונים, שנתונים וכו' — המופיעים על־ידי משרדים ממשלתיים וציבוריים, העולים במאות־אלפי לירות, ואין בהם כל צורך.

הוא רושם את כל זה במונחים של קילוגרמים של סוכר. הוא הגיע כבר לאלפי טונות.

למה אני מספר על החבר הזה?

כי כששמעתי את ראש־הממשלה מדבר בישיבה הסגורה של הועה"פ של ההסתדרות, האומר כי הצמצומים במשרדים הממשלתיים לא יפתרו דבר — קראתי כלפיו: זו הסכנה הגדולה שלך!

הוא לא שמע את קריאתי, כי הוא היה על במת הפלביציה ואני הייתי בחדר.

רציתי לומר לו:

כל המהפכה הכלכלית הזאת עלולה להיזהר להמה. היא עלולה להבעיר אש של מרירות, שנאה, חירוק־שניים, אליבה, שנאת המדינה — דברים המערערים את בטחון הארץ לא פחות — אולי יותר — מגרעון של מיליונים במאזן הכספי.

והיא יכולה גם להיות פתח לתקופה חדשה, יפה יותר.

הדבר זה תלוי בכבב. כן, ב„משרדים הממשלתיים".

כי הוא תלוי גם ברוח.

אם תהיה זו רוח של כופר, לביזיון, לחסכון, לאוחזת־חיים אחר, לצנע — או שכל החובות יוטלו מלמעלה למטה — „לכם ולא לי". ואתה הקהה את שיניו.

כי צנע — כמו צדק — צריך לא רק להיעשות, אלא גם להיראות. ובימים הבאים הכל ישאו עיניים למעלה, כדי לראות.

גם זה עניין של תרבות.

יש עם מי לדבר ועל מה...

מאת אריה ל. אבנרי

ירדה אבן מהלב: יש עם מי לדבר ויש על מה. עם ערפאת, כמובן, אשר מייד עם פתיחת הישיבה יעטיר עלי־דפנה לראשו ויורוק את הקלשניקוב. על מה נדבר? על החיים המאושרים הצפויים לנו בעתיד במדינה הדמוקרטית החילונית. אשר בה יחיו באחוה מוסלמים, נוצרים ויהודים (להלן לשם הקיצור: המהדהי"ת).

אירגון השחרור הפלשתינאי, אמר ערפאת, אינו אירגון טרור, אלא אירגון מהפכני ו„צדקת הבעיה היא הקובעת את צדקת המאבק". הציונות היא אשר גרמה למלחמה וחיסול הציונות הוא אשר יביא לשלום. הראיה — הידידות והאחווה שבה חיו יהודים וערבים לפני בוא הציונות.

בואו איפוא ונדבר עם ערפאת היסטוריה. היסטוריה רחוקה קצת והיסטוריה קרובה. נדבר אתו על תקופת הזוהר (לפני הציונות) שבה קידם יהודי, כל יהודי, בשלום, את הערבי הראשון שנזדמן לו בדרכו, שבה ירד לכביש כשהלך הלך במדרכה, שבה ירד מחמורו כשהלך הלך ברגל. כי זו היא האחווה והידידות האמיתית במסורת המפוארת של העם הערבי האציל.

נדבר עם ערפאת על היסטוריה לא כל־כך רחוקה. נדבר על חברון ועל צפת. שבה חיו בהוריי־ערבים תכיפים ויהודים אשר באו להתמזג עם עפר הארץ, פשוטו כמשמעו. למות ולהקבר בה. הם לא היו ציונים ואולי אף ראו בציונות התערבות ברצון אלהים — ובאיזו אחוה וידידות סבבה את יהודי חברון ויהודי צפת. באיזו דמוקרטיה וחילוניות בוזו והרסו את רכושם. כי לא היתה ציונות ולא היתה מלחמה. היו רק מאורעות — ביטוי אימפריאליסטי־קולוניאלי למלה האירופאית הכבונת „פוגרום".

ומן ההיסטוריה נלך אל הזהויות החיות של ארצות המהפכה הערבית. נדבר עם ערפאת על חיים יהודיים ואושיים באחווה דוגמת סוריה ועיראק. בואו ונלמד מה האושר הצפוי לנו: שוויון זכויות כלכלי, פוליטי וחברתי. הרי פה תגיעה, חופש ביטוי. ואפילו החופש לכתוב מכתב לחו"ל ולהיפגש עם אורחים מארצות אחרות.

נדבר עם ערפאת, ננהל אתו משא־ומתן, נתחבק אתו, נביא לו תעודת יושר שבעולם לא היינו ציונים. והוא יעמוד בחיוכו המלבב ויבדוק ויבחן את כשרותנו. ויבדוק: זה דובר אמת. לא היה ציוני; וזה בבוקר היה ציוני... ואנא, אל בצלה את זכרו של ד"ר בנגלה — אתו לא היה על מה לדבר. ואילו עם ערפאת יש על מה לדבר.

נחית במהדהי"ת ונחוג את חגיגו המשוחררים. נעלה לאנדרטאות גיבוריה אשר לחמו את מלחמת השחרור של המהדהי"ת והכריעו בהצלחה את עשרות ילדי אביבים, השתלטו על המבטים הציוני במעלות והרגו עשרים ילדים ויותר, וגרמו לנכותם של עשרות מהם. ילדי המהדהי"ת אשר יתחנכו באחווה ובריעות יעלו לשמיר, לנהריה, לקרית־שמונה ויניחו פרחים ליד המקומות בהם נפלו לוחמי השחרור של מדינת האחווה.

תהיה לנו מדינה חילונית, בדמות ארץ המהפכה הערבית הקלאסית — לוב. לא משנה שקדאפי הוא קנאי מוסלמי — ואו מה רבה הידידות והאחווה וכו' בין קדאפי וערפאת. אין ספק שתהיה לנו מדינה חילונית. לא יהיו בעיות של מיהו יהודי — משום שלא יהיה לנו חוק־השבות ולא תהיה שאלה של הנעת אוטובוסים בשבת ולא של בילוי בערבי־שבתות — אפשר לסמוך על ערפאת, הוא יפתור את השאלות, או בעלי־דות — או בקלשניקוב...

נפסיק איפוא את הדיבורים אם יש עם מי לדבר או אין. ואם יש על מה — יש! מכרם כך ספק קטן — אם יש מי שישיב, אפילו על הנואשים שהחזרו. שכן אין עדיין המיכה דדים באש"ף אם אנחנו מבינים שפה אחרת חוץ משפת הקטיושה והקלשניקוב. להוותנו יש לא רק מלחמת יהודים, יש גם מלחמה ערבים באש"ף — ולכן אפשר שאנחנו נדבר. ואיש לא ישיב או שישיב בקטיושה. אבל לנסות כדאי. אם אין עם מי לדבר: מכל מקום יש מ י ש ר ו צ ה ל ד ב ר. כבלות הכל אני מדינה דמוקרטית (באמת!) ומי שרוצה — שינסה!

היום יותר מתמיד
כדאי לך לנסוע
באגד
חווי
NON-STOP
לירושלים
לחיפה
לבאר שבע
לנתניה
אל תבזבז את כספך
ועצבך בנסיעה
בין-עירונית עם הרכב
שלך, חסוך כסף
חסוך זמן סע
באגד

هكذا من الاصل

„המחדל" שלא היה

ישראל לא יכלה להצמיח מנהיגות לפלשתינאים

מאת מיכאל אסף

היי הצפיה — הן של הפרט, הן של חברה, הן של מדינה — מלווים תמיד מחדלים. על אחת כמה וכמה מדינתנו הצעירה ד' יוצאת־דופן, כמדינת עם יוצאי דופן בהיסטוריה האנושית. אבל ברוב „התמחדלויות", כפי שקרה לנו מאז מלחמת יום־כפורים, יש ואפילו אנשים ביקורתיים ורציניים, כפי שאנשי מדע, למשל, חייבים להיות, עלולים להגיע להמצאת מחדלים, אפילו במקום שאינם קיימים.

אינני מתפלא אם בקהל הישראלי בכלל ובמפלגות מסויימות בפרט מקובלת דעה, כי השלטונות הישראליים נושאים באחריות להופעת אש"ף כנציג יחיד של הפלשתינאים ואפילו לדחיית המלך חוסיין כנציגות זו. נימוקם של בעלי דעה זו הוא, שהשלטונות הישראליים מנעו בשבע השנים שחלפו התארגנות פוליטית עצמית של ערביי השטחים הכבושים. ויש כמובן מוסיפים האשמה על כי השלטונות הישראליים לא טיפחו, בעיקרים או בעקיפים, היווצרות מנהיגות כזאת. ואילו כלפי חוסיין הסכנה המקובלת היא, כי ישראל לא עשתה די כדי לבוא עמו לידי הסכם. זהו כמחדל גדול נוסף, כביכול.

לדעתי, יש לשים מחדל זה במרכאות כפולות, כי לא היתה עוד עשייה ישראלית, רשמית, הנקיה מהאשמה כזו שלפנינו.

בעצם אפשר להביא לכך ראיה בימים אלה. הרי אין ספק, כי בקרב ערביי השטחים יש דעות שונות וגם מנוגדות מאד לנציגות אש"ף, אם כי הדור הצעיר בכלל והרדיקאלי בפרט, תומך בהתלהבות רבה בנציגות זו. אבל בנהיגים המתנגדים, וביחוד הבולטים שבהם, אם שנדמו לגמרי או שהם נוהגים כשייך ג'עברי, שאמר לסופר „דבר", דני רובינשטיין: „אחרי הפיסגה ברבאט ושעה שכל מדינות העולם מכירות באש"ף כנציג החוקי יחיד של הפלשתינאים, צריך להיות מטורף לגמרי, כדי לטעון שאין זה כך. כל פלשתינאי כאן, שיאמר שהוא מייצג את הפלשתינאים, יזוחק כמשוגע".

ועתה נשוב אחורנית, נזכור קודם־כל עובדה עיקרית אחרת: רוב הפלשתינאים אינם נמצאים בשטחים! יותר מזה: אין דוגמה פלשתינאי יושב בשטחים לפלשתינאי־פליט, כי בעיית הפליטות (זו ערוקה) היא הבעיה הראשונה במעלה לגבי סכסוך זה, כי לפני היות מדינת ישראל לא היתה קיימת מדינה פלשתינאית, אלא אבעלים מהיו יושבי בשטח, שהיה נקרא בפי העולם „פלשתין".

אבל בעיית הייצוג הפלשתינאי, שלא בידיי תושבי השטחים הכבושים, קדומה ושרשית יותר. מה שעשתה קודם ועידת הפיסגה באלג'יר ובאחרונה ועידת הפיסגה ברבאט אינו אלא המשך המעשה של ההנהגה הפלשתינאית מאז שנת 1936: המופתי, המנהיג שיצר בפועל ממש את ההגדרה „ארבה פלשתינאית" (מקורה בסוף שנת 1920 עם יסוד הוועד הפועל הערבי בקונגרס הפלשתינאי השלישי, בחיפה) הוא המנהיג שנלחם לשבץ עצמאות פלשתינאית במנהיגותו והוא שעשה (בסיוע בריטים פרו־ערביים?) את מדינות ערב לאפוטרופסות על הסכסוך הערבי־יהודי. ומכולא מכר להן „יפוי־כוח" למנות נציגים לסכסוך לפי ראות עיניהן. ואם כי אחר כך טיפלה הליגה הערבית בסכסוך (בעידוד בריטי רשמי) הרי העבירה לפלשתינאים רק לשלוח משקיף לישיבותיה. יתר עם זה היה זה המופתי, כהגיג רוב הפלשתינאים, המתנגד החריף ביותר להתערבותו של עבד־אללה, אמיר־המלך ירדן, סבו של חוסיין, בעניני ארץ־ישראל (פלסטין). והליגה הערבית לא הכירה כידוע בסיפוח הגדה המערבית לירדן, וראתה ברצועה

חמדי כנעאן
ראש עיריית שכם לשעבר

שייך ג'עברי
ראש עיריית חברון

עזה פקדון בידי מצרים. יותר מזה: המופתי הנהיג שיטת טירור כלפי כל ערבי־פלשתינאי, שלא הלך בתלם הפוליטי שלו. פשוט: רצח אותם! כי המופתי ועוזריו הקרובים הכירו, וביחוד אחרי העליה הגדולה של יהודי גרמניה, שאין בכוח ערביי פלשתין לבדם להתמודד עם הציונות. כלומר: לא בתוכנן (בשנות השלושים, למשל) החליט המופתי למסור את האפשרויות על הארץ לכוחות חוץ ערביים. זה היה מנוגד בהחלט ליקבותיה האישיות שלו. אך כאן נקבע הדבר — רשמית או לא רשמית — ככלל בפוליטיקה הפולמית והפאן־ערבית כאחה. ואילו הניגוד שהיה קיים ברוב השנים בין מצרים וירדן, ואחר כך גם בין עיראק וסוריה לבין ירדן — ניגוד זה הוסיף והעמיק את קומת הערבים בשטחים, בכל הנוגע לעצם הסכסוך הערבי־יהודי. הוי שעה, היי יומיים, עם ירדן או עם ישראל לחוד, וייצוג פוליטי ביחס לסכסוך — לחוד. ובענין הטיפול בסכסוך קובעות מדינות ערב באמצעות הליגה הערבית או ועידות פיסגה.

ודאי אינני מקבל דעת אותם מומחים ישראליים לענייני ערביי השטחים, כי לא התעורר בקרב הערבים הללו, במשך שבע השנים שחלפו, רצון להתארגן גם למען הגלשות או הצהרות פוליטיות גדולות. רצון זה התעורר לא רק בקרב אלמנטים, שהיו שייכים בעבר ל„בעת", ל„קומוניזם" (הלאומים של „חבש", למשל, מצטיינים בקיצוניותם האנטי־יהודית) או לקומוניסטים, המיטלטלים בין לאומיות קיצונית לבין עמדת רוסיה לקיום מדינה יהודית קטנה. אלה רצו ודאי, מזמן לזמן, להתארגן בארגון פוליטי. אולם גם מנהיגי שכם וחברון ביקשו, בלי ספק, להשמיע מזמן לזמן קול פוליטי כללי, עקרוני, אבל תמיד בתיאום עם גורם ערבי מבחוץ — מצרים, ירדן או אש"ף. רק התארגנות פוליטית עצמאית, כפי שרוצה אש"ף, בזה לא יכלו לרצות אף פעם. כי זה כורסם עמוק בהכרתם במשך כארבעים שנה. ואפילו אש"ף, עד היום הזה, אינו יכול להן בלי סיוע ערבי חיצוני, נוסף על סיוע רוסי או סיני.

אבל מי שמאשים את שלטונות ישראל במחדל בנדון זה חייב להביא בחשבון את העובדה, שכמה יותר להתארגנות כזו היה גורם לזה, כוהגי לריבוי הגירושים מהארץ של אישים ערביים שונים, כתוצאה מהתארגנות. ואם לא גירושים — הרי סכסוכים מקומיים קשים, הפגנות, שביתות וכיו'. כנגד זה אין ספק בלבי, כי אחד הגורמים החשובים לכך, שהעניינים בשטחים התנהלו בדרך כלל בסדרים ובשלווה, היה — התנגדות השלטונות להתארגנות פוליטית. כלומר: בסך־הכל היה זה לברכה הן למדינת ישראל הן לערביי השטחים; והרי לפחות בידיהם יכלו על כל דבר ועל כל בעיה באין מפריע וללא עונש.

ועתה עלי לגעת בבעיית ישראל־חוסיין. אין שום ספק, כי חוסיין, כעבד־אללה סבו, יודע היטב שעתיד ירדן קשור באיזו שהיא צורה של קונפדרציה עם ישראל. הוא יודע היטב, כי רק בקשר עם ישראל, ולא עם סוריה, יש תקוה לעצמאותה של ירדן. אבל אחרי מלחמת ששת הימים, הריהו כבול כמו בשרשרות ברזל ואינו יכול לזוז לקראת משא־ומתן עם ישראל, בלי הסכמת הליגה הערבית (קרי: מצרים או מצרים־סעודיה, לפחות) ו„אש"ף. הוא אינו יכול בשום פנים ואופן, לפי המצב בעולם הערבי, להסכים לתכנית המתונה של יגאל אלון. ואפילו שני המפרונים הראשיים שלו — ארה"ב ופייסל, מלך סעודיה — לא נתנו הסכמתם לתכנית אלון. ידוע, כי פייסל דווקא (בגלל תחרותו עם קדאפי וגם בגלל קנאותו ועושרו) הוא עתה השולל הקיצוני לא רק של תכנית אלון, אלא גם של הצעות מטעם יהודי־יונים בישראל. הוא, פייסל, מדגיש ביחוד את „ירושלים הערבית־מוסלמית" ואילו ארה"ב נתנה עד כה פרסום אך ורק לתכנית רוג'רס. וזה היה כבר לפני חמש שנים, כאשר האמריקאים החלו למשש את הדופק אצל נאצר המתמוסס. ואילו בשנים 9—1967 היתה קיימת הכנית מריה של ועידת הארוטם, ראשית הברית בין מצרים וסעודיה, האיך יכול היה חוסיין, לו גם רצה בכך אישית, ללכת למו"מ של ממש עם ישראל?

יודע אני, כי רק המשאלה העמוקה־עמוקה לשלום גם בקרב הבקיאים בעניני העולם הערבי שבתוכנו רק משאלה זו הולידה את „המחדל" הנוסף.

צמצומים בצמרת

הצורך באמצעים קשים עדיין אינו מובן לכל

מאת טדי פרויס

בתוך האולם נשמעו מצעותיהם של נציגי העובדים כשבפרוזדור הילקו קפה וכיבוד על חשבון הבית, צניין פעוט, כשודאי לא הגיע הוצאה העולה על אלף ל"י, אך זה צרם על רקע הקריאה לחסכון. באותו מבנה, בבית הועד הפועל צולל ראש הממשלה ושר האוצר להסביר את מהלכי הממשלה ואילו מזכיר ההסתדרות הציג את עבודתו. ספק אם הדיון קידם את הענין. נאומו של שר האוצר היה חיוור והמספרים שהציג יכלו, במקרה הטוב, לשכנע את המשוכנעים. הוא תאר על נבונים סטאטיסטים, שמי שלא שמע אותם קודם לכן לא ירד לעומקם גם לאחר שיהושע רבינוביץ חזר עליהם פעם נוספת. הרצאתו של יצחק רבין היתה בתמיה, שקולה, עניינית ורווית כנות, אולם היא נפלה בהרבה משיחתו בטלויזיה. היו כמה חידושים בדבריו והעיקר הבטחתו לדמוקרטיזציה של בית־הזהר: גם השובים יישבו עם אם יימצא, כי פעלו בשליחותם. המשכנע בשליחותם. אם כי לדעתי לא הבודק ביניהם, היה ירוחם משל. הוא הציג את עמדתו בצורה מדבה מקודמו והיטיב מהם גם ליצור מגע. נאומו הצטיין בבהירה הנבונה של להם — במובן הטוב של המלה — בהתאם לחשיבות העניין שנדון.

במה נכשלו רבינוביץ, ובמידה פחותה רבין? כל מה שאמרו היה נכון אך הם לא ידעו להעלות את הסכנה הניצבת למדינות הכלכלית הקשה: אין ברירה. לא הם ואף לא איש אחר מהדוברים הממשלתיים — להוציא את הכר ברזל — לא אמר, כי הויכוח הוא ויכוח סרק, אם לא יבוצע מה שהוחלט עליו יתבצע הדבר מאליו תוך חדשים מספרים באד: משום לא יהיה כסף. אך בעוד שעד כה נשארו קולי תימרון צרים, הרי כשיאזל הכסף נסתף במפולת כוללת. היום עדיין ניתן לכוון את המפולת, כדי שכלל המחסור לא יפול על הראש, אלא על כף הרגל. אם ניסוג ממה שהוחלט — נתכותש. וזה לא הודגש על־ידי רבין ורבינוביץ ועלה בעקיפין בלבד.

בבלי להיכנס עתה לפרטי התכנית הכלכלית יש סיבונים. היא לא תוכנה כבר שצריך היה וכבר שאפשר היה להכינה. מדברי בורים וראשי מינהל ההכנסות כהתבר, כי רק פעם מאד נעשה לבעון פס רווחי ההן נגד ותיקון בם הכנסה. ולמעשה לא התחילו בהכנת השינויים התחיקתיים המתחייבים מכוונות הממשלה. מס ערך נוסף, יהיו מעלותיו החוקתיות אשר יהיה, ברור שלא יופעל באפריל בשנה הבאה כבוהן שהכלים הטכניים עדיין לא הוכנו. וזה בינעה שהדוברים על הפעלתו כבר ארבע שנים. הוא הדין בפיצוי לבעלי הכנסה קטנה בעשורים האחרונים. מאז התחילו לצייהול מאחורי הקלעים על פרטי המבצע, היה די זמן כדי לחשב במידה ניכרת של דיוק במה יסתכם גידול ההוצאות למשפחה. לפיכך גם אפשר היה לצפות מכהו טוב יותר מקביעת מקדמות, שלכל הדעות לא יוכלו להבטיח, כי לא תרד רמת החיים הנמוכה של מעוטי־היכולת. הזנחה נוספת היא בתחום ההסברה. רק עתה מתחילים יידותי ההסברה בארגון מבצע מקיף, כדי להבהיר לציבור

ראש הממשלה יצחק רבין

שר האוצר יהושע רבינוביץ

למה ולשם מה נעשה מה שנעשה. זכי באמת אי אפשר היה להתחיל במבצע ההסברה יחד עם הביצוע ולא שבועיים אחריו, כשגלי ההתמרמרות הולכים וגואים?

צניין „ההסברה" נשכח בגאלי כל כך עד שאין זה נוח לשוב לכך אולם יותר כדי סיכונים בעירים, כי תוצרת המצב המורכב באמצעים קשים. אינם מובנים. עד התחבורה הרם את הלקו לבילבול מהצהרתו, כאיך לדבר על התמוטטות רואה כלכלית. גד יעקובי טוען לא רק מבחינה כאוקסית אלא גם מבחינה כהורתיה: ההתמוטטות רואה כלכלית אבן צפויה, וכל דיבור המנטה לטשטש זאת יוצר אשליה התנגדות נוספת על הקיימת בדבר הצורך לוותר על רבים מנוחות החיים. ההסברה דרושה לא רק לפועלים ולחברי ועדים שבקרבם ביכרה תסיסה ומרירות. ההסברה דרושה להוגי עליה וגם לשר התחבורה. הסברה זו הייתה להבהיר כי הם המשתייכים לצמרת, מי הן שכבות הביניים וכי הם מעוטי־היכולת. די להציץ בעתונים כדי להיווכח עד כמה מעורפלות התפיסות בנקודה זו. ב„ידיעות אחרונות" פורסמו ביום ב' השבוע שלושה ראיונות עם משפחות על מצבן לאור המדיניות הכלכלית החדשה. הראיון הראשון הוא עם פקיד צירוף, המשתכר 1.300 ל"י בחודש. זו עדיין לא הנמוכה, שבמשכורות ובכל זאת התמונה עצובה. הפקיד מסביר את צעדי החסכון שהוא מתכנן, כמו הויית חלב במקום „אשל", כדי להסוך לירה בשבוע. בדומה ביצאה ללב הוא מספר על אי יכולתו לתת דמי כיס לבנו הקטן. כשמהקים חייבים להפלט כהודר יותר. לאחר הסוהה קודרת זו מספר על משפחתו של סוכן ביטוח, המשתכר לדבריו 1.500 ל"י. האם מספרת על הקיצוצים שהצטרך לקמץ כולה. הרבה פחות חסור מהמקרה הקודם, על אף הרתכבות הצמצום הבילה בדברית. אולם ההפתעה שמורה לסוף הראיון: הבציה היא המכונית השניה בבית שלשם אהוקות חייבת הילדה לחדול מהבאלט. כובן, שלנכוח אורח החיים כפי המתואר בכתבה קשה להאמין, כי ההכנסה החדשית היא רק 1,500 ל"י, אולם הכתבה מודה על הרגלי חיים כוורים. המכונית השניה היתה כי אפשרה ריקוד באלט ואף קנייה כל כבית של סוכר — אפילו במשיל ל"י לק"ג, משפחה כזאת קוקה לקבת הסברה. עוד יותר המוחה הגבכת עצרה הבית הגלילית. המדובר בדעה המשפטית של המועצה לצרכנות, שבודאי צריך להיות לה מושג על אורחות הקיים במדינה, היא מתגוררת בחוילה בהרצליה יחד עם בעלה. כבן בנהל בחברה כימיקאלים לישראל, משתכרת 3,500 לחודש (נטו). כאחד שהבעל הוא מנהל באחת החברות הגדולות בארץ, אין ספק שהכנסתו הזקופה במקום עבודתו עלה הרבה מאות ל"י ואין צורך לומר, שלמשפחה יש שתי מכוניות. הכתבה ב„ידיעות אחרונות" מסיימת, כי עורכת הדין מוכנה לקבל את כל הנטל ברוח טובה בתנאי שתקיף את הצמרת! כאן יש לשאול את היועצת הכבודה מי היא לדעתה ה„צמרת". מן הכתבה עולה, כי משפחה זו משתייכת לשדירון העליון של בעלי ההכנסות. אך היא תובעת את ההכבדות על „הצמרת" - מי היא הצמרת אם לא היועצת הכבודה ובעלה, המנהל?

אותה „אי־הבנה" בדבר הויית הצמרת עולה גם במכתבו של יורם קניוק, שפורסמה ביום ד' האחרון ב„דבר". הוא כותב על עקרות בית המתלבטות כיצד לקנות את מצרכי המזון הבסיסיים ליום יום וכיצד נמנעו מתענוגות... לטענתו הוא מעמד שהיה של עבודים השתמשים ללא הרף ושבהם אין ההצעות הכלכלית נוגעת. עד כאן אין אישר שלא להסכים עמו. אולם מכאן ואילך אין מקום להסכמה. כי יורם קניוק מעמיד עצמו בקטגוריה דומה לזו של אותן עקרות בית, כאחר שהוא נוהג במכונית בגרונה ומקבל משכורות — יברנה לרווחים — נדמה לו, כי הוא מתחייך לקבוצה שצריכה להיות רק כעט למאבק לתורות רמת החיים. הוא כותב על „אני" ו„אתה" הנתבעים לקרבנות מהנינה שאלה נרבנים צנועים. לא כן הדבר. „אני" (קניוק) ו„אתה" (טדי פרויס), לשורת שגדלנו בבית החינוך ובהתגרות נוער, ורואים עצמנו כעייפים לתנועת הצמצום, איננו „האיש הקטן", „עמדי"... עוסי יכולת" ו„שכירים". הדואגים לתכנת צימצומים „בצמרת", אנחנו שייכים לעשירון הבינוני העליון ולאחוד מעשירוני ההכנסה העליונים — אם לא לעליון — ובאלה חובה לקחת הרבה יותר מכלוקחים. אין לנו אלא מעט מן המשותף עם אותן נשים מקוננות שנזכרו ב„דבר" מקום, די. ואם יורם קניוק והיועצת המשפטית של המועצה לצרכנות מדברים על „הצמרת" בגוף שלישי, ולא ראשון, מה פלא כי חברי העובדים נדמים בעת הדיון בבית ההסתדרות בתל־אביב? ההסתדרות כשתבר, חייבת להיות מכוונת אל עבר ההתחבורה, אל הלוגזם והשרפסת ואל המתנאבי... אל הגבתרים השתורש ואשכ ההרוסות.

שוברים את הראש ממה לחסוך

מאת אהרן גבע

כאשר יצא שאול פיצצי ביום א' לעבודה, היה לבו כבד עליו. לפני שעות מספר שמע על הפיחות ועל ההתייקרות הגדולה. „זה יהיה נורא" — חשב בלבו. הוא ראה לנגד עיניו את הציבור שהוא „מופקד" עליו: נזקקי הסעד, הרשומים בלשכה הסוציאלית של קרית היובל בירושלים. כשהגיע אל פתח הלשכה לא האמין למראה עיניו. הכל התנהל כימים כתיקנם. וכך גם ביום השני, השלישי והרביעי של השבוע. באים שמונים־תשעים איש, כבכל ימות השנה, ואין מעלים בעיות מיוחדות. „הכיצד?" — שואל את עצמו פיצצי? „הכיצד?"

נראה, שהאנשים טרם עיכלו מה שקרה — הוא אומר. נזקקי הסעד מחשבים בכמה יעלו הוצאותיהם. הם בטוחים, שמשרד הסעד והמוסד הלאומי יפצו אותם על מלוא ההתייקרות. מובן, חשבון המכולת עולה מיד ואילו הפיצוי בא באיחור. אך עד אז נותן החנווני אשראי. החנווני באסבסטונים ובשכונות העוני האחרות הוא בן אותה השיכבה. הוא מבין לרוחם של הקונים ו„רושם בספר". עד גבול מסויים, כמובן. ולכן אסור, שהפיצוי על ההתייקרות יאחר לבוא.

בלשכה הסוציאלית שורר, כאמור, שקט, אך בטווח הארוך צפויים שינויים. ש. פיצצי אינו מאמין, שההתייקרות תניע אנשים נוספים רבים לפנות אל הלשכה. אך זהו האיש, שיפגם המאמץ של נתמכי הסעד לצאת מקבוצת הנזקקים. הוא מספר על שובר לילה, שיצא מהמעברה של האסבסטונים. האיש הוצא לדירת שיכון בה שלושה חדרים עם הסקה מרכזית. עתה, כאשר התייקר הכל, „אין ביכולתו לשלם בעד הסקה, נקיון הבית, מים וחשמל והוא מבקש: החזירו אותי למעברה.

את האיש לא יחזירו למעברה (גם מכיון שאין צריף פנוי) ובלשכה הסוציאלית לא מורגש לפי עצה שינוי. לא כן המצב אצל הפקידים הזוטרים. א' (הוא אינו רוצה שיפורסמו את שמו) הוא פקיד בעיריה, המרוויח 1400 לירות בחודש, כולל שעות נוספות. אין לו רכב, אין לו טלפון, הוא לא נהנה בתשלום בעד „ספרות מקצועית" או מקרן השתלמות. יש לו 1400 לירות ובהן הוא מקיים אשה וחמישה ילדים. הגדול בהם הוא בן 10. א' גר ברחוב שמואל הנביא בדירה בת 2.5 חדרים. לא, תודה לאל, אין לו הסקה מרכזית ולכן הוא פטור מהשתתפות בקניית הסולר.

א' ערך חשבון: בכל יום הוא קונה: שתי כיכרות לחם, ארבע חבילות חלב, 4 „אשל", 4 „פריגורט", חבילת גבינה, 8 ביצים. הוסף לכך הוצאות חשמל ומים, צבעים ועמם: עושות נשיכור: ההתייקרות הגיע ל־450 לירות בחודש. נניח שיקבל פיצוי של 200 לירות בחודש. מניין יקח את השאר? כיצד יכסה את עליית ההוצאות הצפויה של נייר ואלא סבון כביסה וסכיני גילוח? והן רק במצרכים היומיים המדובר?

א' שמע את דברי ראש־הממשלה והשתכנע, כי חייבים לנקוט בצעדים דחופים. הוא מבין, כי האלטרנטיבה לריסון היא אבטלה. הוא מוכן בלב שלם לתרום את חלקו אך מדוע, הוא שואל, אין מטילים את עיקר הנטל על אלה החלשים לקובצרים, האוכלים חמאה המחליפים מדי שנה את מכוניתיהם? א' מסכים שאם ישלימו לכולם את מלוא תוספת היוקר תתמוטט התכנית הכלכלית של הממשלה. לכן צריכים לשלם תוספת יוקר מודרגת. אם לא יקחו מכל אחד לפי יכולתו, יתפרק הכל — אומר א'.

במה יחסוך? הוא טרם החליט. לנגד עיני א' קיים רק שטח אחד בו יוכל לקצץ: בן אחד משתתף בחוג לגיטרה, השני בחוג לחליל והשלישי בחוג לקרמיקה. החוגים עולים 85 ל"י בחודש. אך א' טרם החליט. הוא ממשיך לבדוק את חשבונותיו. אולי בכל זאת יימצא נושא שאפשר להצטמצם בו?

במה אחסוך? — שואל א. חרר, פועל במפעל הביסקוויטים „הדר", המרוויח 1100 לירות לחודש. במה אחסוך? לא. חרר שבעה ילדים, כולם אחד בקיבוץ. בת אחת נמצאת בפנימיה של עליית הנוער בבניניה. „האם אקצץ בהוצאות הנסיעה על בתי? אראה אותה לעיתים רחוקות יותר?"

„במה אחסוך?" שואל שרלו, יו"ר הועד ב„הדר": „כבר שלושה ימים אני שובר את הראש". לשרלו אשה וארבעה ילדים, שניים מהם בתיכון. הוא מרוויח 1500 לירות בחודש. שרלו גר, עם אשתו וילדיו בדירה בת שני חדרים ללא הסקה בקטמון ט'. ההתייקרויות הממו אותו. הוא מסכים, שצריך היה לעשות „משהו". אך מדוע בצעדים חריפים כל־כך? שרלו מדבר בבירורות על ה„בזבוז" של הממשלה הקודמת". הן בשטח הצבאי הן בשטח הכלכלי. נותנים ל„חברה" לפשוט את הרגל על חשבון הציבור ואחר כך פונים אל הפועלים ודורשים מהם להדק את החגורה.

מה יעשה שרלו? הוא אינו שותה אך שותה כדי פעם קצת אלכוהול. כתה יוריד את איכות האלכוהול אותו הוא קונה. ויתכן שאשתו תצטרך לצאת לעבודה.

גם אשתו של מנהל החשבונות ב' תצא לעבודה אם כי יש להם שלושה ילדים. אחת מהם תיכונית בת ארבעה חדרים. אך ההוצאה המחיה עלו ב־500 לירות. ואין להם ברירה. דיירי הבית בהליפיית, בו מתגורר ב', התכנסו כדי לדון באי־הפעלת ההסקה. ב' גם ישבית מדי פעם את מכוניתו. מנהל החשבונות יודע, שצריך היה לנקוט בצעדים אלה, הוא שואל, מדוע המתינו עד שלא היה מנוס מצעדים חריפים? ומדוע תובעים מבנו צמצומים כשהממשלה עצמה איננה מפטרת את הפקידים המיותרים? „היית פעם במשרד ממשלתי ביום שישי? הראית שם את החדרים הריקים? הייתכן דבר כזה גם בתעשיה? מדוע מטפלים בפקידות הציבורית בכפפות משי ומטילים את כל הנטל על עובדי הייצור? מדברים על הגברת הפריון, על הצורך לייצר, אך מי הולך לעבוד בתעשייה?" — שואל ב', מנהל החשבונות במפעל „הדר". מי בא לכאן כשפועל מרוויח 3.70 לירות לשעה ומנקה 3.30? מי בא לכאן, כמו הנבצים מאמץ וכבר דורשים להדק את החגורה?

ביקורת מוגזמת

מאת יהושע תדמור

אחד האלמנטים החיוניים של כל ממשל תקין הוא תכנון מראש. צפיית ההוצאות וההכנסות לזמן ארוך, שלא לדבר על תכנון לפאות לשנה מראש. אמנם בישראל הדבר כמעט בלתי אפשרי, משום שתמיד אנו מיטלטלים בין איומי מלחמה ומאמצים לנורמאליזציה. אך לפני שנה כבר הכל היה צפוי וגלוי לעין. כלכלני האוצר עצמם הזהירו מפני הידלדלות הרזרבות, והדברים רשומים שחור על גבי לבן בספר התקציב של תחילת השנה כהוגש בשעתו לכנסת.

עם זאת, כדי שלא נחטא לאמת, חייבים אנו להיזכר באוירת אותם ימים. בהלם המלחמה ובסערה הציבורית שקמה בעקבותיה. המשק היה משותק כמעט והיה צורך להחזיר בדחיפות למעגל העבודה והייצור עשרות־אלפי אנשי מילואים. הקלות כספית הקצבות מירחרות הוזרמו לכלכלה בצינורות שונים, כדי לקצר את תקופת השיתוק והתשושה. אולי מפני הצורך הוא שדעתם של ראשי האוצר לא היתה נתונה אותם ימים לאזהרות המומחים.

אין לשכוח את התסיסה הפנימית שפקדה אז את הצמרת ואת הציבור, תסיסה שמצאה ביטויה בתנועות־המחאה על רקע המשבר בהנהגה, את הבחירות, המאמצים להקמת ממשלה חדשה. ראת העובדה שבעצוד צרה רודפת צרה נאלצה הממשלה להקדיש כל תשומת־לבה לבורים על הפרדת הכוחות בדרום ולמלחמת־ההתשה בצפון. כך איבדה חדשים יקרים מאד. נפילת ממשלת גולדה מאיר והמאמצים להקמת ממשלה חדשה שוב הסיחו את הדעת מן ההדרדרות הכלכלית, עד שלבסוף לאחר מאבק־כפיה ממש, נבחר שר אוצר חדש.

קרוב לוודאי שלו ידע רבינוביץ מראש מה מצפה לו, היה נמלט מן התפקיד הקשה מנשוא. לכן יש הרבה מן הטיול המפוצע בביקורת כלפי האיש, שמספק החבכה הדיים בלבד כשר האוצר ושמיד עם כניסתו העז לקצץ ביליארד ל"י בתקציבי המשרדים הממשלתיים. יחד עם זה קשה להבין את ההיסוסים ודחיית ההכרעות כל השבועות האחרונים, שהביאו להשתוללות חסרת תקדים: הברחות מטבע, יבוא לאין־ריסון, רכישות ספקולטיביות, אגירת מלאי ספסורית וכיוצא באלה דברים שלא לבטש, לפי הרמה הזירה, עשרות מיליונים.

לא הלכתי אל שר־האוצר לשאול אותו לפשר הדבר. העומס הכבד ניכר מעיניו ויש רצון לתוקף לעודדו ולא להכביד עליו. אך הרושם שנוצר משיחות עם עוזריו היה של מבוכה קשה, שבגללה כמעט בשיתוק ושאיפינה את צמרת משרד־האוצר כל החדשים האחרונים. מקורה של זו יכול להיות רק אחד: הביקורת החריפה והפירסומים הטרליפים מסביב לפרשת בנק ישראל־בריטניה וביד אחריה — פרשת מינוי הנגבאים ו„החברה לישראל". קרוב לוודאי שבאקלים ציבורי קשה ומבוך מעין זה ביכרו שר האוצר ויועציו להמתין במקצת. יש אף הטוענים ששר האוצר ויועציו הבכירים נקלעו, עקב אותם גילויים למבוכה קשה כל־כך, עד כי איבדו את כושר ההחלטה.

כך או כך, ההחלטות כבר מאחורינו והציבור יעקוב מעתה אחר פעולת הממשלה בעין ביקורתית הרבה יותר מאשר בעבר. הוא יגלה עכביי רגישות גבוהות לבזבוז, להוצאות ראוות, לשגיאות ולכשלונות. לא כל שכן לגילויי שחיתות.

הממשלה החדשה, שקיבלה ירושה אומללה הן במישור המדיני־בטחוני והן במישור הכלכלי, זכתה עם הקמתה באשראי רב בצד הציבור. אך מעתה היתה חייבת לעמוד על המשמר. כל אחד מחבריה יצטרך לשמש עתה מופת ודוגמה, הן בחסכון ובצנע, הן בייעול משרדיו. מובן שיש להדף את הקריאה הדמאגוגית לפיטורים המוניים במשרדי הממשלה. ואין להתפס לאמירה לינך וציבכשפות. אך אין להיבהל מן הצורך תרזיה בקיצוצים גבורים. כפל לקיצוץ במיליארד ל"י כנשמציעים עתה, סוף סוף שר האוצר עצמו אמר בכנסת: טוב אין כמו לקחת ואסור לבשלה כי את יהבנו רק על בכשלה ארה"ב כי יהיות ארה"ב; גם הן נתונה בקשיים. אפילו ההלוואות מבחוץ הפכו לעניין קשה ויקר.

המועצה לענף החלב בישראל
(ייצור ושווק)

מועצת החלב מודיעה: אל תשלם יותר

חלב מפוסטר	שקית של 500 מ"ל	0.85
חלב מפוסטר	שקית של 1 ליטר	1.60
חלב מעוקר	בקבוק של 585 מ"ל	1.50
חלב מעוקר דל שומן (1%)	בקבוק של 585 מ"ל	1.45
רויון	קרטון של 500 מ"ל	1.66
שוקו מפוסטר	שקית של 200 מ"ל	0.65
שוקו מעוקר	בקבוק של 200 מ"ל	0.85
חלב מפוסטר דל שומן	שקית של 500 מ"ל	0.85
זבדה „אשל", „עדית", „לשד"	גביע של 170 מ"ל	0.60
לבן 3%, „גילי", „עוזי", „יעל"	גביע של 170 מ"ל	0.50
יוגורט בטעם פירות „פריגורט", „פרי־חלב"	גביע של 170 מ"ל	1.05
יוגורט	גביע של 170 מ"ל	0.80
יוגורט עם פירות דנונה	גביע של 120 מ"ל	1.60
מעדן חלב רפרפת, קרם טנא, קרם סודה	גביע של 170 מ"ל	1.40
מעדן חלב „דני"	2 גביעים של 125 מ"ל כ"א	2.95
שמנת חמוצה	גביע של 170 מ"ל	1.10
שמנת מפוסטרת לקצפת	שקית של 230 מ"ל	4.—
שמנת מעוקרת לקפה	בקבוק של 200 מ"ל	1.35
חמאה	חבילה של 100 גר'	2.—
חמאה מלוחה	חבילה של 200 גר'	3.80
גבינה כחושה רגילה	חבילה של 250 גר'	1.30
גבינה לחיתוך כחושה „כנען"	חבילה של 250 גר'	1.60
גבינה לחיתוך כחושה „כנען", „טבעון", „כפר"	חבילה של 500 גר'	3.10
גבינה לחיתוך שמנה „טעם טוב", „שופרא"	חבילה של 250 גר'	1.75
גבינה כחושה למריחה	גביע של 250 גר'	1.30
גבינה חצי שמנה 5% שומן	חבילה של 250 גר'	1.40
גבינה שמנה למריחה 9% שומן	גביע של 250 גר'	1.40
גבינה חצי שמנה „סביון"	קופסא מרובעת של 125 גר'	0.85
גבינה כחושה למריחה „געתון"	גביע של 125 גר'	1.20
גבינה שמנה למריחה „געתון"	גביע של 125 גר'	1.40
גבינת קוטג' 9% שומן	גביע של 225 גר'	1.65
„גלבוע"	1 ק"ג	16.50
„גלבוע"	פרוסות בחבילה של 150 גר'	3.—
„עמק"	1 ק"ג	18.00
„עמק"	חבילה של 200 גר'	4.20
„טיראן", „פאר", „אדמר"	1 ק"ג	18.50
„אדמר"	פרוסות בחבילה של 150 גר'	4.—
„גוש חלב"	1 ק"ג	19.50
„גוש חלב"	פרוסות בחבילה של 200 גר'	4.30
„כל בו"	1 ק"ג	19.50
„גד"	1 ק"ג	21.—
„טל העמק"	1 ק"ג	23.50
„טל העמק"	פרוסות בחבילה של 200 גר'	5.50
„מירון"	1 ק"ג	21.80
„מירון"	פרוסות בחבילה של 150 גר'	4.60
„ערדי", „הדר"	1 ק"ג	21.—
„נהריה"	1 ק"ג	23.50
„גלעדי", „גולן"	1 ק"ג	32.—
„גלעדי", „גולן"	פרוסות בחבילה של 150 גר'	6.—
„בשן", מעושנת	1 ק"ג	34.—
„בשן", מעושנת	פרוסות בחבילה של 200 גר'	7.50
„גליל"	1 ק"ג	35.—
„כרמל"	6 משולשים בקופסא של 240 גר'	2.80
„נועם"	8 משולשים בקופסא של 200 גר'	2.70
„משק"	16 משולשים בקופסא של 224 גר'	3.30
„בילו"	6 משולשים בקופסא של 240 גר'	4.50
„גילי", צילי, גילי	5 עיגולים בקופסא של 180 גר'	3.60
„טעם אמריקאי"	חבילה של 250 גר'	6.50

פרסם בלוח החדש

שי באה
ספר מספרית דבר

„שרות אשנב" בבנק הדואר

באמצעות „שרות אשנב בבנק הדואר" תוכל לשלם כל תשלום*, כגון תשלומי חשבון החשמל, המים, הטלפון, מיסים שונים וכו'. באמצעות משלוח בדואר. ואם אתה בעל חשבון סילוקין בבנק הדואר תוכל לבצע בדרך זו גם העברות מחשבון לחשבון. תוכל לשלם בדרך זו תשלומים המיועדים לנוערים שונים, מבלי לבזבז זמן וזכות על המתנה מייגעת בתורים מתמשכים. משלוח זה אף פטור מבול דואר.

ביצד תשתמש ב„שרות אשנב"?
אם ברצונך לבצע מספר תשלומים, לפניך שתי אפשרויות:
א. לכתוב שיק לזכות כל מוטב בנפרד כגון: חברת החשמל, עיריה, שירותי הטלפון וכו'.
ב. לכתוב שיק אחד לזכות בנק הדואר בסכום הכולל של כל התשלומים.
בשני המקרים אנא הקפד לציין את כתובתך מאחורי השיק. את השיקים, בצירוף החשבונות לתשלום עליך להכניס למעטפה ולשלוח ללא בול לפי הכתובת:
„שרות אשנב בנק הדואר" ירושלים 91999.
תוך מספר ימים תקבל לביתך את שוברי התשלום חתומים, עם אישור על ביצוע הפעולות.
התשלום ניתן לעשותו בשיק של כל בנק. השתמש בשירות זה ותחסוך מעצמך בזבוז זמן ועמידה בתור.

אנו שמחים לעמוד לשרותך

בנק הדואר

לשכת הפרסום הממשלתית

פגיעה קשה מדי ברמת החיים תביא למיתון ואבטלה

הכרחי להחזיר את האיזון הפנימי לפועלים על-ידי פיצוי על ההתייקרויות • אם נבטל את מכשיר תוספת היוקר לא נוכל להקימו מחדש והחלשים ייבזקו • הציבור לא מקבל הטפות מוסר מאלה שאינם נותנים דוגמה אישית • אנו בודקים גם את אורח החיים בהסתדרות, כדי להביא ליתר צנע • שרי הממשלה חייבים להיפגש עם ציבור העובדים; לא נסכים שידברו אלינו דרך הרדיו והטלוויזיה.

ראיינו: דוד ליפקין וחיים ליפשיץ

שאלה: שר האוצר אומר, שהתכנית הכלכלית היא תנאי להמשך תעסוקה מלאה במשק. אתה העלית ספקות בעניין זה והושש להוזקר עבודה מקיים. במה אתה מבסס זאת? כיצד אתה רואה את ההתפתחות שעלולה להביא לאבטלה?

משל: קודם כל אני חושב שהתכנית הכלכלית, ללא כל קשר עם תוספת היוקר, טעונה בדיקה יסודית: האם היא מבטיחה תעסוקה מלאה. בעניין זה אני חולק על דעת שר האוצר. הוא חושב, שהתכנית הכלכלית, כפי שהיא נקבעה, אין בה אלמנטים העלולים לגרום למיתון מסוים או לכיסי אבטלה.

עדיין לא ניתחתי את התכנית הכלכלית. בהסברה לתכנית זו בקווה הכלליים נאמר, שיש צורך לבדוק את העקרונות של אשראי ובמובה למרכז הארץ, כדי להתרכז באזורי הפיתוח. התעניינתי מה זה מרכז הארץ. מרכז הארץ זה גם באר-שבע. זה גם חיפה. זה גם צפון. כמעט עד באר-שבע — מרוכזים 80 אחוז בכלל ציבור הפועלים. אם ההכניה מבוססת על פגיעה בקריטריונים בשיעורים של אשראי ובהגבלה וזה עלול להביא לאטאת כסייכה בפיתוח ובתוצר הלאומי — אין ספק, שיש פה סממנים של כיסי אבטלה. אינני נגד בדיקת קריטריונים. אבל אני מבדיל תמיד בין בעל המפעל לבין בעל המפעל.

כמו שיצור זה זקוק לדם כך המפעל זקוק לאשראי. הד אשראי והמימון הם חלק מהייצור-הכללי, המצעדים אם המפעל זה או לא. אין ספק, שאני צריך לבדוק אם ניתנו פריבילגיות היתגדות ערך לבעל המפעל ולא ערך למפעל עצמו. האם הד אשראי בא לביטוי בפיתוח המפעל או שהוא בא לביטוי ביצירת רווח היוצא מן המפעל. כל זה מצריך בדיקה. ואין לראות את מרכז הארץ כאזור, שבו הגידול בתוצר הלאומי והמשך הפיתוח הוא דבר נתון כעצמו.

הבחירה של ב"ג

אילו אתה יכול להתייחס גם לעניין הצריכה?

משל: אני בטוח, שאין לנו ויכוח על גדול הצריכה וצמצום הצריכה. אבל אין ספק, שהנושא מחייב מחשבה. לדעתי, מבחינת העקרונות התיאורטיים קשה לקיים כאן כלכלה. אתן לכם דוגמא ממה שסיפר לי ראש הממשלה הראשון, ד. בן-גוריון. חמש שנים לאחר קום המדינה היה פה מבוכה מהדלבד. בן-גוריון ביקש כמנו שיבדוק את הנהגים הכלכליים של המדינה. הוא בדק את הנתונים ואמר לראש הממשלה, כי לפי הנתונים האובייקטיביים מדינה כזו לא יכולה להתקיים — בגודל כזה של אוכלוסיה, בצרכי בטחון כאלה, בפיתוח ובקליטה. לפי הנתונים שיש בידו כמומחה כלכלי, אין עתיד ל"בסק הזה". "אבל היות ואתם מתקיימים כבר כחמש שנים, קלטתם עליה ששום ארץ לא קלטה (אז הכפלנו את מספר תושבי ישראל), סימן שהנהוגים המקובלים לא חלים על מדינת-ישראל".

אתן דוגמא שניה: גם היא מבן-גוריון. פרץ נפתלי ז"ל היה הראשון, שהחזיר לארץ את הניתוח הכלכלי-מדעי. הוא שאל פעם את בן-גוריון: "למה אתה מבקש בפני דו"חות על כל מיני בעיות שאני מציע לפניך, וכל זה מתאסף אצלך בגנזיה ואתה ממשיך לשאול אותי?" בן-גוריון השיב לו: "אתה יודע, נפתלי, אני מכבד את כל הדו"חות שלך. אבל אם בכל דו"ח אתה מדבר על הפסקת פיתוח המדינה — אני בונה את הדו"ח בגנזיה. אם עומדת בפני הבחירה בין פיתוח המדינה או היצמדות לתיאוריות הכלכליות שלך — אני בוחר בפיתוח".

למדינת ישראל אין יום שקט אחד מאז קומה. ההוצאות הבטחוניות מעולם לא היו פחותות כ-20 אחוז מן התוצר הלאומי. תמיד היה יותר. כי ביתנויים גדלנו. מצד אחד אנחנו צריכים להיות כאילו אנו נמצאים במצב מלחמה מתמיד, ומצד שני — לפתח את הארץ כאילו אנחנו נמצאים במצב של שלום-קבע, קיימות כאן סתירות.

וגם אני נמצא בסתירה עצמית. אני מוכן שאסור לתת פריבילגיות או תמריצים שיעשירו את בעל המפעל. תמריצים לפיתוח המשק — כן. כי בלי פיתוח אי-אפשר לקיים תעסוקה מלאה. בלי גידול מתמיד בתוצר הלאומי — לא נבטיח תעסוקה מלאה.

לכן אינני בטוח, שהובטח בתכנית הכלכלית הזאת הגידול המתמיד בתוצר הלאומי. בפרט שיש דבר גם גידול טבעי וגם קליטת עליה. עם שני האלמנטים האלה יחד אינני בטוח שהבדיקה הזאת נעשתה בצורה מספקת.

אני מגיע לשאלה השניה שלך. שגם היא מקשרת. קיימת תמיד קורלציה בין השוק המקומי לבין השוק החיצוני. אין שום מדינה, שמקיימת את עצמה רק מיצוא, ואם רמת-החיים יורדת בנקודה מסוימת — נוצרת לא רק בעיית תעסוקה, אלא גם בעיה של שוק קניה מקומי.

אתן לכם דוגמא: וולטר רויטר שנהרג בתאונה. נאבק תמיד עם המעסיקים בצורה לא רק מיליטנטית, אלא אידיאולוגית וכלכלית. הוא מעולם לא הגיש תביעה בלי ניתוח כלכלי. אני רוצה שגם בארץ נגיע לכך. לא להגיש רק תביעה: "אני דורש תוספת". היועץ הכלכלי שלו היה יהודי ושמו ויינברג. הוא התווכח עם פורד מ"ג'נרל-מוטורס" והוכיח, שניתן לתת תוספת מבלי להעלות מחיר.

באחד הביקורים אצלו אמר לו המנהל הכללי, פורד הצעיר: "אתה רואה? אני מכניס מיכון ומצמצם את מספר הפועלים ובעוד עשר שנים הארגון שלך יהיה קטן מאד ואני אפתח את המפעל במעט פועלים". ענה לו רויטר: "מעניין מאד. אבל מי יקנה אצלך את המכוניות?" פורד נדהם. כלומר, קיים קשר גומלין בין הצריכה לייצור.

אני חושב, שיש מינימום ואופטימום — עד לאיזה גבול אתה מוריד את רמת-החיים. כאשר הדבר הופך לגורם מבחינת התעסוקה.

אתה צופה מיתון למשק?

משל: לא בדקתי האם אכן התכנית הכלכלית החדשה איננה מכילה אלמנטים, שעלולים להתפתח למיתון. אינני מקבל את דעת שר-האוצר, שהתכנית הכלכלית — אם נקבל אותה על כל חלקיה — מבטיחה תעסוקה מלאה.

הבעיה היא אמינות

אבל אפשר לטעון מצד שני, שהתכנית הזאת תזרים לאוצר דולרים, והמרת מטבע חוץ בלירות, יציבו את המשק ויגדילו את אמצעי התשלום; ואם עוד ישלמו תוספת-יוקר של מיליארדים בינואר ואחר כך ביולי — אנחנו יכולים לעמוד שוב מול אינפלציה רצינית, וזה שוב ינפח את המשק?

משל: זה נכון. אבל כעת יש כתומה. אנחנו נפגשים עם ציבור הפועלים. הממשלה לא נפגשת עם ציבור הפועלים. אני מבין מדוע הלחץ הוא עלינו. הלחץ הוא על ההסתדרות בגלל שני דברים: א. העובדים מבקשים להישען על ההסתדרות; ב. הם רוצים שההסתדרות תוביל אותם.

קל מאד להוריד מאתנו את הלחץ. אפשר לעשות זאת על-ידי הרמת אצבע מאשימה כלפי הממשלה ולומר: שם הכתובת! לכו לשם. לא אעשה זאת. אני חושב, שאני חייב לדבר עם הפועלים דברי אמת. מה אמרתי בחיפה ומה אני אומר לכל קבוצת עובדים? אינני אומר, שהמצב כפי שמתארת אותו הממשלה איננו נכון. אני אומר שזה תיאור נכון, אני אומר, שהמדינה נמצאת במצוקה. אני לא סותר שום תיאור. אינני מנגח כעת את הסיבות. הפועלים שואלים על הסיבות. אין לכם מושג עד כמה עדיין זכורים המאורעות הכלכליים של בנק ארץ-ישראל—בריטניה ומי שהיה קשור בהם. הציבור לא שכח נושא זה ואינני מוכן לשמוע הטפת-מוסר והביעות להידוק החגורה מאלה שלא משמשים דוגמא.

אין ספק, שהאירועים הכלכליים תופסים את מוחם של האנשים. הם חוששים שעל הפועלים לשלם בעד מה שהיה בזאדוז ומה שהיה ב"בצים" ובחברה לישראל א. כבר היתה כלכלית אי-אפשר להוכיח זאת. מבחינה תחושתית — זה גורם שמגביר את המבוכה ומונע אמינות. והבעיה היא אמינות. עד לרגע זה יצרתי את האמינות. אך הממשלה לא הצליחה ליצור אמינות. ואני מצטער על כך. יצרנו את האמינות, קודם-כל על-ידי כך, שאנחנו כוחהים עם ההלם. איננו אומרים שמה שקרה למחירי המצרכים זה דבר של מה-בכך. זה הלם שלא ניתן לעבור עליו לסדר-היום במהרה.

אביא בפניכם את הנתונים הנמצאים בידי. שום מדינה לא יכולה לעבור על דברים כאלה ללא הלם. מוצרי מזון בסיסיים עלו ב-70.2 אחוז; שאר מוצרי מזון עלו ב-32.2 אחוז. סך-הכל מזון, ללא ירקות ופירות — 45 אחוז. חשמל לצריכה ביתית — 67.2 אחוז. תחבורה ציבורית — 40 אחוז. גז לצריכה ביתית — 66.7 אחוז. נפט לצריכה ביתית — 72.9 אחוז. מים לצריכה ביתית — 120.1 אחוז.

אין ספק, שאנחנו הוכו בהלם. זה נעשה בבת-אחת, בעומק כזה ובהיקף כזה. הכרחי להחזיר את האיזון הנפשי לפועלים. לכן רבנו את האמינות הזאת תוך הזדהות עם ההלם הזה ולא על-ידי בריחה מההלם הזה.

הבסיס לדיון שקט

בסופו של דבר, אתה לא תשיג את זה רק על ידי הזדהות או פעולות מילוליות?

משל: זה נכון. אבל חשוב לא להגיד שזה דבר של מה-בכך. זה ששמעתי מבר-לב שאמר: „זה עוד לא כלום. תצטרכו לקבל עוד יותר" — זאת לא השיטה. אני רוצה ליצור בסיס, שיאפשר להתדיין עם הממשלה בתנאים אובייקטיביים נורמליים. את זאת הממשלה לא מבינה.

הייתי היום אצל הסטודנטים. הם שאלו שאלות כלכליות, כתוך מה שלמדו בספר. אמרתי להם: אתם יכולים עכשיו לשבת בקמפוס בשקט. כאשר אני מדבר מהבוקר עם פועלי חיפה ועל ידי כך נמנעה הפגנה של פועלי חיפה, ולכן אתם יושבים בשקט.

אפשר ליצור את השקט הנפשי ואת הבסיס לדיון יותר סולידי עם הממשלה על-ידי שני דברים — ויש לעשות זאת מהר: הוספת לילדים ותוספת יוקר. יש להפסיק את החיכוך הקשה, אם מגיע לשני הילדים הראשונים פיצוי. בעד שני הילדים הראשונים משלמים מס-הכנסה. מי שמקבל יותר — מורידים לו מס הכנסה. ומי שיש לו משפחה מרובת-ילדים — ודאי שהוא מקבל מהילד השלישי 50 ל"י לכל ילד ובעד שני הילדים הראשונים הוא מקבל עוד 60 ל"י — זה יפה מאד. אבל איזה שול אנחנו עושים למשפחות ברוכות-ילדים, שמקבלות גם בעד שני הילדים הראשונים שלהן?

דבר שני. יש משפחות במצב קשה שיש להן רק שני ילדים. בין אותם שלושת העשירונים הנמוכים המהווים שליש מכלל השכירים — יש בעלי משפחה שלהם שני ילדים. אני כבר לא מדבר על רווקים. אותם אסור להזניח בהלת אחת. הנו כמעט צו להתחתן. אם אתה לא תתחתן — אתה מחוץ לטיפול.

היום שאל סטודנט שאלה נהדרת. הוא אמר: „משל, אתה מדבר על ילדים... ילדים... האם אתה לא יודע שהילד נוצר מגבר ואשה?" אמרתי: „כן, ודאי". והוא שואל: „אז למה אתה שוכח את הגבר ואת האשה ומדבר רק על הילדים?" אמרתי: היה רק מקרה אחד שילד נולד לא על-ידי גבר — ואנחנו סובלים מזה עד היום הזה.

מכל מקום, יש לעשות זאת מהר מאד ולשלם את הפיצוי בצורה הגונה.

דרך אגב, פיצוי זה הוא כבר סיכום סופי?

משל: לא, זו מיקדמה. ביקשתי בהועידה שיהיה מירווח זמן בין ההסדר הסופי לבין המיקדמה. כי הזמן קובע פה.

דבר שני: מיקדמה על-חשבון תוספת-היוקר. בלי שני הדברים האלה לא יהיו דבר. התעסוקה והפירים, המשק הציבורי והמשק הכלכלי — כיום צריכים לדעת כיצד לפעול במהירות.

בשני דברים אלה פיצוי ואיזון של תוספת-היוקר — אני בטוח שאנחנו יכולים ליצור בסיס להדדיות עם הממשלה, כאשר העובדים נמצאים בעבירה.

נקודה נוספת: לא בטלוויזיה ובראדיו. בשום-אופן לא אסכים לכך. הציבור לא יכול לשבת בהדרי תדריב. ביזעה זו, בוועדה אחרת. ההסתדרות חייבת להגיד לפועלים מה דעתה ועל מה היא מדיינת. עלינו להעת. כאחרי כל הכה יום-הכיפורים הרגישות לי גורמית הברהות רבה מאד.

האם התבקש גם שיפוי המחירים של המצרכים המסובסדים במשא-ומתן?

משל: הצבנו את הבעיה הזו ברורה לפני הממשלה. אבל הבעיה הבוערת כעת היא שני הדברים שהזכרתי קודם. בעניין המצרכים התחלה היא בידי הממשלה.

דוגמה אישית

למחיר ההסכם שהיה לגבי 14 מצרכי היסוד?

משל: הודעתי בוועד הפועל שלו הם היו נכללים אתנו במשא ובמתן, הייתי מביא הצעה לכוונה את המחירים — לא כפי שהממשלה החליטה — לברית ההסכם ביניהם. [illegible]

אני מתנגד לבטשר של קיצוב. זה סיום גדול. זה כפתח שוק שחור. אבל אם קשה להגיע במצרכים קיומיים כבר סבבה, אזרה, להם גם כאשר יש לך דולרים (ובפרט כשאין לך דולרים) — אז חייבת להיות אפשרות להנהיג קיצוב — כדי להלק אותם לפי מספר הילדים.

דבר זה בהקשר לעניין שני (הממשלה צריכה לעשות משהו לגבות) כתור. הוא — דוגמה אישית. דורשים כעת מהכבלה כמה פעולות דרסטיות ומעשיות מבחינת הדוגמה האישית. למשל, לו הממשלה היתה מודיעה, שבוע אין היא כנהלת ביום המיומי שעורדים בתל-אביב. יש לה משרדים בירושלים. ואשינגטון יותר רחוקה מניו-יורק. אבל לא ראיתי שלמשרד המכתר ההצעיה באשינגטון יש משרד גם בניו-יורק. זה לא בקובה.

סיפרו לי שמנהלי בתי-חרושת והתעשיית נסעו לסביבת עתונאים בכבינות אמריקאיות ספורות, כדי לספר שם על ההתייקרויות והמחירים החדשים.

משל: אשר להסתדרות עצמה הודעתי בחיפה, שאבקש מוועדת הביקורת שתגיש בהישיבות את הצעותיה לאורח-החיים צנע גם במשק ההסתדרותי. נבדוק את אורח החיים וסגנון החיים. למעשה, הטלתי זאת עליהם כבר מזמן. הם שוקדים על זה. לא אפסיק לתבוע, שיפרסמו את המשכורות ואת יתר ההטבות הנלוות של כל המנהלים הכלליים. הן במשק ההסתדרותי, הן במשק הממשלתי והן במשק הציבורי. זה מוכרח להיות גלוי. אז נדע איפה עומד הציבור ואיפה עומדים הם. וזאת כדי שהתביעה לצנע ולהידוק החגורה תהיה אמינה. מי שמטיף לאמינות צריך לזכור: „אני הוא הצנע. אחר כך...".

אם הממשלה רוצה לקפוץ משישה עד שבעה מיליארד ל"י, הרי אם ישלמו כשלושה מיליארד ל"י בינואר, ואם ישלמו קרוב לארבעה מיליארד ל"י בעקבות ההתייקרויות האחרונות ביולי, זאת אומרת, שכל כוסה של התכנית הכלכלית מתמוטט. מה עמדת ההסתדרות בעניין זה?

קודם כל, עד יוני אין לנו ויכוח עם הממשלה. הממשלה לא „תפסה את אלהים בזקן". המצב כעת הוא לא כזה שאני צריך להגיד מה יהיה עד יוני. כל התכנית הכלכלית צריכה להיות מובחנת עד יולי בלי התערבות של אותה תוספת-היוקר. בתוספת-היוקר של ינואר אנחנו דורשים את הפיצוי עד להפעלת התכנית הכלכלית. אפילו שר-האוצר לא דורש שלא תשולם תוספת-יוקר מלאה. הוא דורש רק לעקר את חלקו של הפיחות בהתייקרות.

גם בחודשים האלה?

משל: החודשים האלה — אין להם משמעות. כלומר, אם רוצים

(המשך בעמ' 18)

פיחות איננו סימן לכשלון

דוד הורוביץ וד"ר יעקב ארנון מביעים דעתם על האמצעים הכלכליים הדרושים בשיחות ל„דבר"

מאת חיים איזק

הורוביץ: בהערכת פיחותים יש לזכור מה היה קורה לולא נעשו;
ארנון: מוטב פעמיים פיחות קטן מפעם אחת פיחות גדול.

הורוביץ: סכנתה תגבר אם תשולם תוספת היוקר במלואה;
ארנון: על הממשלה לפעול בהסבה מקצועית ובקביעת כללים לקבלת עובדים, ועל ההסתדרות להנחות את ועדי העובדים בראיית החשבון הכולל.

הורוביץ: גבוהה בממוצע אצלנו מאשר באירופה המערבית;
ארנון: לא לדרוש הקלות לשכבות הביניים אלא הכבדת העול על העשירים.

הורוביץ: בישראל אפשרויותיו מוגבלות יותר;
ארנון: כלכלן טוב יביא בחשבון אספקטים פסיכולוגיים-חברתיים.

במשך שבועות היתה מדינת ישראל שרויה במצב של „הבהגה" להחלטות על אמצעים כלכליים המודים. הכל התנבאו עליהן. עסקני-ציבור ועתונאים ביקשו לדחוק את הקץ ושפכו על ההייה הרת-ראסון. אך כשפורסם ביום א' לפנות בוקר דבר הפיחות והצעדים הנלווים לו, ירדה ההכרזה על הציבור כמעט כמהלומה לא-צפויה. רבים הוממו מעוצמת הפגיעה; רבים תהו על מה שנראה להם כחוסר-האיזון שבה; גם בשולי הציבור, אך גם בתוך שכבות-עובדים מבוססות צצו גילויי כרי. אזרחים נבוכים התחילו שואלים שאלות.

כאחד האזרחים האלה באתי השבוע, לאחר ימי המהומה הראשונים, אל שני כלכלנים מובהקים, שלא היו מעודם בעלי-הלכה בלבד אלא מעורים היו בכל מסכת חיי-המעשה של מדינת ישראל: דוד הורוביץ, שהיה המנהל הכללי הראשון של משרד האוצר ואחר-כך היה נגיד בנק ישראל; וד"ר יעקב ארנון, שכיהן כמנכ"ל האוצר מ-1951 עד 1969. שניהם, גם לאחר פרישתם מתפקידיהם הממלכתיים, פעילים הן בעיונות הן בפובליציסטיקה ומנסים להשפיע על-פי דרכם על מגמות המשק הישראלי. השיחות עם שניהם היו בנפרד, אך השאלות היו דומות, אם לא זהות.

שאלה: הממשלה החליטה מה שעשתה על צמצום גדול של הסובסידיות שהיא נותנת למצרכי-יסוד. האם, לדעתכם, לא היה זה נכון יותר לבטל את כל הסובסידיות המשרתות את כל הציבור, לרבות בעלי-היכולת, ולתת פיצוי רק למעוטי-היכולת? האם אין צדק בטיעון: סובסידיה לצרכן ולא למצרך? האם אין בכך כדי להשיג גם את הסכום המבוקש גם מידה מירבית של צדק סוציאלי?

הורוביץ: נראה לי שביטול טוטאלי של הסובסידיות לא היה אפשרי עכשיו. הממשלה לא היתה יכולה לעמוד בזה. גם בלאו הכי היא נתקלת בהתנגדות חריפה ביותר בציבור לצעדיה. אחרי הפיחות ועם העליה העצומה במחירי המצרכים בעולם (אגב, יש גם ירידה במחירי הסוכר, אך לעומת זאת עליה מסחררת במזון ובנפט) היה ביטול הסובסידיות, כפי שאתה מדבר עליו, מקפיץ בארץ את המחירים פי שלושה. נוסף על כך היה הדבר מחייב פיחות מרחיקלכת הרבה יותר ומעלה את עלות הייצור. באופן תיאורטי אולי היה מקום לביטול הסובסידיות, אך הממשלה הנוכחית העומדת במצב שבו נאלצה לתקן דברים שלא היא חטאה בהם, מה שעושים עכשיו היה לעשות לפני שנה וחצי.

ארנון: ממשלה הנדרשת לקבוע אמצעים אל מטרה חייבת להתחשב במידת ההתנגדות שהצעדים עלולים לעורר בציבור. באופן עקרוני אני בעד ביטול סובסידיות, והאמת היא שאני מאמין, כי בביטול החלקי של עכשיו לא ייגמר העניין. אני חושב, שגם סובסידיות בסך 2½ מיליארד לירות הן יותר מדי. אבל אני סבור, כי אפשר להביא לשינויים גדולים בלי להיתקל בהתנגדות עצומה. נראה לי, שהממשלה לא העמידה את הציבור במידה מספקת על חומרת המצב. עד לשבועות האחרונים עוד ציירו תמונה ורודה הרבה יותר מדי. במצב הנתון עשתה הממשלה מה שיכלה לעשות. אם כי יש לי ביקורת על מידת האיזון שבאמצעים שננקטו. אין לי ביקורת על מידת צמצום הסובסידיות.

שאלה: דיברתם כאן על התנגדות הציבור לשינויים. האם כלכלן צריך להיות בקי בפסיכולוגיית-המונים? באיזו מידה ניתן להתחשב מראש בתהליכים כלכליים? האם אפשר לתמרן בני-אדם? לפעמים יש רושם, כי מומחים מציעים פתרונות תלושים מן המציאות ומהבנת הלך-הרוח בציבור?

הורוביץ: הכלכלה התקדמה מאוד בתחזיות. בתחום זה יכולה היא כיום להיעזר בשיטות משוכללות יותר. בהתקדמות זו נהנית מדינת ישראל פחות מארצות אחרות. הסיבות הן: מצבה הגיאו-פוליטי, התלות הגדולה יותר במשק העולמי והסיכון הנ... יש כאן גורמים רבים שאינם ניתנים לחיזוי. כללית אפשר לומר, כי על הכלכלן לראות ולסכם את הגורמים הכלכליים ואחר-כך להציגם לפני המדינאי. הצד הפסיכולוגי הוא תפקידו של המדינאי, בשיתוף עם הכלכלן. המזיגה של מדינאי-כלכלן היא מזיגה טובה. אני מזכיר לך את מנדס-פראנס, את ראטנאו ובימינו את וילסון.

ארנון: מדע הכלכלה — במידה שהוא מדע — הוא אחד ממדעי החברה. רצוי שהכלכלן יבין מה שמלמדים במדעי חברה אחרים. כל כלכלן טוב מביא בחשבון את האספקטים הפסיכולוגיים-החברתיים. ואם יש פרופסורים הגורסים כלכלה מופשטת, הם, פשוט, אינם פרופסורים טובים.

שאלה: יש לפתות תמורות רבות על מידת האיזון בהתייקרויות של מיצרכי-יסוד. אני יכול להבין, מדוע לא הועלה יותר מחיר הדלק במידה שהוא משמש לתצרוכת-המונים כמו נסיעה באוטובוסים או הפקת חשמל. אבל האם לא היה מקום להבחנה? מדוע לא הועלה הדלק למכוניות פרטיות ב-300 אחוזים כמו סוכר, למשל?

הורוביץ: בעניין ההתייקרות אנחנו צריכים לזכור את נקודת-המוצא. קח, למשל, את מחיר הלחם אצלנו. הלחם שלנו הוא הזול ביותר בעולם. בגלל מחירו הזול גם נהגנו בו בזבוז ולא פעם שימש מזון לבהמות. לעומת זאת קח את מחיר הבנזין אצלנו. הוא היה תמיד יקר יותר. היה, לדעתי, שיקול כלכלי בקביעת המחירים החדשים ובמצבנו מוכרחה להינתן עדיפות לשיקולים הכלכליים.

בקשר לאמצעים שההלם עליהם יש לי ביקורת על כמה דברים. לדעתי, צריך היה להנהיג פיחות מרחיקלכת יותר: 7 ל"י לדולר, לפחות. אם כי זה היה מגדיל את סכנת האינפלציה.

ואשר לסובסידיות אני חוזר ואומר, שאני הייתי בעד ביטול כל הסובסידיות. שברובן הן מבוזבזות מפני שרוב הציבור אינו זקוק להן. אביא לך דוגמה: תצרוכת המזון בעשירון העליון של האוכלוסיה גבוהה פי 3½ מבעשירון התחתון וכאן שבמקום סובסידיה אתה תומך בעיקר בבעלי הכנסה גבוהה יותר. יש לך פה מליגה בדירה של מצטה אנטי-כלכלי ואנטי-סוציאלי. אבל מצד שני אני מבין את עמדת הממשלה שמבחינה פוליטית ופסיכולוגית לא יכלה עכשיו להרחיק לכת יותר.

ארנון: יש הגיון לכל המערכת. המכה שניתנה עכשיו למצרכים הבסיסיים היא תוצאה מאי-הרצון לפגוע בהם בינואר, כשהונהגה „המדיניות הכלכלית החדשה". שמירת מחירי המצרכים הבסיסיים אז הביאה כמעט אוטומטית לריאקציה. בעניין הדלק: בינואר הועלו את מחיר מוצרי הדלק. אך הועלו רק מעט את מחיר המאזוט. זה גרם לעיוותים בעולם האנרגיה שלנו: מפעלים הרבו להשתמש במאזוט. הדולרים על הרכב הביאה לידי שרבוש לאי-ציל. הפסידו סולר שהיה נמוך למסורת אחרות. מאחר שבינואר נעשה עיוות רציני על-ידי קביעת מחיר נמוך מדי למאזוט. העלו עכשיו את מחיר המאזוט יחסית יותר ממחיר הבנזין.

באופן כללי אני צריך לומר, שהפיצוי לשכבות החלשות צריך להיות מלא. בעניין זה יש לי הצעה מכרעת: בקביעה על גובה הפיצוי על-ידי הביטוח הלאומי וקרנות הפנסיה היו נוטלים, לדעתי, הרבה מן העוקץ, אילו היו מרחיבים את חוג הזכאים על כל המשפחות בעלות ילדים. אבל מחייבים את התמיכות במס-הכנסה. באופן כזה היו השכבות החלשות מקבלות את הפיצוי המלא. האחרים היו מחזירים את הפיצוי בצורת מס-הכנסה, ו-10 לירות יותר בשיעור הפיצוי לא היו „משחקות תפקיד".

שאלה: איך אתם רואים את מדיניות ההסתדרות? האין היא סבירה נוכח עומס-היתר, שהתכנית מטילה על השכירים?

הורוביץ: אני יודע, שאני אגיד דברים שאינם פופולאריים בארץ היום. (אגב, אתה צריך לדעת, שמעולם לא הייתי חבר בשום מפלגה). אנחנו היום בחברת-שפע בארץ של מחסור, ואנחנו מאמינים, כי השפע מגיע לנו. בהמשך השנים האחרונות העלינו את רמת החיים שלנו ב-30 אחוז. רמת החיים הממוצעת שלנו גבוהה יותר מאשר באירופה המערבית. עכשיו דורשים מאתנו לרדת קצת ברמת החיים שלנו — והעולם מתהפך. אינני רוצה לדבר על שנות העשרים. שבהן הייתי חבר קיבוץ (בית-אלפא וגדוד העבודה) ועיקר האוכל שלנו היה „דינמיט", זאת אומרת קיטניות ולחם שחור וביצה פעם בשבועות. אבל צריך לזכור, איך היו היסוב ב-51' וב-52' ולא היו אז מרידות. אין אנחנו עומדים היום על עברי פי פחת אחרי האמצעים החדשים. להציג זאת כך — הוא שקר וכזב.

אני חושב, שההסתדרות היא שמרנית, היא חסרת רוח חידוש ומעוף. אין לה מבט כולל על עתיד המשק והחברה. אני מכיר את ההסתדרות משנת 1920. כשהייתי חבר בוועידה הראשונה. נראה לי, שהתרחקה מהרעיונות שהנחו אותה אז והשרידים וקיימים גם היום.

פועלי „אמקור" ונמל אשדוד, שהיו עכשיו בין ראשוני הצועקים, אינם המקופחים ביותר בחברה הישראלית. שכבות מצומות הכנסה באמת יפוצו, ולדעתי צריך לפצות אותן אף יותר משיעור ההתייקרות. על בני העשירונים העליונים בחברה הישראלית, שהם כ-15 אחוז באוכלוסיה, צריך להטיל את הנטל הכבד ביותר. אבל אין לשכוח שהכנסתם כל כך גבוהה, שאם אינך לוקח מהם את הכל, לא תפגע באופן ממשי בתצרוכת שלהם, ולאמצעים נגדם יש יותר ערך פסיכולוגי מאשר מעשי.

אם רוצים להקטין באופן ממשי את התצרוכת כדי שלא נתמוטט מבחינה כלכלית, מוכרחים לפגוע דווקא ב-70 האחוז מן האוכלוסיה, שהם באמצע בין העשירים לבין העניים, כי שם מתרכזת התצרוכת. התרגלנו לעליה בלתי-פוסקת ברמת-החיים. לא תיתכן עקומה שתעלה תמיד.

ובעניין עיקור חלק בתוספת-היוקר: עניין תוספת-היוקר קרוב ללבי, כי אני הנהגתי אותה בארץ-ישראל. בשנים 41/42 המליצה ועדת דוד הורוביץ על תוספת-יוקר והעובדה שממשלת המנדט קיבלה את הדבר אז. נראתה כמהפכה. אני חושב שצריך לקיים אותה גם היום. אך לא באותו שיעור שבו היא נהוגה.

ארנון: אם יש אי-איזונים באמצעים שננקטו עכשיו, לא הייתי פותר את הבעיה על-ידי מתן הקלות לשכבות-הביניים אלא על-ידי הכבדת העול על העשירים. זוהי הביקורת העיקרית שלי על עמדת ההסתדרות: היא מדגישה את טענות השכירים, שהם ברובם בגדר שכבות-ביניים. ואינה מדגישה את הצורך להכביד על העשירים.

בישראל מתייחסים עדיין בכבוד יחס של קדושה לרכושנות. אני חושב, שעל הפרשי הצמדה צריכה מדינת ישראל לקחת מס רווח הון. במצבנו יש להגיד לבעל מיליון, שאם הרוויח מאתיים אלף ל"י בהצמדה, עליו לשלם בזה מס רווח הון. הממשלה סבורה, שבבעלי-הון כמה אין לפגוע. לדעתי, אין לנו ברירה אלא לגבות את המס.

וכאן לעמדתי בעניין תוספת-היוקר. אני חושב, שיש אי-הגיון בהיצמדות. צריכים היינו להוציא מכסה את החלק של ההתייקרות בגלל מסים ואת החלק הנובע משינוי במחירי היבוא. שהרי גם המשק איננו נהנה מהתייקרות זו. אני מתנגד בתוקף לתשלום תוספת יוקר פטורה ממס-הכנסה. אני רוצה בתוספת-יוקר מלאה לפועלים חלשים, אבל השאר חייבים, לדעתי, לשלם מס. צריך אולי להגדיל את התקרה לגבי תוספת-יוקר מ-1000 עד ל-1200 לירות, אבל נוצצה הטלת מס-הכנסה.

שאלה: העליתם כאן השגות שונות. אך מה הייתם מציעים בנוסף או במקביל לצעדים הכלכליים של הממשלה?

הורוביץ: הייתי קודם-כל מחדיר לתודעת הציבור, שפיחות אין פירושו כשלון, שהוא רק שינוי בשער המטבע ולא יותר. כך רואים את הדבר בכל מקום בעולם. וגם בקרן המטבע הבינלאומית. לדעתי, צריך לעשות פיחותים תכופים יותר לפי הצורך — תכופים יותר ופחות דראסטיים.

ארנון: אני הייתי לוקח גם מס הון נמוך, נגיד, מאפריל 1975. פירושו של מס זה הוא, שמטילים על הרכוש, אחרי ניכוי החובות הרובצים עליו, אחוז אחד. למשל, בשנה הראשונה הייתי נותן פטור גדול וקובע, לדוגמה, שמהון עד ל-200,000 לירות אין צורך לשלם.

שאלה: האם יש מספיקה סטטיסטיקה על מספר בעלי ההון בארץ?

ארנון: לא, אין סטטיסטיקה וגם אין יודעים מספרם לפי רשומות מס-הכנסה. יש סוגי הון שבכלל אין מס-הכנסה מגיע אליהם כמו אוטופי-תמנותה.

שאלה: האם אין, לדעתכם, הכרח ברפורמה במסים? האם אין הצורה שבה הם מופעלים מחלישה את רצון העבודה במקום להגביר?

הורוביץ: המס השולי גבוה מאוד. עם הנהגת מס ערך מוסף מקווה שר האוצר להוריד את המס השולי. במצב הנתון לא יוכל לעשות הרבה, גם אם הוא מגלה הבנת המצב והעזה להגשים דברים.

ארנון: אני חושב, שדרושה רפורמה. אבל אצלנו כל אחד מוכן לתמוך ברפורמה עד שיגעו בפטוריו של מס-ההכנסה שלו. אני בעד ביטול כל הפטורים בבת אחת. ביטול הדרגתי לא יפעל. הביטול המאסיבי היה מאפשר „להוריד מדרגות" ולהסתפק בעליה מתונה יותר של שיעורים שוליים. בקשר לטענות הנגזרות על חוסר יעילות בגבייה מן העצמאים, צריך לזכור שחלק גדול מן האשמה מוטל על הציבור. חלק גדול מן העצמאים יכול להתחמק מתשלום מס, מפני שהציבור עוזר לו על-ידי ויתור על קבלות ועל-ידי כתיבת המחאות שלא לפי כתובת המקבל. אגב, ההתחמקות הרצינית היא בשכבות-הביניים החזקות כמו אינסטלטורים, צבעים וסוכנים.

שאלה: האם אתם רואים סכנת אבטלה? ומה אתם יכולים לעשות כדי לקדם את פניה?

הורוביץ: בוודאי שקיימת סכנה כזאת, היא תגבר, אם תוספת-היוקר תשולם במלואה. כשהשוק הפנימי יצטמצם, צריך יהיה להפנות את האנשים לייצור לשם יצוא.

שאלה: כל המפעלים במקרה כזה יוכלו להיקלט בייצור?

הורוביץ: לא אוכל להגיד, שכל אלה שיפלטו אכן ייקלטו בייצור לשם יצוא. אבל אני יודע בוודאות, כי סכנת אבטלה היתה גדולה פי כמה וכמה לולא האמצעים שננקטו עכשיו.

ארנון: זהו נושא שאין לדבר עליו בקלות. אם יצליחו הצעדים שננקטו — תקטן הצריכה הפנימית, יצומצם הייצור לשוק הפנימי, והמפעלים במקרים יצטרכו לצמצם את מספר עובדיהם, יהיה להם מקום-עבודה. אם יילכו לתעשיות יצוא. זו התכנית ההכרחית. אך ההעברה של פועל ממפעל למפעל היא בעיה קשה. אפילו באנגליה. הממשלה לא תוכל כאן לסמוך רק על מנגנון השוק. העניינים לא יסתדרו מעצמם. הממשלה צריכה להיות פעילה בהסבה מקצועית, להתערב בקבלת עובדים. נראה לי, שתצטרך לקבוע, שעד גיל מסוים אין היא מקבלת לעבודות שירותים. ייתכן כי תצטרך גם לעבוד על כך שההעברה לייצור תוזל יותר על הצירים. כאן נועד תפקיד חשוב להסתדרות. היא צריכה לפעול גם בהסבה מקצועית וגם בהנחיות לוועדי העובדים, שמוכרחים לעשות חשבון כולל ולעבוד נגד רצון ההנהלות להוציא בהזדמנות זו את החלשים יותר. אם ההסתדרות תיכשל בעניין זה כמו עם כל התכניות עם קבוצות העובדים והזקנה, יהיה זה רע מאד ויהיה חבל על התרגיל כולו.

בכלל, חייבת הממשלה להסביר יותר את המצב. טוב שראש-הממשלה דיבר השבוע בטלוויזיה. אבל זה לא מספיק. וזה גם מאוחר מדי. צריך להבהיר לעם, כי אילמלא הצעדים היה מצבנו קשה יותר לאין-ערוך בעוד שלושה חודשים.

שאלה: אתם מדברים על הגברת היצוא. האם זוהי מטרה ריאלית? האם המשבר בעולם המערבי אינו מונע מאתנו להגביר את היצוא במהירות? ועוד: האם המהירות שלנו בסיכה ובכחיזה היא גם ההרית בקהלם? ושלישית: האם משפיע כאן גם המצב המדיני?

הורוביץ: אני מאמין, שגם אם הדבר הוא קשה, יש לנו אפשרויות להגביר את היצוא. בתוכם שלנו, בתושייתנו, ביכולת המפעלים יכולים אנו לחדור לשווקים. בשביל השוק העולמי הסכומים שעליהם מדובר אצלנו הם כמו טיפה בים. הנה אמרו לנו, כשהתחלנו בייצור צמיגים ליצוא: איזה סיכוי יש למדינת ישראל מול ענקי-ייצור הצמיגים בעולם? ובכל זאת חדרנו לכמה שווקים. יש מלבדנו עוד כמה ארצות כאלה — כמו נורווגיה ושוויץ — שהיקף היצוא שלהן קטן לפי זכות הצריכה העולמית הן חודרות דרך הסדקים. ברור שיש חשיבות למחירי עבודה, ואם נשלם את כל תוספת-היוקר, עלול להתבטל אחד היתרונות שיש לנו במרכיבי המחיר. ואשר לטיב — הרי בכמה ענפים כמו יהלומים ואופנה — אנחנו טובים יותר מאחרים. בגלל המחסור הסותר בעולם בזבלים כורעות כיום גם מאות ביצוא פוספאטים ומוצרי ים המלח.

השפעת המצב המדיני? היא הרבה יותר קטנה משהערבים מתארים לעצמם.

ארנון: מצבנו ביצוא קשה יותר ב-1974 מאשר בשתי השנים הקודמות. התחרות קשה, אבל אינני מקבל את ההנחה, שהגברת היצוא היא משימה בלתי-אפשרית. אילו היצוא שלנו נופלת מזו שבמקומות אחרים במערב אירופה. אבל יכולת הייצור האובייקטיבית שלנו אינה נופלת בשלוה. נכון שקשה להגיע להגדלה משמעותית של הייצוא, אבל זה הכרח. גם כאן קיים הנשק של „אין ברירה". המצב המדיני אינו מפריע בדרך-כלל. קשה לפעול נגד היצוא שלנו, בשעה שאנחנו יצרנים גדולים.

שאלה: היה ויכוח על אפשרות קיצוצים בתקציב הבטחון, האם יש מקום לקיצוצים בעלי משמעות אחרי מלחמת יום הכפורים? והאם הדיבורים על קיצוץ התקציב השוטף אינם דיבורים לאור העובדה שכל המשרדים כבר שיעבדו, למעשה, את תקציבם עד סוף שנת הכספים?

הורוביץ: אינני בקי בדבר. זהו נושא עדין מאוד. תיאורטית אין דבר בעולם שאין בו שוליים ושאי אפשר לקצץ בו. אבל מצד שני אינני מוכן להביע דעה בעניין תקציב הבטחון. ואשר לקיצוץ התקציב השוטף, הרי אם שר-האוצר מציע זאת, זה בוודאי נבדק. אני בטוח, שיש הרבה שוליים הניתנים לצמצום.

ארנון: כיום אינני יודע את המצב בקשר לתקציב. פעם ידעתי. אדם מבחוץ אינו יכול להביע דעה מבוססת. כל אחד אומר: קצץ — אבל אל תקצץ בתחום שלי. היחידים שיודעים — או חייבים לדעת — זה המנגנון באוצר. מצד שני הממשלה יכולה לקבל החלטה פוליטית על קיצוצים מסוימים — נגד הוצאות ראוותניות, נגד הפרזה בנסיעות, שבחלקן הן מיותרות.

שאלה: דובר גם על קיצוצים בהטבות לעולים. מה אתה רואה עליה מבחינה כלכלית — ואיננו מדבר על ההבחנה האידיאלית — כענף מכניס או מוציא? והאם אתה בעד צמצום ההטבות?

הורוביץ: האנגלים, כזכור לך, דיברו על „כושר-קליטה כלכלי" של הארץ. זה היה אבסורד. בתזכירים שהכנתי מטעם הסוכנות הפרכתי את התורה הזאת. כשבאתי לארץ, היו בה חמש מאות אלף ערבים ו-60,000 יהודים. גם אז דיברו האנגלים על כך שהארץ איננה מסוגלת לקלוט יותר מבחינה כלכלית. היום יושבים באותו שטח ארבעה מיליון תושבים וברמת חיים גבוהה יותר פי-כמה. בהונג-קונג יושבים על שטח שהוא חמישה אחוזים משטח של ישראל שלפני 67' ארבעה מיליון נפש ברמת חיים שהיא הגבוהה ביותר במזרח הרחוק הרץ

(המשך בעמ' 19)

هكذا من الأصل

הולנד שנה אחרי מלחמת יום הכיפורים

אהדה לישראל - ולפלשתינאים

מאת שלמה שפיר, שליח „דבר"

הקו המוראליסטי, שהעסיק בעשור האחרון את הפער בין הציבור ההולנדי לארה"ב, ממלא תפקיד נכבד גם ביחסה של מדינה זו למדינות המתפתחות — לכה שקרוי „העולם השלישי". דומה כי לפחות על חלק מההולנדים מעיק המצפון בגלל עברם הקולוניאלי. בוועידות שונות במסגרת או"ם ובמסגרות אחרות הביעו נציגי הולנד הזדהות עם בעיית הארצות המתפתחות. [illegible]

הגישה המוראליסטית והאנטי־מיליטאריסטית, ההסתייגות מארה"ב והאהדה לעולם השלישי [illegible]

[illegible]

מדינה לא חילונית ולא דמוקרטית

מאת דב אפל

יש לו בגראה לערפאת מומחים מובים לניסוח הלוחמה הפסיכולוגית. [illegible]

[illegible]

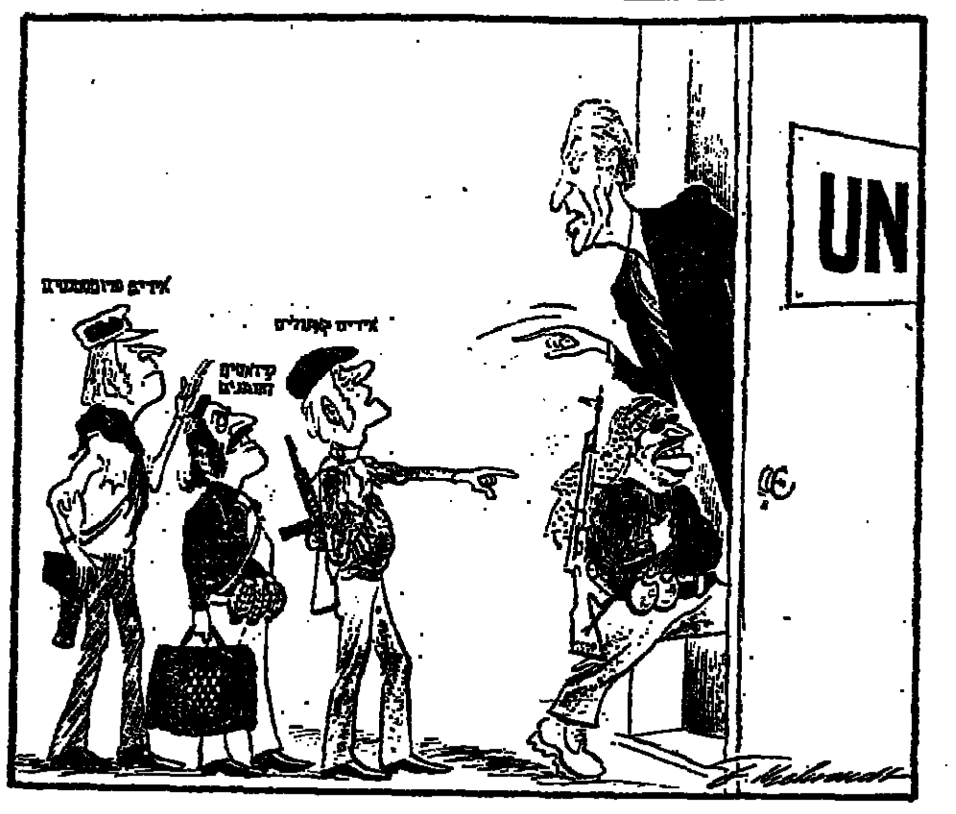

„למי מכם יש מעיינות נפט ?"

ציור ל„דבר", מאת פרין בהרנדס, אמסטרדם

כמה נשלם

(המשך מעמ' 11)

[illegible]

צמצום הצריכה

יבלום התייקרויות

[illegible]

שיח סטודנטים ישראלים בחו"ל

מאת בלה לנגזם

[illegible]

מרכז זלמן שזר

מרכז זלמן שזר להעמקת התודעה ההיסטורית היהודית

פעולות השבוע

א. השתלמות מורים להיסטוריה

1. במה ירושלים
יום ראשון ג' בכסלו תשל"ה (17.11.74)
ההרצאה ב־8.00 בערב במרכז זלמן שזר, רחוב ציון 4, ירושלים.

2. מתנה תל־אביב והמרכז
יום שלישי ה' בכסלו תשל"ה (19.11.74)
ההרצאה ב־8.00 בערב, בבית הסופר, רחוב קפלן 6, תל־אביב.

ב. קורסים בתולדות עם ישראל

1. יום שני ד' בכסלו תשל"ה (18.11.74)
2. יום שלישי ה' בכסלו תשל"ה (19.11.74)
הקורסים מתקיימים בשעה 8.00 בערב במרכז זלמן שזר בירושלים.

[illegible] 30—11.12.74 [illegible] ירושלים, טלפון: 37171, 30841.

חברת נתיבי אילון בע"מ

הודעה

מספרי הטלפון הזמניים

של אגפי החברה הם:

לשכת המנכ"ל	254775
לשכת המהנדס הראשי	258879
לשכת מזכיר החברה	253260
לשכת אגף התכנון	254074
לשכת אגף הבצוע	256572
לשכת אגף הנכסים	251681
לשכת הגזברות	253074

מספרי הטלפון המעודכנים יפורסמו בהאחרת מאוחר.

פרסם בלוח החדש

נהג!

עשה את המינמום למען אלה העושים את המכסימום.

תן טרמפ לחייל!

הודעה לבעלי רכב

עם עליית מחיר המכוניות, בעקבות הפיחות, יש לבטח את מכוניתכם במלוא ערכה.

החברות לביטוח החליטו לדרוש תוספת דמי ביטוח בשיעור של 30 אחוז על תוספת המחיר של המכונית.

תוספת זאת מתיחסת רק לאותו חלק בפרמיה הקשור בערך הרכב.

כל זאת על מנת להבטיח את הזכויות המלאות של בעלי הרכב.

בעל רכב - הבטח את זכויותיך!

התקשר עם סוכן הביטוח או חברת הביטוח שלך ועדכן את ערך הפוליסה בהקדם.

איגוד ישראלי של חברות לביטוח

בדיקת צופרים

מפקדת ראש הג"א מודיעה:

לרגל בדיקת צופרים שוטפת, שתתקיים מעתה ואילך ועד להודעה חדשה — תישמע מדי פעם צפירה בודדת קצרה מאד שתארך כחצי שניה. במקרה של אזעקת אמת „ישמע צפירה עולה ויורדת שמשכה יהיה 60 שניות.

צדקה לבית יעקב

משא — לספרות, אמנות ועיון

בגליון זה

* על ההשראה — מאת יורם ברונובסקי
* סיפורי ד. ה. לורנס — מאת חנה הרציג
* הופעת הבכורה של הזוג פאנוב — מאת גיורא מנור
* סיפור מאת אלבר כהן

שירים * מוסיקה * תערוכות * אספקלריה

על שלמה צמח ז"ל — מסאי ומבקר

אל הערך הראשוני

מאת אברהם שאנן

הביקורת היא ענין לרלאטיביות היסטורית ולתמורות הזמן — כמו היצירה. רק אשליות פסבדו־מדעיות עשויות ליצור רושם, כי יש סטרוקטורות ביקורתיות אל־זמניות, המסוגלות לומר „לא" להיסטוריה ולחזות כראש כל שאינטואיציה אינדיבידואלית, מסתיעה...

במסקנה ה„יבשה" המתבקשת מן הניתוח. האסתטיקן והמסאי שבו מבקש להרחיב את היריעה. כל שהיה בראשיתו אנאליזה של טקסטים, נעשה להכללה מבוססת על עקרונות. מוגדרים שאותם אפשר לקבל או לדחות. אולם, מידת הביסוס ההגיוני וכוח־ההבעה שבהם מעוררים יראת כבוד, ואין הם מזמינים בקלות יתירה להיכנס בדין־ודברים עם בעליהם...

רצינותה של מהתלה

מאת יפה ברלוביץ

„אורלנדו" — ביוגראפיה מאת וירג'יניה וולף, תירגם מאנגלית: צבי ארד, הוצאת זמורה, ביתן, מודן, 1974 מהדורה שניה.

ביומנה, בנובמבר 1928, כותבת וירג'יניה וולף: „אורלנדו הוא כמובן ספר שנון, אבל אני לא...

בבדידותו/ה הזוהרת בין המאות, מחפש/ת אחרי טעמם של חיים, לתוך מערבולת סוערת של אירוניה, פארודיה וקאריקאטורה. המצחקות בהומור דק ובפיוטיות עשירה. נוהגי החברה הגבוהה והעולם התחתון; זמנים מודרניים והעולם הישן, מין הגבר ומין האשה, מעוררים, צוענים וטורקים, אהבה וחיי־משפחה, הכל נדחס תחת עטה השנון...

* John Graham: The "Caricature Value" of Parody and Fantasy in "Orlando", מובא בספר: Virginia Woolf — A Collection of Critical Essays. Edited by Claire Sprague. Prantice Hall Inc. 1971.

** J. H. Batchelor: Feminism in Virginia Woolf — בספר הנזכר בהערה 1, לעיל.

אסתר ראב

שירים לעת בזאת

חָרְמֵשׁ־יָרֵחַ
נֹגֵט עַל עוֹלָם פָּגוּם.
עֵצִים, לְלֹא מַשַּׁב־רוּחַ —
וְחַיִּים,
רוֹעֲדִים
בִּמְחִלּוֹת אֲפֵלוֹת...
מִי הָרַג אֶת אֱלֹהָיו?
בִּסְבָכָךְ —
מִשְׂטָע צָבוּעַ —
שְׁאֵרִית הַגְּוִיָּה
עֵין־אַיָּה
זֶה עַתָּה
בְּקִרְבְּךָ כָּבְתָה...

השורש

לְדַבֵּק בַּשֹּׁרֶשׁ
וְלוּ — „אִינְגִ'יל" הִיא —
וְלָלֶכֶת אַחֲרָיו:
כְּמוֹ אַחֲרֵי גִּיד
בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה,
בְּתוֹךְ הַגּוּף —
לָשׁוּב אֵלַי.
מוּל שָׁמַיִם
מְכֻכָּבִים, כְּבֵדִים
וּמִזְלְפִים הֲוָיוֹת עוֹלָמוֹת רְחוֹקִים.

*

„גִיוּר" שֶׁל אוֹר אָדָם
אוֹרוֹת לְבָנִים חִוְּרִים:
אוֹרוֹת־שְׁאוֹל —
מִבְחָרִים שְׁמֵימִים:
וַאֲנִי —
כַּלָּנִיָּה וְרֻדָּה בְּיָדִי
וָאֶתָּה.
סְגֻלָּה כֵּהָה;
וְגַזֶּר אֶחָד —
מִתּוֹךְ הָעֲרוּגָה;
מַמְטִירָה
מַתִּיזָה
עַל פָּנִים מְשַׁלְהֲבִים
וְכַפּוֹת־רַגְלַי בּוֹסְסוֹת
אַדְמַת־גַּנָּז שְׁחוֹרָה
וְרֵיחַ — גְּדֵרוֹת הַשִּׁטָּה
לַחִים מִטַּל — — —

מתוך רגש פנימי

מוסיקה

סמליות מאולצת

מאת ניצה מלכסר

תערוכות

פיקאסו — באוסף מעולה

אווירה תרבותית

מוסד ביאליק. ספרים חדשים

גרשם שלום
מחקרים ומקורות לתולדות השבתאות וגלגוליה

...470 עמ' —.36 ל"י.

יוסף וייס
מחקרים בחסידות ברסלב

...282 עמ' —.30 ל"י.

חיים וייצמן: אגרות
כרך חמישי, ינואר 1907 — פברואר 1913

יעקב פינקרפלד
בתי־הכנסת באפריקה הצפונית

אוסף רב־ערך, פרי מסער של המחבר, החוקר־ההיסטוריון וארדיכל, על פני מארוקו, אלג'ייריה ותוניס, בתורו אחרי אופני־ביטוי סגוליים בארדיכלות בתי־הכנסת של יהדות צפון־אפריקה. 184 עמ', 62 תוכניות, 97 צילומים. —.35 ל"י.

מהדורות חדשות
שמואל הוגו ברגמן
תולדות הפילוסופיה החדשה מניקולאוס קוזאנוס עד תקופת ההשכלה באירופה

הדפסה שנייה. 512 עמ' —.24 ל"י

להשיג בבתי־מסחר לספרים ובמדור ההפצה של מוסד ביאליק ת.ד. 92, ירושלים

ספרים חדשים בעם עובד

בעידן האלימות — יעקב טלמון

417 עמודים. —.18 ל"י

מעמעד לעם — דוד בן־גוריון

—.24 ל"י

אריאל — אנציקלופדיה לידיעת ארץ ישראל — זאב וילנאי

כרך א' (אותיות א—ב) —.60 ל"י
כרך ב' (אותיות ג—ד) —.60 ל"י

ערב וישראל (2)

121 עמודים. —.12 ל"י

ילקוט שירים לאבן גבירול וליהודה הלוי

ההדיר ופירש פרופ' יהודה רצהבי.
הספר מותאם לתכנית הלימודים החדשה.
120 עמודים. —.12 ל"י

סולל בונה — אליהו בילצקי

ספר זה מגולל יריעה רחבה המקפלת בתוכה את התפתחות סולל־בונה כתופעה ארגונית־פועלית מיוחדת במינה בעולם.
הופיע במסגרת "תרבות וחינוך".
599 עמודים. —.48 ל"י

מהדורה חדשה
הקידמה ואכזבותיה — רמון ארון

הסוציולוג וההוגה המדיני הנודע בוחן בעין מפוכחת את העימות בין המציאותי והאידיאלי בהיסטוריה ובחיי יום־יום.
"ספרית אפקים". 346 עמודים. —.8 ל"י

להשיג בכל חנויות הספרים.
בהזמנות נא לפנות להוצאת עם עובד, רחוב מזא"ה 22 תל אביב, טל. 611526.

האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון ליחסים בין־לאומיים ע"ש לאונרד דייוויס — החוג למדע המדינה

הופיעה
מדינה, ממשל ויחסים בינלאומיים
חוברת מס' 6

מן התוכן:
צבי קליין — דיין במלחמת יום הכיפורים: הפתעה או מלכודת?
אהוד שפרינצק — קבוצות המחאה ויחסן כלפי המשטר הדימוקרטי
יורם פרי — עמדות פוליטיות של הקצונה הבכירה בצה"ל
ברוך חזן — תעמולה סובייטית על המזרח התיכון
חנן קריסטל — העתונות היומית ופרשת לבון
ראודור מנור — תכנית רוג'רס בעיני שרי ממשלת ישראל
מירון ארונוף — המשחק הפוליטי בתוך הועדה המתמדת של מפא"י
ברוך קימרלינג — הסכסוך הישראלי־ערבי בראי העתונות הישראלית (1970—1974)
וכן סקירת ספרים חדשים ויתר המדורים.
173 עמוד — 8 ל"י; מינוי שנתי על 3 חוברות — 20 ל"י (כולל משלוחי דואר).
הזמנות להפנות אל: מדינה, ממשל ויחסים בין־לאומיים, הפקולטה למדעי החברה, האוניברסיטה העברית בירושלים.

הפצה ראשית: אקדמון, ת.ד. 41.
עריכה: דן כספי ויעקב בלושטיין.

ספרים חדשים

ספרי־זכרון

יערי — מוקדש לזכרו של סרן יעקב אריאל שטרן, שנפל במלחמת יום הכיפורים בחזית התעלה ביום כ"ד בתשרי תשל"ד.

אחרון — לזכר אחרון ביאליסטוק שנפל במלחמת יום הכיפורים בחזית הדרום בכ"ג בתשרי תשל"ד.

שלמה קרימר — לזכר שלמה קרימר, חבר קיבוץ גשר, שנפל בקרב על החרמון בכ"ו בתשרי תשל"ד.

חית חייל — אך איננו. שירים מאת שלום רויטמן לזכר דודו סרן יוסי דירחלי, שנפל ברמת הגולן ב־30.10.72.

עץ חיים — חוברת לזכרם של בני מושבי הפועל המזרחי שנפלו על הגנת המולדת בשרות פעיל בשנים תשכ"ט—תשל"ד, בהוצאת מזכירות איגוד המושבים של הפועל המזרחי.

„משא" גליון מס' 46 (152), מוסף ל„דבר", יום ו', א' בכסלו תשל"ה, 15.12.1974
עורכים: אברהם שאנן, יצחק בצלאל

על ההשראה

מאת יורם ברונובסקי

אשה בשמש (פסל עיץ) (בתערוכת הפתיה, בית האמנים ירושלים — ראה „ביקרו")

דני כפרי

[illegible]

מאבק המינים

השועל — סיפורים מאת ד. ה. לורנס הוצאת עם עובד, ספריה לעם, עמ' תירגם מאנגלית א. איריך

[illegible]

מאת חנה הרציג

[illegible]

הוצאת הקיבוץ המאוחד
רח' נחרדעא 35 • טל' 225222 • תל־אביב

הופיע
שמעון זנדבנק/
דרך היסוס
על אי הוראות וגילויה ביצירת קפקא

משה הורביץ/
אלפיים משחק ומשחק

מיתוח והרחבה של כרכי "אלף משחק ומשחק"

א. משחקי חדר — הדפסה שניה
ב. משחקי מסיבות — הדפסה שניה
ג. משחקי חברה — חדש

ספר חדש
יתד באדמה
מאת מרדכי ברנשטיין
יצא־לאור בהוצאת קרני

[illegible]

בספר „יתד באדמה", 250 עמודים — ומחירו 18.— ל"י
בספר „בין אדם לאדמה", 310 עמודים — ומחירו 15.— ל"י
הרוכש שני הספרים ביחד, ישלם 30.— ל"י.
להשיג בספרי איזל בע"מ, רח' שטראוס 3 — טל. 625607, תל־אביב.

הופיעה מהדורה חדשה בעברית
של רב המכר העולמי
ארכיפלג גולג
מאת אלכסנדר סולז'ניצין
ש
הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

ספרית־פועלים
ספרים חדשים

מעבר לסיני
אלבום ציורים ורישומים מארץ „גושן"
מאת שמואל כץ
עם דברי מבוא

[illegible]

אלי שדמי
בלי למצוא ובלי להיכנע

[illegible]

ספר בראשית לפרשת בי־ג'
בעריכת ג. ברגסון וי. ויינגרטן

ידידי, המלך ג'ורג' התשיעי

סיפור מאת אלבר כהן

[illegible]

תירגם לעברית: ל. קוסטרשטיין

(מתוך „אונגיזוניי" — לאלבר כהן)

הופעת בכורה מרגשת

[illegible]

גאליונה גאלרי מאנוב — כבשו את לב הקהל הישראלי, בהופעתם הראשונה, כמו יצאו מבית־ם ועלו לישראל.

[illegible]

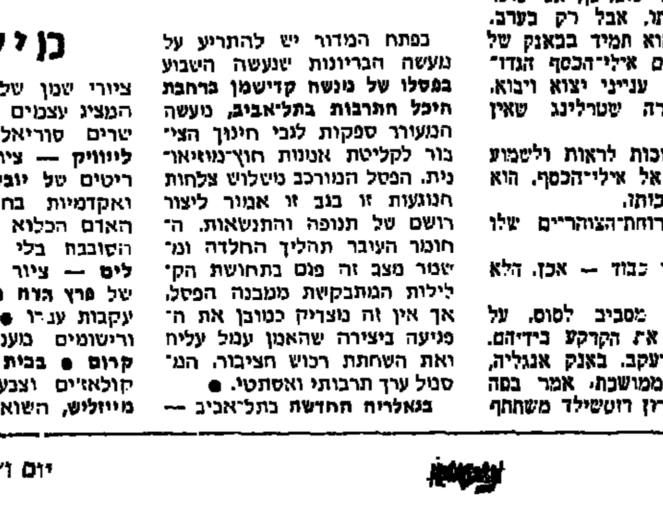

שיר הובשת החדיר — מרדכי מורה (התערוכה במוזיאון ישראל — רשימה בעמ' 5)

מיקבץ

[illegible]

אלקטרוניקה ★ קשר ★ חשמל ★ אלקטרוניקה ★ קשר ★ חשמל

תעשיית האלקטרוניקה בישראל בתנופת פיתוח והרחבה

מאת שמואל נפתלי

הזרזישה, השיבולים, וההתקדמות שפקדו את ענף האלקטרוניקה בעולם כולו, וההתקדמות המואצת בארץ בענף זה שהוא „הרשי" יחסית בישראל מאחר, צריך שיספקו את התעניינותם של מעצבי הכלכלה והפיתוח בארץ על ענף האלקטרוניקה מתוך כוונה ומגמה למצוא בתעשיה זו אבן־שואבת ליצירת מקור הכנסה נוסף למדינה על אותם הענפים שכבר הצליחו, כגון: ענף היהלומים, החדשים והתקראות על כל מרכיביה.

הצרכן הישראלי אשר בשנים האחרונות החל להשתמש בכלים שונים פרי ייצור תעשיית האלקטרוניקה הישראלית, אינו כורע עדיין די הצורך לנושא, ולעתים אף אינו יודע כה כמקד המכשיר או התובאה הנמצאים ברשותו ד בשימכה. לו היה מתבונן, לבטח שהיה מוצא להפתעתו כי בישראל הקטנה קמה ונבנתה תעשיית אלקטרוניקה צעירה מדע ומבטיחה, תעשיה הנמצאת כזה כמספר שנים בתהליך ההתפתחות והרחבה מואצה, ולא די בכך, העשייה זו עברה בעקרים מדימים ממצב של רכישת ידע מחו"ל, למצב בו היא כחלישה כבר ידע ואף מייצאת אותו גם לאותן מדינות מהן רכשה את הידע הבסיסי הראשוני.

אין זה סוד, כי בישראל גלומים „אוצרות" בתחום זה שניצולם אינו בא עדיין לידי ביטוי מתאים, הכוונה היא שבישראל קיים כיום אדם בה שמכונה „צווח־מוחות" בעלי הכשרה מתאימה, שכרם נרחבו לנושא מסיבות שונות, וד ניתן עדיין לרתום לענין זה בבוא העת.

מתוך רצון לשמוע פרטים על ענף האלקטרוניקה המסקור ראשון, נפגשנו עם זלמן שלו (אל"מ מיל.) מנכ"ל חברת א.אי.אל. חברה הנחשבת כיום בין הגדולות שבתעשיית האלקטרוניקה בישראל.

שיחה עם זלמן שלו מנכ"ל חברת א.אי.אל.

בבניין רב־הקומות של חברת א.אי.אל. הנמצא באזור התעשיה שבבני־ברק, נפגשנו עם מנכ"ל החברה בלשכתו ושמענו כפיו על החברה שהוא עומד בראשה וכן על ענף האלקטרוניקה בישראל. למען האמת, זלמן שלו לא שש להתראיין, ונימוקיו עמו. אך סיבה אחת משכה את תשומת לבנו בעיקרה, היא: חברת א.אי.אל. מצליחה גם בלי פרסומת. כך נאמר לנו עליה, ולרגע חשבנו כי יהיה עלינו למצוא מקור אחר לקבלת מידע על הענף החשוב הזה. למזלנו, הצלחנו איך שהוא לשבור את ההתנגדות להראיון.

זלמן שלו (51) יליד חיפה, בוגר בית־הספר הריאלי, שרת בצבא הבריטי בשנים 1942—1946. למד הנדסת רדיו במסגרת שרותו בצבא הבריטי. ב־1947 התגייס לצה"ל ושרת בקבע עד לשנת 1966 בחיל הקשר. משנת 1962 ועד לשיחרורו ב־1966 היה בתפקיד של קצין קשר ואלקטרוניקה ראשי בדרגת אלוף־משנה. וכאמור, מעת שיחרורו משרות בצה"ל מכהן כמנכ"ל חברת א.אי.אל. כיום, בנוסף להיותו מנכ"ל החברה, הוא חבר המועצה הלאומית למחקר ופיתוח ומכהן גם כנשיא הוג תעשיית האלקטרוניקה.

על שורה שאלות שהצגנו לו משיב זלמן שלו:

„ההחלטה להקמת המפעל התקבלה ב־1966 ביזמתו של ד"ר ריבמן, נשיא א.אי.אל. ארה"ב (חברת אמריקן אלקטרוניק לבורטוריס — פילדלפיה). זה היה חודש לפני שחרורו מצה"ל, אומר שלו, כי הוא נתבקש עלידי ד"ר ריבמן נשיא חברת א.אי.אל. בארה"ב, לקבל עליו את הנהלת המפעל החדש, ואל השכח מוסיף איש שיחנו, זו היתה תקופת מיתון והחלטה על הקמת מפעל בתקופה כזו היה בכך משום סיכון רציני. ובפרט בתחום ענף האלקטרוניקה שהיה עדיין בחיתוליו. עלי לציין, מוסיף ואומר המנכ"ל, ששאבנו עידוד רב מבטח קשתי ז"ל שהיה למעשה אבי תעשיית האלקטרוניקה בארץ, ולזכותו ניתן לזקוף כיום את ההצלחות הרבות אשר ענף זה קוצר כיום.

בעת שהוחלט על הקמת החברה הוכנו, כי המפעל יוקם באמצע שנת 1967. אך כידוע, בתקופה זו פרצה מלחמת ששת הימים והמצב השתנה. רק ב־1 לנובמבר 1967 הצלחנו לפתוח את המפעל.

זלמן שלו (אל"מ מיל.) מנכ"ל חברת א.אי.אל.

התכניות שעמדו אז לרשות ההנהלה היו צנועות למדי, ולמען האמת נדגיש כי כולה, התכוננו להרחיב ולהגדיל את המפעל להעסיק של כ־150 עד 200 איש. אך כאן, העסק התחיל להתגלגל, וזה נעשה במהירות רבה.

אולם עבודה במפעל א.אי.אל. שבאופקים

החברה בבעלות שונה

כיום, מוסיף איש שיחנו בדבריו, נמצאת החברה בבעלות שונה מזו שהיתה בהתחלת דרכה, כאשר התקופה כולה אז היתה עלידי ד"ר ריבמן, נשיא חברת א.אי.אל. בארה"ב. במרוצת כמה שנים חלו שינויים בהרכב הבעלים. החברה למחקר ופיתוח א.ר.ם. קנתה 26% של החברה ולאחר כשנתיים מכרה למשקיע אחר. כיום נמצאת הבעלות בידי הגופים הבאים: 37% בידי א.אי.אל. ארה"ב, 37% בידי בנקים שמייצגים ו־26% הנותרים נמצאים בידי בעלים מקומיים שונים.

מנהל השווק של החברה מכירת הראשונים הוא משה נשים (50), יליד ירושלים, אקדמאי בהואר M.I.ERG, שרת כקצין בכיר בחיל הקשר והשתתף במשלחת מבהב"ס בניו־יורק.

מהיקף המחזור הכספי ניתן ללמוד ולאמוד את קצב הגידול והפיתוח שנעשו בחברה זו במשך שנות קיומה: ב־1968 שזו היתה השנה הראשונה, המחזור השנתי של החברה הסתכם בכ־1.5 מיליון לירות. ב־1969 טיפס ועלה ל־4.4 מיליון לירות. ב־1970 כמעט והכפיל את עצמו לעומת השנה הקודמת והגיע לכ־7.8 מיליון לירות. ב־1971 הגיע המחזור השנתי לכ־11.6 מיליון לירות. ב־1972 נעשתה קפיצה נחשונית והמחזור השנתי הגיע לכ־35 מיליון, ב־1973 שוב הראה הגידול יציבות ועלה לכ־41 מיליון לירות, כאשר ב־1974 המחזור הגיע לכ־70 מיליון לירות.

עליה זו של המחזור הכספי מעידה על תנופת פיתוח וגידול יציב של עיסקי החברה. גם מי אופן הגידול שחל במצבת כוח האדם שבמפעל זה, ניתן ללמוד את הקצב המסחרר בו התנהל המפעל: ב־1967 היו במפעל 14 איש, ב־1968 — 88 איש, ב־1969 — 179 איש, ב־1970 — 223 איש, ב־1971 — 302 איש, ב־1972 — 587 איש, ב־1973 — 705 איש וב־1974 — 850 איש.

אם נקח בחשבון שהנהלת החברה הציבה לה למטרה גידול במספר העובדים עד לכ־200 עובד (כפי שנזכר בראשית הרשימה) — בעת שהוקמה, הרי שחל כאן מפנה כיחיד לכל בתכנית המקורית. ועד לכאן כבר ניתן גם להסביר את הגידול שחל במחזור הכספי של החברה. זלמן שלו מצייד אותנו בידע נוסף לאיכות הנתונים שכבר נמסרו לנו. לדבריו, ההשקעות ברכוש קבוע היו בשנה הראשונה להקמת החברה מיליון לירה. ב־1969 — 2 מיליון לירה. ב־1970 — 3.5 מיליון לירה, ב־1971 — 5 מיליון לירה, ב־1972 — 10 מיליון לירות, ב־1973 — 13 מיליון לירות, ב־1974 — 16 מיליון לירות. כן נמסר לנו על ידי המנכ"ל כי החברה החליטה להשקיע ברכוש קבוע בשנים הקרובות עוד כ־12 מיליון לירה, שמימושו יבוא בידי בעלי המפעל.

השטחים בהם עובד המפעל

לשאלתנו באיזה שטח עוסק המפעל, השיב המנכ"ל: למעשה, אנו עוסקים בשני שטחים, האחד ציוד צבאי כתוהבם — פיתוח, ניהול וייצור והדבר אבור לכל חילות צה"ל, והשטח השני — ציוד קשר לצורך התקשורת שהוא בחלקו פרי פיתוח של החברה בארץ וחלקו האחר מחברות אחרות. לפני כשנתיים רכשה חברת א. אי. אל. את חברת הטלפונים „אורטרו" כהיום חברה זו היא חלק אינטגרלי של א.אי.אל. המפעל מרוכז באזור התעשיה של בני־ברק, לאחרונה נפתחה שלוחה של המפעל בעיירה אופקים. בשלוחה זו עובדים כיום כ־70 עובד ולאחרונה סוכם שתהיה מחלקה שכונית בה יועסקו כ־25 איש וכן במחלקה בכפה להרכבה זאת בתוך שנה להגיע להעסקתם של כ־100 עובדים במפעל זה, תכנית זו אמורה להתבצע בתוך שנה. יצויין כי ההחלטה להקים את המפעל באופקים נפלה על רקע ההבהבה של המפיצים כאשר הנהלת המפעל נבאה בהחלטה זו כיונה של עידוד העלאה הנגב, ובתוך 6 החודשים הוקם המפעל והחל לעבוד ללא כל סיוע כספי מכל מקור שהוא.

המטרה — להכניס לארץ ידע שלא היה קיים

אחת המטרות בחלק הצבאי — ממשיך בדבריו זלמן שלו, להחדיר לישראל ידע שלא היה כאן עד כה. משום כך הוחלט לפתח כאן טכנולוגיה שלא היתה קיימת בארץ, כגון דרכי המיקרו־גלים — אקטיביים ופסיביים. כיום ניתן לאמר כי חברת א.אי.אל. היחידה בארץ זה בפתהים וביצורים ורכיבים בסוגים שונים עבור הצה"ל. אנו משקיעים בפיתוח וחוסכים למדינה כסף רב בעבודה זו, זה מתבטא בכ־5 מיליון לירות חסכון ביבוא ואולי יותר מכך, כאשר הערך המוסף הוא כ־75 אחוז.

א.אי.אל. בשרות הציבור ומשרד התקשורת

בהמשך דבריו עבר מנכ"ל החברה על ניכון הפעולות הנעשות על ידי החברה בשרות הציבור ומשרד התקשורת. המפעל מייצר מרכזיות נפתחות ופרטיות, שנה נמצאות בשלב של התקנה מרכזיות בכפר־סבא, באופקים, בדימונה, בעיר ועוד... כן הוקמו עלידי החברה המרכזות שכבכו ובחהר ריה.

הסוג השני של המרכזות המיוצרות בא.אי.אל. הן המרכזיות הבין־לאומיות והמרכזיות הבין־עירוניות בארץ. בשנתיים האחרונות הוכנס לעבודה סוג חדש של ציוד — הניתוב החצי אלקטרוני E.S.K. המשמש את המרכזיות השונות בארץ.

ענף נוסף שפותח על ידי החברה הוא המרכזיות הפרטיות המסופקות לצרכנים ב־3 סוגים: 1. מרכזיה אוטומטית, שבה 25 קווים; 2. מרכזיה אוטומטית עד 200 קו. הפועלת על פי שיטת בורר מגע, ולפני כשנתיים הכנסנו לשימוש בארץ את המרכזיה החצי אלקטרונית מסוג E.S.K. המתאימה למרכזות החל בכמה מאות ועד ל־10,000 קו. מרכזות אלה שהוזכרו הינן מתוצרת חברת „סימנס־אלביס" השוויצרית שהתבססה בתיכנונן על הטכניקות המודרניות ביותר בשטח זה, כאשר חברה זו שילבה אלמנטים אלקטרוניים וממסרים מהירים שפותחו על ידי חברת „סימנס" הגרמנית המתכבים באמינים הרבה יותר מרוב הממסרים הידועים כיום. לדוגמא: אורך החיים בדוק של ממסר E.S.K. הוא מיליארד פעולות לעומת ממסרים אחרים הנמצאים בציוד טלפוני שאורך חייו 30 מיליון פעולות בלבד. כאמור, מרכזיה E.S.K. בסגולת להריץ בין 200 שלוחות (קוי פנים) ועד 10,000 שלוחות. מספר קווי החוץ (קווי חוץ) הניתן להעברה לשלוחות אלו הוא בלתי מוגבל. גם מספר עבודת הטלפון הניכנות היוצאות הן בלתי מוגבלות. יתרונות אלה הפכו את המרכזה הזו למקובלת באירופה ואילו בארץ הנה בכבירה המרכזות כרגע זה לפני כשנתיים והצלחתה רבה. בין המקומות בהם הותקנה המרכזה בתי נים: הפקולטה לרפואה בירושלים, אוניברסיטת ת"א, בי"ח הדסה על הר הצופים, בנק לאומי ובנק דיסקונט והרשימה עדיין ארוכה.

א.אי.אל. פועלת במישור עצמאי

איש שיחנו ממשיך ומספר: בתחנה יאנו גם מייצרים משדרי F.M. לצורך התקשורת. הידע הבסיסי התקבל אומנם מחברת האם, אך כיום מבחינת הידע האלקטרוני, אנו עצמאיים ואף יש מקרים של חליפת ידע בכיוון ההפוך. לדוגמה, הייצור שלנו מחליף את מוצרי היבוא וזה בין 40 ל־80 אחוז. לעומת זאת היצוא שלנו הוא קטן, והסיבה לכך נוצצה בעצם ההתפתחות המהירה של המפעל וכן בגלל קשיים להוציא ציוד כזה לחו"ל בגלל סיבות שונות. כיום נבנה פריצה בנושא היצוא לחו"ל ויש בידינו הזמנות ליצוא בסדר גודל של כ־30 מיליון לירות שעלינו לייצא בתוך השנה והחצי הקרובה.

מחקר ופיתוח

המפעל — אומר המנכ"ל — מקיף הרבה בנושא פיתוח המרכזות והרכיבים. כן הראוי לציין כי פותחה על ידינו משפחה של בודקים אוטומטיים למעגלים המודפסים ... חלק מהבודקים כבר נכנס לייצור ... הצלחה ניכרת היתה לנו גם בשטח הרכיבים. וכפי שכבר הזכרתי קודם לכן, פיתחנו משפחות שלמות של רכיבים פסיביים ואקטיביים לאורך כל תחומי התדרים. רכיבים אלה מיועדים עבור מערכות בתוך המפעל עצמו. נמכרו ללקוחות שונים בצה"ל ואף יוצאו ללקוחות באירופה וד אמריקה.

ענף האלקטרוניקה בעתיד מנקודת ראותו של המנכ"ל

זלמן שלו מאמין ורואה צורך בהקמת תשתית לאלקטרוניקה שתהיה חזויה מראש, שתהיה מחוץ לכל פרופורציה. לדבריו קיימים כמה דברים הקשורים בהשקעות היסוד. מדינה הרוצה לפרוץ החוצה בשטח הטכנולוגי הקיים בה, על מנת להתחרות ביכולת הטכנולוגית מהחוץ, מוכרחים להשקיע לביצור תעשיות תשתית. ידע רב הסכמים. אם זה ייעשה, אפשר יהיה להפוך את התעשייה האלקטרונית לענף מייצא, דוגמת הענפים האחרים שהצליחו — החקלאות והיהלומים.

ב„רם טל" הקשר הוא עניין של חיים

מערכות תקשורת פנימית במוסדות ובמפעלים הינן גורם כדי לייעול ולפריון העבודה בהם. בעזרתן של מערכות אלה ניתנת האפשרות, לגורמים השונים, למסור ולקבל מידע בדרך מהירה — ללא צורך בריצות שווא, בבזבוז זמן ובהרמת קול מיותרת.

בעיות קשר הנוצרות תוך שימוש במרכזות טלפונים חיצוניות — נעלמות עם השימוש במערכת קשר פנימית יעילה, הודות לעובדה שמצב „תפוס" אינו קיים במערכת קשר מסוג זה. מערכת תקשורת פנימית דרושה במפעלים, משרדים, מוסדות, בתי־חולים, בתי־ספר ובכל מקום בו דרוש קשר מהיר ומידי — פעמים רבות ביום.

מערכות האינטרקום הרב־תכליתיות דגם T.S.T. בתוצרת מיניסון שוויץ, מצויידות בכל אחת תכונות ההופכות אותן למערכות תקשורת פנימית יעילות, אמינות וחסכוניות. מערכת זו מאפשרת קשר ישיר ומיידי בין כל המנויים. קריאה למספר מבוקש בעת ובעונה אחת וניהול שיחות ועידה. לא קיימת הגבלה למספר השיחות המתנהלות בו זמנית, באמצעות המערכת. ניתן לשלב את מערכת T.S.T עם מערכת רמקולים, וכן ניתן להשמע בכל אינטרקום להכרזה. 5 דגמי אינטרקום T.S.T מאפשרים קשר עד 28 מנויים. הן מעוצבות בסגנון חדיש וניתנות להצבה על השולחן ולתליה על הקיר.

חברת „רם־טל" המשווקת שנים רבות מערכות אינטרקום בגזרות שונות, שמה בשנים האחרונות את הדגש על החדרתן של מערכות האינטרקום מדגם T.S.T וזאת עקב ההדים החיוביים ומכתבי התודה הרבים שהתקבלו ממאות הלקוחות המצויידים במערכת זו. לרשות לקוחותיה של חברת „רם־טל" עומדת מחלקת השרות הוותיקה ורבת הנסיון, הדואגת לתפעולן השוטף והתקין של המערכות המותקנות עלידה. המחלקה הטכנית של החברה עומדת לרשות הלקוחות בייעוץ כללי, בתכנון מערכות חדשות, בשינויים ובתוספות.

בעיות בתקשורת? הפתרון:
5 הדגמים של אינטרקום T.S.T.
אינטרקום רב־תכליתי ב־5 דגמים המבטיחים קשר בטוח, יעיל וחסכוני במפעלים, משרדים, בתי־חולים ועוד...
מערכות תקשורת קווית
רמת־חן, רח' הושע 3
טלפונים: 743724־745703
* ייעוץ * התקנה * שרות
רם־טל בע"מ
קשר... עניין של חיים!
עוד מוצר איכות של מפעלי מיניסון, שוויץ

תגר
אלקטרוניקה ומתכת גינוסר
יצרני מתקני בקרה לחקלאות ותעשיה
בקרה למזרועות
* בקרה למזרועות
* בקרה לקטפות
* בקרה למרססים
* קוצבי זמן אלקטרוניים (טיימרים)
* עמעמים עד 3.5 KV (דימרים)
* מפסיקי זרם רב־קומתיים
* נעלי כבל מכל הסוגים
* מדליקי אור אוטומטיים לתאורת רחוב
* מדי רצף עם אזהרה קולית
המפעל - קבוץ גנוסר
טל. 067-22152
מד רצף
משרד המכירות: תל־אביב, ארלוזורוב 86, טל. 249085

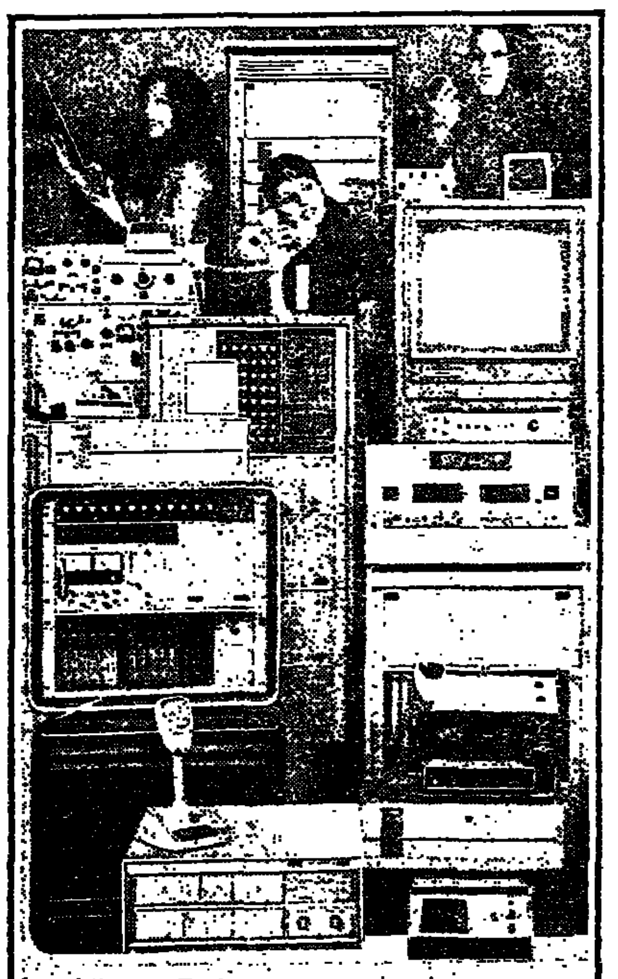

ציוד קשר אלחוטי
לכל מטרה
לכל טווח
ולכל תקציב:
מוטורולה
מוטורולה ישראל בע"מ
טל. (03)38973

גבע אלקטרוניקה
גבעתיים, וייצמן 54, טל. 250615
ספקי ציוד קשר
מסוגים שונים ולמטרות שונות
● לקיבוצים
● מוסדות ציבור
● קבלנים
● מוניות
● משרדי חקירות
● פרטיים

מגמרון אלקטרוניקה ובקרה בע"מ
* פיתוח, תכנון וייצור של ציוד אלקטרוני לפי מפרטי המזמין.
* ייצור מערכות התראה, טיימרים, בקרים, מודלי לוגיקה וכו'.
ייצוג חברות מחו"ל בשטחי מיכשור ובקרה
חיפה, רח' אילנות 23 ת. ד. 1719 טלפון 04—88835

TAMKA LTD תמ.כ.א. בע"מ
תכנון, ייצור והתקנה של:
* ציוד ומערכות קשר ואלקטרוניקה
* מתקני קשר נווט ובקרה ניידים ונייחים
* מגדלי פקוח לתעופה
● ● ●
המפעל: חולון רח' הסדנה 26 טלפון 854016
המשרד: חולון רח' שיפר 6 טלפון 845932

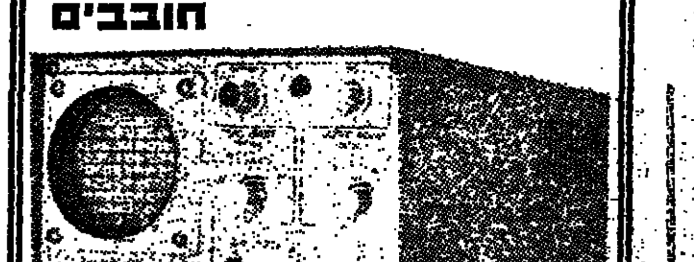

אוסצילוסקופ
DC-5MHz
למעבדות
מפעלים
בתי ספר
חובבים
* קומפקטי, אמין, נוח ופשוט להפעלה
* בנוי על טהרת הטרנסיסטורים והמוליכים למחצה
...מחיר מפתיע!
יזרעאל אלקטרוניקה
קבוצת יזרעאל - ד.נ. יזרעאל - 19350
טל. 085-22317

טלרד
• מכשירי טלפון
• מרכזיות טלפון אוטומטיות
• מערכות מיתוג אלקטרוניות
• מערכות בקרה אלקטרוניות
טלרד תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע"מ
לוד, ת.ד. 50 - טלפון: 96253 - מברקים: טלרד לוד - טלקס
חברות בנות: ציתור תעשיות בע"מ, חולון, קרן אלקטרוניקה בע"מ, אשקלון.

אלקטרוניקה ★ קשר ★ חשמל

אגר לפני הזמנות גדולות ליצוא

אגר אלקטרוניקה ומתכת, המפעל של קיבוץ גינוסר, שלחוף הים כנרת, הוקם לפני 3 שנים בכפוף על מאושר בהשקעה של 2 מליון ל"י. בתקופה זו, ובמיוחד בשנתיים האחרונות היתה התפתחות המפעל מואצת ביותר. ממעבדה קטנה לאלקטרוניקה שהעסיקה 4 עובדים, התקדם המפעל וכיום עובדים בו 25 מחברי המשק. תוך מספר חדשים יכנס המפעל למיבנהו החדש ותנופה זו דחיפה נוספת להתפתחותו. חשיבות רצינית נודעת לעובדה שחלק מתוצרתו של המפעל מיועדת ליצוא והכנה מקווים להגיע לייצוא של — 250.000 דולר לשוק האירופי. יצוא זה כולל בעיקר: בקרות זריעה, מדי רציפות ומדליקי אור אוטומטיים לרחובות ובתים.

להלן מוצגים חלק ממוצרי המפעל:

מכשירי בקרה להקלאות — מכשיר בקרה לזריעה AR.OI — לאחרונה השתתף מכשיר זה בתערוכה בגרמניה ועורר התענינות רבה שתתבטא בהזמנות מאנגליה וגרמניה. צריך במיוחד מכשיר המולטיפלקס, יח' רב שרותית המאפשרת פיקוח עד 36 שורות על מזרעה. כעת נמצאים בפיתוח:

מכשירי בקרה לקטפות (בקרת ציפורות הפליטה). דגמים ראשונים כבר עובדים בשדה. משקים שלהם צריך שינוע אצלם כבשירים אלה יתקשרו למפעל.

אלקטרוניקה העשייתית

קוצבי זמן — בטווח מ־0.04 שניות ועד ל־20 דקות בדיוק של עד 1%. מוצר זה נקלט יפה בשוק ומפעלים גדולים רבים כבר משתמשים בו.

עמעמים — מכשיר זה מבוקש מאוד בעקבות הצורך בחסכון בחשמל ואכן הוכחה יעילותו בנושא זה. המכשיר דקורטיבי וכשירה אווירה נעימה. קיימים עמעמים 3.5 KV ללולים ואולמות גדולים.

ופתי מהירות למנועים קטנים — בווסתים אלה יש משום חידוש. תפקידם לשמור על כוח הסיבוב של המנוע גם בהפחתת מתח, ואמינותם אכן הוכחה.

כהלקת המתכת של המפעל התמחתה במיוחד ב:

נעלי כבל — קיימים כמעט כל נעלי הכבל למכשירי חשמל לצריכה וכעת הוחל גם בייצור לשטח האלקטרוניקה.

חלקי בקיים — בכלל זה: כפתורים לתנורים העומדים בחום גבוה. כפתורים דקורטיביים. סרגל. חיבורים לחשמל. ומפסיקי זרם סיבוביים למזגנים ומכונות כביסה.

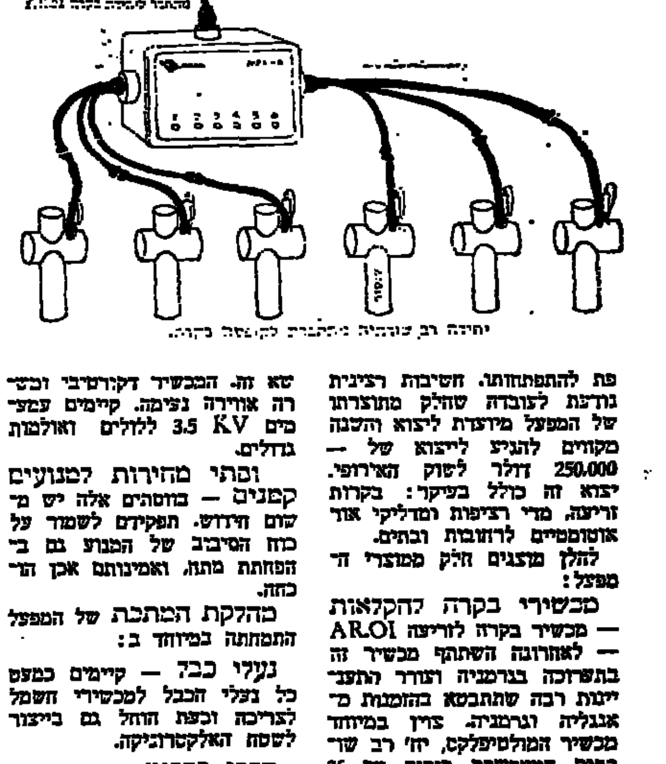

יחידה רב ערוצית [illegible]

חברת „מגטרון" אלקטרוניקה ובקרה בע"מ

חברת „מגטרון" אלקטרוניקה ובקרה בע"מ הוקמה בחיפה בשנת 1972. החברה עוסקת בייצור מוצרים סטנדרטיים לבקרה ופיקוח (ביניהם חידושים בלעדיים). תיכנון וייצור של ציוד ומערכות אלקטרוניות בהתאם לדרישות הלקוח. ייצוג בישראל של חברות מחו"ל המייצרות מוצרים משלימים לאלו המיוצרים ע"י מגטרון.

אחד המוצרים הראשונים שאיתו יצאה חברת מגטרון לשוק היא מערכת התראות אלקטרונית לפיקוח על תהליכים תעשייתיים. המערכת מכילה שיפורים ושיכלולים רבים לגבי ציוד דומה המיוצר בארץ ובחו"ל ולכן זכתה החברה ברוב המכרזים לאספקת ציוד להתראה.

בעקבות בדיקה יסודית של השוק הפוטנציאלי למערכות התראה התברר שקיים חלל בשוק זה: קיימים מפעלים רבים בתעשיה הזעירה והבינונית שבהם תהליך הייצור הוא מורכב במידה כזאת שנורות התראה פשוטות לא מספקות את המידע הדרוש אך לעומת זאת מפעלים אלה קטנים מדי לקליטת מערכת התראה מרכזית גדולה. לרוב מדובר במספר קטן של נקודות התראה המפעילות נורית סימון המותקנות בלוח־הבקרה של המיתקן. עבור שוק זה פותחה בחברת מגטרון סידרה של מודולי התראה בתקנים המאפשרים להעלות את דרגת התיחכום של הפיקוח על התהליך ללא הוצאות גדולות. מאות יחידות של מודולי התראה אלו נמכרו כבר בישראל. כן נשלחו דוגמאות לארה"ב, ארצות באירופה ובאסיה. התגובות היו מאוד מעודדות, והתקבלו כבר הזמנות ליצוא.

יתרונן של יחידות ההתראה המודולריות לגבי נורות סימון לא היחידה הנ"ל הוא שיחידות ההתראה מפעילות את נורית הסימון באור מהבהב כאשר מתרחש מעבר ממצב תקין למצב תקלה. כמו כן מופעל צופר למשיכת תשומת־ליבו של המפעיל לשינוי. המפעיל מאשר קבלת המידע ע"י לחיצה על לחצן „אישור" ואז הופך האור המהבהב לקבוע והצופר מפסיק לפעול. הנורית תישאר דולקת כל עוד קיימת התקלה. היחידות כוללות מערכת זכרון אשר „זוכרת" מצב של תקלה (גם כאשר מצב זה חלף) עד שהמפעיל הגיע ללוח.

היחידות בנויות כולן מרכיבים במצב המוצק (ללא חלקים נעים) כדי לקבל אמינות גבוהה.

סידרה נוספת של מוצרי בקרה הם מודולי הלוגיקה אשר מהווים אבני בניה למתכנן של מערכות אוטומציה ובקרה. מודולים אלו מאפשרים לבנות מערכות אשר מופעלות בהתאם לתרשים לוגי מוגדר.

גם מודולי הלוגיקה בנויים מרכיבים אלקטרוניים ללא חלקים נעים ובעלי עמידות גבוהה בפני רעשים חשמליים אשר עלולים לגרום להפרעות.

מוצרים נוספים של חברת מגטרון הם: קוצבי זמן אלקטרוניים בעלי תחום רחב ביותר של מתחי הפעלה וזמני השהיה.

יחידות בקרה ופיקוח ניתנות לכיוון: הערך הרצוי נקבע מראש וכאשר הערך הנמדד עובר את הרצוי מתקבלת פקודה להתראה או בקרה.

כמו כן מקבלת החברה לביצוע עבודות תיכנון פיתוח וייצור של ציוד ומערכות אלקטרוניות עבור הסקטור התעשייתי וצבור מבורר הבטחון.

תערוכת „אלקטרוניקה 74" מינכן

בין התאריכים 21—27 לנובמבר 1974 תתקיים תערוכת אלקטרוניקה 74 במינכן שבגרמניה המערבית.

מסורת התערוכות האלקטרוניקה במינכן החלה ב־1964 (מתקיימת אחת לשנתיים). התערוכה הנוכחית היא השישית במספר. תוך תקופה קצרה יחסית זו הפכה התערוכה לחשובה בסוגה בעולם כולו, ומשמשת כמאגר עצום של מידע עבור יצרני אלקטרוניקה בעולם כולו.

המוצגים בתערוכה מתחלקים לשלוש קבוצות עיקריות:

א. רכיבים ותרכובות מכונות להתקנה.

ב. ציוד לייצור מוצרים הצי־מוגמרים והומרי עזר.

ג. ציוד לבחינה ובדיקה של רכיבים ומכלולים.

בשנת 1970 ביקרו בתערוכה 50,000 אנשי מקצוע מ־30 ארצות ומספר המציגים כ־1.500.

בשנת 1972 ביקרו בתערוכה כ־80.000 אנשי מקצוע מ־40 ארצות ומספר המציגים כ־1,800. דבר המראה על עליה ניכרת ברמת המבקרים, אנשי המקצוע וכן במספר הארצות המציגות.

3 חברות ישראליות מציגות בביתן הישראלי השנה — א.אר.ל. „תדיראן" ו„מיקרוניקס", כאשר א.אי.ל. ו„תדיראן" הופעות מרבית שנת התערוכה.

כמו כן תוצג בביתן הישראלי תצוגת קטלוגים שתכלול את כל חברות האלקטרוניקה בישראל.

מערכת חדישה לגילוי מוקדם והתראה בפני שריפות

הנסיון שהצטבר בקרב העוסקים בנושא גילוי התראה בפני שריפות מורה, כי לכל שריפה הפורצת כמה שלבים — 1) פריצה האש, 2) התפשטות האש, 3) הלהבה בעיצומה, 4) דעיכה.

בהרבית המקרים, עד כה, עקב גילוי מאוחר החל תהליך הכיבוי רק לאחר השלבים הראשון והשני כאשר האש נמצאת בעיצומה ומחייבת שימוש באמצעים ניכרים לכיבויה. כאשר לבסוף משתלטים על האש, קשה לאמור מה עולה על מה: נזקי האש או נזקי הכיבוי.

השאלה הנשאלת אם כן — מה השיטה היעילה לגילוי שריפה בשלביה הראשונים? על סמך מחקרים וניסויים רבים, הסתבר שהשיטה הטובה והמהירה לגילוי השריפה חייבת להתבסס על גילוי גאזי הפליטה המשתחררים מן השריפה כבר בשלביה הראשונים. גאזים אלה מצטיינים בגודל מולקולות העולה על גודל מולקולות האוויר ומתפשטים במהירות ניכרת בחלל איזור פריצת הלהבה.

לאור הנ"ל פותח במעבדות „טלטרון" מיתקן גילוי „להתראה" גאזים בעל רגישות גבוהה ביותר. גלאי מן הסוג האמור מסוגל לגלות תוך שניות ספורות הצתת נייר בגודל 10 ס"מ בתוך חדר מגורים גדול ששטחו 30 כמ"ר וגובהו 3 מטר.

פרט לגלאי גאזי הפליטה פותחה מערכת מרכזית משוכללת המכילה את כל אמצעי ההתראה הסימון וההפעלה. מערכת זו כוללת בין היתר אמצעי חיוג אוטומטיים. אמצעי התראה ומערכת לפעולה בזמן חירום (כאשר מתנתק זרם החשמל). המערכת מסוגלת לקלוט ולתפעל גלאים מסוגים שונים בהתאם לצרכים המיוחדים.

בקרה אלקטרונית לכרסומת

מערכת בקרה ספרתית — 3 צירים שפותחה ביורוצל־אלקטרוניקה הוצגה בפני אנשי תעשיה וראשי החינוך המקצועי בישראל וזכתה לשבחים רבים.

המערכת מיועדת למפעלי מתכת ועיבוד שבבי (במיוחד עבור מפעלים בינוניים וקטנים) ובתי־ספר מקצועיים. שיווקה יחל באמצע השנה הבאה.

ראוי להזכיר מוצר נוסף — אוסצילוסקופ 5MHZ המיועד למעבדות. בשימוש הקורס לאלקטרוניקה המשולב בשידורי הטלוויזיה הלימודית. הטכניון, בתי־ספר רבים ומפעלים.

האוסצילוסקופ מיוצא לכמה ארצות באירופה, ניו־זילנד ודרום אפריקה.

במפעל מיוצרים עזרי־לימוד אלקטרוניים להוראת הפיסיקה עבור „תוכנית־רואבה" — מכון ויצמן. וכן ספקי־כוח לחטיבת־הביניים.

יש לציין קיומה של מחלקה חדישה לזיווד אלקטרוני המבצעת עבודות גם עבור מפעלי אלקטרוניקה אחרים.

„מיקרוניקס" בע"מ — יצרני מעגלים מודפסים ומיקרו־רכיבים

עם התפתחות תעשיית האלקטרוניקה בארץ גבר הצורך בהקמת תעשיות עזר, אשר תעשיית המעגלים המודפסים תופסת ביניהם מקום עיקרי.

(המעגל המודפס מהווה לוחית מבודדת, אשר משמש לתמיכת רכיבים אלקטרוניים ומבצעת את החיבורים ביניהם ע"י המוליכים הקבועים על גבי פני הלוחית).

המפעל למעגלים מודפסים — „מיקרוניקס בע"מ" נמנה עם ותיקי המפעלים בענף זה.

על מנת לעמוד בדרישות הגוברות והולכות, החליטה הנהלת המפעל וביצעה הרחבה ניכרת אשר מטרתה להגדיל את כושר הייצור בכ־250%. הציוד שנרכש הינו אוטומטי חדיש לחלוטין ומכיל, בין היתר, מכונת קידוח עם פיקוד ספרתי, כמו כן הוכנסה שיטת ייצור חדשה, אשר פותחה לאחרונה ע"י חברת „מקדרמיד" בארה"ב והוכתה כבר בהצלחה גדולה, בעיקר בקרב תעשיית המחשבים. המשתמשת יותר ויותר במערכות אלקטרוניות.

בחודש זה — מתקיימת במינכן תערוכה בין־לאומית לרכיבים אלקטרוניים וחברת „מיקרוניקס" משתתפת זו הפעם השלישית בתערוכה. במסגרת הביתן הישראלי. לאור ההתענינות הרבה עד כה, מקווה הנהלת החברה להרחבה ניכרת בפעילותה בחו"ל.

כהן אלקטרוניקה
רח' אלנבי 83א', תל-אביב, טל' 624755
* רכיבים וציוד אלקטרוני לתעשיה
* מימסרים מישרי סיליקון וסלניום.
* טרנזיסטורים.
* דיודות.
* קבלים אלקטרוליטיים.
* ציוד מעבדתי ועוד.

מערכות לגילוי שריפות
TELEFIRE

גלאי עשן
גלאי חום
גלאי להבה
גלאי גזים
מערכות לגילוי מוקדם והתראה
בפני שריפות וריכוז מסוכן של גזים
למפעלים משרדים חנויות
ארכיונים בתי מלאכה ומחסנים
טלטרון בע"מ
ציוד אלקטרוני ותלפוני
תל-אביב 61040 רח' דיזנגוף 27
טלפון: 282111 282112

בר־קול אלקטרוניקה
מנחם סלומון בע"מ
BAR-KOL ELECTRONICS
M. SALOMON LTD.
REVOX בישראל
high fidelity
אלקטרוניקה, מעבדות להגברת קול,
תכנון, ייצור, הקלטות ושרותים
רמת גן רח' מודיעין 22 פינת הפודים
ת.ד. 2825 טל. 796184

RADIOPHONE רדיופון
מכשירי קשר פנים
* אינטרקום * מגבירי קול
* מערכות כריזה ואזעקה
* טלפון פנימי בלי מרכזיה
* תקשורת לקשישים
ייעוץ והדרכה ללא תשלום
המפעל:
„פרוד־רדיופון", קיבוץ פרוד, ד.נ. מרום הגליל, טלפון: 067-39086
רדיופון: משרד ראשי, שיווק, התקנות ושירות —
בני־ברק, רחוב הירקון 55, טלפון: 787112-3

תנה
תעשיות נתיב הל"ה
• תכנון ופתוח זווד מכני לתקן צבאי
• תכנון וייצור אבי טיפוס
• מפעל לזווד למכשירים אלקטרוניים ולעבודות פח מדוייקות
נתיב הל"ה ד.נ. האלה מיקוד: 99 855
טל. 02-911238

מיקרוניקס בע"מ
ייצור מעגלים מודפסים ועבוד פוטו-כימי
שביל המפעל מס' 1 קרית המלאכה תל-אביב
טלפון: 827503, טלקס: COIN / MICRONIC 32470
אנו גאים להודיע ללקוחותינו הנכבדים, כי השלמנו את עיקר תכנית ההרחבה, אשר מטרתה להגדיל את התפוקה ולשפר את טיב מוצרינו.
לרשות הלקוחות עומד היום ציוד אוטומטי וממוחשב. וכמו כן קו ציפוי חורים חדיש.

י.ד.א. הנדסת אלקטרוניקה בע"מ
ז'בוטינסקי 61 ר"ג טל. 725819
* תכנון ועריכת מעגלים מודפסים ברמה גבוהה.
* תכנון למן מסירת תכנית חשמלית ועד בצוע דוגמא של המעגל.
* סימרור פנים לפי דרישת הלקוח.
* הרכבות.

הקיפוח והידוק החגורה בשכונת התקוה

מאת דנקה הרניש

הצורך בהידוק חגורה איננו תורם לשיפור מצב הרוח של בני תמותה רגילים. הדבר גורם פי כמה כאשר ההכבדה הכלכלית מתלווה להרגשת קיפוח חברתי כתמדת חריפה. זהו הרקע להתפרצויות האלימות, שהיו השבוע בשכונת התקוה בתל אביב. והגפריר שהצית את הלהבה היה אירוע ספורטיבי.

רצת המקרה ויום לפני פרסום החלטת הממשלה על המדיניות הכלכלית החדשה עמד להתקיים בשכונת התקוה משחק כדורגל בין „בני יהודה", קבוצת היוקרה של השכונה, לבין הקבוצה האורחת „המח" כרמת גן. המוני אוהדים באו לחזות במשחק אך המאורע הספורטיבי החברתי בעל החשיבות בחיי השכונה — בוטל להפתעת רבים מאוכזבים. המשטרה סירבה להציב שוטרים בסטנה, שתנאי הבטיחות במגרש של „בני יהודה" לקויים. והיא הסתמכה על התקנות הקריטריונים המקובלים היום. אך ההחלטה זו עוררה תמרמרות בקרב תושבי השכונה.

„בני יהודה" היא הקבוצה „שלנו" בשכונת התקוה. האבקת קשות על קיומה וקידומה. ולמרות ההבטחות הרבות של הגורמים העונים, לרבות עיריית תל אביב, לשפר את התנאים במגרש — מאומה לא נעשה. במצב זה היה ביטול המשחק „הקש ששבר את גב הגמל" — לפי הגדרתו של מזכיר סניף ההסתדרות בשכונת התקוה. מוסי תאורי.

ההמון הרב, שהתרכז במגרש לקראת המשחק, החל להתפרע והמהומות פשטו למרכז השכונה. השוטרים הותקפו באבנים, הוצתו מכוניות המשטרה, ניזוקו אוטובוסים ונופצו חלונות ראווה.

ביטול המשחק הצית את הרגשת התסכול השכונתי. כפי שמספר מוסי תאורי: „בשכונת התקוה מתהלך הציבור עם הרגשת תסכול. לא רק בגלל מצבו הכספי אלא, בראש וראשונה, בגלל התחושה ש„אין אבא". בפרוזק של כמה מאות מטרים בגבול השכונה מתגוררים אנשים בתנאי דיור שונים לגמרי ונהנים משירותים שונים לגמרי. העיגוחים בולטים לעין והחלש יכול להגיב רק בדרך אחת והיא — אלימות".

תושבי השכונה טוענים: שבערב שבו בוטל המשחק, היו תוספות תריגות בהתנהגות המשטרה. על־מנת לבלום התפשטות המהומות חסמו השוטרים את כל הכבישים ופתאום, באמצע דרך ההגנה, הופיע נער כבן 12 רוכב על אפניים. אחת הנשים, שעמדה בתוך הקהל המתבונן מספרת: „ראיתי שוטר ניגש לנער ובלי אומר ודברים מנחית מכה על ראשו באלה". מספרת תושבת אחרת של שכונת התקוה, שאף היא עמדה בצד הכביש יחד עם בנה, תלמיד ביתהספר תימן: „בני ראה שוטר מכה ילד כבן תשע. הוא לא יכול היה להתאפק ושאל את השוטר: למה אתה מכה ילד? השוטר משך את בני והכניס אותו לניידת".

גם פעילי ההסתדרות, שניסו להרגיע את הרוחות לא זכו ליחס הולם מצד השוטרים. כך סולק מהמקום גם מזכיר סניף ההסתדרות מוסי תאורי, אם כי הוא הסביר לשוטר. שכוונתו לנסות להרגיע את הרוחות. „לא מעניין אותי. תסתלק מהמקום" — השיב השוטר.

דובר המשטרה רב־פקד משה שרף הכחיש סיפורים אלה וטען, כי הם מופצים על־ידי גורמים עוינים למשטרה. לדבריו גילו השוטרים התאפקות רבה לנוכח השלכת אבנים ומעשי התגרות ואלימות.

למחרת היתה ההתנהגות השוטרים שיגרתית־מאופקת, אך משעות הבוקר המוקדמות התבשרה השכונה כולה כמו כל הארץ, על הצורך בהידוק החגורה. הרוחות טרם הספיקו להירגע לאחר מאורעות מוצאי שבת הסוערים כשהעתונים ושידורי „קול ישראל" הודיעו על עליות מחירים מסחררות של כל המצרכים היסודיים בסל המזונות של המשפחות מרובות הילדים. ברחובות השכונה הופיעו כרוזים כתובים בכתב־יד ילדותי ובהם קריאה: „אזרחי שכונת התקוה, בואו גם הערב להפגנה נגד הקיפוח".

מוסי תאורי, שהכיר את שכונת התקוה היטב. עוד בפעילותו הקודמת במסגרת „תנועת הלהבה" קורקן, כי די שאיש אחד יצעק „קיפוח, לכבוש!" וכיד רצים אחריו כאה ילדים, אנשים מתקהלים לראות מה קורה, וההתגברות נעצרת. ודי שנער אחד יזרוק אבן וכבר כתפרצת הפגנה אלימה. לא המשטרה ואף לא מארגני ההפגנות מסוגלים להשתלט על ילדי שכונת התקוה. ויש המאמינים: „ילדי שכונת התקוה הם תוצר המצוקה".

הקבוצות האלימות, שהתפרצו השבוע בשכונת התקוה ואף הדרו לאזורים אחרים של העיר, היו מורכבות מנערים וכילדים בני תשע עד 16 שנה ואף מילדים צעירים יותר. והם היו בין העשרות הרבות של הנעצרים. אין ספק שגל ה„הזדמנות" שנוצרה בשכונת התקוה קפצו גורמים פוליטיים שונים, שנהגו את ידם להפגנות וניצלו אותן לצרכיהם. עם זאת אין גם כל ספק, שרוב הפעולות האלימות, כמו ניפוץ חלונות ראווה וביזה היו פרי ידיהם של נערים וילדים שפעלו בהתאם ליצרי הורס שלהם. בשום כך חייבים מאורעות השבוע להפעיל כל מנגנוני האזהרה הציבוריים ואת כל האורות האדומים. התסכול מתקרב אל גבול השיכאה.

ביום שלישי השבוע, באה לוועד הפועל של ההסתדרות משלחת אמהות משכונת התקוה, שהיו מצוידות בתלושי משכורות של בעליהן. הן פתחו את השיחה עם חבר הוועדה המרכזת שאול בן־שמחון בהתחייבות מעשי ואליפות: „באים אנשים שונים מחוץ לשכונה ומסיתים את הילדים. לילדים אין איפה לשחק ואין מה לעשות, אין מקום בבית. אלא ברחוב וכך הם הולכים לזרוק אבנים".

הנשים הללו, כמו רוב תושבי השכונה, אינן רוצות שילדי „התקוה" ינפצו חלונות ויזרקו אבנים. „באנו לחזק את ידה של ההסתדרות במצוקה עם שר האוצר וראש הממשלה. אנו לא מתדיקות מהומות ואלימות, אם כי ההפגנה עצמה היתה צודקת — הסבירה אחת מחברות המשלחת. כי כיצד נוכל לחיות?

בית ובו תשע נפשות. המשפחה היתה צורכת עשרה קילו סוכר בחודש וההוצאה הסתכמה ב־20 לירות. עתה זה יעלה 60 לירות. אשתו של עובד עיריה, שמשכורתו נטו (עם תוספת של מאמץ מיוחד) מסתכמת ב־1130 לירות בחודש. בסכום זה צריך לפרנס שבע נפשות. מהם שני תלמידי בית־ספר תיכון. „איך אני אכלכל להסתדר" — שואלת האשה — „אני כתהלכת זה שלושה ימים כמו משוגעת". משפחה אחרת גם תשע נפשות. המשכורת אלף לירות בחודש, שניים מהילדים בגיל הגן ואחד תינוק בן חצי שנה. „איך אוכל להתקיים במשכורת הזו? אני רוצה לצאת לעבודה אבל מה לעשות עם הילדים הקטנים?" השאלות הן: „מה לקנות קודם — בלון גז, או להם או סוכר לילדים?". על בשר כבר לא שואלים. מנת בשר אפילו פעם אחת בשבוע לא נראית אפשרית בהוויים של היום.

זאת שכונת התקוה. הולה גם בעיתותיה, מזכיר ההסתדרות בשכונה מוסי תאורי מסכים. כי „כל עם בישראל יצטרך להדק את החגורה אבל... יש „וורדים" ו„הדרים" ומתעשרים שונים ותומים בלתי ידועים. יש המטיילים מדינות פאר כל שנה, הנוסעים לחוץ לארץ, כך סתם, כמו בטיול בקו 5, השותים ויסקי, ומעשנים רק סיגריות מתוצרת חוץ".

בקיצור, צריך שהצדק ייעשה והצדק שהוא גם ייראה.

פגיעה קשה מדי ברמת החיים

(המשך מעמ' 13)

לראות בתוספת היוקר גורם למפולת של התכנית — מקום לדבר על כך. יש לנו חפיטה—שיטה הדישית, כדי שנוכל לראות כיצד התכנית פועלת בלי אותה ה„קטסטרופה" של תוספת־היוקר.

נניח שאין מכשיר תוספת־היוקר, נניח, שאנו מחזרים את המפעילה גם בינואר מהלים תוכניה־היוקר. ויש הצעות כאלה. אבל מה יקרה אז? ועדי פועלים יאמרו: „למה אתה כל־כך נלחם? הן זה לעשות את המלאכה". הלא יש ארצות. שבהן מקבלים עובדי עבוד היוקר בלי מכשיר תוספת־היוקר. לא נקבע, שאנחנו חייבים לעשות הסכם על תוספת־יוקר. ואם זהו העניין — אסכור לפועלים כה היתה ההתייקרות וכל אחד ינהל משא־ומתן בעצמו.

אתה לא צריך למסור להם, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עושה זאת.

משל: נכון. יכולים לדעת בלי עזרתנו כמה היתה ההתייקרות. אבל אם הממשלה חושבת. שיותר טוב לנהל את משק המדינה בלי מכשיר תוספת־היוקר — נראה כיצד נגיד בנק־ישראל יסיים את המשא־ומתן עם עובדי בנק־ישראל. זה יקבע לנו תקדים. ובכמה יגמור מנהל בנק לאומי? זה יהיה הפרימאט. אולי לא יהיה אז מכשיר תוספת־היוקר. נניח לנגיד בנק ישראל לשאת ולתת עם עובדי בנק ישראל; ולעובדי בנק לאומי להתדיין עם מנהל בנק לאומי. הסתדרות הבונים ועובדי המדינה — ינהלו אף הם את המשא־ומתן. מה שיגבורו הם — אנחנו נדרוש למען האחרים. אולי ייווצר מצב, שתוספת היוקר תהיה הרבה יותר גדולה לחלק מהעובדים והרבה יותר קטנה לאחרים. אך אין להעלות על הדעת, שאם אנחנו נבטל פעם את המכשיר הזה — נוכל שוב להקים אותו מחדש.

כשם שאת ההסתדרות הכללית הזאת לא היינו יכולים להקים כעת לולא היתה קמה אז — כך גם מכשיר תוספת־היוקר. אם מכשיר התוספת־היוקר יבוטל — לא יוקם מחדש. ורבים יצטערו על כך. גם הממשלה. כי זהו מכשיר רגולטיבי. עד היום לא היתה לנו שביתה כללית על יוקר. באיטליה — כן; בצרפת — כן; באנגליה — כן; בבריטניה — כן; ובכלל בארץ לא? האם יש פה צדיקים? מכשיר תוספת־היוקר מעולם לא נתן פיצוי מלא. וכשאני מדבר על תוספת יוקר מלאה — זו חצי תמונה. תמיד הפיצוי הוא חלקי. הוא בא באיחור.

משום כך אני חושב, שאם הממשלה החליטה שטוב למדינת ישראל, שלא יהיה הסכם כללי על תוספת־יוקר אלא כל אחד ינהל משא־ומתן על שכר ותנאי עבודה כולל תוספת־יוקר — אני לא אפגע זאת. אבל גם לא אהיה זה לאציע לעשות זאת.

אם כך יקרה — אין ספק שהמדינה תינזק, החלשים ינזקו.

הסכמי השכר

מה יהיה על הסכמי־השכר שהממשלה הודיעה שהיא ממליצה על הארכתם האוטומטית?

משל: קודם־לכן, הנוסח החדש של הממשלה הוא כבר יותר במקב: קודם והודעה: כך וכך הפיחות, כך וכך תוספת־יוקר וכך וכך שכר. הישוב מדויק. מדוע לא אמר שר האוצר שבשלושה חדשים אלה כל המשק לא יקח בחשבון את ההתייקרויות בגלל הפיחות? למה רק הפועלים צריכים לכלים אותו בשכר עליהם? הרי זה גם אבצבי הייצור עליהם. לו הממשלה היתה אומרת: לתקופה של שלושה חדשים אלה, בעת המשא־ומתן לחידוש הסכמי־העבודה, היצרנים לא יבטיסו בחישוב המחיר את הפיחות; וכך גם המתווכים למחירים, הסוכנים למחירים, הסרבנים למחירם, כל אחד ינהג, כאילו המשק מוסיף לחיות לא לפי הפיחות. זאת יכולה היתה להיות הצעה רצינית. אין ספק שהיינו מקבלים אותה. בכמה ארצות עשו זאת. חשוב למנוע את הבהלה הזאת למשך שלושה חדשים, ולמשל: „שמש בגבעון דום". זה קרה פעם בצרפת, בגרמניה, בארצות־הברית ניסו לעשות את זה לשלושה חדשים.

האם אי־אפשר היה לדרוש מכל המשק הקפאה טוטאלית לשלושה חדשים — ואז לגשת להתדיינות בין ההסתדרות והממשלה המעסיקים. זה הגיוני. אבל בבת־אחת! כולם צריכים להתאים עצמם באותו יום לפיחות. ואיך מתאימים? אם כללו בתוך הייצור את הכל — ועל זה הוסיפו את הרווח. הכל התאים את עצמו, בבת־אחת, רק את החלק של השכר — לא התאימו.

בחשבון כלכלי של כל המשק אפשר היה גם לעשות תיכנון בקשר לשכירים. הייתי רוצה זאת אידרש כלכלי, הכל עומד כמו קודם. נשב, נדון בשקט. בזאת אני רוצה כעת. בהצעותיו אני רוצה להשיג. את השקט התעשייתי למשא־ומתן.

אבל מה שאתה אומר, בעצם, זה פירושו במלים פשוטות, שכל התכנית בנויה על הפועלים ועל השכר.

משל: כי באחורים זה לא מרגע. מי שמחזיק במטבע חוץ — מקבל את הפרשי השער החדש. מי שיש לו חסכון צמוד — מקבל את הרווח הצמוד. רק את השכר רוצים לשחרר מהצמידות. הלא יש אנשים שיש להם רק שכר. יש להם רק עשר אצבעות.

מדוע ההסתדרות לא פתחה במאבק על עניין הרווחים וכל הספקולציות?

משל: אנחנו כל הזמן נאבקים בעניין זה. מה זאת אומרת — לא דיברנו? האם לא נאבקנו?

ניידות עובדים

מה בעניין משא־ומתן על הסכמי השכר?

משל: ודאי יהיה משא־ומתן על הסכמי שכר, תעסוקה וכו'. הייתי בחיפה ובפגישתי עם משלחת מהגליל המערבי. הבריה אומרים. שמפעל אחד הודיע להם על חמישה ימי־עבודה בשבוע. קיבלתי פתק מאחד הפועלים בחיפה האומר, שבענף הביסקויטים לדברי המאפה רוצים לצמצם את מספר הפועלים. אמרו לי, שבענף הטקסטיל יש יבוא מהונג־קונג ומארצות שונות — וזה מביא לאפשרות של מיתון בתעסוקה. בכל מקום יש חשש. זה לא ענין מופשט. צריך לשבת ולבחון ענין־ענין. יתכן שיש צורך להעביר פועלים ממפעל מסויים למפעל אחר. צריך להפעיל מחדש תכנית של הכשרה והתאמה מקצועית.

אי־אפשר להגיד לפועל: „לך חפש עבודה". בכל מקום מסתכלים בעין רעה על אדם בן חמישים המחפש עבודה. אמרו לי פועלים: מה זאת אומרת לחפש עבודה באופן אינדיבידואלי? הפועל התרגל לעבודה שלו, ובה הוא בעל־מקצוע. אבל אם יקחו את הקבוצה, נניח בת 50 איש, ויבקשו להעביר אותה לעבודה אחרת תוך הכשרה מקצועית ובלי לפרק הקבוצה — אין ספק שאפשר לדבר עם אנשים. כעת אי־אפשר לדבר על שום־דבר.

אני הולך מבוקר עד ערב לפועלים כדי להחזיר את השקט הנפשי אליהם.

אתה רואה איזו „עויקה הבירה" הדשה לקראת השנה הבאה עם כל הגרמים ובכי השיאים?

משל: אף־פעם אינני חושש מהמדינה. אבל אני נגד פקודות. אף פעם לא אתן פקודה לאחרים ואני נגד פקודות להסתדרות. אם בכנסת מודיע פלוני או אלמוני שהוא לא מבין את ההסתדרות אני לא מתרשם מכך. כל אלה שלא מבינים את ההסתדרות יושבים בחדר סגור. לעת־עתה את ההתדיינות עם הפועלים פנים־אל־פנים וישירות — עשה בכבוד ההסתדרות. שום אדם אחר לא בא. בחדר סגור — כולם גיבורים. אבל לא פנים־אל־פנים עם הפועלים.

נגד מותרות

אני רוצה לשאול אותך בגילוי־לב: אחרי שאתה מגנת את כל האלמנטים — אתה שולל את התכנית, מקבל אותה, מקבל חלק ממנה?

משל: קודם כל אגיד לך מה אני מקבל. אני בעד כל מה שהממשלה רוצה לעשות כדי להמית ביבוא המותרות וכדי לגבות מסים מהמותרות. אני תומך באותם אלמנטים בתכנית, הלוקחים מבעלי דיבידנדה, או בהצעה על מס הון נטו (שאינני יודע מה זה בדיוק...) אבל השאלה היא לא מה הממשלה אומרת, אלא מה היא עושה. לעת עתה, בזמן שהכריזו על מלווה בתוך־חובה, הוחלט בממשלה והיא הודיעה לנו, שהתחבות למס־הכנסה, בסך כשני מיליארד לירות, יחויבו בריבית גבוהה. אני דרשתי הצמדה. החוק הזה עוד לא אושר בקריאה שניה ושלישית וזמן פרעון המלוות נגמר באפריל. כלומר יש הבדל בין דיבורים לבין עשייה. לדיון בלבד — אין משמעות.

דבר שני: הממשלה חייבת כעת לעשות צעדים ברורים, כדי שלא יינקה איש אשר יואשם במחדל כלכלי כלשהו. הודעתו של ראש הממשלה, יצחק רבין, התקבלה טוב מאד. אם תהיה האשמה, המחייבת הליכה לבית־סוהר — יוטל מאסר. בתכנית הממשלה ישנם גם אלמנטים חיוביים ואני מצדיק אותם. אבל ביצוע הוא הדבר הקובע.

אבל הם נראים שוליים, אחרי הכל.

משל: מיד אגיד לך מה שההסתדרות החליטה: „אנחנו תובעים לערך את החקיקה המחייבת בצעדים אחרים של התכנית הכלכלית כמו בעניין מס הון נטו, מס שבח מקרקעין. אנחנו תובעים להבטיח באמצעות חקיקה הטלת עומס נוסף על שכבות בעלות הכנסה גבוהה ועל בעלי רכוש". מדוע אנחנו אומרים זאת? מה נפגע האדם הקטן, שתקציבו המשפחתי הוקטן בשיעור בעל משמעות. אני רוצה, שגם אחרים ירגישו את זה. אני רוצה שהממשלה תחליט כי בשנה זו, בשנתיים אלה, מטילים מס מיוחד על הכנסה מעל לשיעור מסויים. אני לא אומר, כי יש לבטל את המשכורות הגבוהות. אבל לשנתיים, עד יעבור זעם, כל האנשים שמקבלים סכום מעל לתקרה מסויימת — יהיה „גילוח" מסויים במשכורתם.

העלינו גם את עניין פריון הייצור, ולא נרפה מכך, אם כי קשה לדבר כעת עם פועלים על פריון הייצור. אני נפגש עם פועלים ובפגישות הרבות נתהדק המגע הבלתי־אמצעי. התגלה לנו והתגלה לפועלים שהאחד זקוק לשני.

גוב האריות

דבר נוסף: כאותם של הפועלים נפגעה באופן ההנהגות הממשלה עם ההסתדרות. הם נפגעו מאי־ההידברות איתנו יותר מאשר אני אישית. שמעתי היום פועלים בכמה מקומות והייתי נרגש. הם נפגעו מפני שלא ניהלו איתם משא ומתן בצורה מסודרת. הודעה זה לא משא־ומתן. אני באופן אישי אומר: לא נדברתם? אנחנו נקבע את העמדה ללא הידברות עמכם. אף־פעם אינני רוצה הידברות בתוך רחמים. אף־פעם לא! אבל האויל ואנחנו חיים במדינה הזאת וזה לא מאבק על פרסטידה — הרי בלי הידברות יסודית וכנה אי־אפשר. אי אפשר לזרוק את האבטלה אל מפתן ההסתדרות ולומר לנו: אם לא תקבלו את זה ואת זה ואת זה — תהיה אבטלה. מדוע לא יושיב נגיד בנק ישראל, שר האוצר [illegible] כנס גדול בהיכל־התרבות עם פועלים? לדבר דרך [illegible] — זה קל מאד. [illegible] פנים עם פועלים, ולא [illegible] יש לארגן כנס גדול של [illegible] עובדים בהיכל התרבות בהשתתפות שרים ונגיד בנק ישראל.

אתה רוצה לזרוק אותם לגוב־האריות.

משל: אבל לא [illegible] רק אתי ואני אסכור [illegible] לפועלים — הפועלים לא יקבלו זאת ממני. [illegible] — פוליטית או הסתדרותית — צריכה להיזהר [illegible] ציבור. משטרים הרבה יותר חזקים נפלו מתוך [illegible] הסוציאלי. מבחינה כלכלית [illegible] — במדינות שאין [illegible] ושבהן אנשים הולכים [illegible] בתת־תזונה.

אינני מאמין שאלגו רוצים בזאת. אבל [illegible] הרגשה [illegible] רמת־חיים גבוהה [illegible] חיים כך. זה לא [illegible] דמוקראטי.

לפני שבוע־שבועיים [illegible] נית „מוקרר", [illegible] לא השתתף בה, אלא [illegible] ופרופסורים. [illegible] עמדות, קונצפציות [illegible] משפיע על הפועלים [illegible] סין...

אתה יכול להשמיע [illegible]

אבל איך אתה רואה את ההליכים [illegible] ההידברות?

משל: אם יקבלו [illegible] שהוזכרו אותן [illegible] על תוספת יוקר [illegible] מרובות־ילדים [illegible] הבסיס להידברות [illegible]

אי־אפשר היום לדבר [illegible] יות כלכליות בלי [illegible] את החלק [illegible] האישי.

[illegible]

משל: כך גם [illegible]

ד. ליפקין [illegible]

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

יום שישי

★ 21.10 — „שרתי לך ארצי" — „קום ההגנה לבוד העברי". בהשתתפות: נתנאלה, אברהם פרידה, חבורת „טוב לאהוב", אושרה, גלוסקא לנגר. מארח: דן אלמגור.

★ 22.05 — „יונה 1900", על פי סיפורו של ארתור שניצלר. סיפור 2: „איש כבוד".

שבת

★ 21.10 — „אירונסייד" — „בפקח איימי פרגוסטר" (חלק ב׳).

★ 22.00 — „מבט ספורט".

רדיו

יום שישי

★ 17.05 — מוסיקה קלסית „בבקשתך" — צ׳ייקובסקי: „אגם הברבורים", סוויטה אופוס 20 (התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק, בניצוח לאונרד ברנשטיין) (א׳).

★ 18.05 — „זה קרוב ללבי" — הבוזאים — מגיש: יהודה גבי (ב׳).

★ 21.05 — „שעה של בלוז" — תכנית שניה בסדרה על התפתחות הבלוז מראשית המאה ועד ימינו (ב׳).

★ 23.05 — „בירה ומצב־רוח" — יעקב אגמון מארח במועדון התיאטרון.

שבת

★ 11.05 — „מה היה קורה אילו הצליח קרנסקי למנוע את המהפכה הבולשביקית. משתתפים: יוסף ברגר־ברזילי, ד״ר ברוך רוזן, ד״ר צפורי רונן, ד״ר מתתיהו מיזלס ומר ברוך גורביץ (גלי צה״ל).

★ 12.05 — „כל צבעי הקשת" — תכניה של נסיונות וחידושים מוסיקליים. בין המשתתפים: זהרירה חריפאי, בתיה אלוני ועוד (גלי צה״ל).

★ 12.05 — „המאבק במפלצת הקטנה" — על שנות ה־50 באולפני וורנר בהוליבוד (ב׳).

★ 19.05 — „בימת רדיו" — שני מערכונים שנכתבו על־ידי נורית קפלנסקי ד״ל: „ימי עוגות בוץ ופיות" (גלי צה״ל).

קולנוע

ירושלים

„ירח של נייר" (פמיר) — בוגדאנוביץ׳ מחיה את שנות השלושים בארה״ב, כשהוא הולך עם זוג בוזר — שני יתמאים מן ה־ מנוון — גבר צעיר וילדה בת 9, אוילה, בוסקאלגיה, קולנוע של ממש. בדיחות־דעת בוחצת — אבל בסך הכל גובלה שנעודה להיות סרט באורך בינוני או סדרה טלוויזיונית.

„מגרש השדים" (אורנה) — אני ממליץ על הסרט בתוך שני הינסוים. זהו סרט־אימים. מעולה (למי שאוהב זאת), מבוצע היטב. שיש בו מרכיבים קוריוזיים רבים. כסרט בעל משמעות הוא לא רק פשרני, אלא גם מבוחן, ממש בבזור צהוב. ראייהו תובעת עצבים כאוהבים ועמידה בפני הרפתה מבחילות.

„אמריקן גראפיטי" (ציון) — לילה אחד בשנת 1962, כשהצעירים התבגרו. סרט נוסטלגי־אירוני בלום וקר, מעניין מאוד ובנוי על „אנדרסטייטמנט", שנראה כנופל בין הקופות ומבמות, אך שוטף אותך לפתות באכיטות הרומנטיות.

„גודי" (המירה) — סרט־מתח מרתק מאוד ותוצתי להלוסין. שיש להימנע בו בכל שאלות — לא רק מבטיקות, אלא גם מרוחיות אי מפוקסת — כמו, למשל, בעיות הדאפארטהייד. „הדרום־אפריקאי הה„קפצות" מצבנו. עם זאת — כי שמסוגל להתבודד ללא כל מקשמעות, כמו ילד בן 12 — בבקשה.

„הדילה האמריקאית" (אדבע) — סרטו הפיוטי המריר־מתוק הבפלא של טריפו על מקצועו — שהוא יוצרו. אולי קצת ממוקד יותר על המיבה בעולם כיוחו, אבל יש בו קסם וכנות וכוהזובעה וכל ה„שאמפאניה" הנהדרת הזה.

„המציאות במעדיסוניה" (אר־בון) — הרס החיים האמריקאיים — מבטנים ומבוחן. הפרוה גסה, גיפור מגוחף אך אווירה מחזשיח, ביפר רצוף ושחק מצויין, ביחוד של שירלי מקלין.

„אוהאנסי" (רון) — בילי ויילדר אינו נבנב, גם בימים אלה. הומור מבריק, אספיי מחודד, דקוה של בדיחות, הליכוד בנוי התנה „הרכבי" עליבא דויילדר) בימי הסרט הצייני. הציניקן הוהיק שומר על בגבוהו ועל חלקו. הודה לאל.

תל־אביב

„העוקץ" (אלנבי) — גרוטסקה הוסטית; משעשעת וחיותית, חסרת מוסר אך גם חסרת חוש־בביאות, שהוא „נשף־מסיכות" פראי בתחום הגאנגסטרים על רקע שנות השלושים המוקיטות. לא להחמיץ את המוסיקה הנהדרת!

„ברגלים" (אורלי) — פארסה על מרגלים — לא מעט שדופה ושקופה, כפורדת מבחינה דראמאטית ודיצינית, אך קיקיה בזבות כמה סצינות נהדרות והשילוב הבאמון ומשוכן היטב של הצבה גולד סאתרלנד.

„מגרש השדים" (אסתר) — ראה „אורון", ירושלים.

„משוחקי בירדוף" (סאר) — דרדשיה מרתק ומפליג בין רוצח לבין קרבן, כשהתפקידים כשהגים על פי „פארשיסורה". סרט שנון ואינטלקטואלי. שיש בו השלכות תבורתיות חשובות וביצוע בלתי רגיל של לורנס אוליביה. כהמיקל קיין מצליח שלא להגרה, אלא לשמור על איכיותו.

„אמריקן גראפיטי" (גת) — ראה „עדן" ירושלים.

„גודי" (תה) — ראה „הבוזה" ירושלים.

„בדר הנעורים" (פריז) — הקרנה חוזרת של סרט „קלאסי" — גייבס דין בשיא יצירתו וכוחו. צבוש כה מיוקד. סרט של בגו־הרות, על קסיייחינוך, על היעד בהיים — קצת באיבו, קצה משוגבן — אך מריין ראוי לצפיה.

„מגרש השדים" (צפון) — ראה „אוריון", ירושלים.

„ירח של נייר" (הן) — ראה „סבדר", ירושלים.

„מרכיבים" (אורה) — ראה „אורלי", תל־אביב.

„קיד קאסידיה" (אוהלי) — בלוזדראמה על נסיבת הקאובוי. על סיפוי של השודד מהמפורסם עם הניג ההברה „הבהמוקנית", סרט נוסטאלגי ודומאנטי, שיש בו לא מעט טרגנים מטולים. אך הרבה מאוד בסרון אבנות.

„בירסוית גלכסון (אורדן) — סיפורו של הלודיקרא בבצרב הדום. סרט ריקוד והיותי יסוחף — וגם אם דיבר מלטבעב — בתהליה, בהחליט כובב.

„אוהאנסי" (סאר) — ראה „רון", ירושלים.

„הראשי" (שביב) — דראמה צרפתית כשטרחית אפלה וכבדה, הבדגישה בצורה בלתי־כניאותית לחלוטין את איחודה „האלהי" של הכמשחה הצרפתית הבסורתית, בלתי־בביאותית. אך אולי במטה כאוד התדה לבכרוזי המיוחד של ויאן גאבן לעביה לנו „סבסוף בינה.

פיחות אינו סימן לכשלון

(המשך מעמ׳ 13)

כביפאן, גבוך, לקליטה. להסבה בקבוצות בתוך לסף את הכבה הזה נוהגת יהדות העולם. להלא הצליה לא היתה יהדות הצויים נבבת ביהודאל ביד כה גדובה. ובשנה בזה גם נבאר אבלנו. ורא רק הולך לצרכי קליטה.

ארלקן: אני בעד צבצום זה הסבות לשילוב תבוד הבבתי שהן מבובבות. מצד שני אני בעד עליה. גם אם לטווח קצר אין היא מכניסה. ואפילו מכבידה. אבל העליה היא הברה לקחבה. ובטווח ארוך היא כמובן גם כחוקת אותנו.

שאלה: מה ההבמות כי הקפאת האשראי, אם היא בעמידה לפני אבנרינטמה־רים?

הורוביץ: אם תקציבי הרשויות הציקמיות הם גרעוניים. איך זאת אוברת שהרשויות קרימות להתכנס לאובות. בלי הגבלת האשראי אין טום צרך להתבונה הבלי כליה הנביקהיה. כבם שיש צורך במדיניות פיסקאלית, כך — לי אולי יותר — יש צורך במדיניות מוניטארית. אחרת הוצף הארץ בי כסף.

לגבי העקשות לזמן ארוך — הרי אלה ניתנות בתקציב הפי־תוח. זה צריבה. לדעתי, להיות בעבודות חלקית לאינדקס. אחראי בנקאי, בבביל דון החזה, בזכורה להיות מגבלה.

ארלקן: בתוכרים צריך לטפל לפי החוק. אך אם בנק ישראל הגיע למסקנה, שצריך להגביל בהקפאה. לדעתי אין להתנגד לכך.

שאלה: שניכם הייתם שותפים לפיתוחים קודמים במכהלים כלליים של מינה־דה האוצר. איך הייתם מסכמים את הנסיון שלכם?

הורוביץ: רק במשפט אחד: אם אוכדים במפיחותים לא תצליחו — צריך לזכור רק כה היה קורה לבסק לולא נעשו.

ארלקן: אם אני צריך לסכם, אני אומר, שחוץ מן הפיחות של 67׳ היו כל הפיחותים כאותויים כדי וגדולים כדי, בהכלכלה צריך לדעת, שעובד דראסטי מביא לי התנגדות בחברה. ועכה להצליח בזה, לפי הערכתי, ביותר צעדים פיחות קטן בפעם אחת פיחות גדול.

חיים איזק

זמני הדלקת נרות פרשת תולדות

ערב שבת: ירושלים 4.01, תל־אביב 4.22, חיפה 4.19

מוצאי שבת: ירושלים 5.18, תל־אביב 5.20, חיפה 5.18

בתי־מרקחת

ירושלים

שישי — 15

באוה, רח׳ יפו 44, טל׳ 233592; אל שגב אל גדידה, בתוך שער שכם, 283401.

שבת — 16

רוחמה, דוד ילין 31, 232788.

בחיפה

שישי — 15

עליה, עליה 44, 522062.

שבת — 16

בלפור, בסדה 1, 662289.

ברמת־גן

שישי

צפית, רמת־גן, רחוב ביאליק 130.

שבת

רמה, רמת־גן, רחוב ז׳בוטינסקי 65.

בבני ברק

שישי — 15

עציון, רח׳ מוליבר 130, ר״ג.

שבת — 16

רמה, ז׳בוטינסקי 65, רמת גן.

בחולון

שישי

אסיגא, רח׳ סוקולוב 4.

שבת — 16

בריאות, רח׳ קראוזה 46.

בבת ים

שישי — 15

צורא, רח׳ בלפור 135.

שבת — 16

בני בתיה, בתיה, רח׳ הנביאים.

בפתח תקוה

שישי — 15

פינסקר, פינסקר 2.

שבת — 16

פיכביץ, חפץ חיים 5.

בנתניה

שישי — 15

הרופא.

שבת — 16

הגנן.

רמת השרון, הרצליה, כפר סבא, רמתיים

שישי — 15

כפר דיבלין, הרצליה פיתוח, רח׳ רינגן 142 (מול בלון סירן).

שבת — 16

כפר דיבלין, הרצליה פיתוח, רח׳ רינגן 142 (מול בלון סירן).

קופת־חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל־אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה

התורנויות ערב ערב, מליל שבת והג, בשעה 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף ב־8 עד 11).

1. במרפאת התקוה בי׳ רחוב רבי פינה (רח׳ ברכיהו) טלפון 31123 — לחברים בסניפי: התקוה א׳ דבל גפלה והכפר שלם.

2. במרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת וורשה במספר 12—10, טלפון 478095 — בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה, לחברים בסניפי הדר יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת חייל, תל ברוך וכן לחברים במשכונות הקדובות לסניפים הללו.

3. במרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה פינת לוינסקי טל. 33483 — לחברים בסניפי נוה שאנן, ויסינגקן ופלורנטין.

4. במרפאת קטביץ, רחוב ועידת קטוביץ 30 פינת יהודה המכבי טל. 444494 — לחברים בסניפי: קטוביץ, רביביץ רמת אביב.

5. במרפאת תל גיבורים, רחוב דב הוז 1 טל. 243233 — לחברים בסניפי: תל גיבורים, אלי חיירי, בארי, אהרונוב, גלבוע, הגבל ורטביגיה.

6. במרפאת קרית שלום רחוב רבינצקי 12, טלפון 822715 — לחברים בסניפי: קרית שלום וקרית שלום (בבא קבג).

הערה

א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד 7.00 בבוקר מתקיימות תורנות לילה במרפאת רח׳ בואזה 13, טל. 101.

ב. החברים בסניפי: אילון, יד אליהו, רבית חן, עבבי בן, רבית ישראל, מבדלבוג, בר אוה, אליפטאנס, שבות, יונה הנביא, ושינציפורי — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יפנו למגן דוד אדום, רח׳ בואזה 13, טל. 101.

ב. תורנויות ערב שבת

ביום שישי בשעה 2 אחה״צ עד 8 בערב במרפאה תורנית במגן דוד אדום, רח׳ בואזה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת בתרפאת זבבר הוזה, רח׳ זבוטינסקי 43, טלפון 289321. בין השעות 2.30—5.00 אחה״צ במרפאה בגדלברג, רח׳ אלנבי 75, טל. 614467, בין השעות 2.30—5.00 אחה״צ.

2. מעבדות, בתרפאת זבוטינסקי רח׳ זבוטינסקי 34, בין 5—6 אחה״צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. בתרפאות בין השעות 9.00—11.00 לפנה״צ בתרפאות:

גלבוע	—	טל׳ 242870
התקוה א׳	—	טל׳ 32579
ויסינגקן	—	טל׳ 828180
הדר יוסף	—	טל׳ 478095
יד־אליהו	—	טל׳ 34278
יונה הנביא	—	טל׳ 55979
כפר שלם	—	טל׳ 31546
גבדלברג	—	טל׳ 614467
נוה שאנן	—	טל׳ 33483
קרית שלום	—	טל׳ 822715
קטוביץ	—	טל׳ 444494
רמת אביב	—	טל׳ 412294
רמת חייל	—	טל׳ 471162
תל גיבורים	—	טל׳ 243233

משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רח׳ בואזה 13, טל. 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז, במרפאה גבדלברג, רח׳ אלנבי 75, טל׳ 614467.

א. רופאי א.א. גרון ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה״צ.

ב. רופא כירורג בין השעות 9.00—12.00 לפנה״צ.

3. תרופות מעבדה — לכל סניפי המחוז בתרפאת זבבר הוזה, רח׳ זבוטינסקי 34, טלפון 284243 בשעות 9—11 לפנה״צ, 4—5 אחה״צ.

בית מרקחת בתרפאה גבדלברג, רח׳ אלנבי 75, בין השעות 9.30—12.00 לפנה״צ, 4.00—5.00 אחה״צ.

ערב חג: בית מרקחת מתחבורות, רח׳ אלנבי 75, פתוח בי־מי א־ה משעה 8 בבוקר עד ד בערב דרא הפסקה.

„רפואפון"

שירות ביתי של תורנויות רופאים בהר־מרקחת, מעבדות, בתי־חולים והתורנות לילה לחברי קופ״ח בשכונות תל־אביב, דיזנגוף, ישו טל. 229777, פתוח בכל ימות השבוע מ־8.00 עד 22.00 בלילה ובימי ו׳ מ־8.00 בבוקר עד 17.30 בערב.

קופת־חולים מחוז חיפה

תורנויות רופאים בקופת־חולים מחוז חיפה

א. שעות התורנות במרפאות קופת חולים

1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ־8 בערב עד 12 בחצות.

2. בימי שישי ובערבי חג מ־4 עד 5 אחה״צ.

3. בשבתות ובחגים מ־9 עד 11 לפנה״צ.

ב. תחנות התורנות

1. במרפאת פרייבמן — רחוב פרייבמן 4, טלפון 662195 לחברים בסניפים: פרייבמן, אחוזה, הדר אילה, יבנה, ד״ר גליקר, ברוזה, גאולה, הל עבלה, הליכה, וקרית בליק.

2. במרפאת נוה שאנן, בלבוע טבנה טרומפלדור, טלפון 231121 לחברים בסניפים: נוה שאנן, והתכסבדות גלבוע.

3. במרפאת קרית ים א׳, רח׳ ירושלים 3, טלפון 718953 לחברים בסניפים: קרית ים א׳, קרית ים ג׳, קרית ים דר.

4. מרפאת „ידואל" קרית אתא טלפון 843384, לחברים בסניפים: ידואל, בר עבר, כפר חסידים.

5. במרפאת „גולדה" המרכזית, טלפון 571034 לחברים בסניפים: שירת הכרמל ושירת בעבר.

ג. במגן דוד אדום — רחוב ציון, טלפון במספר 101. לחברים בסניפים: ה. אליעזר, נוה אליה, בת גלים, כל העיר, בחוף, קרית חיים, סקרינדבי, רח — במגן הכרמל, הדר אחיזה, מבברי הכרמל, רוממה, על הגן ומשה נשר ובן ציון.

ד. בימים א—ה משעה 15—19 ובשבת 7.00 עד 19.00 בערב.

2. בימי שישי וערבי חג משעה 14.00 עד 7.00 בבוקר למחרת השבת או החג.

ד. בשבתות משעה 9—11 לפנה״צ — במרפאה תורנית בבת חכו...

ה. במרפאת קרית חיים, טלפון 535226.

... (התורנות בכל הסניפים, לפי לוח)

הופסקה מכירת בולי בן־גוריון

בולים

מאת אריה לינדנבאום

דומה שעל שני בולי בן־גוריון נכתב במדור זה יותר מאשר על בולי ישראל האחרים ולא רק בשום השיבותם. לבולי בן־גוריון לא היה כזה כבר מראשיתם. לבוצאיים היו קשיי ציור. קשיי הדפסה ועתה בא הפיחות — שלושה ימים בלבד אחרי הופעתם — השירות הבולאי נאלץ להפסיק מייד את מכירתם.

לבולי בן־גוריון היה, כמובן, ביקוש רחב בארץ ובחו״ל, אולם גם מי שאינו מנוי בשירות הבולאי קיווה לקנות כמה בולים לי מזכרת במרוצת הזמן ולאו דווקא ביום הופעת הבול. עתה נחלו רבים אכזבה. גרוע מכל הוא שחולו יכבוד גם בולים ללא שובל ומדידים האספו מייד כמעט בכאה אחוז (!).

השירות הבולאי חויל למכור גם בולים אחרים שהיו באשבוע, כמו בולי איגוד הדואר העולמי ובולי אורדיליה (האחרונים... נמכרו עוד בהודש אוגוסט).

הנימוק להפסקת מכירתם של הבולים האחרונים הוא הגיוני למדי. כאשר יש פיחות בלירה הישראלית ובכתגה שער הדולאר, מקבל מי שקונה בולים בתמבע זר לאחר הפיחות, בולים רבים יותר תמורת אותו דולאר. אספן בחו״ל או סוחר שהזמין לפני הפיחות בולי בן־גוריון, למשל, בני 25 אגורות, קיבל תמורת כל דולאר 17 בול ו־5 אגורות ערוך. היום יכול היה לקבל תמורת כל דולאר 24 בולים. אלמלא נפסקה מכירתם של הבולים האחרונים יכלו סוחרי חו״ל למכור עתה את בוליגו החדשים במחיר נמוך בבי־40%. תופעה כזאת ודאי היתה גורמת לאבדן האמון בבול הישראלי, לפחות בצחות הפיחות.

אף־על־פי־כן האשיר השירות הבולאי כמה בולים עם עובלים למכירה באשבוע. הבולים הם מסדרת „מנוף הארץ", שהביקוש להם איננו גדול ולא היה חשש שיספסרו בהם.

מעטפות בן־גוריון פריט מבוקש

מעטפות יום ראשון עם שני בולי בן־גוריון, שהופיעו ב־5 בנובמבר ושבום המכירה היה הבוקע להם גדול ער־כדי־כך שהי שירות הבולאי נאלץ להגביל את מכירתן. הן צחה „להיט" בולאי מאין כמוהו. זו הפעם הראשונה שמעטפות יום ראשון מתייקרות כלכך. יותר מ־500% בתוך פחות משבוע מיום הופעתן. מחירה של מעטפת בן־גוריון נע השבוע בין 8 ל־9 ל״י, לאחר ירידה תלדה מ־12 ל״י, מחירה למחרת יום הופעתה.

19 אוספים לתערוכה בפריס

תאחוהת: אגודות הבולאים בישראל אישרה, השתתפותם של 19 אוספים „בתערוכה" הבולים הבינלאומית „ארפיליה 1975", שתתקיים בשנה הבאה בבירת צרפת.

לתערוכת בולים בין־לאומית אחרת, שתתקיים בבירת ספרד, נרשמו ואושרו 14 מציגים.

הוצאות משלוח 33 אוספים לחו״ל, דמי ביטוח ועם המסגרות בכל תערוכה יסתכמו ב־29,500 ל״י (לפי חישוב שלפני הפיחות). בישיבת הוועד־הפועל של ההתאחדות, שהתקיימה השבוע בתל־אביב, ציין מוכיר התאחדות, שללא מימון ממלכתי לא תוכל ההתאחדות לשלוח את האוספים לחו״ל. מכאן, שאוספים של אספני ישראל לא יוצגו בשתי התערוכות בפאריס ובמאדריד.

בעבר הבכו משרדי הממשלה ב־כסלוה אוספים להצדקות בחו״ל, אולם כפי שנודע לנו אין נטיה, עקב המצב הכלכלי החדש, ליתבות זאת הפעם. אם משרד החוץ ומשרד ההקשורת לא יקציבו את הסכום הדרוש להשתתפותנו בשתי התערוכות, ברור שדגלנו לא יונף בהן.

ידיעות בקיצור

● בפורטוגל הופיעה סידרה בת 6 בולים לכבוד מוסיקאים פורטוגזיים.

● ביפאן הופיע בול מיוחד לכבוד הקונגרס המדעי הבין־לאומי ה־9 לגידול פטריות מאכל, שנערך החודש בטוקיו. יפאן היא ארץ בעלת מוניטין בגידול פטריות, מתוך תנובה עולמית של כ־400,000 טון פטריות לשנה מגיעה יפאן יותר מ־170,000 טון;

● בליכטנשטיין יופיעו ב־5 בדצמבר בול חדש, צם דיוקנו של יורש־העצר, הנסיך הנס אדם;

● בבורונדי הופיעו 6 בולי אבני־בות וגליון־זכרון. המכיל שניים מן הבולים. לכבוד „שבוע התקשורת הבין־לאומי". היצירות שהונצחו לבולים אלה הן של רמבראנדט, אל־גרקו, והרמייר ואחרים;

● בקפריסין יופיעו ב־2 בדצמבר שלושה בולים לכבוד חג המולד. שלושת הבולים מתארים תמונות מחיי ישו לפי ציורי־קיר בני הכאה ה־15 לספירה. הנמצאים בכנסיית בקפריסין;

● בגיברלטר הופיעו ב־5 בנובמבר שני בולי חג המולד, שניהם עם תמונות המדונה ובנה;

● ב־22 בנובמבר יופיעו ארבעה בולי אמנות באי בריטי בלייד בריטניה; ארבעת הבולים מתארים אניות בלבבים עלפי יצירות אמנות.

● בבוצואנה שבאפריקה הופיעו החודש ארבעה בולי חג־המולד

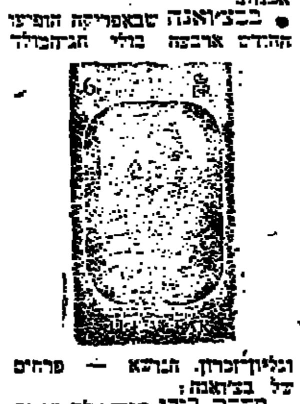

ב־18 בנובמבר בגיאנה. הנושא — צמחיה מקומית.

● בכרי לנקה (ציילון) הופיע בול מיוחד לכבוד ראש הממשלה לשעבר בגדונציקה:

● ב־18 בנובמבר יופיעו בבואה המצרבית ארבעה בולים דגליון־זכרון לכבוד חג המולד;

● במלטה הופיעה סידרה גדולה של בולים בן הבוזין, בקונסרסים עליפי הבולים שהופיעו עד 1973 לכבוד 13 בדיקות הספורט;

● בשוודיה יופיעו ב־10 בדצמבר שלושה בולים לבעלי פרס נובל משנת 1914. הסלהבה הבוקס הן דאל. האחדור ויליאם רמאדם וחירום בארגוני. בן יך בולי לציון 50 שנה להקמת הראדיו בשוודיה;

● בקובה יופיע ב־16 בדצמבר בול מיוחד עם דיוקן פבלו פיקסו לציון 25 שנה ל„קונגרס השלום" הראשון.

● ביוון צמד להופיע היום בול מיוחד לכבוד „יום הבול" 1974; על הבול יש הצתיק של בול בזה בסדרת 1905.

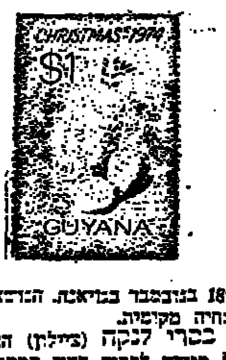

קורצ׳נוי מקטין את הפער — 3:2 (16)

שחמט

בעריכת אליהו שחף

ויקטור קורצ׳נוי הקטין את הפער לקראת שיש הדקבר הי־מביבים לאליפות העולם בנצחו את קרפוב בקרב ה־21 ב־19 מהלכים בלבד. נותרו עוד שלושה קרבות לסיום, כשהתוצאה היא 3:2 (16) לטובת קרפוב.

דו־קרב קרפוב—קורצ׳נוי

פתיחה קאטאלנית

קרפוב — קורצ׳נוי

הקרב ה־17

1. ד4 פ6ו 2. ג4 ה6 3. ד3 ...

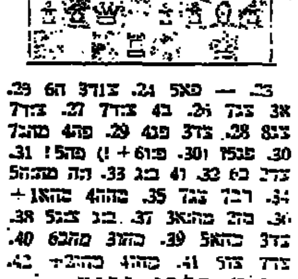

23. ... פאפ — 24. צ׳ודב ה6 29. ...

בהלבן נכנע.

ביום הקרב ה־16: קרפוב — קורצ׳נוי

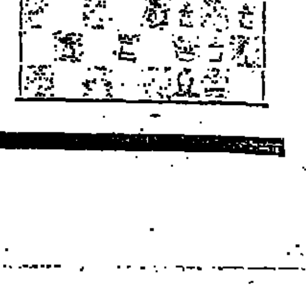

41. רב5 מהזה ... 66. צגד־ מה6 ... תיקו.

שמפיולה — מוריס 1974

הגנה גימנזביץ׳ קיבר

קימבורוס

1. ד4 פו6 2. ג4 ה6 3. פג3 ... כוז צזד, הלבן נכנע.

אליפות ברזיל

הגנה גימנזביץ׳ רומאנשיבין — פודגייץ

1. ד4 פו6 2. ג4 ה6 3. פג3 ... הלבן נכנע.

מאוצר המיניאטורות

צוקרטורט — אנדרסן

ברלין, 1865

1. ה4 ה5 2. פו3 פג6 3. רב5 ... 12. רה5+ ... ×.

★

שפינגר — אברהם

דיסלדורף 1861

1. ה4 ג5 2. ד4 גד 3. ג3 ... 11. מהל × ...

אליפות התהיבבות העוברית

אליפות ההתאיבבות העוברית (השמינית בבין) תיערך בסמינרון הקבוץ המאוחד „אפעל" בין התאריכים 9 עד 17 בדצמבר. התחרות הראשית מיועדת לשחקנים בעלי דרגה שניה ומעלה (כוריה. 11 סיבובים) ההתחרות השניה לבעלי דרגות 3, 4, 5 ובלתי מדורגים (9 סיבובים שוויצית). האליפות פתוחה לכל שחקני המאי ההתיישבות העובדת והיא תיערך במסגרת יובל „הפועל".

אליפות קרית אונו תיפתח ביום רביעי, 20 בנובמבר בדירבון לתרבות נוער וספורט ע״ש סביל. המשחקים יתקיימו אתה לי שבוע בימי רביעי.

„שחמט" מס׳ 11 גליון נו״ו במבר של ירחון „שחמט" מביא את רשימת מ־הכושר ליום 31.8.74. ידיעות בהמבדנים, סקירות וקרבות מהעולם המהדורים הקבועים.

קרן לאמני השחמט. מוסדה האיגוד הישראלי לשחמט החליט על הקבה הקרן שבוצבה להמוך בקיום פעילות שהמבשי לטיפוח בארץ. הקרן הפנה אל חובבי השחמט הישראלים בעלי היכולת והבקשם להרים תרומה מהם לבידת יכולתם.

ישראלים בחו״ל. אלוף הנוער יהודה גרינפלד ייצג את ישראל באליפות אירופה לנוער עד התקיים בגרונינגן (הולנד) בין התאריכים 19.12.74—6.1.75.

דורון ליפוד ישתתף בתחרות בין לאומית לצעירים (עד גיל 21) בשוודיה. רביהאבן ולוידמר ליבמרץ מסתתף בתחרות הבין־לאומית בונציה שנפתחה ב־9 בנובמבר.

גבריץ קהודה בבדיקה. החתרות המסורתית (המכונה „האולימפיאדה הקטנה") שנערכה ביבוריקה נסתיימה בבצחונה של אנגליה שצברה 18.5 נקודות והקדימה את מערב גרמניה 17.5. שוויץ 15, דנמרק 14.5, שוודיה 14, הולנד 13, כפרד 10.5, אוסטריה 9.

קהדה: אלוף ארה״ב, ולטר בראון, ניצח בתחרות הבין־לאומית שנערכה בויניפג עם 13.5 נקודות מ־15. ראול סאבגינטי (ארגבטינה) היה שני לבו 12. ואת המקום השלישי — דביני חילקו פישר באיואס (קנדה) ואלכסנדר טגל (ברזיל).

אוהדיה — בודפשט. הדוקרב בין שתי הארצות שנערך באסלו נסתיים בבצחון השוודים בתוצאה 7:5. על הלוח הראשון ניצח אורנסטיין פעמיים את פורטיש.

בודפשט, ברודנקי קולדוגה

ק. גיבורדי, צרפת — סטלה פלריט, 1970

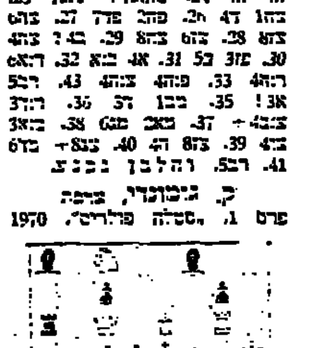

12+12 בם ביים במעיב

ק. קורוליקוב, בהי״ש

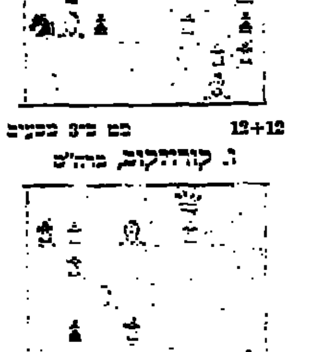

12+6

מאוצר התחבולה

זהיבסקי — פקוקוובסקי

תחרות בכתב, ברה״ם 1973

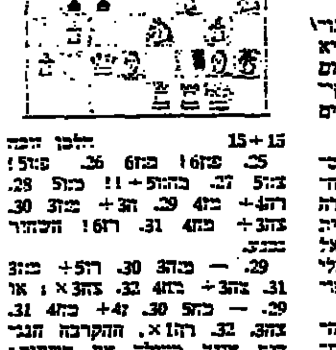

15+15 הלבן זוכה

25. פוד6 בוד6! 26. ... 31. רו6! הכחור נכנע.

29. — ... 31. ... 35. ... (רה1×).

לובלין 1974

פתיחה אנגלית

באאך — שימשאק

1. פה3 פו6 2. ג4 ה6 3. ... 38. מה8+, השחור נכנע.

אליפות ארה״ב 1974

סיציליאנית

קיין — בראון

1. ה4 ג5 2. פו3 ד6 3. ד4 ...

פתרונים

ירגנבון: 1. מהד6! — ... ויכה.

משרד החינוך והתרבות · המרכז לספרות ילדים · ספרות ילדים ונוער

הופיעה החוברת השנייה של כתב־עת „ספרות ילדים ונוער"

היוצאת לאור בהוצאת המרכז לספרות ילדים, במשרד החינוך והתרבות.

בגבאון המדורים: מחקר ועיון, הערכות, בקורת, ביקורת מבחר ספרים, משום עניינים.

בחוברת משתתפים של: אוריאל אופק, ד״ר מנוחה גלבוע, גרשון ברגסון, ד״ר אסתר ברוש־גיא, אפרים תלמי, ישראל זמורה, אלכס זהבי, הדוה אפשטיין, יהודה חיים, שמואל ברזמון, לאה חובב.

מחיר החוברת 5 ל״י, והיא תשלח למזמינים בלבד.

גזור ושלח

לכבוד, מנהלת „ספרות ילדים ונוער", משרד החינוך והתרבות, רח׳ דוד המלך 18, ירושלים.

א.נ.,

אני מבקש לשלוח אלי את כתב העת „ספרות ילדים ונוער".

חוברת א׳ ____ עותקים

חוברת ב׳ ____ עותקים

מצורף צ׳ק על סך ____ ל״י משוך על שם המרכז לספרות ילדים.

השם: ____

המען: ____

סניף „דבר" ראשון לציון

טל. 941043

פתוח לקבלת קהל

בין השעות 08.00—10.00 ו־16.00—19.00

כמשיכים לקבל מודעות הרשמה מנויים חדשים ל„דבר לילדים" ו„אמרי".

התראה* למעסיקים!

ד״מי הביטוח הלאומי עבור עובדיכם לחודש אוקטובר של 1974 חייבים להשתלם עד 15 בחודש נובמבר. אם תוך 10 ימים מיום הוצאת התראה לא ישולמו דמי הביטוח, יוטלו קנסות לפי החוק.

* לפי סעיף 179 (א) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשכ״ח — 1968.

המוסד לביטוח לאומי

בהוד־השרון

דרוש מחלק עתונים

עם אופניים

לפנות: הירשברג, דרך השרון ב 106, טלפון 924107

ארגון לשמירת הסביבה דרוש!

טל. 841536, 857674

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה פיליפ

תכנית לחודשי כסלו־טבת

ת״א: 17.11 ● 28.11

הנוצבי ● דון פסקואלה

ת״א: 16.11 ● 19.11 ● 23.11 ● 25.11 ● 30.11

באר־שבע: 21.11, רבוד

ירושלים: 3.12 ● חיפה: 5.12

הקומי ● הרוזנת מריצה

ורדי ● ריגולטו ● 20.11

ורדי ● לה טראוויאטה ● 18.11

31.12 ● 1.1.75 ● 4.1.75

ערב גאלה

תמונות מבחרות

21.12 ● 24.12 ● 28.12

ביזה ● כרמן

כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227

תיאטרון חיפה: תחנה נוספת בדרכה של רחל מרקוס

מאת יהודית ליבנה

תיאטרון חיפה, המבקש להתמודד עם בעיית הבעה, עושה זאת טוב. בימים אלה יעלה המסך על מחזה מקורי חדש בשם „אל הציפורי" מאת אהרן מגד בבימויה של נולה צ'לטון, שרקעו מלחמת יום הכיפורים.

המחזה, שתחילתו ביפגש בקרי בבוסטון בין שלוש נשים ישראליות צעירות (רחל דובסון, מאיה רוטשילד, ולאה שלאנגר), כל אחת תלושה על־פי דרכה ומנסה למצוא את עצמה הרחק מן הבית, לבין זוג ישראלי בגיל העמידה: צבי (נתן מיילר) ורעייתו רחל (רחל מרקוס), הוא אורניטולוג — חוקר אורחות חיי הציפורים, שהגיע לארה"ב לצורך מחקר, היא — יועצת לענייני נשואין, דבוה מסגרת והתבודדות. ואז פורצת מלחמת אוקטובר — הטלטלה, החרדה, השיבה הבהולה הביתה. כי מתוך בחירה ומי מתוך דחף לא מודע. ולבסוף — העימות הנוקב בין צבי ורחל לבין חתנם עמיקם (אמנון מסקין) שאיבד את רגלו במלחמה. זהו עימות אכזרי החושף את התהום העמוקה הפעורה בין האבות לבנים, שנפשם קצה במלחמה, בפאטאליזם ההרואי של הוריהם והם טורדיים באימה ויאוש כשכל רצונם לבגר ולהתבגר מאחורי חומת עולמם הפרטי הקטן — הקן המשפחתי.

הזמנה בעיתה

לאחר היעדרות ממושכת, נשוב לפגוש באחת השחקניות הוותיקות והחשובות של התיאטרון שלנו — רחל מרקוס: „ההזמנה של תיאטרון חיפה באה בעיתה — אומרת השחקנית — זה יותר משנתיים שלא עשיתי תפקיד ועל־אף היותי אדם עסוק מאוד, בערבי קריאה, ברדיו ובפעילויות שונות אחרות, התחלתי לחוש לפתע באיזו מועקה ובדידות. אמנם יכולתי לארגן לעצמי מופע תיאטרוני, אך אני מסרבת בכל תוקף לעשות „האלטורות" מהתיאטרון.

„נכון, הנסיעות היומיומיות לחיפה אינן נוחות במיוחד, אך אם עושים משהו בשמחה מתגברים על הקשיים. ובאמת, צר היה לי על עצמי כשלא עשיתי תיאטרון — היא אומרת בחיוך. בתיאטרון חיפה אני מרגישה בבניין והבניה

מכל רגע בעבודתי עם נולה צ'ילטון. יש לה איזה חוש מיוחד שבאמצעותו היא מובילה את האנשים בדיוק לנקודה שאליה היא חתרה.

„כבר מקריאה ראשונה הכרתי את דמותה של רחל בבירור. היא מניצולי השואה, אין לה ילדים. מהרגע שנודעו לי שני פרטים אלה הבנתי שזהו אדם אשר הכלים שלו אינם אלא סימנים של עולם הרבה יותר עמוק, שרק עכשיו אני בתחילה להגיע אליו. דמותה מחייבת איפוק רב. זה כאילו את נושאת בזהירות רבה איזה כלי שתוכו מלא וכל ההתנהגות מכוונת לא לשפוך בזהו דראסטי שיאלצך לגלות את תוכו. יש בה איזו סודיות. אני צריכה לעבוד על זה הרבה כי השליטה העצמית והאיפוק אינם קווי האופי האופייניים לי.

„בתחילה מצטייר תפקידה כשולי, כאילו הוא מלווה את העלילה, אך במערכה השניה יש לה רגע של גילוי לב, שמתוכו עולה איזה כוח, אוטוריטה, עליונות — ואז אני חושפת משהו מהאימה האגורה בליבי. אך זה לא מלודרמטי, ועלי למצוא את כוח ההכנע כדי לזכור, כי מה שעובר עלינו כאן אינו עוד הגרוע ביותר.

„הלכתי למחזה — היא אומרת בהחלטיות — בדעה שיש לתמוך במחזאות המקורית בכל תנאי, בכל האפשרויות ועל אף ההסתייגות הקשיים שבה. אמיצותו של מחזה כזה — ממשיכה רחל מרקוס — טמונה בעצם העובדה שעוסקים אותו אנשים אמיתיים. זה לא תיאטרון במובן האבסטראקטי של המלה. זהו מעין ויכוח שכל אחד בקהל נוטל בו חלק. אין לו יומרות. לא נאמרים פה דברים חדשים, אך הם נאמרים מתוך יאוש מסויים, וזהו ,תמיכת חיים'."

יעוד חדש

שיחה עם רחל מרקוס, מעלה להפלגה בימים רבים, בימה של ספרות, שירה, חינוך, אהרות — כל אלה חברו יחדיו באמן שבה — זה הרואה את ייעודו ככלי שרת בידי האמנות: „הסיפוק הגדול ביותר שלי הוא כאשר אני חשה בכוחה המשפיע של האמנות" — היא אומרת. ערב הקריאה שלה „אנתולוגיה אישית" עמו היא סובבת זה שנים אחדות ברחבי הארץ, מזכה אותה לפעמים ברגעים מופלאים אלה של סיפוק עמוק. הערב נע סביב עולמו של הילד כשאישיותו של קורצ'אק מקרינה עליו מרוחה, ובחלקו יצירות אחרות על־פי בחירת האמנית: „כאשר ניגשות אלי נשים, שבקושי יודעות קרוא וכתוב, ובדמעות בעיניים מבקשות את סליחתי על שהן מכות את ילדיהן, כאשר סמינריסטיות מבקשות להעתיק את ,תפילת מורה' יצירה שאינה מצויה בדפוס, כאשר אלמנת מלחמה מתודה לפני שהצלחתי להעלות חיוך על פניה, אני נבוכה כולי. אלוהים אדירים, אני חושבת בליבי, הן אני אסירת תודה לכם".

לאור הופעה זו, הוצע לה לקיים קורס לגננות בקריאת שירי ילדים: „ברגע הראשון שאלתי את עצמי איך אעשה זאת? אין לי מתודה. אני קוראת מגיל צעיר ושקדתי על כך באמונה, אך תמיד בדרכי האינטואיטיבית; והנה, בנסיון להגדיר לעצמי את הדברים, גיליתי את הכלים שלי באומנות הקריאה, שאינם שונים במהותם מ,עבודה על תפקיד'. תחום זה של הוראה מושך אותה מאוד והיא רואה בו ייעוד ודרך אותם היא מתכוונת להרחיב: „זה אולי עניין של אופי. חינוך ורגש חובה, כל הפעילות הזאת..." היא מסבירה את מניעיה.

אך כל אלה, אין בהם כדי להשביע את הרעב לבמה, לתפקיד של ממש, בתיאטרון של ממש: „מעניין — היא אומרת — חלק מתפקידי הטובים ביותר עשיתי מחוץ ל,קאמרי' כמו ,ביבר הזכוכית' ב,זוית' או ,לילה במאי' ב,בימות.'" נקווה שתחזור על כך בתיאטרון חיפה.

„בן השולטן" בתיאטרון לילדים

בימים אלה החלה העונה ה־חמישית בתיאטרון לילדים ולנוער שליד משרד החינוך.

את העונה החדשה פותח מחזה בשם „בן־השולטן" מאת יפרח חביב, חבר קיבוץ בית־קשת, על פי הסיפור „העני והשולטן" שנרשם בידי ציפא סיבלי, מפי זקני

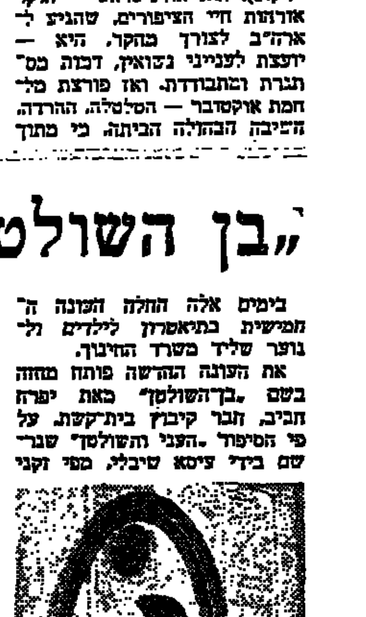

רפי גולדווסר ורחל הפלר ב„מי אתה מסייה מולייר"

כפרו. הבימוי של ש. בונים, פולדי שבמן כתב את המוסיקה, עבד עבדי תכנן את התפאורה והתלבושות ובן־ציון מוניץ את התאורה.

בצוות השחקנים: ישראל אברהמי, אבי יקיר, יואל ליבה, אדי מכבתר, רפי מילוא, אלי עמירן, ארנון צדוק, פנחס קורן, יוסי שוהם ואלונה שלום.

מהעונה הקודמת, מעלים המחזות הבאים:

„העלולי סקאפן" — שזכה להצלחה רבה בעונה החולפת, ממשיך לנוע ברחבי הארץ כשהצוות המקורי כולו התקבץ מרחבי תבל — בדי יגיל חזר משהותו ברומניה ודוד שליט חזר במיוחד מארה"ב. לילדים משחקים: מוסקו אלקלעי, מישה נתן, עזריאל אשרוב, רפי סיילור, חנה ריבר ועוד.

בהצגה „גן הדרור" המיועדת ל־גילאים הרכים, מחליפה רות משיחי את דסי שחר.

הצגת „בת־המלך", (אגדת שלושה וארבעה), עברה חילוף משמרות לאור שרקדני „עגבל" חזרו לכור מחצבתם — „להקת עגבל", וממלאים את מקומם בהצלחה רבה: אירית בבצר, שמעון וייצמן, רמי רוזין, יהודית ליפני ומיה אנגלר. המחליפה את גבריאלה אוהד בתפקיד המספרת.

גליה ישי שחזרה מסיור השתלמות באנגליה שבה לתפקיד הנערים, ב„נפלאותיה של לאה", עמה משתפת פעולה רחל רביד בתפקיד לאה.

צוות „מי אתה מסייה מולייר" זכה להרכב חדש בדמותם של אסי הנגבי במסייה מולייר, והשחקנית מרינה רוסטי.

יורם בוקר חזר עמוס רשמים והצלחות מהשתתפותו בפסטיבל לפנטומימה בויקונסין ארה"ב, ויחד עם לאה ברפמן מעלים את התכנית „עולם הפנטומימה".

בתקופה הקרובה יחלו חזרות על המחזה „דאן דאויק" מאת ברנרד שאו בבימויה של אורנה פורת, תפאורה ותלבושות — לידיה פינקוס־גני.

ערב מקס ריינהרט

במלאות מאה שנה להולדתו

פרופ' גוטפריד ריינהרט, בנו של מקס ריינהרט, הבמאי הגדול שהלך לעולמו ב־1943 ומאיר ויסגל, מפיק מחזותיו האחרון של ריינהרט, ישמיעו דברים ויעלו זכרונות בערב לציון 100 שנה להולדתו של ריינהרט. האירוע ייערך, מטעם המרכז הישראלי של המכון הבין־לאומי לתיאטרון (אי. תי. אי.) במוזיאון תל־אביב (אודיטוריום ריקאנטי) ביום א' הקרוב, ב־8.30 בערב.

תזמורת המיתרים של זוליון תשמיע במסגרת ערב זה פרקי שירה ונגינה מתוך הצגת „הדרך הנצחית" (סולו: עדי עציון; עיבוד ועריכה: נעם שריף). הערב — אשר יונחה ע"י השחקנית אורנה פורת — יסתיים בהקרנת סרט דוקומנטארי על מקס ריינהרט שבוים בידי בנו, פרופ' גוטפריד ריינהרט.

מקס ריינהרט הטביע את חותמו על התיאטרון והקולנוע באירופה במחציתה הראשונה של המאה העשרים. חדשנותו התבטאה בהעזתו להעלות על הבמה מספר גדול

של שחקנים ובכוחו לשלב שחקנים אלה יחד עם מרכיבי־הצגה הדרמאטיים — כגון תפאורה, תאורה ומוסיקה — לכלל הצגה מגובשת, עשויה מקשה אחת. בד בבד עסק גם בבימוי בתיאטרוני היוקרה של ברלין ווינה. עד אשר עלייתם של הנאצים לשלטון הבריחה אותו מגרמניה ואח"כ מאירופה לארה"ב (1938).

גן הצינורות של טוביה

איך לגדל פרחים וירקות ללא אדמה

מאת א. סדומי

טוביה ספקטור, חניך תנועת „השומר הצעיר" בדרום־אפריקה, עמד לעלות ארצה לפני 28 שנים ולהצטרף אל גרעין ההתיישבות, שיועד להקים את קיבוץ שובל במסגרת מבצע ההתיישבות של 11 הנקודות בדרום. כאשר שמע, כי בקום ההתיישבות נמצא באיזור צחיח, שלא יהיו בו מים רבים להשקיה, וכם האדמה אולי לא תצלח לגידול ירקות ופרחים, העלה במחשבתו כבר אז רעיון בדבר גידול צמחים בצינורות אנכיים, ללא אדמה ובכיניים על מים.

אולם הוא עלה ארצה רק ב־1949 ובשנים הראשונות לעלייתו היה בקיבוץ ברקאי, שם לא חסרו לו אדמה ומים. אחר־כך היה חבר במושב השיתופי „הבונים", במשך חמש שנים ומהמושב עבר לעבודה במחלקה לירקות של משרד החקלאות. כאשר הועברה המחלקה אל מרכז החממות ב„מכון וולקני" לחקר החקלאות והוא החל לעבוד בו, הירש שוב את רעיונו הישן, קיבל עידוד וסיוע לנסיונו במנהל המחלקה, אברהם אטינגר, וזהו, שמונה שנים לאחר התחלת הנסיונות, אפשר כבר לראות תוצאות יפות ומבטיחות.

כשנכנסנו ל„ממלכה" של טוביה בברכה החממות בבית־דגן ראינו שורות־שורות של צינורות אלומיניום אנכיים, שקטרם 6, 7, ו־8 צול וגובהם 2 מ' מעל פני הקרקע. הצינורות ממולאים טוף (הבץ וולקני) וכבול. בכל צינור 50 נקבים, דרכם מכניסים את הזרע או השתיל, אותם רוצים לגדל. מערכת ההשקייה בטיפטוף קובעת צינורית מטפטפת מעל לכל צינור המים, בצירוף הדשן וחומרי המזון האחרים. נוטפים לאט־לאט, מתחלחלים ועוברים מלמעלה עד למטה ומשקים את הצמחים בכל 50 החורים. מערכת ניקוז מתחת לכל צינור כזה תאפשר בעתיד להחזיר לשימוש את המים עם חומרי המזון לצינורות נוספים.

המבט הראשון מסביב היה הפתעה נעימה. הצינורות, כמעט ולא נראו, כי היו מכוסים צמחיה ירוקה, בתוכה פרחים וירקות שונים, בהם עגבניות, פלפל, כולרבי, כרוב וכד'. טעמנו עגבניה אחת וטעמה היה נפלא. לדברי טוביה אפשר להגיע ליבול של ק"ג פרי לצבה, כלומר ל־50 ק"ג בצינור המכיל 50 צמחים. סביב לעמוד אחד השתרגה גם גפן וכל זה נראה לנו כגן־עדני מטופח יפה ומגוון מאוד. טוביה סיפר לנו, כי בחצר ביתו בבני־ברק יש 27 עמודי גוף כאלה, עם פרחים וצמחים שונים, ובדעתו להציע שיטה זו לאגודה למען ארץ־ישראל יפה, כדרך ליפוי הנוף בחצרות בתים, בגינות ציבוריות ופרטיות וכד'.

טוביה ספקטור ליד העמודים שלו. משמאל — עמוד אלומיניום ללא צמחים; מימין — עמוד עם צמחי עגבניות.

בשביל מה זה טוב? שאלנו. איש שיחנו מנה בפנינו שורה של נימוקים להצדקת שיטת הגידול שלו. הראשון שבהם הוא פתרון בעיית המחסור בקרקע. לשיטת גידול זו לא דרושה כלל קרקע חקלאית והיא מתאימה לכל מקום ומקום בארץ, כולל אזור טרשים וכלונה, וכשמגדלים את הירקות והפרחים ללא קרקע, הרי אין לך בעיות של עשבים קוטים המשבשים את השדה. אין סכנה של מחלות ומזיקי קרקע, כמו נמטודות, פטריים וכד'. אין צורך בהכשרת קרקע, המחייבת הרבה עבודה. אתה מעמיד את הצינורות והם עשויים לשמש אותך שנים, 365 ימים בשנה. אוספים יבול אחד וזורעים או שותלים מחדש. בצורת ההשקייה הזו יש חסכון רב במים, המנוצלים יחד עם חומרי־המזון, עד למקסימום. אינם מתאיידים ואינם אובדים ללא תועלת ויש אפשרות להשתמש שוב במי הניקוז החוזרים. הדבר עשוי לעניין ישובים דתיים, שומרי שמיטה, המשקיעים השקעות יקרות מאוד בהידרופוניקה המקובלת. באיזור זוהי שיטה זולה הרבה יותר.

כל אלה הם יתרונות. באשר ההשקעה היסודית איננה גדולה והיא חד־פעמית ואין גם צורך להיות מומחה מיוחד כדי לטפל ב„גן צינורות" כזה ולהצליח. אך האם אין גם חסרונות כלשהם? מסתבר, כי אחת המיגבלות ליישום שיטה זו גם ענבים וכבר סיפרנו בחזרויים גדולים יותר. היא בצורך להתאים זנים מיוחדים לגידול בתוך עמודי צינורות, כי דרושים לכך צמחים בעלי תכונות גנטיות מיוחדות, כגון קטניים ננסיים, שצלעותם ממעטה. יתרה, הם מגיבים בצורה מרוכזת. כל זאת, בעיקר, כאשר מדובר בירקות, אך לא כן בפרחים וצמחי נוי.

לאחר שבע שנות נסיונות ב„כפות נגוהות" מחוץ לעבודתו הרגילה במחלקה, עובד טוביה זה כבר שנה שניה בעבודה מלאה בפיתוח שיטה זו. לראשונה הציגו את הדבר בתערוכת „מאה שנות התיישבות" והנושא עורר הדים והתלהבות. אחד האנשים הנוטה לפתח את השיטה הוא הכורם הידוע שמוזה זיו בקיבוץ אילת־השחר, שהצלחתו בטיפוח הכרם הנסיוני במשקו זכתה באוהדה לפירסום רב. זיו מתכוון לגדל בשיטה זו גם ענבים כבר סיפרנו קודם, כי ראינו על אחד מעמודי הצינורות של טוביה גפן משתרגת (בלי ענבים, כי אין זו העונה).

לדברי טוביה הרי אפשר כבר להמליץ על שתילים מנגים רבים של פרחים וצמחי נוי, חלקם עונתיים וחלקם רב־שנתיים, שיתאימו לגידול בשיטה זו. באשר לירקות, יהיו לו כבר השנה שני זנים טובים של עגבניות ושל פלפל ירוק־אדמדם, שיתאימו לצורת גידול אחת או שתיים. מבט על התמונה המצורפת לרשימה זו מראה, כי אין הבחור הולם בהקיק. עמודי הצינורות שלו שופעים ירק ופרי ומוכיחים, כי אפשר לגדל ירקות ופרחים בכל מקום ומקום, ללא קרקע בכלל ועם מינימום של מים.

אתה שואף שעתיד משפחתך יהיה מובטח תמיד

אתה מעונין שילדיך יקבלו כל מה שאתה מתכנן עבורם

אתה רוצה לחיות על רמה נאותה גם אחרי צאתך לגימלאות

תל"ם - תכניתנו החדשה לביטוח משלים, תעזור לך להשיג זאת.

תל"ם - מיועדת למבוטחים בקרנות פנסיה מקיפה.
תל"ם - תשלים את הפנסיה שלך בעת פרישה ע"י סכום הוני צמוד.
תל"ם - תשלים את קיצבת הנכות ע"י תוספת פיצויים חדשיים צמודים.
תל"ם - תשלים את הקיצבה לאשה ע"י סכום ביטוח ניכר צמוד.
תל"ם - תשלים את הקיצבה לילדים ע"י קיצבה חדשית צמודה.

בקש פרטים נוספים או דאג שנציגך בועד העובדים יעשה זאת.

40 מגדל-בנין 1934-1974 בראש הביטוח בישראל

התראה* למבוטח ש"אינו שכיר!

מועד תשלום דמי־הביטוח חל ב־10 לחודש זה. אם תוך 10 ימים מיום פרסום ההתראה לא ישולמו דמי הביטוח, רשאי יהיה המוסד להגדיל את דמי־הביטוח ב־20%.

תשלום דמי הביטוח במועד — מבטיח זכויותיך בבוא העת.

* לפי סעיף 179(א) לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשכ"ח — 1968.

המוסד לביטוח לאומי

בבית משפט המחוזי בתל-אביב

תיק עזבונות 5267/74

בענין: צוואת המנוח אהרון קפלן ז"ל שנפטר ביום 30.7.70 בדרום אפריקה.

המבקשות: 1. גרטה קפלן לבית באוצה, 2. מילי רוזה מיקל לבית קפלן, שתיהן מדרום אפריקה מיוצגות ע"י ב"כ עוה"ד ה. אחישוב ו/או י. רבין ו/או ד. סופר מרח' הנביאים 6 תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה בקשה למתן תוקף לצוואת המנוח הנ"ל. כל המוען נגד מתן תוקף לצוואת המנוח עליו להגיש לבית משפט זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. אחרת יצהיר בית המשפט על תקיפות הצוואה.

דוד זיק, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הודעה לצבור הנוסעים בקוים: 1, 66.

לרגל סגירת רחוב דיזנגוף לתחבורה בשבתות — להוציא התחבורה הציבורית, יחולו השינויים הבאים:

קו 1 — יפנה מהכיכר לאורך רחוב דיזנגוף ועד לשדרות גורדון.

קו 66 — יפנה מהכיכר לאורך רחוב דיזנגוף ועד לרחוב ארלוזורוב.

האוטובוסים הנ"ל לא ייכנסו לרחוב ריינס.

תחנות קליטה והורדה נקבעו לאורך הרחוב בסימון מתאים.

שינויים אלו יופעלו במוצאי שבתות וחגים בלבד.

המחלקה ליחסי ציבור

פרסים לביצוע מצטיין של מוסיקה ישראלית

התחרות על ביצוע מצטיין של יצירות ישראליות בתחומי המוסיקה השונים הוכרזה על ידי המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות והיא תיערך במשך כל עונת הקונצרטים הנוכחית.

במסגרת התחרות יחולקו ששה פרסים, בקטיגוריות הבאות:

עבור ביצוע מצטיין של יצירה סימפונית (6000 ל"י), של יצירה קאמרית (3000 ל"י), של יצירה ברסיטל (1000 ל"י), של מקהלה מקהלתית־תזמורתית (6000 ל"י), של יצירת מקהלה אקפלה (3000 ל"י) ועבור ביצוע סולני מצטיין ביצירה תזמורתית (1000 ל"י).

בתחרות יתתפו גופי־ביצוע וסולנים אשר יבצעו יצירה או יצירות ישראליות ביצוע־בכורה או ביצוע־חוזר בקונצרטים פומביים באחת משלוש הערים הגדולות: ירושלים, תל־אביב רבתי, חיפה רבתי ובמסגרת המסקיבל הישראלי בכל מופעיו.

השופטים בתחרות יהיו מבקרי המוסיקה של אמצעי התקשורת השונים ושופטים נוספים שיוסמכו במיוחד ע"י המועצה. עונת השיפוט מקבילה לעונת הקונצרטים הנוכחית, כלומר — מ־1 בספטמבר 1974 ועד 31 באוגוסט 1975.

לגבי שיטת השיפוט הוחלט, כי שיפוט לגבי כל יצירה יהיה בר־תוקף רק כששלושה שופטים יחוו את מסקנותיהם. השיפוט ייעשה בהערכה מנוקדת והמבצע הניקוד של כל שלושת השופטים לגבי היצירה יקבע את התוצאה. הפרסים יוענקו — בסוף העונה — לביצועים שיזכו במספר הנקודות הגבוה ביותר.

הגדלת קיצבת ילדי עובדים

הרינו מביאים לידיעת המעסיקים

כי בתאום עם ההסתדרות הכללית הוחלט על מתן

מ ק ד מ ה

על חשבון פיצוי עבור ההתייקרויות בגין הילד הראשון והשני של העובדים השכירים.

המקדמה הדו-חודשית הינה בסך 30 ל"י לילד לחודשים נובמבר-דצמבר 1974

המעסיקים מתבקשים לשלם בשכר נובמבר 1974 את קיצבת ילדי העובדים כלהלן:

שני ילדים — 130 ל"י לחודש
ילד אחד — 65 ל"י לחודש

ההסדר מבוצע תוך הסכם עם לשכת התאום של הארגונים הכלכליים.

סכום הקיצבה יוכלל במסגרת הדיוח החודשי (טופס 0102) והוא יוחזר למעסיקים על ידי המוסד לביטוח לאומי כמקובל.

המוסד לביטוח לאומי